πλεων

πλεων

πλωυ

AGB

Ba 32.

Koller.

Constat 24 Xr.

Barnickel.

Ba 32

Griechisches
Lesebuch
für die
ersten Anfänger

K. B. GYMNAS: BIBLIOTHEK BAMBERG

Herausgegeben

von

D. Friedrich Gedike

Königl. Preuß. Oberkonsistorial- und Oberschulrath, Direktor
des Berlinisch-Kölnischen Gymnasiums, und ordentlichem
Mitgliede der Königl. Akademie der Wissenschaften,
wie auch der Akademie der Künste.

Sechste Auflage.

(Preis 8 Gr.)

Berlin, 1795.

Staatliche
Bibliothek
Bamberg

Vorrede
zur ersten Auflage.

Das Bedürfniß des unter meiner Aufsicht stehenden Gymnasiums hat dis Buch veranlaßt, das bei der grossen Menge von griechischen Chrestomathien manchem beim ersten Anblik überflüssig scheinen wird. Ich wünschte für unsre letzte griechische Klasse ein anziehendes, unterhaltendes, nicht zu schweres, und nicht zu theures Lesebuch. Denn die Anfänger, es sei in welchem Sprachunterricht es wolle, bloß mit Grammatik, oder auch nur hauptsächlich zu beschäftigen, ist abscheulich und wenigstens eben so widersinnig als gewöhnlich. Ich fand Schriftsteller und Sammlungen genug, die eine oder mehrere jener Erfordernisse eines für die ersten Anfänger nützlichen Lesebuchs besaßen, aber keine, die sie alle in sich vereinigten. So ward mein Wunsch — Entschluß, selbst ein solches Buch zu sammlen. Aber so leicht ich mir anfänglich die Ausführung vorstellte, so schwierig fand ich sie nachher. Viele alte Schriftsteller, in denen ich mir eine reiche Ausbeute versprach, täuschten meine Hofnung. Mehr als einen Autor las ich vergebens durch, ohne etwas in meinen Plan passendes zu finden, und auch die, aus denen ich etwas aushob, ließen mich oft lange genug suchen.

Gleich einen ganzen griechischen Schriftsteller mit dem Anfänger zu lesen, scheint mir auf keine Weise rathsam. Auch weiß ich keinen, der hintereinander weggelesen für den Anfänger Interesse genug hätte; vorausgesezt, daß dieser Anfänger noch Knabe und nicht etwa ein schon erwachsener Jüngling oder Mann ist, mit dem ich selbst gleich einen ganzen Schriftsteller zu lesen anfangen würde. Das Knabenalter verlangt nirgends mehr als beim Sprachunterricht Abwechselung; der junge Lehrling ermüdet, wenn er nicht das Ziel seines Strebens nahe vor sich sieht, und eben darum ist ein Buch, das aus lauter kurzen Abschnitten besteht, deren jeder doch ein für sich bestehendes Ganze ausmacht, weit nützlicher und unterhaltender für ihn, als eine lange, ohne sehr merkliche Ruhepunkte fortlaufende Schrift, sie mag nun Erzählung, oder — was für den Anfänger unendlich ermüdender und zurükschrekkender ist — Räsonnement seyn.

Freilich hat man griechische Chrestomathien in Menge. Aber die meisten sorgen für die Bedürfnisse des schon weiter gekommenen Lehrlings, wenige nur für den ersten Anfänger. Herr Kirchenrath Stroth hat in seiner Chrestomathie für beide gesorgt, und ich würde mir es nicht haben in den Sinn kommen lassen, diesem ungemein schätzbaren und nützlichen Buche meines Freundes ein neues an die Seite zu setzen, wenn nicht der Preis von jenem für gewöhnliche Schulen, wo Kinder reicher und armer Eltern durcheinander unterrichtet werden, zu hoch wäre. Viele andre Sammlungen haben den großen Fehler, daß sie

theils ohne gehörige Auswahl und ohne psychologische Kenntnis des Knabenalters gemacht sind, theils nur bloßen Text liefern, ohne ein die Präparation erleichterndes Hülfsmittel, ich meine ohne **deutsche** Erklärung der griechischen Wörter. Und doch ist dis leztere durchaus nöthig, weil der angehende Lehrling im Griechischen äußerst selten schon ein Wörterbuch hat, und, wenn er es hat, meistentheils auch im Lateinischen noch zu weit zurük ist, um ein griechisch-**lateinisches** Lexikon mit Nutzen und Vergnügen gebrauchen zu können. Ueberhaupt würden griechisch-**deutsche** Wörterbücher den Unterricht im Griechischen ausserordentlich erleichtern. Es ist sehr augenscheinlich, was für schiefe Begriffe häufig in den Kopf des Lehrlings von der Bedeutung dieses oder jenes griechischen Wortes kommen müssen, wovon er eine nicht selten nur unadäquate lateinische Erklärung liest, die er nun erst wieder in eine eben so wenig oder noch weniger erschöpfende deutsche sich übersetzen muß.

Die Zwekke, die ich mir bei Zusammentragung dieses Lesebuchs vorsetzte, waren:

1. **Interesse und Unterhaltung für die Knabenseele.** Dieser Zwek kann nicht durch bloße moralische Sentenzen erreicht werden. Sie mögen immerhin leicht seyn, sie haben nichts anziehendes für das Knabenalter. Sie behalten immer ein zu finstres Ansehen für den noch zu wenig an ernsthaftes Denken gewöhnten Lehrling, als daß ihre Lesung die Lernbegier in irgend einer Sprache reizen und unterhalten könnte. Noch weniger schikt sich aneinanderhängen-

des Räsonnement für dis Alter. Erzählungen sind das einzige, was für dasselbe Reiz hat. Ich habe diesen Reiz öfters durch die Ueberschriften zu verstärken und die Neugier des Lehrlings rege zu machen gesucht.

2. **Leichtigkeit.** Manche schöne Erzählung aus dem Plutarch und vielen andern Schriftstellern mußte bloß darum zurükbleiben, weil sie mir zu schwere Wendungen und zu viel Idiotismen zu enthalten schien. Dis ist zugleich der Hauptgrund, warum ich aus manchem Schriftsteller, der sonst mit meinen übrigen Absichten allenfalls harmonirt hätte, nichts entlehnt habe.

3. **Kürze und Abwechselung.** Der Anfänger ermüdet gar zu leicht, wenn er ein zu langes ununterbrochenes Pensum vor sich sieht, und nichts ist so sehr im Stande, ihn stets aufmerksam zu erhalten, als häufige Abwechselung, für die man, nicht bloß in dem Formellen, oder in der Methode, sondern auch in dem Materiellen, nicht genug sorgen kann.

4. **Moralische Bildung.** Zu dem Ende habe ich vorzüglich viel solche Geschichten ausgesucht, die ein geschikter Jugendlehrer, der nicht bloß den Kopf oder wol gar nur das Gedächtnis seiner Schüler bearbeiten will, sehr gut nutzen kann, um gelegentliche und eben dadurch desto stärkere Eindrükke auf das Herz seiner Lehrlinge zu machen. Viele Erzählungen dienen freilich unmittelbar mehr zur Unterhaltung als moralischen Bildung. Indessen hab' ich wenigstens überall alles Unsittliche und auch nur von weitem Anstößige zu vermeiden gesucht.

5. Ge-

5. **Gelegentliche Beförderung des Erlernens und Wiederholens vieler nützlichen und nothwendigen historischen Kenntnisse.** Nichts vergißt ein junger Mensch eher, als was er in der eigentlichen grade nur zu diesem Zwek bestimmten, Lehrstunde gelernt; nichts behält er leichter, als was er nur gelegentlich bei einer andern Lektion gehört hat.

6. **Erleichterung der Vorbereitung und Wiederholung.** Hiezu dient das Register, das, seiner Bestimmung für die ersten Anfänger gemäß, alle Wörter ohne Ausnahme, selbst καὶ und δὲ, enthalten mußte. Auch die Eigennamen von Nationen, Städten, Personen, u. s. w. sind darin befindlich, nur solche nicht, die im Text selbst hinlänglich erklärt werden. Zum bequemern Gebrauch des Registers hab' ich unter jede Erzählung bei den schwerern unkenntlichen Abänderungen vornehmlich der Zeitwörter, das eigentliche Thema unten hingesetzt, weil sonst der Lehrling, der in den Abänderungen der Wörter noch nicht erfahren genug ist, leicht ungeduldig werden und sehr häufig vergeblich suchen würde. Doch wollt' ich die deutsche Erklärung lieber in ein Register zusammentragen, als sie unter den jedesmaligen Text setzen, um die Selbstthätigkeit des Lehrlings mehr in Athem zu erhalten, ohne ihm die Sache weder zu leicht, noch zu schwer zu machen. Alles, was der Anfänger bei seiner Vorbereitung im Index nicht gesucht haben würde, hab' ich ebenfalls gleich unter den Text gesetzt. Ich wäre übrigens gern noch ausführlicher bei

der Erklärung der Wörter im Register gewesen, hätte gern die Bedeutungen noch mehr auf Etymologie (eine so nöthige, den Sprachunterricht so sehr erleichternde, und doch von den meisten Lehrern fast ganz vernachläßigte Sache) zurükgeführt, noch mehr schwerere Abänderungen eines Worts analysirt, wenn ich nicht in Ansehung des Raums hätte so sparsam als möglich seyn wollen. Wer übrigens je eine ähnliche mühsame Arbeit versucht hat, wird sich nicht wundern, wenn er etwa ein und das andre Wort oder eine Bedeutung vermissen sollte, wiewol ich gewis bin, daß dergleichen Auslassungen nur wenige sind, da ich für jeden Buchstaben besonders den ganzen Text durchgelesen.

In Ansehung der Akcente hab ich zwar meine mehrmals vorgetragne Ueberzeugung nicht geändert; doch habe ich in einem Elementarbuche lieber dem Vorurtheil nachgeben, als durch Beleidigung desselben den ausgebreitetern Nutzen meines Buchs hindern wollen. Denn daß dis Buch mit Nutzen beim ersten griechischen Sprachunterricht gebraucht werden kann, davon kann ich, wie mir deucht, ohne Vorwurf des Eigendünkels überzeugt seyn. In der That wird es eine große Freude für mich seyn, wenn ich mit diesem Schulbuch etwas dazu beitrage, die Liebe für das Studium der griechischen Litteratur hie und da zu erregen und zu unterhalten. Auch der Herr Verleger hat durch einen sehr billigen Preis dis Buch zum Schulunterricht zu empfehlen gesucht. Berlin den 3ten November 1781.

Vorrede

zur zweiten Auflage.

Der Beyfall, womit das Publicum dis Schulbuch aufgenommen, hat meine Erwartungen und Wünsche bei weitem übertroffen. Der schnelle Absatz der ersten sehr starken Auflage und die Einführung dieses Buchs in so sehr viele öffentliche Schulen ist für mich ein sehr ehrenvoller und aufmunternder Beweis von dem Zutrauen des Publikums gewesen. Um so eher darf ich glauben, meine Absicht, der deutschen Jugend den griechischen Elementarunterricht zu erleichtern und angenehm zu machen, nicht ganz verfehlt zu haben.

Diese neue Auflage hat theils Zusätze, theils Verbesserungen erhalten. Die beiden letzten Abschnitte aus dem Lukian und Herodot sind neu hinzugekommen. In den Anmerkungen und im Wortverzeichnis habe ich manches theils berichtigt theils bestimmter ausgedrükt. Der Abdruck des

Textes ist korrekter als bei der ersten Auflage, welches ich der freundschaftlichen Bemühung meines Kollegen des Herrn Konrektor **Weißer** danke, der auch die Mühe über sich genommen, die in den hinzugekommnen Abschnitten enthaltnen und noch nicht im Wortverzeichnis befindlichen Wörter nachzutragen. Daß ich in diesem Verzeichnis auch itzt nicht, wie man zum Theil gewünscht, bei den verschiednen Bedeutungen Eines Worts die Stellen citirt, wo es in dieser und wo es in jener Bedeutung vorkäme, hat nicht nur Ersparung des Raums zur Ursache, sondern ich glaubte auch, daß es eine nicht unschikliche Uebung des Scharfsinns und der Beurtheilung für junge Leute wäre, sie unter den mehrern Bedeutungen die zu einer gewissen Stelle passende herausfinden zu lassen.

Von meinem nach gleichem Plan eingerichteten lateinischen Lesebuch wird ebenfals in kurzem eine neue Auflage herauskommen, welches ich darum hier anzeige, um damit zugleich vor einem in Darmstadt in der dasigen Hofbuchdrukkerei erschienenen unrechtmäßigen Nachdruck zu warnen.
Berlin den 1sten Mai 1783.

Vor-

Vorrede
zur dritten, vierten, fünften und sechsten Auflage.

Bei dieser neuen Auflage sind bloß einige leichte Lieder aus dem Anakreon hinzugekommen. Bei einer künftigen Auflage werde ich vielleicht noch einige andre leichte poetische Stükke hinzufügen, so wie ich überhaupt fortgesetzt dafür sorgen werde, dis Schulbuch des allgemeinen Beifalls würdig zu erhalten, den es bisher gefunden. Berlin den 14 April 1785.

Diese vierte Auflage ist ein nur in Kleinigkeiten veränderter Abdruk der dritten Auflage. Hauptveränderungen und Zusätze zu machen, dazu fehlte mir es itzt an Zeit. Destomehr Zeit hoffe ich für die nächstkünftige Auflage gewinnen zu können. Berlin den 10ten April 1787.

Auch gegenwärtige fünfte Auflage ist ein nur an wenigen Stellen veränderter Abdruk der vorhergehenden Auflage, da mir meine gehäuften Amtsgeschäfte keine beträchtlichen Veränderungen und Zusätze verstatteten. Vielleicht kann ich indessen bei der nächsten Auflage eine kurze griechische Grammatik hinzufügen, in der Art, wie ich es bei meinem lateinischen und französischen Lesebuche gethan. Berlin den 17ten August 1790.

Diese neue Auflage unterscheidet sich von den vorhergehenden blos durch größere Korrektheit, und durch manche wenn gleich nicht in die Augen fallende kleine Berichtigungen und Zusätze bei den Anmerkungen und dem Wortregister. Berlin den 22ten Jul. 1795.

Kurze Nachricht von den Schriftstellern,

aus welchen dis Lesebuch zusammengetragen worden.

1.

Hierokles lebte gegen das Ende des fünften Jahrhunderts nach Christi Geburt, und lehrte zu Alexandrien in Aegypten, dem damaligen Sitze griechischer Gelehrsamkeit, die Philosophie mit vielem Beifall. Wir haben noch zwei philosophische Schriften von ihm, eine Auslegung der unter des Pythagoras Namen bekannten **goldnen Sprüche**, und eine (doch nur auszugsweise vorhandne) Schrift über die göttliche Vorsehung. Die im Lesebuch abgedruckten Histörchen sind aus einer kleinen Sammlung witziger Einfälle und Geschichten entlehnt, die im Griechischen den Namen Αςεῖα (Schnurren) führen. Doch ist ungewis, ob der Verfasser dieser Sammlung eben der Philosoph Hierokles, oder ein unbekannter Mann desselben Namens ist. Das leztere ist fast wahrscheinlicher.

2. **Aesopus** lebte zur Zeit der Könige Kyrus und Krösus, also ohngefähr 600 Jahr vor Christi Geburt. Er war aus Phrygien in Asien gebürtig, und anfänglich ein Sklave. Seine Geschichte ist mit vielen Märchen verbrämt, wohin vielleicht selbst die gewöhnliche Meinung von seiner häßlichen Gestalt gehört. Seine Methode, politische und moralische Weisheit in Fabeln einzukleiden, und dadurch seinen Lehren mehr Eingang und Eindruk zu verschaffen, hat ihn berühmt gemacht. Doch hat er seine Fabeln nicht selbst aufgeschrieben, sondern, nachdem sie sich durch Tradition fortgepflanzt, sind sie erst in spätern Zeiten von andern Schriftstellern gesammlet und aufgezeichnet worden, daher sich unter den Aesopischen Fabeln freilich auch viele befinden, deren **Erfindung** selbst einem andern gehört, und die nur darum Aesopische heißen

heißen, weil Aesopus der erste war, der diese Einkleidung der Moral in Ansehn brachte. So ist unter den hier abgedrukten Aesopischen Fabeln S. 15 die Fabel von den Schafen und dem Hunde aus Xenophons Denkwürdigkeiten von seinem Lehrer Sokrates (der ohngefähr 400 Jahr vor Christi Geburt lebte) entlehnt. Und S. 16 ist die Fabel von den tanzenden Affen aus dem Lukian genommen, einem witzigen Schriftsteller des 2ten Jahrhunderts nach Christi Geburt.

3. **Aelian** lebte in der ersten Hälfte des dritten Jahrhunderts nach Christi Geburt. Er war kein geborner Grieche, sondern ein Römer, aus der Stadt Präneste in Italien gebürtig. Indessen legte er sich mit solchem Fleiß auf die Griechische Sprache, daß er darin so gut als ein geborner Grieche zu schreiben im Stande war. Die hier abgedrukten Erzählungen sind aus seinem Buche, das den Titel führt: Ποικίλη Ἱστορία (**Mannigfaltige Geschichten**) entlehnt. Wir haben außerdem von ihm noch eine Thiergeschichte, worin er allerlei Merkwürdigkeiten von Thieren, doch ohne Plan und Ordnung, erzählt.

4. **Polyän**, ein Makedonier von Geburt, lebte in der 2ten Hälfte des 2ten Jahrhunderts n. C. G. Wir haben von ihm eine Sammlung von Kriegsgeschichten, worin er hauptsächlich die Kriegslisten berühmter griechischer und römischer Feldherren beschreibt.

5. **Diogenes Laertius** ist in Ansehung seiner Lebensumstände sehr unbekannt. Es ist sogar ungewis, woher er den Beinamen **Laertius** führt, ob von seinem Vater, oder von seiner Vaterstadt, in welchem leztern Fall man annimmt, daß er aus Laerte, einer Stadt in Cilicien (einer Provinz von Kleinasien) gebürtig sei. Auch sein Zeitalter ist ungewis. Wahrscheinlich lebte er entweder im 2ten oder 3ten Jahrhundert n. C. G. Wir haben von ihm eine Geschichte der berühmtesten alten Philosophen Griechenlands, worin er nicht nur von ihren Lehren, sondern auch von ihren Leben ziemlich

lich ausführliche, aber sehr unzusammenhängende und nicht immer ganz glaubwürdige, Nachrichten liefert.

6. **Simplicius** war ein griechischer Philosoph des 6ten Jahrhunderts n. C. G. und hat Auslegungen über Schriften des Aristoteles und des Stoiker Epiktets geschrieben.

7. **Plutarch**, einer der berühmtesten Schriftsteller des Alterthums, lebte im ersten Jahrhundert n. C. G. Er war zu Chäronea in Böotien geboren und stand in großem Ansehn bei den Kaisern Trajan und Hadrian, die ihn auch zu hohen Ehrenämtern beförderten. Trajan ernannte ihn zum Statthalter von Illyricum, und Hadrian zum Statthalter von Griechenland. Wir haben noch sehr viele Schriften von ihm, z. E. 44 Parallelbiographien, oder Lebensbeschreibungen von berühmten Männern Griechenlands und Roms, deren er immer zwei, einen Griechen und einen Römer, neben einander stellt, und nach Erzählung ihres Lebens sie mit einander vergleicht. Außerdem haben wir von ihm eine große Menge längerer und kürzerer Schriften philosophischen besonders moralischen Inhalts. Die hier abgedrukten Erzählungen sind theils aus diesen, theils vornehmlich aus seinen Biographien entlehnt.

8. **Athenäus** ein griechischer Grammatiker aus Naükratis in Aegypten, lebte im Anfange des 3ten Jahrhunderts n. C. G. Wir haben von ihm ein Buch unter dem Titel Δειπνοσοφισαι oder das Gastmal der Gelehrten, die sich über allerlei grammatische, historische, antiquarische Materien besprechen.

9. **Strabo** ein Kappadokier lebte unter den Kaisern August und Tiberius. Seine Reisen durch den größten Theil der damals bekannten Erde setzten ihn in den Stand, eine allgemeine **Geographie** zu schreiben.

10. **Stobäus** (oder richtiger **Johannes von Stobi**, einer Makedonischen Stadt) lebte im 5ten oder 6ten

Jahr-

Jahrhundert n. C. G. Er war bloß Kompilator, der aus vielen, theils poetischen, theils prosaischen Schriften Auszüge und Excerpte zusammenschrieb, die in zwei besondern Sammlungen auf uns gekommen.

11. Vaterland und Zeitalter des **Sextus Empirikus** sind ungewis. Er war ein eifriger Anhänger der Pyrrhonistischen oder skeptischen d. i. zweifelnden Philosophie, welche er in zwei noch vorhandnen Werken vorgetragen, wovon das eine ein kurzer **Entwurf der Pyrrhonischen Philosophie**, das andre eine polemische Schrift **gegen die Mathematiker** (d. i. gegen die **gewisheitlehrenden** Philosophen) ist. Die hier abgedrukte Sittenvergleichung ist aus dem erstern Werke genommen.

12. **Diodor** aus Sicilien, lebte zu Cäsars und Augustus Zeiten. Er schrieb unter dem Titel einer Bibliothek eine Universalgeschichte, von der aber mehr als die Hälfte verloren gegangen.

13. **Dionysius** aus der Karischen Stadt Halikarnas in Kleinasien gebürtig, lebte ohngefähr um dieselbe Zeit mit dem Diodor. Durch seinen vieljährigen Aufenthalt in Rom ward er in den Stand gesetzt, eine Geschichte Roms zu schreiben, der er den Titel: Ρωμαϊκὴ Ἀρχαιολογία (Römische Alterthümer) gab. Sie ging vom Ursprunge Roms bis auf den ersten Punischen Krieg, ist aber nicht ganz auf uns gekommen. Außerdem hat er verschiedene kleinere Schriften rhetorischen und kritischen Inhalts geschrieben.

14. **Apollodor** aus Athen, lebte ungefähr 140 Jahr vor Christi Geburt. Wir haben von ihm ein Mythologisches Buch unter dem Namen einer **Bibliothek**, worin er die Griechische Mythologie und Fabellehre, vom Ursprunge der Nationalgötter Griechenlands an bis auf die Zeiten des Trojanischen Kriegs, erzählt.

15. Lu=

15. **Lukian** war geboren zu Samosata in Syrien, und lebte im zweiten Jahrhunderte nach C. G. unter der Regierung der Antoninen. Wir haben von ihm noch viele satirische Schriften, unter andern auch Göttergespräche und Todtengespräche.

16. **Herodot** der älteste griechische Geschichtschreiber war geboren zu Halikarnas in Karien, einer Provinz von Kleinasien. Er lebte ohngefähr 450 Jahr vor Christi Geburt, und schrieb auf Veranlassung der Kriege der Griechen und Perser eine Geschichte, worin er außer der Geschichte der Griechen auch die der Perser und Aegypter und beiläufig mehrerer anderer Völker erzählt. Diese Geschichte ist im Jonischen Dialekt geschrieben.

17. **Anakreon** ein bekannter lyrischer Dichter, war zu Teos einer Stadt in Jonien geboren, und lebte ohngefähr 530 Jahr vor Christi Geburt. Man hat von ihm noch eine Sammlung kleiner scherzhafter und tändelnder Lieder.

Hi-

I.

Historchen aus dem Hierokles.

1.

Σχολαστικὸς κολυμβᾶν βουλόμενος παρὰ μικρὸν [1] ἐπνίγη [2]. ὤμοσεν [3] οὐ μὴ ἅψασθαι [4] ὕδατος [5], ἐὰν μὴ πρῶτον μάθῃ [6] κολυμβᾶν.

1 beinahe. 2 von πνίγω. 3 von ὄμνυμι. 4 von ἅπτομαι. 5 von ὕδωρ. 6 von μανθάνω.

2. Σχολαστικὸς νοσοῦντα [1] ἐπισκεπτόμενος ἠρώτα [2] περὶ τῆς ὑγιείας. Ὁ δὲ οὐκ ἠδύνατο [3] ἀποκριθῆναι [4]. ὀργισθεὶς [5] οὖν ἐξήλεγξεν [6]· ἐλπίζω κἀμὲ [7] νοσῆσαι [8], καὶ ἐλθόντι [9] σοι μὴ ἀποκριθῆναι.

1 von νοσέω. 2 von ἐρωτάω. 3 von δύναμαι. 4 von ἀποκρίνομαι. 5 von ὀργίζω. 6 ἐξελέγχω. 7 zusammengezogen statt καὶ ἐμέ. 8 νοσέω. 9 ἔρχομαι.

3. Σχολαστικὸς, ἰατρῷ συναντήσας [1], συγχώρησόν [2] μοι, εἶπε [3], καὶ μή μοι μέμψῃ [4], ὅτι οὐκ ἐνόσησα [5].

1 συναντάω. 2 συγχωρέω. 3 ἔπω. 4 μέμφομαι. 5 νοσέω.

4. Σχολαστικὸς θέλων τὸν ἵππον αὐτοῦ διδάξαι [1] μὴ τρώγειν πολλὰ [2], οὐ παρέβαλεν [3] αὐτῷ τροφάς.

 Ἀπο-

Ἀποθανόντος δὲ τȣ̃ ἵππȣ τῷ λιμῷ, ἔλεγε· Μέγα ἐζημιώθην· ὅτε γὰρ ἔμαθε [6] μὴ τρώγειν, τότε ἀπέθανε [7].

1 διδάσκω. 2 πολύς. 3 παραβάλλω. 4 ἀποθνήσκω. 5 ζημιόω. 6 μανθάνω. 7 ἀποθνήσκω.

5. Σχολαστικὸς Σχολαστικῷ συναντήσας εἶπεν [1]· ἔμαθον ὅτι ἀπέθανες. κἀκεῖνος [2], ἀλλ' ὁρᾷς με ἔτι, ἔφη, [3] ζῶντα [4]. καὶ ὁ Σχολαστικὸς [5]· καὶ μὴν ὁ εἰπών μοι πολλῷ σȣ̃ ἀξιοπιστότερος ὑπάρχει.

1 ἔπω. 2 zusammengezogen statt καὶ ἐκεῖνος. 3 φημί. 4 ζάω. 5 nehmlich ἔφη, das, wie das lateinische dixit, öfters ausgelassen wird.

6. Σχολαστικὸς μαθὼν [1], ὅτι ὁ κόραξ ὑπὲρ τὰ διακόσια ἔτη ζῇ [2], ἀγοράσας [3] κόρακα εἰς ἀπόπειραν ἔτρεφε.

1 μανθάνω. 2 ζάω. 3 ἀγοράζω.

7. Διδύμων ἀδελφῶν εἷς ἐτελεύτησε [1]. Σχολαστικὸς ȣ̃ν ἀπαντήσας τῷ ζῶντι [2] ἠρώτα· σὺ ἀπέθανες [3] ἢ ὁ ἀδελφός σȣ;

1 τελευτάω. 2 ζάω. 3 ἀποθνήσκω.

8. Σχολαστικὸς, ποταμὸν βȣλόμενος περάσαι [1], ἀνῆλθεν [2] ἐς τὸ πλοῖον ἔφιππος· πυθομένȣ [3] δέ τινος τὴν αἰτίαν, ἔφη, σπȣδάζειν.

1 περάω. 2 ἀνέρχομαι. 3 πυνθάνομαι.

II.
Aesopische Fabeln.

1. ΓΥΝΗ ΚΑΙ ΟΡΝΙΣ.

Γυνή τις χήρα ὄρνιν εἶχε [1], καθ' ἑκάςην ἡμέραν ὠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. Νομίσασα [2] δὲ, ὡς, εἰ πλείους [3] τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλοι, δὶς τέξεται [4] τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν [5]. Ἡ δ' ὄρνις, πιμελὴς γενομένη [6], οὐδ' ἅπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν [7] ἠδύνατο [8].

Ὁ μῦθος δηλοῖ [9], ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμοῦντες [10] καὶ τὰ παρόντα [11] ἀποβάλλουσι.

1 ἔχω 2 νομίζω. 3 statt πλείονας. 4 τίκτω. 5 ποιέω. 6 γίνομαι. 7 τίκτω. 8 δύναμαι. 9 δηλόω. 10 ἐπιθυμέω. 11 πάρειμι.

2. ΑΛΩΠΗΞ ΚΑΙ ΛΕΩΝ.

Ἀλώπηξ μήπω θεασαμένη [1] λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε [2], τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη [3], ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν [4]. Ἔπειτα, τὸ δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρότερον. Ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάῤῥησεν [5], ὡς καὶ προσελθοῦσα [6] διαλεχθῆναι [7].

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

1 θεάομαι. 2 συναντάω 3 φοβέομαι. 4 ἀποθνήσκω. 5 καταθαῤῥέω. 6 προσέρχομαι. 7 διαλέγομαι.

3. ΛΕΩΝ ΚΑΙ ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ.

Λέων, καὶ ὄνος, καὶ ἀλώπηξ, κοινωνίαν ποιησάμενοι, ἐξῆλθον [1] πρὸς ἄγραν. Πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης [2], προσέταξεν [3] ὁ λέων τῷ ὄνῳ, διελεῖν [4] αὐτοῖς. Ὁ δὲ τρεῖς μερίδας [5] ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι [6] τούτους προὐτρέπετο. [7] Καὶ ὁ λέων θυμωθεὶς [8] τὸν ὄνον κατέφαγεν [9]. Εἶτα τῇ ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν [10]. Ἡ δ' εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπε [11]. Καὶ ὁ λέων πρὸς αὐτὴν [12]· Τίς σε, ὦ βελτίστη, διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν [13]; ἡ δ' εἶπεν· ἡ τοῦ ὄνου συμφορά.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

1 ἐξέρχομαι. 2 συλλαμβάνω. 3 προστάσσω. 4 διαιρέω. 5 μερὶς. 6 ἐκλέγω. 7 zusammengezogen statt προετρέπετο von προτρέπω. 8 θυμόω. 9 καταφάγω. 10 κελεύω. 11 καταλείπω. 12 nehmlich ἔφη. 13 διδάσκω.

4. ΚΥΩΝ.

Κύων κρέας φέρων ποταμὸν διέβαινε. Θεασάμενος [1] δὲ τὴν ἑαυτοῦ σκιὰν ἐπὶ τοῦ ὕδατος [2], ὑπέλαβεν [3], ἕτερον κύνα εἶναι [4] κρέας κατέχοντα· καὶ ἀφεὶς [5] τὸ ἴδιον, ὥρμησε [6] τὸ ἐκείνου λαβεῖν. ἀπώλεσε [7] δὲ ἀμφότερα· τὸ μὲν οὖν οὐκ ἦν [8]· ὃ δὲ κατεῖχεν [9], ὑπὸ τοῦ ῥεύματος κατεσύρετο [10].

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς πλεονεκτοῦντας, οἵτινες, πλειοτέρων ἐπιθυμοῦντες, καὶ ἃ ἔχουσι προσαπολλῦσιν.

1 θεάσο-

1 θεάομαι. 2 ὕδωρ. 3 ὑπολαμβάνω. 4 εἰμί. 5 ἀφίημι. 6 ὁρμάω. 7 ἀπόλλυμι. 8 εἰμί. 9 κατέχω. (das Stück, welches er hatte). 10 κατασύρω.

5. ΠΗΡΑΙ ΔΥΟ.

Αἴσωπος ἔφη, δύο πήρας ἕκαςον ἡμῶν ἐπιφέρειν, τὴν μὲν ὄπισθεν, τὴν δὲ ἔμπροσθεν· καὶ εἰς μὲν τὴν ἔμπροσθεν ἀποτιθέναι * τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἁμαρτήματα, εἰς δὲ τὴν ὄπισθεν τὰ ἑαυτῶν.

* nehmlich ἡμᾶς. von ἀποτίθημι.

6. ΓΥΝΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΑΙΝΑΙ.

Γυνὴ χήρα φιλεργὸς, θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει [1] νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. Αἱ δὲ συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι ἔγνωσαν [2], δεῖν [3] τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκείνε νύκτωρ ἐξανίςαντος [4] τὴν δέσποιναν. Συνέβη [5] δ' αὐταῖς, τοῦτο διαπραξαμέναις [6], χαλεπωτέροις περιπεσεῖν [7] τοῖς δεινοῖς. Ἡ γὰρ δεσπότις, ἀγνοοῦσα [8] τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν, ἐννυχώτερον ταύτας ἀνίςη.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα κακῶν αἴτια γίνεται.

1 von ἔθω. 2 γινώσκω. 3 δεῖ. 4 ἐξανίςημι. 5 συμβαίνω. 6 διαπράσσω. 7 περιπίπτω. 8 ἀγνοέω.

7. ΤΕΤΤΙΞ ΚΑΙ ΜΥΡΜΗΚΕΣ [1].

Χειμῶνος ὥρᾳ τῶν σίτων βραχέντων [2] οἱ μύρμηκες ἔψυχον· τέττιξ δὲ λιμώττων ᾔτει [3] αὐτὰς τροφήν. Οἱ δὲ μύρμηκες εἶπον αὐτῷ· διατί τὸ θέρος

 συν-

ἐ συνῆγες 4 τροφήν; ὁ δὲ εἶπεν· ὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ' ᾖδον 5 μυσικῶς. Οἱ δὲ γελάσαντες 6 εἶπον· ἀλλ' εἰ θέρυς ὥραις ηὔλεις 7, χειμῶνος ὀρχῦ 8.

Οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ 9 καὶ κινδυνεύσῃ.

1 μύρμηξ. 2 βρέχω. 3 αἰτέω. 4 συνάγω. 5 ᾄδω 6 γελάω. 7 αὐλέω. 8 ὀρχέομαι. 9 λυπέω.

8. ΓΕΡΩΝ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ.

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας 1, ταῦτα φέρων πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε 2, καὶ διὰ τὸν πολὺν κόπον ἀποθέμενος 3 ἐν τόπῳ τινὶ τὸν φόρτον, τὸν θάνατον ἐπεκαλεῖτο 4. Τῦ δὲ θανάτυ παρόντος 5, καὶ πυνθανομένυ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας 6 ὁ γέρων ἔφη· ἵνα μῦ τὸν φόρτον ἄρῃς 7.

Πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος 8, εἰ καὶ δυςυχεῖ καὶ πτωχός ἐςιν.

1 κόπτω. 2 βαδίζω. 3 ἀποτίθημι. 4 ἐπικαλέω. 5 πάρειμι. 6 δειλιάζω. 7 αἴρω. 8 scil. ἐςί.

9. ΓΕΩΡΓΟΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΣ 1 ΑΥΤΟΥ.

Ἀνήρ τις, τέχνῃ γεωργὸς, μέλλων καταλῦσαι 2 τὸν βίον καὶ βουλόμενος τὺς παῖδας αὐτοῦ ἐμπείρους ποιῆσαι τῆς γεωργικῆς, προσκαλεσάμενος 3 εἶπεν αὐτοῖς· τέκνα, ἐγὼ τοῦ βίου ὑπεξίσταμαι· πλὴν ἅπερ ὑπάρχει μοι, ἐν τῷ ἀμπελῶνι εὑρήσετε. Οἱ δὲ νομίσαντες 4, θησαυρὸν ἔχειν ἐκεῖσε, μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς 5 αὐτῶν, λαβόντες 6 δικέλλας καὶ ἀξίνας κατέσκαπτον πᾶσαν τὴν γῆν ἐκ πόθου. Καὶ θησαυρὸν μὲν ὐχ εὗρον 7· ἡ δ' ἄμπελος, καλῶς κατασκαφεῖσα 8 καὶ ὠφεληθεῖσα 9

πολ-

πολλαπλάσιον καρπὸν δέδωκε [10], καὶ πλοῦτον ἀνήνεγκεν. [11]

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

1 παῖς. 2 καταλύω. 3 προσκαλέω. 4 νομίζω. 5 πατήρ. 6 λαμβάνω. 7 εὑρίσκω. 8 κατασκάπτω. 9 ὠφελέω. 10 δίδωμι. 11 ἀναφέρω.

10. ΞΥΛΕΥΟΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ἙΡΜΗΣ.

Ξυλευόμενός τις παρὰ τῷ ποταμῷ τὸν οἰκεῖον ἀπέβαλε [1] πέλεκυν. Ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας [2] ὠδύρετο [3]. Ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον, καταδὺς [4] εἰς τὸν ποταμὸν, χρυσοῦν ἀνήνεγκε [5] πέλεκυν, καὶ, εἰ οὗτός ἐστιν, ὃν ἀπώλεσεν [6], ἤρετο [7]. Τοῦ δὲ, μὴ τοῦτον εἶναι, φαμένου [8], αὖθις καταβὰς [9], ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. Τοῦ δὲ, μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον, εἰπόντος, ἐκ τρίτου καταβὰς, ἐκεῖνον τὸν οἰκεῖον ἀνήνεγκε. Τοῦ δὲ, τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπολωλότα [10], φαμένου [11], Ἑρμῆς ἀποδεξάμενος [12] αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην, ἅπαντας [13] αὐτῷ ἐδωρήσατο [14]. Ὁ δὲ παραγενόμενος [15] πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμβάντα [16] διεξελήλυθεν [17]· ὧν εἷς τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο, καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην ἐξεπίτηδες ἀφεὶς [18] εἰς τὸ ῥεῦμα, κλαίων ἐκάθητο [19]. Ἐπιφανεὶς [20] οὖν ὁ Ἑρμῆς κἀκείνῳ [21], καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου, καταβὰς ὁμοίως, χρυσῆν ἀξίνην ἐξήνεγκε, καὶ ἤρετο, εἰ ταύτην ἀπέβαλε. Τοῦ δὲ σὺν ἡδονῇ, ναὶ ἀληθῶς ἥδ' ἐστὶ, φήσαντος [22], μισήσας ὁ θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν [23], ἀλλ' οὐδὲ τὴν οἰκείαν ἀπέδωκεν [24].

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι, ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

1 ἀποβάλλω. 2 καθίζω. 3 ὀδύρομαι. 4 κατάδυμι. 5 ἀναφέρω. 6 ἀπόλλυμι. 7 ἔρομαι. 8 φημί. 9 καταβαίνω. 10 ἀπόλλυμι. 11 φημί. 12 ἀποδέχομαι. 13 ἅπας. 14 δωρέω. 15 nehmlich εἰς οἶκον von παραγίνομαι. 16 συμβαίνω. 17 διεξέρχομαι. 18 ἀφίημι. 19 κάθημαι. 20 ἐπιφαίνω. 21 zusammengezogen statt καὶ ἐκείνῳ. 22 φημί. 23 κατέχω. 24 ἀποδίδωμι.

11. ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΓΡΑΥΣ.

Λύκος λιμώττων περιῄει [1] ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε [2] παιδίου κλαίοντος καὶ γραὸς [3] λεγούσης αὐτῷ· παῦσαι [4] τοῦ κλαίειν, εἰ δὲ μὴ, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω [5] σε τῷ λύκῳ. Οἰόμενος δὲ ὁ λύκος, ὅτι ἀληθεύει ἡ γραῦς, ἵστατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. Ὡς δ' ἑσπέρα κατέλαβεν [6], ἀκούει πάλιν τῆς γραὸς κολακευούσης τὸ παιδίον, καὶ λεγούσης αὐτῷ· ἐὰν ἔλθῃ ὁ λύκος δεῦρο, φονεύσομεν, ὦ τέκνον, αὐτόν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ λύκος ἐπορεύετο, λέγων· ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους, οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

1 von περίειμι. 2 ἀκούω. 3 γραῦς. 4 παύομαι. 5 ἐπιδίδωμι. 6 καταλαμβάνω.

12. ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΓΕΡΑΝΟΣ.

Λύκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγει [1]. ὁ δὲ γεράνῳ μισθὸν παρέξειν [2] εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπιβα-

βα-

βαλῦσα, τὸ ὀςῦν ἐκ τῦ λαιμῦ αὐτῦ ἐκβάλοι. Ἡ δὲ τῦτ' ἐκβαλῦσα, δολιχόδειρος ῦσα 3, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. Ὁ δὲ γελάσας, καὶ τὺς ὀδόντας 4 θήξας 5, ἀρκεῖ σοι μισθὸς, ἔφη, τῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ λύκυ ςόματος καὶ ὀδόντων ἐξῆρες 6 κάραν σῶαν, μηδὲν παθῦσαν 7.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἵτινες, ἀπὸ κινδύνυ διασωθέντες 8, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμυσι χάριτας.

1 von πηγνύω. 2 παρέχω. 3 εἰμὶ. 4 ὀδὺς. 5 θήγω. 6 ἐξαίρω. 7 πάχω. 8 διασώζω.

13. ΑΛΩΠΗΞ ΚΑΙ ΒΟΤΡΥΣ.

Βότρυας πεπείρυς ἀλώπηξ κρεμαμένυς ἰδῦσα 1, τύτυς ἐπειρᾶτο 2 καταφαγεῖν· πολλὰ δὲ καμῦσα 3 καὶ μὴ δυνηθεῖσα 4 ψαύσαι 5, τὴν λύπην δὲ παραμυθυμένη, ἔλεγεν, ὄμφακές 6 ἔτι εἰσίν.

Τὺς δι' ἀδυναμίας τινὸς ἀποτυγχάνοντας πράγματος, καὶ θέλοντας τῦτο διὰ ψεύδυς καλύψαι 7, ἐλέγχει ὁ μῦθος.

1 εἴδω. 2 πειράω. 3 κάμνω. 4 δύναμαι. 5 ψαύω. 6 ὄμφαξ. 7 καλύπτω.

14. ἹΠΠΟΣ ΚΑΙ ὈΝΟΣ.

Ἄνθρωπός τις εἶχεν 1 ἵππον καὶ ὄνον. Ὁδευόντων δὲ, ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ· ἆρον 2 ἐκ τῦ ἐμῦ βάρυς 3, εἰ θέλεις εἶναί με σῶν 4. Ὁ δὲ ὐκ ἐπείσθη 5· ὁ δὲ ὄνος, πεσὼν 6 ἐκ τῦ κόπυ, ἐτελεύτησε. Τῦ δὲ δεσπότυ πάντα ἐπιθέντος 7 αὐτῷ, καὶ αὐτὴν τὴν ὄνυ δοράν, θρηνῶν ὁ ἵππος ἐβόα 8·

 οἴμοι

οἴμοι τῷ πανἀθλίῳ, τί μοι συνέβη [9] τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν [10], ἰδὲ ἅπαντα βαςάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνῦντες σωθήσονται [11] ἐν βίῳ.

1 ἔχω. 2 αἴρω. 3 βάρος. 4 σῶς. 5 πείθω. 6 πίπτω. 7 ἐπιτίθημι. 8 βοάω. 9 συμβαίνω. 10 λαμβάνω. 11 σώζω.

15. ΑΙΘΙΟΨ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο [1], τοιῦτον εἶναι τὸ χρῶμα δοκῶν ἀμελείᾳ τῦ πρότερον ἔχοντος. Καὶ παραλαβὼν [2] οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προςῆγε [3] τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λυτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν. Καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβάλλειν ὐκ εἶχε [4], νοσεῖν δὲ τῷ πονεῖν παρεσκεύασεν [5].

Μένυσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον [6] τὴν ἀρχήν.

1 ὠνέομαι. 2 παραλαμβάνω. 3 προσάγω. 4 ἔχω. 5 παρασκευάζω. 6 προέρχομαι.

16. ΛΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ.

Λέων γηράσας [1] καὶ μὴ δυνάμενος διαρκέσαι αὐτῷ εἰς τροφὴν, ἔγνω [2] δι' ἐπινοίας τι πρᾶξαι [3]. Καὶ δὴ παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ τινὶ, κατακλινθεὶς [4] προσεποιεῖτο νοσεῖν. Παραγενόμενα ὖν τὰ ζῶα ἐπισκέψεως χάριν, συλλαμβάνων, κατήσθιεν [5] αὐτά. Πολλῶν ὖν ζώων ἀναλωθέντων [6], ἀλώπηξ, τὸ τέχνασμα τῦτο γνῦσα [7], παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, καὶ ςᾶσα [8] ἔξωθεν τῦ σπηλαίυ ἐπυνθάνετο, πῶς ἔχει. Τῦ δὲ εἰπόντος; κακῶς, καὶ τὴν αἰ-

τίαν

τίαν πυνθανομένε, δι' ἣν ἐκ εἰσέρχεται, ἡ ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων 9, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων 10.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι 11, τὲς κινδύνες ἐκφεύγεσιν.

1 γηράσκω. 2 γινώσκω. 3 πράσσω. 4 κατακλίνω. 5 κατεσθίω. 6 ἀναλίσκω. 7 γινώσκω. 8 ἵςημι. 9 εἴσειμι. 10 ἔξειμι. 11 προοράω.

17. ἙΡΜΗΣ ΚΑΙ ΑΓΑΛΜΑΤΟΠΟΙΟΣ.

Ἑρμῆς γνῶναι βουλόμενος, ἐν τίνι τιμῇ παρ' ἀνθρώποις ἐςίν, ἧκεν εἰς ἀγαλματοποιῦ 1, ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ. Καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τῦ Διὸς 2 ἠρώτα, πόσυ 3 τὶς αὐτὸ πρίασθαι δύναται. Τῦ δὲ εἰπόντος, δραχμῆς, γελάσας, πόσυ τὸ τῆς Ἥρας, ἔφη. Εἰπόντος δὲ, πλείονος, ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας, ἐπειδὴ ἄγγελός ἐςι θεῶν, καὶ κερδῷος, πολὺν αὐτῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτῦ. Ὁ δ' ἀγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τύτυς ὠνήσῃ καὶ τῦτον προσθήκην σοὶ δίδωμι 4.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, ὑδεμιᾷ παρὰ ἄλλοις ὄντα τιμῇ.

1 in das Haus eines Bildhauers. Es fehlt das Wort οἶκον, welches oft hinzu gedacht werden muß. 2 vom Nominat. Ζεύς. 3 vor πόσυ muß man ἀντὶ hinzudenken. (Für wieviel?) 4 der Bildhauer wollte und konnte darum die Bildsäule des Merkur als eine Zugabe obenein in den Kauf geben, weil sie nicht viel Zeit und Kunst erforderte. Denn die Bildsäulen des Merkurs waren meistens ohne Hände und Füße.

18. KO-

18. ΚΟΡΑΞ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ.

Κόραξ κρέας ἁρπάσας [1], ἐπί τινος δένδρȣ ἐκάθισεν. Ἀλώπηξ δὲ, τȣ̃τον θεασαμένη, βȣλομένη δὲ καὶ τὸ κρέας ἁρπάσαι, ςᾶσα [2] ἐπῄνει αὐτὸν ὡς εὐμεγέθη τε καὶ καλὸν, λέγȣσα καὶ ὅτι πρέπει μάλιςα, αὐτὸν τῶν ὀρνέων βασιλεύειν, καὶ τȣ̃το πάντως ἂν γένοιτο, εἰ φωνὴν εἶχεν [3]. Ὁ δὲ, βαλὼν τὸ κρέας, μεγάλα ἔκραγεν [4]· ἐκείνη δὲ προσδραμȣ̃σα [5] ἔφη· ὦ κόραξ, εἰ καὶ φρένας εἶχες, ȣ̉δὲν ἐδέησέν [6] σοι εἰς τὸ βασιλεύειν.

Ὅτι ȣ̉ δεῖ τινα ὑπὸ τῶν κολάκων ἐπαίρεσθαι.

1 ἁρπάζω. 2 ἵςημι. 3 ἔχω. 4 κράζω. 5 προστρέχω. 6 δεῖ.

19. ΟΝΟΣ ΑΓΡΙΟΣ.

Ὄνος ἄγριος ὄνον ἰδὼν [1] ἥμερον ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν [2] αὐτὸν ἐμακάριζεν, ἐπί τε τῇ εὐεξίᾳ τȣ̃ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. ὕςερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφορȣ̃ντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίοντα, ἔφη· ἀλλ' ἔγωγε ȣ̉κέτι σε εὐδαιμονίζω· ὁρῶ γὰρ, ὡς ȣ̉κ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ȣ̉κ ἐςι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.

1 εἴδω. 2 προσέρχομαι.

20. ΕΛΑΦΟΣ ΚΑΙ ΛΕΩΝ.

Ἔλαφος δίψει συσχεθεῖσα [1] παρεγένετο ἐπί τινα πηγὴν, πιȣ̃σα [2] δὲ, ὡς ἐθεάσατο τὴν ἑαυτῆς

σκιὰν

σκιὰν κατὰ τοῦ ὕδατος, ἐπὶ μὲν τοῖς κέρασιν ἠγάλλετο [3], ὁρῶσα τὸ μέγεθος καὶ τὴν ποικιλίαν, ἐπὶ δὲ τοῖς ποσὶ σφόδρα ἤχθετο [4], ὡς λεπτοῖς οὖσι [5] καὶ ἀσθενέσιν. ἔτι δὴ αὐτῆς διαλογιζομένης, λέων ἐπιφανεὶς [6] ἐδίωκεν αὐτὴν, κἀκείνη εἰς φυγὴν τραπεῖσα [7], κατὰ τὸ πολὺ [8] αὐτοῦ προεῖχε. μέχρι μὲν οὖν ψιλὸν ἦν τὸ πεδίον, ἡ μὲν προθέουσα διεσώζετο. ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο κατὰ ὑλώδη τόπον, τηνικαῦτα συνέβη [9], τῶν κεράτων αὐτῆς ἐμπλακέντων [10] τοῖς κλάδοις, μὴ δύνασθαι τρέχειν, κἀκεῖσε [11] ὑπὸ τοῦ λέοντος συλληφθῆναι [12]. μέλλουσα δὲ ἀναιρεῖσθαι ἔφη πρὸς ἑαυτὴν· δειλαία ἔγωγε, ἥτις ὑφ᾽ ὧν μὲν ᾤμην [13] προδοθήσεσθαι [14], ὑπὸ τούτων ἐσωζόμην, οἷς δὲ σφόδρα ἐπεποίθειν [15], ὑπὸ τούτων ἀπωλόμην [16].

Οὕτω πολλάκις ἐν κινδύνοις, οἱ μὲν ὕποπτοι τῶν φίλων, σωτῆρες· οἱ δὲ σφόδρα ἐμπιστευθέντες, προδόται [17].

1 συνέχω. 2 πίνω. 3 ἀγάλλομαι. 4 ἄχθομαι. 5 εἰμί. 6 ἐπιφαίνω. 7 τρέπω. 8 bei weitem. 9 συμβαίνω. 10 ἐμπλέκω. 11 statt καὶ ἐκεῖσε. 12 συλλαμβάνω. 13 οἴμαι. 14 προδίδωμι. 15 πείθω. 16 ἀπόλλυμι. 17 scil. εἰσί.

21. ΑΣΤΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἀστρολόγος, ἐξιὼν [1] ἑκάστην ἑσπέραν, ἔθος εἶχε τοὺς ἀστέρας ἐπισκοπεῖν. Καὶ δή ποτε περιιὼν [2] εἰς τὸ προάστειον, καὶ τὸν νοῦν ὅλον ἔχων πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἐξέλαθε [3] καταπεσὼν [4] εἰς τὸ φρέαρ. ὀδυρομένου δὲ αὐτοῦ καὶ βοῶντος, παριών τις, ὡς ἤκουσεν τοῦ στεναγμοῦ, προσελθὼν καὶ μαθὼν τὰ

συμ-

συμβεβηκότα [5], ἔφη πρὸς αὐτόν· ὦ σὺ, ἐν ἐρανῷ βλέπειν πειρώμενος, τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἐχ ὁρᾷς;

Πρὸς τὲς παραδόξως ἀλαζονευομένες, καὶ μηδὲ τὰ κοινὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐπιτελεῖν δυναμένες.

1 ἔξειμι. 2 περίειμι. 3 ἐκλανθάνω. 4 καταπίπτω. 5 συμβαίνω.

22. ΛΕΑΙΝΑ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ.

Λέαινα, ὀνειδιζομένη ὑπὸ ἀλώπεκος ἐπὶ τὸ διὰ παντὸς ἕνα [1] τίκτειν, ἕνα, ἔφη, ἀλλὰ λέοντα.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι τὸ καλὸν ἐκ ἐν πλήθει ἀλλ' ἀρετῇ [2].

1 εἷς. 2 scil. κεῖται.

23. ὉΔΟΙΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΑΡΚΤΟΣ.

Δύο φίλοι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐβάδιζον· ἄρκτε δὲ αὐτοῖς ἐπιφανείσης [1], ὁ μὲν εἷς φθάσας [2] ἀνέβη [3] ἐπί τι δένδρον, καὶ ἐνταῦθα ἐκρύπτετο· ὁ δὲ ἕτερος μέλλων περικατάληπτος γίνεσθαι, πεσὼν [4] ἐπὶ τε ἐδάφες, ἑαυτὸν νεκρὸν προσεποιεῖτο [5]. τῆς δὲ ἄρκτε προσενεγκέσης [6] αὐτῷ τὸ ῥύγχος καὶ περιοσφραινομένης, τὰς ἀναπνοὰς συνεῖχε [7]. φασὶ γὰρ νεκρε μὴ ἅπτεσθαι τὸ ζῶον. ἀπαλλαγείσης [8] δὲ, ὁ ἀπὸ τε δένδρε καταβὰς [9] ἐπυνθάνετο τε ἑτέρε, τί ἡ ἄρκτος πρὸς τὸ ἐς εἰρήκει [10] ὁ δὲ εἶπε, τε λοιπε [11] τοιέτοις μὴ συνοδοιπορεῖν φίλοις, οἳ ἐν κινδύνοις ἐ παραμένεσιν.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι τὲς γνησίες τῶν φίλων αἱ συμφοραὶ δοκιμάζεσι.

1 ἐπιφαίνω. 2 φθάνω. 3 ἀναβαίνω. 4 πίπτω. 5 προσποιέομαι. 6 προσφέρω. 7 συνέχω. 8 ἀπαλλάσσω. 9 καταβαίνω. 10 ῥέω. 11 scil. χρόνȣ.

24. ΠΑΙΣ ΨΕΥΣΤΗΣ.

Παιδίον τὰ πρόβατα νέμον, ὡς λύκον ἐρχόμενον πρὸς διαφθορὰν ὁρῶν [1], ἐπικαλȣ́μενον τȣ̀ς ἀγρότας ἔλεγε, βοηθεῖτε, ὧδε ἔρχεται λύκος· οἱ δὲ ἀγρόται τρέχοντες τȣ̃τον εὕρισκον μὴ ἀληθεύειν· τȣ́το δὲ ποιήσαντος πολλάκις, εὕρισκον ψευδόμενον· μετὰ δὲ ταῦτα τȣ̃ λύκȣ προσελθόντος, καὶ τȣ̃ παιδὸς βοῶντος [2], δεῦτε [3], λύκος. ȣ̓κέτι τις ἐπεπιςεύκει [4] προσδραμεῖν [5] αὐτῷ καὶ βοηθῆσαι· ὁ δὲ λύκος εὑρηκὼς [6] ἄδειαν, τὴν ποίμνην πᾶσαν διέφθειρεν [7] εὐκόλως.

Ὁ ψεύςης καὶ ἀληθῆ λέγων πολλάκις ȣ̓ πιςεύεται.

1 ὁράω. 2 βοάω. 3 δεῦρο. 4 πιςεύω. 5 προστρέχω. 6 εὑρίσκω. 7 διαφθείρω.

25. ΚΥΩΝ ΚΑΙ ΟΪΣ.

Φασὶν, ὅτε φωνήεντα [1] ἦν τὰ ζῶα, τὴν οἶν πρὸς τὸν δεσπότην εἰπεῖν· Θαυμαςὸν ποιεῖς, ὃς ἡμῖν μὲν, ταῖς καὶ ἔρια σοι καὶ ἄρνας καὶ τυρὸν παρεχȣ́σαις, ȣ̓δὲν δίδως [2], ὅ, τι ἂν μὴ ἐκ τῆς γῆς λάβωμεν· τῷ δὲ κυνὶ, ὃς ȣ̓δὲν τοιȣ̃τόν σοι παρέχει, μεταδίδως, ȣ̃περ [3] αὐτὸς ἔχεις, σίτȣ. Τὸν κύνα ȣ̃ν ἀκȣ́σαντα εἰπεῖν [4]. Ναὶ μὰ Δία [5], ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ καὶ ὑμᾶς αὐτὰς σώζων, ὥςε μήτε ὑπ' ἀνθρώπων κλέπτεσθαι, μήτε ὑπὸ λύκων ἁρπάζεσθαι. ἐπεὶ ὑμεῖς γε, εἰ μὴ ἐγὼ προφυλάττοιμι ὑμᾶς, ȣ̓δ'

αὖ νέμεσθαι δύναισθε, φοβἕμεναι, μὴ ἀπόλησθε 6. ἕτω δὴ λέγεται καὶ τὰ πρόβατα συγχωρῆσαι, τὸν κύνα προτιμᾶσθαι.

1 φωνήεις. 2 δίδωμι. 3 ἕπερ, hier statt ὅνπερ, wegen des Genitiv σίτε, nach einer besondern Eigenheit der griechischen Sprache, da das Relativ ὅς, ἥ, ὅ sich öfters auch im Casus nach seinem Substantiv richtet, ohngeachtet das Verbum einen andern Casus erforderte. 4 scil. φασὶ. 5 Ζεύς. 9 ἀπόλλυμι.

26. ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΜΕΝΕΣ.

Λύκος ἰδὼν ποιμένας, ἐσθίοντας ἐν σκηνῇ πρόβατον, ἐγγὺς προσελθὼν, Ἡλίκος, ἔφη, ἂν ἦν ὑμῖν θόρυβος, εἰ ἐγὼ τῦτο ἐποίεν.

27. ΟΝΟΥ ΣΚΙΑ.

Νεανίας τὶς θέρες ὥρᾳ ἐμισθώσατο 1 ἐξ ἄςεος ὄνον Μεγάραδε· μεσέσης 2 δὲ τῆς ἡμέρας, καὶ σφοδρῶς φλέγοντος τῦ ἡλίε, ἑκάτερος αὐτῶν ἐβέλετο ὑποδύεσθαι ὑπὸ τὴν σκιάν. εἶργον δὲ ἀλλήλες, ὁ μὲν, μεμισθωκέναι τὸν ὄνον, ἐ τὴν σκιάν, λέγων· ὁ δὲ μεμισθωμένος, τὴν πᾶσαν ἔχειν ἐξεσίαν.

Ὁ μῦθος 3 ἐπὶ τῶν ὑπὲρ μηδενὸς χρησίμε φιλοτιμεμένων.

1 μισθόω. 2 μεσόω. 3 scil. ἐςὶ.

28. ΠΙΘΗΚΟΙ ΟΡΧΗΣΑΝΤΕΣ.

Λέγεται βασιλεύς τις Αἰγύπτιος πιθήκες ποτὲ πυῤῥιχίζειν διδάξαι 2, καὶ τὰ θηρία ἐκμαθεῖν 2 τάχιςα

καὶ

καὶ ὀρχεῖσθαι αἰγίδας ἀμπεχόμενα καὶ προσωπεῖα περικείμενα· καὶ μέχρι πολλοῦ εὐδοκιμεῖν τὴν θέαν, ἄχρι δή τις θεατὴς ἀστεῖος, κάρυα ὑπὸ κόλπον ἔχων, ἀφῆκεν 3 ἐς τὸ μέσον· οἱ δὲ πίθηκοι ἰδόντες καὶ ἐκλαθόμενοι 4 τῆς ὀρχήσεως, τοῦθ' ὅπερ ἦσαν 5 πίθηκοι ἐγένοντο ἀντὶ πυῤῥιχιστῶν, καὶ ξυνέτριβον 6 τὰ προσωπεῖα καὶ τὴν ἐσθῆτα κατεῤῥήγνυον 7, καὶ ἐμάχοντο περὶ τῆς ὀπώρας πρὸς ἀλλήλους.

1 διδάσκω. 2 ἐκμανθάνω. 3 ἀφίημι. 4 ἐκλήθομαι. 5 εἰμὶ (wurden was sie waren — Affen). 6 συντρίβω, attisch ξυντρίβω. 7 καταῤῥηγνύω.

29. ΛΕΩΝ ΚΑΙ ΜΥΣ.

Λέοντος κοιμωμένου 1 μῦς τῷ σώματι ἐπέδραμεν 2. ὁ δὲ ἐξαναστὰς 3 συνέλαβεν αὐτόν. Ὁ δὲ μῦς ἐδεήθη 4 αὐτοῦ, μεθεῖναι 5 αὐτὸν, λέγων, ὅτι σωθεὶς 6 πολλὰς χάριτας αὐτῷ ἀποδώσει 7. γελάσας δὲ ἀπέλυσεν 8 αὐτόν. συνέβη 9 δὲ, αὐτὸν μετ' οὐ πολὺ τῇ τοῦ μυὸς χάριτι περισωθῆναι 10. ἐπειδὴ γὰρ συλληφθεὶς 11 ὑπό τινων κυνηγῶν καμίλῳ ἐδέθη 12 ἐπί τινι δένδρῳ, τηνικαῦτα καὶ ὁ μῦς αὐτοῦ ἀκούσας στένοντος, ἐλθὼν τὸν κάμιλον περιέτρωγε, καὶ λύσας αὐτὸν ἔφη. σὺ δὲ οὕτω μου κατεγέλασας, ὡς μὴ προσδοκῶν ἀμοιβὴν παρ' ἐμοῦ κομίσασθαι 13, νῦν δ' εὖ ἴσθι 14 ὅτι ἐστὶ καὶ παρὰ μυσὶ χάρις.

Οἱ εὐνοοῦντες ἀνθρώπον, κἂν 15 πένητες ὦσι 16 δύνανται ἐν καιρῷ καὶ δυνάστας ὠφελεῖν.

1 κοιμάομαι. 2 ἐπιτρέχω. 3 ἐξανίστημι. 4 δέομαι. 5 μεθίημι. 6 σώζω. 7 ἀποδίδωμι. 8 ἀπολύω. 9 συμβαίνω. 10 περισώζω 11 συλλαμβάνω.

12 δέω.

12 δέω. 13 κομίζω. 14 ἴσημι. 15 κἂν. zusammengezogen aus καὶ und ἐάν. 16 εἰμί.

30. ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΛΕΟΝΤΗ.

Ὄνος δορὰν λέοντος ἐπενδυθεὶς [1] λέων ἐνομίζετο πᾶσι. καὶ φυγὴ μὲν ἦν ἀνθρώπων, φυγὴ δὲ ποιμνίων. ὡς δὲ ἀνέμȣ πνεύσαντος [2] ἡ δορὰ περιῃρέθη [3], καὶ γυμνὸς ὁ ὄνος ἦν, τότε πάντες ἐπιδραμόντες [4] ξύλοις καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν ἔπαιον.

Πένης καὶ ἰδιώτης ὢν μὴ μιμȣ̃ τὰ τῶν πλȣσίων, μή ποτε καταγελασθῇς καὶ κινδυνεύσῃς.

1 ἐπενδύω. 2 πνέω. 3 περιαιρέω. 5 ἐπιτρέχω. 5 μιμέομαι.

III.
Erzählungen aus dem Aelian.

---

1. Wie Sokrates den Hochmuth seines Schülers, des Alkibiades, gedemüthigt.

Ὁρῶν ὁ Σωκράτης τὸν Ἀλκιβιάδην τετυφωμένον [1] ἐπὶ τῷ πλȣ́τῳ καὶ μέγα φρονȣ̃ντα [2] ἐπὶ τοῖς ἀγροῖς, ἤγαγεν [3] αὐτὸν ἐπί τινα τόπον, ἔνθα ἀνέκειτο [4] πινάκιον ἔχον γῆς περίοδον, καὶ προσέταξε [5], τὴν Ἀττικὴν [6] ἐνταῦθα ἀναζητεῖν. ὡς δὲ εὗρε [7], προσέταξε, τȣ̀ς ἀγρȣ̀ς τȣ̀ς ἰδίȣς διαθρῆσαι [8], τȣ̃ δὲ εἰπόντος, ἀλλ᾽ ȣ̓δαμȣ̃ γεγραμμένοι [9] εἰσίν· ἐπὶ

τούτοις, εἶπε, μέγα φρονεῖς, οἵπερ οὐδὲν μέρος τῆς γῆς ἐστίν;

1 τυφόω. 2 μέγα φρονεῖν stolz seyn. 3 ἄγω. 4 ἀνάκειμαι. 5 προστάσσω. 6 Sokrates und Alkibiades lebten beide in Athen, der Hauptstadt der Provinz Attika. 7 εὑρίσκω. 8 διαθρέω. 9 γράφω.

2. Alexander und sein Pferd.

Ἀλέξανδρος θεασάμενος τὴν ἐν Ἐφέσῳ εἰκόνα ἑαυτοῦ, τὴν ὑπὸ Ἀπελλοῦ γραφεῖσαν [1], οὐκ ἐπήνεσε [2] κατὰ τὴν ἀξίαν τοῦ γράμματος. εἰσαχθέντος δὲ τοῦ ἵππου, καὶ χρεμετίσαντος [4] πρὸς τὸν ἵππον τὸν ἐν τῇ εἰκόνι, ὡς πρὸς ἀληθινὸν καὶ ἐκεῖνον, ὦ βασιλεῦ, (εἶπεν ὁ Ἀπελλῆς) ἀλλ' ὅγε ἵππος ἔοικε [5] σοῦ γραφικώτερος εἶναι κατὰ πολύ.

1 γράφω. 2 ἐπαινέω. 3 εἰσάγω. 3 χρεμετίζω. 5 εἴκω.

3. Der Philosoph Antisthenes und sein Schüler Diogenes.

Ἐπεὶ ὁ Ἀντισθένης πολλοὺς προὔτρεπεν [1] ἐπὶ φιλοσοφίαν, οἱ δὲ, οὐδεὶς αὐτῷ προσεῖχον [2]· τέλος [3] ἀγανακτήσας [4], οὐδένα προσίετο [5]. καὶ Διογένην οὖν ἤλαυνεν [3] ἀπὸ τῆς συνουσίας αὐτοῦ. ἐπεὶ δὲ ἦν λιπαρέστερος ὁ Διογένης, καὶ ἐνέκειτο [7], ἐνταῦθα ἤδη καὶ τῇ βακτηρίᾳ καθίξεσθαι [8] αὐτοῦ ἠπείλει [9], καί ποτε καὶ ἔπαισε [10] κατὰ τῆς κεφαλῆς. ὁ δὲ οὐκ ἀπηλλάττετο [11], ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ἐνέκειτο φιλοπόνως, ἀκούειν αὐτοῦ διψῶν. καὶ ἔλεγε· σὺ μὲν παῖε, εἰ βούλει [12], ἐγὼ δὲ ὑποθήσω [13] τὴν κεφαλὴν, καὶ οὐκ ἂν οὕτως ἐξεύροις [14] βακτηρίαν σκληρὰν, ὥστε με ἀπε-

ἀπελᾶσαι 15 τῶν διατριβῶν τῶν σῶν. ὁ δὲ ὑπερησπάσατο 16 αὐτόν.

1 προτρέπω, 2 προσέχω. 3 τέλος statt κατὰ τέλος endlich. 4 ἀγανακτέω. 5 πρόσειμι. 6 ἐλαύνω. 7 ἔγκειμαι. 8 καθικνέομαι. 9 ἀπειλέω. 10 παίω. 11 ἀπαλλάσσω. 12 attisch statt βϰλῇ. 13 ὑποτίθημι. 14 ἐξευρίσκω. 15 ἀπελαύνω. 16 ὑπερασπάζομαι.

4. Eine besondere Art von Wahnsinn.

Θράσυλλος παράδοξον καὶ καινὴν ἐνόσησε 1 μανίαν. Ἀπολιπὼν 2 γὰρ τὸ ἄςυ, καὶ κατελθὼν εἰς τὸν Πειραιᾶ 3, καὶ ἐνταῦθα οἰκῶν, τὰ πλοῖα τὰ καταίροντα ἐν αὐτῷ πάντα ἑαυτϰ̃ ἐνόμιζεν εἶναι, καὶ ἀπεγράφετο αὐτὰ, καὶ αὖ πάλιν ἐξέπεμπε 4, καὶ τοῖς περισωζομένοις καὶ εἰσιϰ̃σιν 5 εἰς τὸν λιμένα ὑπερέχαιρε. Χρόνϰς δὲ διετέλεσε 6 πολλϰ̀ς συνοικῶν τῷ ἀῤῥωςήματι τϰ́τῳ. Ἐκ Σικελίας δὲ ἀναχθεὶς 7 ὁ ἀδελφὸς αὐτϰ̃ παρέδωκεν 8 αὐτὸν ἰατρῷ ἰάσασθαι 9, καὶ ἐπαύσατο 10 τῆς νόσϰ ἔτως. Ἐμέμνητο 11 δὲ πολλάκις τῆς ἐν μανίᾳ διατριβῆς, καὶ ἔλεγε, μηδέποτε ἡσθῆναι 12 τοσϰ̃τον, ὅσον τότε ἥδετο ἐπὶ ταῖς μηδὲν αὐτῷ προσηκϰ́σαις 13 ναυσὶν ἀποσωζομέναις.

1 νοσέω. 2 ἀπολείπω. 3 Πειραιεύς. 4 ἐκπέμπω. 5 εἴσειμι. 6 διατελέω. 7 ἀνάγω. 8 παραδίδωμι. 9 ἰάομαι. 10 παύομαι. 11 μνάομαι. 12 ἥδομαι. 13 προσήκω.

5. Demüthigung des stolzen Arztes Menekrates.

Μενεκράτης ὁ ἰατρὸς εἰς τοσϰ̃τον προῆλθε τύφϰ 1, ὥςε ἑαυτὸν ὀνομάζειν Δία 2. ἀπέςειλε 3 δέ

ποτε

ποτε ἐπιστολὴν Φιλίππῳ τῷ Μακεδόνων Βασιλεῖ τοιαύτην· Φιλίππῳ Μενεκράτης ὁ Ζεὺς εὖ πράττειν [4]. ἀντέγραψε [5] δὲ καὶ ὁ Φίλιππος· Φίλιππος Μενεκράτει ὑγιαίνειν. συμβουλεύω σοι προσάγειν σεαυτὸν ἐπὶ τοῖς κατὰ Αντίκυραν [6] τόποις. ἠνίττετο [7] δὲ ἄρα διὰ τούτων, ὅτι παραφρονεῖ ὁ ἀνήρ.

Εἱστία [8] ποτὲ μεγαλοπρεπῶς ὁ Φίλιππος, καὶ δὴ καὶ τοῦτον ἐπὶ θοίνην ἐκάλεσε καὶ ἰδίᾳ κλίνην αὐτῷ ἐκέλευσε παρασκευάσθαι [9] καὶ κατακλιθέντι [10] θυμιατήριον παρέθηκε [11], καὶ ἐθυμιᾶτο αὐτῷ. οἱ δὲ λοιποὶ εἱστιῶντο, καὶ ἦν μεγαλοπρεπὲς τὸ δεῖπνον. ὁ τοίνυν Μενεκράτης τὰ μὲν πρῶτα ἐνεκαρτέρει, καὶ ἔχαιρε τῇ τιμῇ. ἐπεὶ δὲ κατὰ μικρὸν [12] ὁ λιμὸς περιῆλθεν αὐτῷ, καὶ ἠλέγχετο [13], ὅτι ἦν ἄνθρωπος, καὶ ταῦτα [14] εὐήθης, ἐξαναστὰς [15] ἀπιὼν [16] ᾤχετο [17], καὶ ἔλεγεν ὑβρίσθαι [18], ἐμμελῶς πάνυ τοῦ Φιλίππου τὴν ἄνοιαν αὐτοῦ ἐκκαλύψαντος [19].

1 εἰς τοσοῦτον τύφου statt τοσοῦτον τῦφον, wie die Lateiner tantum superbiae statt tanta superbia. 2 Ζεύς. 3 ἀποστέλλω. 4 scil. εὔχεται. Eben so die Lateiner beym Anfang des Briefs: Menecrates Philippo salutem *sc. optat.* 5 ἀντιγράφω. 6 Es gab in Griechenland zwei Städte, die den Nahmen Antikyra führten, die eine in der Provinz Phokis, die andre in Thessalien. Beide waren vorzüglich bekannt durch die in ihrer Gegend häufig wachsende Nieswurz (Helleborus), ein Kraut, dem man die Kraft zuschreibt, das Gehirn zu reinigen und die Tollheit zu heilen. Es war daher kein Kompliment, wenn man jemanden rieth, nach Antikyra zu reisen. 7 αἰνίττομαι. 8 ἑστιάω. 9 παρασκευάζω. 10 κατακλίνω. 11 παρατίθημι. 12 κατὰ μικρὸν allmälig

lig. 13 ἐλέγχω. 14 καὶ ταῦτα und noch dazu. 15 ἐξανίστημι. 16 ἄπειμι. 17 οἴχομαι. 18 ὑβρίζω. 19 ἐκκαλύπτω.

6. Freymüthigkeit des jungen Themistokles.

Ἐπανῄει [1] ποτὲ ἐκ διδασκαλείου παῖς ἔτι ὢν Θεμιστοκλῆς. Εἶτα προσιόντος Πεισιστράτου [2], ὁ παιδαγωγὸς ἔφη τῷ Θεμιστοκλεῖ, μικρὸν ἐκχωρῆσαι [3] τῆς ὁδοῦ, προσάγοντος [4] τοῦ τυράννου. Ὁ δὲ καὶ πάνυ ἐλευθερίως ἀπεκρίνατο [5]· αὕτη [6] γὰρ, εἶπεν, αὐτῷ οὐχ ἱκανὴ ὁδός; οὕτως ἄρα εὐγενές τι καὶ μεγαλόφρον ἐνεφαίνετο τῷ Θεμιστοκλεῖ καὶ ἐξ ἐκείνου [7].

1 ἐπάνειμι. 2 Pisistratus, damaliger Tyrann, oder Regent von Athen. 3 ἐκχωρέω. 4 προσάγειν scil. ἑαυτὸν sich heranführen d. i. herankommen. Denn ἑαυτὸν wird sehr oft auf diese Art bei den aktiven Verben ausgelassen. 5 ἀποκρίνομαι. 6 οὗτος. 7 scil. χρόνου schon von der Zeit an.

7. Der Tod ein Bruder des Schlafs.

Γοργίας ὁ Λεοντῖνος ἐπὶ τέρματι ὢν τοῦ βίου, καὶ γεγηρακὼς εὖ μάλα, ὑπό τινος ἀσθενείας καταληφθεὶς [2] κατ᾽ ὀλίγον εἰς ὕπνον ὑπολισθαίνων ἔκειτο [3]. Ἐπεὶ δέ τις αὐτὸν παρῆλθε τῶν ἐπιτηδείων ἐπισκοπούμενος, καὶ ἤρετο [4], τί πράττοι; ὁ Γοργίας ἔφη, ἤδη με ὁ ὕπνος ἄρχεται παρακατατίθεσθαι τῷ ἀδελφῷ.

1 γηράσκω. 2 καταλαμβάνω. 3 κεῖμαι. 4 ἔρομαι.

8. Das

8. Des Philosophen Anaxagoras Gelassenheit beim Tode seiner Söhne.

Ἀναξαγόρᾳ τις τῷ Κλαζομενίῳ, σπουδάζοντι πρὸς τοὺς ἑταίρους, προσελθὼν ἔφη, τεθνηκέναι [1] οἷ τοὺς δύο παῖδας, οὕσπερ οὖν καὶ εἶχε μόνους ὁ Ἀναξαγόρας. Ὁ δὲ, μηδὲν διαταραχθεὶς [3], εἶπεν, ᾔδειν [4] θνητοὺς γεγεννηκώς [5].

1 θνήσκω. 2 ἕ. Das Reciprokum. ἕ, οἷ (sich) wird öfters gesetzt, wo eigentlich das Relativum αὐτοῦ, αὐτῷ (ihm) stehen sollte. 3 διαταράσσω. 4 εἰδέω. 5 γεννάω. Der Grieche setzt häufig ein Participium, wo der Lateiner den Accusativus mit dem Infinitiv setzt. So hier ᾔδειν γεγεννηκὼς sciebam me genuisse mortales.

9. Ein ähnliches Beispiel des Xenophon.

Ξενοφῶντι θύοντι ἧκέ τις ἐκ Μαντινείας [1] ἄγγελος, λέγων, τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Γρύλλον τεθνάναι [2]. Κἀκεῖνος [3] ἀπέθετο [4] μὲν τὸν στέφανον [5], διετέλει δὲ θύων. Ἐπεὶ δὲ ὁ ἄγγελος προςέθηκε [6] καὶ ἐκεῖνο, ὅτι νικῶν τέθνηκε, πάλιν ὁ Ξενοφῶν ἐπέθετο [7] τὸν στέφανον.

1 Bey Mantinea war nehmlich ein Treffen vorgefallen zwischen den Thebern und Spartern. Die Athener waren damals Bundesgenossen der letztern, daher des Athener Xenophons Sohn auch mit zu Felde gegangen war. In diesem Treffen, das vor der großen Schlacht bei Mantinea vorhergieng, waren die Athener Sieger, dagegen nach der Hauptschlacht der Sieg ungewis blieb, indem ihn sich beide Heere zuschrieben. vid. Xenoph. Ἑλλην. L. VII. C. 5. 2 θνήσκω 3 καὶ ἐκεῖνος. 4 ἀποτίθημι. 5 Bey den Griechen und Römern pflegten sich die Opfernden zu bekränzen zum Zeichen der Freude. 6 προστίθημι. 7 ἐπιτίθημι.

10. Alexander und sein Musiklehrer.

Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, παῖς ὢν οὔπω πρόσηβος, ἐμάνθανε κιθαρίζειν. Τοῦ δὲ διδάσκοντος κροῦσαι [1] κελεύσαντος [2] χορδήν τινα σὺν μέλει [3] καὶ ἣν ἀπῄτει [4] τὰ κιθαρίσματα· καὶ τί διοίσει [5], ἔφη, ἐὰν ταύτην κρούσω [6]; ἑτέραν δείξας [7]. Ὁ δὲ, οὐδὲν, ἔφη, διαφέρειν τῷ μέλλοντι βασιλεύειν, ἀλλ' οὖν ἐπὶ τέχνῃ κιθαρίζειν μέλλοντι.

1 κρούω. 2 κελεύω. 3 μέλος. 4 ἀπαιτέω. Er sollte die Saite anschlagen, die die Melodie erforderte. 5 διαφέρω. 6 κρούω. 7 δείκνυμι.

11. Mitleid gegen Thiere.

Ξενοκράτης ὁ Χαλκηδόνιος, ὁ ἑταῖρος Πλάτωνος, τά τε ἄλλα ἦν φιλοικτίρμων, καὶ οὐ μόνον φιλάνθρωπος, ἀλλὰ καὶ πολλὰ [1] τῶν ἀλόγων ζώων ἠλέει [2]. Καί οὖν ποτε καθημένου ἐν ὑπαίθρῳ, διωκόμενος βιαίως στρουθὸς ὑπὸ ἱέρακος [3] εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦ κατέπτη [4]. Ὁ δὲ ἀσμένως ἐδέξατο [5] τὸν ὄρνιν, καὶ διεφύλαξεν [6], ἀποκρύψας, ἕως ἂν ὁ διώκων ἀπῆλθεν. Ἐπεὶ δὲ ἠλευθέρωσεν [7] αὐτὸν τοῦ φόβου, ἁπλώσας [8] τὸν κόλπον, ἀφῆκε [9] τὸν ὄρνιν, ἐπειπὼν, ὅτι μὴ ἐξέδωκε [9] τὸν ἱκέτην.

1 πολλὰ adverbialisch, oft. 2 ἐλεέω. 3 ἱέραξ. 4 καθίπτημι. 5 δέχομαι. 6 διαφυλάσσω. 7 ἐλευθερόω. 8 ἁπλόω. 9 ἀφίημι. 10 ἐκδίδωμι.

12. Stolz und List des Theber Ismenias.

Ἰσμηνίου τοῦ Θηβαίου σοφὸν ἅμα καὶ ἑλληνικὸν οὐκ ἂν ἀποκρυψαίμην [1] ἔργον. Πρεσβεύων οὗτος ὑπὲρ

της

τῆς πατρίδος πρὸς βασιλέα τῶν Περσῶν. ἀφίκετο [2] μὲν, ἐβέλετο δὲ αὐτὸς, ὑπὲρ ὧν ἧκεν [3], ἐντυχεῖν [4] τῷ Πέρσῃ. Ἔφατο [5] ἦν πρὸς αὐτὸν ὁ χιλίαρχος, ὁ καὶ τὰς ἀγγελίας εἰσκομίζων τῷ βασιλεῖ, καὶ τὲς δεομένες εἰσάγων· Ἀλλ' ὦ ξεῖνε Θηβαῖε, νόμος ἐςὶν ἐπιχώριος Πέρσαις, τὸν εἰς ὀφθαλμὲς ἐλθόντα τε βασιλέως, μὴ πρότερον λόγε μεταλαγχάνειν, πρὶν ἢ προσκυνῆσαι αὐτόν. Εἰ τοίνυν αὐτὸς διὰ σαυτε [6] συγγενέσθαι θέλεις αὐτῷ, ὥρα σοι, τὰ ἐκ τε νόμε δρᾷν· εἰ δὲ μὴ, τὸ αὐτό σοι τετο καὶ δι' ἡμῶν ἀνυσθήσεται [7], καὶ μὴ προσκυνήσαντι [8]. Ὁ τοίνυν Ἰσμηνίας, Ἄγε με, εἶπε. Καὶ προσελθὼν καὶ ἐμφανὴς τῷ βασιλεῖ γενόμενος, περιελόμενος [9] τὸν δακτύλιον, ὃν ἔτυχε [10] φορῶν, ἔῤῥιψεν [11] ἀδήλως παρὰ τὲς πόδας. Καὶ ταχέως ἐπικύψας [12], ὡς δὴ προσκυνῶν, πάλιν ἀνείλετο [13] αὐτόν. Καὶ δόξαν μὲν ἀπέςειλε τῷ Πέρσῃ προσκυνήσεως [14], ε μὴν ἔδρασεν [15] ἐδὲν [16] τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν αἰσχύνην φερόντων. Πάντα ἦν, ὅσα ἠβελήθη [17], κατεπράξατο [18], ἐδὲ ἠτύχησέ [19] τι ἐκ τε Πέρσε.

1 ἀποκρύπτω. 2 ἀφικνέομαι. 3 über das, weswegen er gekommen war. 4 ἐντυγχάνω. 5 φημί. 6 διὰ σαυτε in eigner Person. 7 ἀνύω. 8. der Sinn ist: Wir wollen, wenn du nicht selbst niederfallen willst, deinen Auftrag für dich ausrichten. 9 περιαιρέω. 10 τυγχάνω (den er gerade trug). 11 ῥίπτω. 12 ἐπικύπτω. 13 ἀναιρέω. 14 würtlich: er schikte dem Perser die Meinung der Anbetung d. i. er brachte ihn auf die Gedanken, er sey würklich vor ihm niedergefallen, und doch u. s. w. 15 δράω. 16 ἐδείς. 17 βέλομαι. 18 καταπράσσω. 19 ἀτυχέω.

13. Unerschrokkenheit und Großmuth des Königs Darius.

Ἡμερώτατον δὲ Δαρείου τοῦτο τὸ ἔργον ἀκούω τοῦ παιδὸς τοῦ Ὑστάσπου. Ἀρίβαζος ὁ Ὑρκανὸς ἐπεβούλευσεν αὐτῷ, μετὰ καὶ ἄλλων ἀνδρῶν [1] οὐκ ἀφανῶν. Ἦν δὲ ἡ ἐπιβουλὴ ἐν κυνηγεσίῳ. Ἅπερ προμαθὼν [2] ὁ Δαρεῖος οὐκ ἔπτηξεν [3], ἀλλὰ προστάξας [4] αὐτοῖς λαβεῖν τὰ ὅπλα καὶ τοὺς ἵππους, ἐκέλευσεν αὐτοῖς διατείνασθαι τὰ παλτά. καὶ δριμὺ ἐνιδὼν, τί οὖν οὐ δρᾶτε [5] τοῦτο, εἶπεν, ἐφ᾽ ὃ καὶ ὡρμήσατε [6]; Οἱ δὲ ἰδόντες ἄτρεπτον ἀνδρὸς βλέμμα, ἀνεστάλησαν [7] τὴν ὁρμήν. Τὸ δέος δὲ αὐτοὺς κατέσχεν [8] οὕτως, ὡς καὶ ἐκβαλεῖν τὰς αἰχμὰς καὶ ἀφαλέσθαι [9] τῶν ἵππων, καὶ προσκυνῆσαι Δαρεῖον, καὶ ἑαυτοὺς παραδοῦναι [10], ὅ, τι καὶ βούλοιτο πράττειν. Ὁ δὲ διέστησεν [11] ἄλλους ἄλλῃ· καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τὰ τῆς Ἰνδικῆς [12] ὅρια ἀπέπεμψε [13], τοὺς δὲ ἐπὶ τὰ Σκυθικά. Καὶ ἐκεῖνοι ἔμειναν [14] αὐτῷ πιστοὶ, διὰ μνήμης ἔχοντες [15] τὴν εὐεργεσίαν.

1 ἀνήρ. 2 προμανθάνω. 3 πτήσσω. 4 προστάσσω. 5 δράω. 6 ὁρμάω. (wozu ihr geneigt, oder entschlossen seyd.) 7 ἀναστέλλω. 8 κατέχω. 9 ἀφάλλομαι. 10 παραδίδωμι. 11 διΐστημι. 12 scil. γῆς. 13 ἀποπέμπω. 14 μένω. 15 im Gedächtnis haben.

14. Macht der Gewohnheit.

Χιόνος ποτὲ πιπτούσης, ἤρετο [1] ὁ βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν τινα, Εἰ ῥιγοῖ, γυμνὸν διακαρτεροῦντα. Ὁ δὲ αὐτὸν ἀντήρετο [2], εἰ αὐτῷ τὸ μέτωπον ῥιγοῖ· τοῦ δὲ, Οὔ, φήσαντος, Οὐκοῦν, εἶπεν, οὐδὲ ἐγώ· πᾶς γάρ μέτωπον εἰμί.

1 ἔρομαι. 2 ἀντέρομαι.

15. Ver-

15. Verwegenheit des Perdikkas.

Περδίκκας ὁ Μακεδὼν, ὁ συστρατευσάμενος Ἀλεξάνδρῳ, οὕτως ἄρα ἦν εὔτολμος, ὥς ποτε εἰς σπήλαιον παρελθεῖν, ἔνθα εἶχεν εὐνὴν λέαινα, μόνος. Καὶ τὴν μὲν λέαιναν οὐ κατέλαβε, τοὺς γε μὴν σκύμνους αὐτῆς κομίζων προῆλθε [1] καὶ ἔδοξεν [2] ἐπὶ τούτῳ θαυμάζεσθαι ὁ Περδίκκας. Πεπίστευται [3] δὲ οὐ μόνον παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀλκιμώτατόν τε καὶ δυσμαχώτατον εἶναι θηρίον ἡ λέαινα, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις. Φασὶ γοῦν καὶ Σεμίραμιν τὴν Ἀσσυρίαν, ὅτι, οὐκ εἴποτε εἷλε [4] λέοντα, ἢ πάρδαλιν κατέκτανεν [5] ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' εἰ λεαίνης ἐγκρατὴς ἐγένετο, μέγα ἐφρόνει.

1 προέρχομαι. 2 δοκέω. 3 πιστεύω. 4 αἱρέω. 5 κατακτείνω.

16. Großmuth des Phocion.

Φωκίων ὁ τοῦ Φώκου [1] πολλάκις στρατηγήσας, κατεγνώσθη [2] θανάτῳ, καὶ ἦν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ ἔμελλε πιεῖσθαι [3] τὸ κώνειον. Ἐπεὶ δὲ ὤρεξεν [4] ὁ δήμιος τὴν κύλικα, οἱ προσήκοντες ἤροντο, εἴ τι λέγοι πρὸς τὸν υἱόν. Ὁ δὲ, Ἐπισκήπτω αὐτῷ, μηδὲν Ἀθηναίοις μνησικακήσειν ὑπὲρ τῆς παρ' αὐτῶν φιλοτησίας, ἧς νῦν πίνω. Ὅστις δὲ οὐκ ἐπαινεῖ καὶ ὑπερθαυμάζει τὸν ἄνδρα, δοκεῖ μοι μέγα ὁ τοιοῦτος ἐννοεῖν οὐδέν.

1 scil. υἱός. 2 καταγινώσκω. 3 πίνω. 4 ὀρέγω. 5 ἔρομαι.

Kriegs-

IV.
Kriegsgeschichten aus dem Polyän.

1. Vaterlandsliebe des Kodrus.

Ἀθηναίοις καὶ Πελοποννησίοις πόλεμος ἦν. Ὁ θεὸς ἔχρησε [1] νικᾶν Ἀθηναίους, εἰ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀποθάνοι πρὸς ἀνδρὸς Πελοποννησίου. Κόδρος ἦν Ἀθηναίων βασιλεύς· οἱ πολέμιοι τὸ λόγιον εἰδότες [2], κοινὸν αὐτοῖς ἦν παράγγελμα ἐν ταῖς μάχαις ἀπέχεσθαι Κόδρου· ὁ δὲ (ἦν γὰρ ἑσπέρα) σχῆμα Φρυγανιστῆρος λαβὼν, τοῦ χάρακος [3] προελθὼν, ἔτεμνε τὴν ὕλην. ἔτυχον [4] δὲ καὶ Πελοποννήσιοι ἄνδρες κατὰ Φρυγανισμὸν ἥκοντες. Ἀψιμαχεῖ τούτοις Κόδρος, ὥστε καὶ τὸ δρέπανον ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀνατεινάμενος ἔτρωσεν [5]. οἱ δὲ φθάσαντες [6] κατακαίνουσιν αὐτὸν τοῖς δρεπάνοις. καὶ γαννύμενοι ἀπηλλάγησαν [7], ὡς ἀνδραγάθημα δὴ πεποιηκότες. [8] Παιωνίσαντες Ἀθηναῖοι τοῦ λογίου πεπληρωμένου [9], θυμῷ καὶ ῥώμῃ πλείονι προΐασιν [10] ἐς μάχην.

1 χράω. 2 οἱ πολέμιοι εἰδότες statt der gewöhnlichern Construction mit den Genitiven τῶν πολεμίων εἰδότων. 3 χάραξ. 4 ἔτυχον ἥκοντες, sie kamen gerade. 5 τιτρώσκω. 6 φθάνω. φθάσαντες κατακαίνουσιν sie tödteten ihn auf der Stelle. 7 ἀπαλλάσσω. 8 ποιέω. 9 πληρόω. 10 πρόειμι.

2. Arglist des Pisistratus.

Πεισίστρατος, Μεγακλεῖ διεπολιτεύετο, καὶ ἦν ὁ Μεγακλῆς ὑπὲρ τῶν πλουσίων τεταγμένος [1]. ὁ δὲ Πει-

Πεισίςρατος ὑπὲρ τῶν πενήτων. Καὶ δή ποτε ἐν ἐκκλησίᾳ πολλὰ τῷ Μεγακλεῖ λοιδορησάμενος 2, καὶ ἀπειλήσας, ἀπηλλάγη 3· κατατρώσας 4 δ᾽ ἑαυτὸν ἐ καιρίοις τραύμασι, τῆς ὑςεραίας προῆλθεν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, δεικνύων τοῖς Ἀθηναίοις ταῦτα. Ὁ δὲ δῆμος ὑπερηγανάκτησεν 5, ὡς ὁ κηδόμενος αὐτῶν δι᾽ αὐτὲς ταῦτα εἴη παθών, καὶ ἐς φυλακὴν τε σώματος ἔδωκεν 6 αὐτῷ τριακοσίες φύλακας· οἷς κορυνηφόροις χρησάμενος 7 αὐτός τε τύραννος Ἀθηναίων ἐγένετο, καὶ τοῖς παισὶ τὴν τυραννίδα κατέλιπεν 8.

1 τάσσω. 2 λοιδορέω. 3 ἀπαλλάσσω. 4 κατατιτρώσκω. 5 ὑπεραγανακτέω. 6 δίδωμι. 7 χράομαι. 8 καταλείπω.

3. List des Agesilaus, um sich den Sieg zuzueignen.

Ἀγησίλαος πρὸς τὲς Βοιωτὲς παρετάξατο 1. ἦν ἀμφίῤῥοπος ἡ νίκη. Νὺξ γὰρ διέλυσε 2 τὴν μάχην. ὁ δὲ μέσης νυκτὸς τὲς πιςοτάτες διέπεμψε 3, κελεύσας, ὃς δύναιντο γνωρίσαι Σπαρτιάτας νεκρὲς, ἐπαμησαμένες 4 κόνιν ἀποκρύψαι· οἱ μὲν τῦτο πράξαντές 5 πρὸ ἡμέρας ἀνεχώρησαν 6. οἱ πολέμιοι, ἡμέρας γενομένης, τὲς αὐτῶν νεκρὲς ἰδόντες ἅπαντας κειμένες, τὲς δὲ τῶν Σπαρτιατῶν ὀλίγες, ἄθυμοι καὶ δειλότεροι ταῖς γνώμαις ἐγένοντο, ὡς Λακεδαιμονίων τὴν νίκην ἐχόντων.

1 παρατάσσω. 2 διαλύω. 3 διαπέμπω. 4 ἐπαμάομαι. 5 πράσσω. 6 ἀναχωρέω.

4. Wie Chabrias seinen Soldaten Muth eingesprochen.

Χαβρίας τοῖς ϛρατιώταις παρήγγειλεν [1] ἐπειδὰν μέλλωμεν μάχεσθαι, μήτοι νομίζωμεν ὡς πολεμίοις συμβάλλοντες· ἀλλὰ ἀνθρώποις, αἷμα καὶ σάρκα ἔχουσι· καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως ἡμῖν κεκοινωνηκόσι [2].

1 παραγγέλλω. 2 κοινωνέω.

5. Alexander beschämt seine aufrührerischen Soldaten.

Ἀλέξανδρος ἐκράτησε τῆς Ἀσίας· οἱ Μακεδόνες ἦσαν ἐπαχθεῖς αὐτῷ καὶ βαρεῖς [1]· καὶ πάντα, φασὶν, αὐτοῖς ἐβιάζοντο παρ' αὐτοῦ γίγνεσθαι. ὁ δὲ προσέταξεν [2] ὁπλισαμένους [3] ἰδίᾳ ϛῆναι [4] τοὺς Μακεδόνας. εἰς δὲ τοὐναντίον τοὺς Πέρσας· ἐπεὶ δὲ διέϛησαν [5], ἐπιλέξασθε [6], οἱ Μακεδόνες, ἔφη, ὃν βούλεσθε ἡγεμόνων· ἐγὼ δὲ ἡγήσομαι [7] τῶν Περσῶν· ἢν μὲν νικήσητε [8], ποιήσω πάντα, ὅσα ἂν κελεύητε· ἢν δὲ ἡττηθῆτε [9], μαθόντες ὅτι οὐδὲν αὐτοὶ δύνασθε, τὴν ἡσυχίαν ἄγετε. Τὸ ϛρατήγημα ἐξέπληξε [10] τοὺς Μακεδόνας· καὶ τοῦ λοιποῦ [11] πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ἐγένοντο μετριώτεροι.

1 βαρύς. 2 προστάσσω. 3 ὁπλίζω. 4 ἵϛημι. 5 διίϛημι. 6 ἐπιλέγω. 7 ἡγέομαι. 8 νικάω. 9 ἡττάομαι. 10 ἐκπλήττω. 11 (διὰ) τοῦ λοιποῦ scil. χρόνου die übrige Zeit hindurch.

6. Alexanders Beispiel für sein Heer.

Ἀλέξανδρος τὴν ἄνυδρον [1] ὁδεύων, αὐτός τε ὑπὸ δίψους ἐπόνει, καὶ οἱ Μακεδόνες. οἱ κατάσκοποι

ποι τῆς χώρας, ἐν κοίλῃ πέτρᾳ σμικρὸν ὑδάτιον εὑρόντες 2, τοῦτο βάλλοντες ἐπὶ κράνος Ἀλεξάνδρῳ κομίζουσιν. Ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ δείξας 3 ὡς εὐθυμεῖν χρὴ, φανέντος 4 ὕδατος, αὐτὸς μὴ πιὼν 5 ἐξέχεε 6 τὸ κράνος, πάντων ὁρώντων. Οἱ Μακεδόνες ἀλαλάζοντες, ἐκέλευον αὐτὸν ἡγεῖσθαι τῆς ὁδοῦ, πρὸς τὸ δίψος ἐρρωμένως ἀντέχοντες διὰ τὴν τοῦ βασιλέως ἐγκράτειαν.

1 scil. γῆν. 2 εὑρίσκω. 3 δείκνυμι. 4 φαίνω. 5 πίνω. 6 ἐκχέω.

7. Kyrus bewegt die Perser zum Abfall von den Medern.

Κῦρος Πέρσας ἀποστῆναι 1 Μήδων ἔπεισεν 2 ὧδε· δείξας χωρίον αὐτοῖς ἀργὸν καὶ ἀκανθῶδες, ἐκέλευσεν ἡμερῶσαι 3. Οἱ δὲ σὺν πολλῷ πόνῳ ἡμέρωσαν. Τῆς ὑστεραίας ἐκέλευσε λουσαμένους 4 ἥκειν. Ἐπεὶ δὲ ἧκον, προέθηκεν 5 αὐτοῖς εὐωχίαν ἄφθονον. Καὶ μετὰ τὴν εὐωχίαν ἤρετο 6, ποτέρα κρείσσων ἡμέρα· Οἱ δὲ ὡμολόγησαν 7 τῆς χθὲς 8 τὴν σήμερον τόσῳ κρείττονα ὅσῳ κακοδαιμονίας εὐδαιμονίαν. Οὐκοῦν, ὁ Κῦρος ἔφη, τὰ τῆς εὐδαιμονίας ἀγαθὰ ἕξετε 9, εἰ τῆς Μήδων δουλείας ἀποστῆτε. Πέρσαι μὴ μελλήσαντες 10 ἀφίστανται καὶ βασιλέα Κῦρον στησάμενοι 11, αὐτούς τε Μήδους κατέλυσαν 12, καὶ τῆς Ἀσίας ἅλης ἦρξαν 13.

1 ἀφίστημι. 2 πείθω. 3 ἡμερόω. 4 λούω. 5 προτίθημι. 6 ἔρομαι. 7 ὁμολογέω. 8 scil. ἡμέρας. 9 ἔχω. 10 μέλλω. 11 ἵστημι. 12 καταλύω. 13 ἄρχω.

8. Ein sonderbares Felleisen.

Ἄρπαγος ἐπιςολὴν Κύρῳ κρύφα πέμπων, ἀνέχισε 1 λαγὼν, καὶ τὰ γράμματα ἔνδον κατακρύψας 2, πάλιν αὖθις συνέῤῥαψε 3, καὶ τῷ κομίζοντι λίνα θηρατικὰ περιέθηκεν, ἵνα λάθῃ 4 τὰς φύλακας τῶν ὁδῶν.

1 ἀνασχίζω. 2 κατακρύπτω. 3 συῤῥάπτω. 4 λανθάνω.

9. Seltnes Beyspiel des Diensteifers für seinen König.

Δαρεῖος πολιορκῶν Βαβυλῶνα, χρόνῳ μακρῷ τὴν πόλιν ἑλεῖν 1 ἐχ οἷός τε ἦν. Ζώπυρος Δαρείȣ ςρατηγὸς ἀκρωτηριάσας τὸ πρόσωπον, ἧκεν αὐτόμολος, ὡς ταῦτα δὴ ὑπὸ Δαρείȣ παθὼν 2. Βαβυλώνιοι πιςεύȣσι τῇ ὄψει τῆς συμφορᾶς, καὶ τῷ Ζωπύρῳ τὴν πόλιν ἐπιτρέπȣσιν. ὁ δὲ νύκτωρ ἀνοίγει τὰς πύλας· καὶ Δαρεῖος κρατήσας Βαβυλῶνος, ἐκεῖνο δὴ τὸ λαμπρὸν ἐφθέγξατο 3. ἀλλ' ἐδὲ εἴκοσι Βαβυλῶνας ἔχειν ἐβȣλόμην ἂν, ἐφ' ᾧτε 4 ὁρᾷν τοιαῦτα παθόντα Ζώπυρον.

1 αἱρέω. 2 πάσχω. 3 φθέγγομαι. Er that jenen herrlichen Ausspruch. 4 (unter der Bedingung — zu sehn).

10. Amulius und Numitor.

Ἀμȣ́λιος καὶ Νομήτωρ ἀδελφοί· νεώτερος Ἀμȣ́λιος δυνάμει βιασάμενος 1, βασιλεὺς Ἄλβης ἐγένετο, τὸν μὲν δὴ Νομήτορα τὸν ἀδελφὸν ἐφρȣ́ρει 2. θυγατέρα δὲ αὐτȣ̃ Σιλȣΐαν, ἵνα μὴ παῖδες

ἐξ αὐτῆς γένοιντο, τιμωροὶ τῆς Ἀμουλίου παρανομίας, ἀπέφηνεν [3] ἱερείαν τῆς Ἑστίας· ἐπειδὴ νόμος ταῖς Ἑστιάσιν ἀεὶ παρθενεύεσθαι.

1 βιάζομαι. 2 φρουρέω. 3 ἀποφαίνω.

11. Treulosigkeit und Edelmuth.

Κάμιλλος Φαλερίοις ἐπολέμει· τῶν Φαλερίων παίδων ὁ διδάσκαλος, προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω τείχους, ὡς γυμνασομένους, παρέδωκε [1] Ῥωμαίοις. Κάμιλλος δὲ ἀσεβῆ τὴν τοῦ διδασκάλου προδοσίαν ἡγησάμενος [2], προσέταξεν, ὀπίσω τὰ χεῖρε [3] αὐτοῦ περιαχθῆναι [4], καὶ δεθῆναι [5], καὶ τοῖς παισὶν ἐπέτρεψεν [6] ἀπάγειν τὸν προδότην ὡς τοὺς πατέρας. Φαλέριοι τὸν μὲν διδάσκαλον αἰκισάμενοι [7] κατέφθειραν [8]· τοῦ δὲ Καμίλλου θαυμάσαντες τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην, σφᾶς αὐτοὺς ἄνευ μάχης παρέδωκαν. Κάμιλλος δὲ τοὺς πολλῷ χρόνῳ ἁλῶναι [9] μὴ δυναμένους, εὐσεβεῖ στρατηγήματι παρεστήσατο [10].

1 παραδίδωμι. 2 ἡγέομαι. 3 τὰ χεῖρε der Dualis von χείρ. 4 περιάγω. 5 δέω. 6 ἐπιτρέπω 7 αἰκίζω. 8 καταφθείρω. 9 ἁλίσκω, das im zweiten Aorist passive Bedeutung hat. 10 παρίσαμαι.

10. Mucius Scävola.

Τυῤῥηνοὶ Ῥωμαίοις ἐπολέμουν. Τυῤῥηνῶν βασιλεὺς ἦν Πορσίνας· Ῥωμαίων ἦρχε [1] Ποπλικόλας, τρίτον ὑπατεύων. Μούκιος Ῥωμαῖος ἀνὴρ, ἄριστος τὰ πολέμια, Πορσίναν βουλόμενος ἀνελεῖν [2], ἐς τὸ Τυῤῥηνικὸν στρατόπεδον ἦλθεν, ἐσθῆτα ἔχων Τυῤῥηνίδα,

νίδα, καὶ τῇ Φωνῇ Τυῤῥηνίζων· καὶ δὴ παρελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα, τὸν βασιλέα τὸν Πορσίναν ἐκ εἰδὼς ὅςις ἦν, ὃν ᾠήθη 4 μάλιςα τῶν καθεζομένων ἐοικέναι 4 βασιλεῖ, τῦτον ἔκτεινε. σπασάμενος 5 τὸ ξίφος· συλληφθεὶς 6 ὡμολόγησεν 7 ὅςις ἦν. Πορσίνας μὲν δὴ ἔθυεν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τοῖς θεοῖς. Μῦκιος δὲ, τῆς ἐχάρας πῦρ ἐχύσης, ὑπερέχε τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν, καὶ τῆς χειρὸς καιομένης εἱςήκει 8, τῷ Πορσίνᾳ διαλεγόμενος Φαιδρῷ καὶ ἀτρέπτῳ τῷ προσώπῳ· ὡς δὲ Πορσίνας τὴν ἀρετὴν ὑπερεθαύμαζε, Μῦκιος, Μηδαμῶς, ἔφη, θαυμάσῃς· τριακόσιοι Ῥωμαῖοι τὴν αὐτὴν ἐμοὶ καρτερίαν ἔχοντες ἐν τῷ ςρατοπέδῳ σῦ πλανῶνται, παραφυλάσσοντες καιρὸν τῆς σῆς ἀναιρέσεως. Πορσίνας πιςεύσας τοῖς λεγομένοις, καὶ φοβηθεὶς 9 τὸν πόλεμον πρὸς Ῥωμαίυς διελύσατο 10.

1 ἄρχω. 2 ἀναιρέω. 3 οἴομαι. 4 εἴκω. 5 σπάω. 6 συλλαμβάνω. 7 ὁμολογέω. 8 ἵςημι. 9 φοβέομαι. 10 διαλύω.

13. Atilius Regulus.

Ἀτίλιος 1 ἁλὺς 2 ὑπὸ Καρχηδονίων, ὤμοσεν 3 αὐτοῖς, ἢν ἀφεθῇ 4, πεῖσαι 5 ἂν τὴν σύγκλητον, διαλύσασθαι τὸν πόλεμον· μὴ πείσας δὲ ὡς αὐτὺς ἀναςρέψαι 6. Ἀφικόμενος 7 ἐς Ῥώμην, τὐναντίον ἔπεισε τὴν σύγκλητον· τῆς δὲ συγκλήτυ παρακαλύσης αὐτὸν μένειν, καὶ τὸν ἐν ταῖς ἀνάγκαις ὅρκον ἀνώμοτον ἡγεῖσθαι, περιπλεκομένων τέκνων, γυναικὸς, φίλων, συγγενῶν, ὐχ ὑπέμεινε παραβῆναι 8 τὸν ὅρκον· πλεύσας 9 δὲ ὡς τὺς Καρχηδονίυς, ἀνήγγειλεν 10 αὐτοῖς, τό τε αὐτῦ ςρατήγημα, καὶ τὴν Ῥωμαίων γνώμην· οἱ δὲ καθείρξαντες 11 αὐ-

αὐτὸν ἐς γαλεάγραν, αἰκίσαντές [12] τε χρόνῳ μακρῷ, καὶ βασανίσαντες [13] ἔκτειναν.

1 eben der, der unter dem Namen Regulus bekannter ist. 2 ἁλίσκω. 3 ὄμνυμι. 4 ἀφίημι. 5 πείθω. 6 ἀναςρέφω. 7 ἀφικνέομαι. 8 παραβαίνω. 9 πλέω. 10 ἀναγγέλλω. 11 καθείργω. 12 αἰκίζω. 13 βασανίζω.

14. Cäsars abgehärtete Soldaten.

Καῖσαρ ἐν λιμῷ τοῖς ςρατιώταις ἄρτες διέδωκε [1], σκευάσας [2] ἐκ βοτάνης· Πομπήϊος δὲ πολεμῶν πρὸς αὐτὸν ἕνα ἄρτον προσενεχθέντα [3] τοιϋτον, ἀπέκρυψεν, ϐ βϐλόμενος τοῖς ἑαυτϐ ςρατιώταις ἐπιδεῖξαι [4] τὴν τῶν πολεμίων ἐγκράτειαν.

1 διαδίδωμι. 2 σκευάζω. (ich) lasse zubereiten). 3 προσφέρω. 4 ἐπιδείκνυμι.

15. Die zerfetzten schönen Gesichter.

Καῖσαρ Πομπηΐῳ παρετάσσετο περὶ Φάρσαλον· ὁρῶν δὲ πολλὲς τῶν πολεμίων νέες καὶ καλὲς ἐπὶ τῷ κάλλει φρονϐντας, καὶ σοβαρὲς, παρήγγειλε [1] τοῖς ἰδίοις ςρατιώταις, τὰς λόγχας καὶ τὲς ὑσσὲς μὴ φέρειν ἐπὶ τὰ σώματα τῶν πολεμίων, ἀλλ᾽ ἐς αὐτὰ τὰ πρόσωπα· οἱ δὲ λωβηθῆναι [2] τὸ κάλλος τῶν προσώπων φοβηθέντες [3], καὶ δὴ ἀποςραφέντες [4] ἔφυγον [5].

1 παραγγέλλω. 2 λωβάομαι. scil. κατὰ. 3 φοβέομαι. 4 ἀποςρέφω. 5 φεύγω.

16. Abgezwungene Tapferkeit.

Ἰφικράτης ἐν πεδίῳ μεγάλῳ παρετάττετο 1. οἱ πολέμιοι, πολλῷ πλείȣς 2 ὄντες, προσέβαλον· ὁ δὲ κατόπιν τῶν αὐτȣ̃ ςρατιωτῶν τάφρον βαθεῖαν ὤρυξεν 3. ὡς, μὴ φυγῆς ἐλπίδας ἔχοντες, γενναιότερον ἀγωνίζοιντο μένοντες.

1 παρατάσσω, attisch παρατάττω. 2 zusammengezogen statt πλείονες. 3 ὀρύσσω.

17. Raub der Sabinerinnen.

Ῥωμύλος, Ῥωμαίων γυναῖκας ȣ̓κ ἐχόντων, ἐκήρυξεν 1 ἀνὰ τὰς γείτονας πόλεις, ὡς ἑορτὴν ἄξοι 2 δημοτελῆ Ποσειδῶνος Ἱππείȣ, καὶ ἀγῶνας ἵππων ἐπὶ ἄθλοις μέγιςοις· πολλοὶ δὴ συνῆλθον ἐκ τῶν πόλεων ἐπὶ τὴν θέαν, πᾶν γένος ἀνδρῶν, γυναικῶν, παρθένων. Ῥωμύλος παράγγελμα ἔδωκεν, ἀπέχεσθαι μὲν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν· ἁρπάζειν δὲ μόνας παρθένȣς ἐς γάμον.

1 κηρύσσω. 2 ἄγω.

18. Unterschied der rechten und linken Hand.

Σκηπίων 1 ςρατιώτην ἰδὼν μέγα φρονȣ̃ντα ἐπὶ θυρεῷ κεκοσμημένῳ 2, Αἰσχρὸν, ἔφη, Ῥωμαῖον ἄνδρα τῇ ἀριςερᾷ 3 μᾶλλον ἢ τῇ δεξιᾷ πιςεύειν.

1 Scipio. 2 κοσμέω. 3 denn mit der linken Hand ward der Schild festgehalten.

19. Koriolans Ehrfurcht gegen seine Mutter.

Ῥωμαῖοι Κοριολανὸν ἐδίωξαν [1]. ὁ δὲ φυγὰς ἧκεν εἰς Τυῤῥήνην [2]. νίκην κατὰ Ῥωμαίων ὑπισχνούμενος· πιστεύουσι Τυῤῥηνοὶ, καὶ στρατηγὸν ἀποφαίνουσιν· ὁ δὲ νικήσας [3] ἐν μάχαις πολλαῖς, τέλος [4] ἐπ' αὐτὴν ἐφέρετο τὴν πόλιν, αἱρήσων κατὰ κράτος. Ῥωμαίων αἱ μητέρες (ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Οὐετουρία [5], μήτηρ Κοριολανοῦ) προελθοῦσαι τῆς πόλεως ἀπήντων [6] τοῖς πολεμίοις ὡπλισμένοις [7]. Καὶ Κοριολανῷ προσπεσοῦσαι [8] ἱκετηρίας προΐσχουσι. Τὸ δὲ κεφάλαιον τῆς ἱκεσίας ἦν· Εἰ μὲν τὴν πόλιν αἱρεῖν ἔγνωκας [9], πρότερον τὴν μητέρα τὴν σήν, καὶ πάσας τὰς Ῥωμαίων μητέρας ἀπόκτεινον· Κοριολανὸς ἔπαθεν [10], ἐδάκρυσεν, ἀνέζευξεν [11]. Ἡ μὲν ἀνάζευξις εὐσεβής· ὀλέθριος δὲ τῷ στρατηγῷ. Τυῤῥηνοὶ γὰρ, ὡς προδόντα νίκην φανερὰν, ἐψηφίσαντο θανάτῳ κολασθῆναι [12].

1 διώκω. 2 Hetrurien. 3 νικάω. 4 (κατὰ) τέλος endlich. 5 Veturia. Die Griechen drükken das V der Lateiner, weil sie nicht ganz denselben Buchstaben haben, durch Ου oder Β aus. 6 ἀπαντάω. 7 ὁπλίζω. 8 προσπίπτω. 9 γινώσκω. 10 πάσχω. Er ward gerührt. 11 ἀναζεύγνυμι. 12 κολάζω.

V.

Anekdoten aus dem Diogenes Laertius.

Bias.

Βίας συμπλέων ποτὲ ἀσεβέσι, χειμαζομένης τῆς νεὼς, κἀκείνων τὰς θεὰς ἐπικαλυμένων, Σιγᾶτε, ἔφη, μὴ αἴσθωνται * ὑμᾶς ἐνθάδε πλέοντας.

* αἰσθάνομαι.

Zeno.

Πρὸς τὸ φλυαρᾶν μειράκιον, Διὰ τᾶτο, εἶπε Ζήνων, δύω ὦτα ἔχομεν, σόμα δὲ ἓν, ἵνα πλείω * μεν ἀκάωμεν, ἧττονα δὲ λέγωμεν.

* zusammengezogen statt πλείονα.

Diogenes.

1. Πλάτωνος ὁρισαμένε 1. Ἄνθρωπός ἐςι ζῶον δίπεν ἄπτερον, και εὐδοκιμᾶντος, Διογένης τίλας 2 ἀλεκτρυόνα εισήνεγκεν 3 εις τὴν σχολὴν αὐτᾶ, καὶ φησιν, Οὗτός ἐςιν ὁ Πλάτωνος ἄνθρωπος.

1 ὁρίζω. 2 τίλλω. 3 εἰσφέρω.

2. Πρὸς τὸν πυθόμενον *, ποίᾳ ὥρᾳ δεῖ ἀριςᾶν; Εἰ μὲν πλέσιος, ἔφη, ὅταν θέλῃ· εἰ δὲ πένης, ὅταν ἔχῃ. —

* πυνθάνομαι.

3. Πρὸς

3. Πρὸς τὸν ἐντινάξαντα [1] αὐτῷ τὴν δοκὸν, εἶτα εἰπόντα, Φύλαξαι [2], Πάλιν γάρ με, ἔφη, παίειν μέλλεις; —

1 ἐντινάσσω. 2 φυλάσσω.

4. Πρὸς τοὺς συμβουλεύοντας τὸν ἀποδράντα [1] αὐτοῦ δοῦλον ζητεῖν, Γελοῖον, ἔφη, εἰ Μάνης μὲν χωρὶς Διογένους ζῇ [2], Διογένης δὲ χωρὶς Μάνου οὐ δύναται.

1 ἀποδιδράσκω. 2 ζάω.

5. Λύχνον μεθ' ἡμέραν ἅψας*, Ἄνθρωπον, φησὶ, ζητῶ.

* ἅπτω.

6. Διογένης εἰς Μύνδον ἐλθὼν [1], καὶ θεασάμενος μεγάλας τὰς πύλας, μικρὰν δὲ τὴν πόλιν, Ἄνδρες Μύνδιοι, ἔφη, κλείσατε [2] τὰς πύλας, μὴ ἡ πόλις ὑμῶν ἐξέλθῃ.

1 ἔρχομαι. 2 κλείω.

7. Ἰδὼν εὐπρεπῆ νεανίσκον ἀπρεπῶς λαλοῦντα*, Οὐκ αἰσχύνῃ, ἔφη, ἐξ ἐλεφαντίνου κολεοῦ μολιβδίνην ἕλκων μάχαιραν;

* λαλέω.

8. Διογένης ἄσωτον ᾔτει [1] μνᾶν· πυθομένου δὲ διὰ τί τοὺς μὲν ἄλλους ὀβολὸν αἰτεῖ, αὐτὸν δὲ μνᾶν; Ὅτι, εἶπε, παρὰ μὲν τῶν ἄλλων πάλιν ἐλπίζω λαβεῖν, παρὰ δὲ σοῦ, θεῶν ἐν γούνασι κεῖται [2], εἰ πάλιν λήψομαι [3].

1 αἰτέω. 2 (es steht bey den Göttern), 3 λαμβάνω.

9. Ἰδὼν τοξότην ἀφυῆ, παρὰ τὸν σκοπὸν ἐκάθισεν 1, εἰπών· Ἵνα μὴ πληγῶ 2.

1 καθίζω. 2 πλήσσω.

10. Διογένης πλέων εἰς Αἴγιναν, καὶ πειραταῖς ἁλοὺς 1 εἰς Κρήτην ἀπαχθεὶς 2 ἐπιπράσκετο. καὶ τοῦ κήρυκος ἐρωτῶντος, τί οἶδε 3 ποιεῖν, ἔφη, Ἀνθρώπων ἄρχειν· καὶ δείξας τινὰ Κορίνθιον εὐπάρυφον, Ξενιάδην, ἔφη· Τούτῳ με πώλει, οὗτος δεσπότου χρῄζει· ὠνεῖται δὴ αὐτὸν ὁ Ξενιάδης, καὶ ἀπαγαγὼν εἰς τὴν Κόρινθον, ἐπέστησε τοῖς ἑαυτοῦ παιδίοις, καὶ πᾶσαν ἐνεχείρισε 4 τὴν οἰκίαν. ὁ δὲ οὕτως αὐτὴν ἐν πᾶσι διετίθει 5, ὥστε ἐκεῖνος περιϊὼν 6, Ἀγαθὸς, ἔλεγε, δαίμων εἰς τὴν οἰκίαν μου εἰσελήλυθε 7.

1 ἁλίσκω. 2 ἀπάγω. 3 εἰδέω. 4 ἐγχειρίζω. 5 διατίθημι. 6 περίειμι 7 εἰσέρχομαι.

Genügsamkeit des Diogenes aus dem Simplicius.

Διογένης σκύφος ξύλινον ἀεὶ περιφέρων ἐν τῇ πήρᾳ, ᾧ τὸ ὕδωρ ἀρυόμενος ἔπινεν, ἐπειδὴ ποταμὸν διαβαίνων ἐθεάσατο τινὰ ταῖς χερσὶν ἀρυόμενον καὶ πίνοντα, ἔῤῥιψε 1 τὸ σκύφος εἰς τὸν ποταμὸν, εἰπὼν μηκέτι δεῖσθαι 2 αὐτοῦ, τῶν χειρῶν τὴν χρείαν ποιουσῶν.

1 ῥίπτω. 2 δέομαι.

VI.

Erzählungen aus dem Plutarch.

1. Diogenes und Alexander.

Εἰς τὸν Ἰσθμὸν τῶν Ἑλλήνων συλλεγέντων καὶ ψηφισαμένων 1 ἐπὶ Πέρσας μετ' Ἀλεξάνδρου στρατεύειν, ἡγεμὼν ἀνηγορεύθη 2 Ἀλέξανδρος· πολλῶν δὲ καὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν καὶ φιλοσόφων ἀπηντηκότων 3 αὐτῷ καὶ συνηδομένων, ἤλπιζε 4 καὶ Διογένη ταὐτὸ 5 ποιήσειν, διατρίβοντα περὶ Κόρινθον· ὡς δὲ ἐκεῖνος ἐλάχιστον Ἀλεξάνδρου λόγον ἔχων 6, ἐν τῷ Κρανείῳ σχολὴν ἦγεν 7, αὐτὸς ἐπορεύετο πρὸς αὐτόν. ἔτυχε δὲ κατακείμενος ἐν ἡλίῳ, καὶ μικρὸν μὲν ἀνεκάθισεν, ἀνθρώπων τοσούτων ἐπερχομένων καὶ διέβλεψεν 8 εἰς τὸν Ἀλέξανδρον· ὡς δὲ ἐκεῖνος ἀσπασάμενος 9 καὶ προσειπὼν αὐτὸν ἠρώτησεν 10, εἴ τινος τυγχάνει δεόμενος· Μικρὸν, εἶπεν, ἀπὸ τοῦ ἡλίου μετάστηθι 11. πρὸς τοῦτο λέγεται τὸν Ἀλέξανδρον οὕτω διατεθῆναι 12, καὶ θαυμάσαι τὴν ὑπεροψίαν καὶ τὸ μέγεθος τοῦ ἀνδρὸς, ὥστε, τῶν περὶ αὐτὸν, ὡς ἀπῄεσαν 13, διαγελώντων καὶ σκωπτόντων· Ἀλλὰ μὴν ἐγὼ, εἶπεν, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἤμην 14, Διογένης ἂν ἤμην.

1 ψηφίζω. 2 ἀναγορεύω. 3 ἀπαντάω. 4 ἐλπίζω. 5 statt τὸ αὐτό. 6 da er sich wenig um den Alexander bekümmerte. 7 ἄγω. 8 διαβλέπω. 9 ἀσπάζομαι. 10 ἐρωτάω. 11 μεθίστημι. 12 διατίθημι. 13 ἄπειμι. 14 εἰμί. (Imperf. Med.)

2. Der gefundene Schatz.

Σεμίραμις, ἑαυτῇ κατασκευάσασα ταφὸν, ἐπέγραψεν, ὅστις ἂν χρημάτων δεηθῇ [1] βασιλεὺς, διελόντα [2] τὸ μνημεῖον, ὅσα βούλεται, λαβεῖν. Δαρεῖος οὖν διελὼν, χρήματα μὲν οὐκ εὗρε [3], γράμμασι δὲ ἑτέροις ἐνέτυχε [4] τάδε φράζουσιν· Εἰ μὴ κακὸς ἦσθ' [5] ἀνὴρ καὶ χρημάτων ἄπληστος, οὐκ ἂν νεκρῶν θήκας ἐκίνεις.

1 δέομαι. 2 διαιρέω. 3 εὑρίσκω. 4 ἐντυγχάνω. 5 εἰμί.

3. Brüderliche Einigkeit.

Σκίλουρος ὀγδοήκοντα παῖδας ἄῤῥενας ἀπολιπὼν, ἐπεὶ τελευτᾷν ἔμελλε, δέσμην ἀκοντίων ἑκάστῳ προτείνων, ἐκέλευσε καταθραῦσαι· πάντων δ' ἀπαγορευσάντων, καθ' ἓν αὐτὸς ἐξελὼν [1] ἀκόντιον, ἅπαντα ῥᾳδίως συνέκλασε [2], διδάσκων ἐκείνους ὅτι συνεστῶτες [3] ἰσχυροὶ διαμενοῦσιν, ἀσθενεῖς δ' ἔσονται [4] διαλυθέντες [5] καὶ στασιάσαντες [6].

1 ἐξαιρέω. 2 συγκλάω. 3 συνίστημι. 4 εἰμί. 5 διαλύω. 6 στασιάζω.

4. Zwei sehr verschiedne Könige.

Ἀτέας ἔγραφε πρὸς τὸν Φίλιππον· Σὺ μὲν ἄρχεις Μακεδόνων, ἀνθρώπων μεμαθηκότων [1] πολεμεῖν· ἐγὼ δὲ Σκυθῶν, οἳ καὶ λιμῷ καὶ δίψει μάχεσθαι δύνανται. Τοὺς δὲ πρέσβεις τοῦ Φιλίππου, ψήχων τὸν ἵππον, ἠρώτησεν, εἰ τοῦτο ποιεῖ Φίλιππος. Ἰσμηνίαν δὲ, τὸν ἄριστον αὐλητὴν, λαβὼν αἰχμάλωτον, ἐκέλευσεν αὐλῆσαι [2]. θαυμαζόντων [3]

δὲ των ἄλλων, αὐτὸς ὤμοσεν 4 ἥδιον ἀκȣ́ειν τȣ͂ ἵππȣ χρεμετίζοντος.

1 μανθάνω. 2 αὐλέω. 3 scil. τὸν Ἰσμηνίαν αὐλȣ͂ντα. 4 ὀμνύω.

5. Der Töpfersohn auf dem Thron.

Ἀγαθοκλῆς υἱὸς ἦν κεραμέως [1]. γενόμενος δὲ κύριος Σικελίας, καὶ βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς [2], εἰώθει [3] κεράμεα ποτήρια τιθέναι παρὰ τὰ χρυσᾶ, καὶ τοῖς νέοις ἐπιδεικνύμενος λέγειν, ὅτι τοιαῦτα [4] ποιῶν πρότερον, νῦν ταῦτα [5] ποιεῖ [6] διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἀνδρίαν.

1 κεραμεὺς. 2 ἀναγορεύω. 3 ἔθω. 4 nehmlich die irdenen. 5 die goldnen Becher. 6 die Griechen drükken sich öfters so aus, als wenn einer etwas gemacht, was er nur machen lassen.

6. Ehrgeiz des jungen Alexander.

Ἀλέξανδρος ἔτι παῖς ὢν, πολλὰ τȣ͂ Φιλίππȣ κατορθȣ͂ντος [1], ȣ̓κ ἔχαιρεν, ἀλλὰ πρὸς τȣ̀ς συντρεφομένȣς ἔλεγε παῖδας· Ἐμοὶ δὲ ὁ πατὴρ ȣ̓δὲν ἀπολείψει [2]. Τῶν δὲ παίδων λεγόντων, ὅτι [3] Ταῦτά σοι κτᾶται [4], Τί δ᾽ ὄφελος (εἶπεν) ἐὰν ἔχω μὲν πολλὰ, πράξω [5] δὲ ȣ̓δέν; — Ἐλαφρὸς δ᾽ ὢν καὶ ποδώκης, καὶ παρακαλȣ́μενος ὑπὸ τȣ͂ πατρὸς Ὀλυμπία [6] δραμεῖν [7] ϛάδιον· Εἴ γ᾽ (ἔφη,) βασιλεῖς ἕξειν [8] ἔμελλον ἀνταγωνιϛάς.

1 κατορθόω. 2 ἀπολείπω. 3 Ὅτι wird öfters gesetzt, wenn jemandes Worte angeführt werden. 4 κτάομαι. 5 πράσσω. 6 Ὀλυμπία steht adverbialisch; man muß hinzu denken κατὰ. In den Olympischen Spielen. 7 τρέχω. 8 ἔχω.

7. Wenn

7. Wenn hören Könige die Wahrheit?

Ἀντίοχος ἔν τινι κυνηγεσίῳ καὶ διωγμῷ τῶν φίλων καὶ θεραπόντων ἀποπλανηθεὶς 1, εἰς ἔπαυλιν πενήτων ἀνθρώπων ἀγνοούμενος εἰσῆλθε· καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον ἐμβαλὼν λόγον περὶ τοῦ βασιλέως, ἤκουσεν 2, ὅτι τἄλλα 3 χρηςὸς ἐςι, φίλοις δὲ μοχθηροῖς ἐπιτρέπων τὰ πλεῖςα παρορᾷ, καὶ πολλάκις ἀμελεῖ τῶν ἀναγκαίων διὰ τὸ λίαν φιλόθηρας εἶναι. τότε μὲν οὖν ἐσιώπησεν· ἅμα δὲ ἡμέρᾳ τῶν δορυφόρων παραγενομένων ἐπὶ τὴν ἔπαυλιν, φανερὸς γενόμενος, προσφερομένης τῆς πορφύρας αὐτῷ καὶ τοῦ διαδήματος· Ἀλλὰ ἀφ' ἧς (εἶπε) ἡμέρας ὑμᾶς ἀνείληφα 4, πρῶτον ἐχθὲς ἀληθινῶν λόγων ἤκουσα περὶ ἐμαυτοῦ.

1 ἀποπλανάομαι. 2 ἀκούω. 3 statt (κατὰ) τὰ ἄλλα. 4 ἀναλαμβάνω.

8. Alkibiades und sein Hund.

Ἀλκιβιάδης, ὄντος κυνὸς αὐτῷ θαυμαστοῦ τὸ μέγεθος καὶ τὸ εἶδος, ὃν ἑβδομήκοντα μνῶν 1 ἐωνημένος 2 ἐτύγχανεν, ἀπέκοψε 3 τὴς οὐρὰν, πάγκαλον οὖσαν 4· ἐπιτιμώντων δὲ τῶν συνήθων, καὶ λεγόντων, ὅτι πάντες ἐπὶ τῷ κυνὶ δάκνονται καὶ λοιδοροῦσιν αὐτὸν, ἐπιγελάσας, Γίνεται τοίνυν, εἶπεν, ὃ βούλομαι· βούλομαι γὰρ Ἀθηναίους τοῦτο λαλεῖν, ἵνα μή τι χεῖρον περὶ ἐμοῦ λέγωσι.

1 μνᾶ. Bei den Wörtern, die ein kaufen oder etwas ähnliches bedeuten, wird öfters die Präposition ἀντὶ (für) ausgelassen. 2 ὠνέομαι. 3 ἀποκόπτω. 4 εἰμί.

9. Der gerechte Aristides.

Ἀριστείδης ἐκτήσατο [1] τὴν βασιλικωτάτην καὶ θειοτάτην προσηγορίαν τοῦ Δικαίου. Γραφομένων δέ ποτε τῶν ὀστράκων [2], λέγεταί τινα τῶν ἀγραμμάτων καὶ παντελῶς ἀγροίκων, ἀναδόντα [3] τῷ Ἀριστείδῃ τὸ ὄστρακον, ὡς ἑνὶ τῶν τυχόντων [4], παρακαλεῖν, ὅπως Ἀριστείδην ἐγγράψῃ [5]. τοῦ δὲ θαυμάσαντος [6] καὶ πυθομένου [7], μή τι κακὸν αὐτῷ Ἀριστείδης πεποίηκεν [8]. Οὐδὲν, εἶπεν· οὐδὲ γινώσκω τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ᾽ ἐνοχλοῦμαι, πανταχοῦ τὸν Δίκαιον ἀκούων. Ταῦτ᾽ ἀκούσαντα τὸν Ἀριστείδην, ἀποκρίνασθαι μὲν οὐδὲν, ἐγγράψαι δὲ τοὔνομα τῷ ὀστράκῳ καὶ ἀποδοῦναι, τῆς δὲ πόλεως ἀπαλλαττόμενος ἤδη τὰς χεῖρας ἀνατείνας εἰς τὸν οὐρανὸν, ηὔξατο [9], μηδένα καιρὸν Ἀθηναίους καταλαβεῖν, ὃς ἀναγκάσει τὸν δῆμον Ἀριστείδου μνησθῆναι [10].

1 κτάομαι. 2 d. i. da das Scherbengericht gehalten ward, durch welches in Athen öfters ein angesehner Mann auf 10 Jahr aus der Stadt verbannt wurde, meistentheils ohne weitere Ursache, als weil man befürchtete, er dürfte vielleicht zu mächtig werden. 3 ἀναδίδωμι. 4 τυγχάνω. als einem, den die Sache nichts angienge. Denn ὁ τυχὼν heißt der erste beßte. 5 ἐγγράφω. 6 θαυμάζω. 7 πυνθάνομαι. 8 ποιέω. 9 εὔχομαι. 10 μνάομαι.

10. Die sieben Weisen.

Κώων καταγόντων σαγήνην, καὶ ξένων ἐκ Μιλήτου πριαμένων τὸν βόλον οὔπω φανερὸν ὄντα, χρυσοῦς ἐφάνη [1] τρίπους ἑλκόμενος. ὃν λέγουσιν Ἑλένην πλέουσαν ἐκ Τροίας αὐτόθι καθεῖναι [2]. Γενομένης δὲ τοῖς ξένοις πρῶτον ἀντιλογίας πρὸς τοὺς

ἁλιε-

ἁλιέας περὶ τῦ τρίποδος, εἶτα τῶν πόλεων ἀναδεξαμένων 3 τὴν διαφορὰν ἄχρι πολέμου προελθοῦσαν 4, ἀνεῖλεν 5 ἀμφοτέροις ἡ Πυθία, τῷ σοφωτάτῳ τὸν τρίποδα ἀποδῦναι 6. καὶ πρῶτον μὲν ἀπεςάλη 7 πρὸς Θαλῆν εἰς Μίλητον, ἑκυσίως Κώων ἑνὶ δωρουμένων ἐκείνῳ, περὶ ῦ πρὸς ἅπαντας ὁμῦ Μιλησίυς ἐπολέμησαν. Θάλεω δὲ Βίαντα σοφώτερον ἀποφαίνοντος αὐτῦ πρὸς ἐκεῖνον ἧκεν 8, ἀπ' ἐκείνυ δὲ αὖθις ἀπεςάλη 9 πρὸς ἄλλον ὡς σοφώτερον. εἶτα περιϊὼν καὶ ἀναπεμπόμενος ὕτως, ἐπὶ Θαλῆν τὸ δεύτερον ἀφίκετο 10. καὶ τέλος εἰς Θήβας ἐκ Μιλήτου κομισθεὶς 11, τῷ Ἰσμηνίῳ Ἀπόλλωνι καθιερώθη 12. Θεόφραςος δέ φησι πρῶτον μὲν εἰς Πριήνην Βίαντι τὸν τρίποδα πεμφθῆναι 13, δεύτερον δ' εἰς Μίλητον Θάλῃ Βίαντος ἀποπέμψαντος· ὕτω δὲ διὰ πάντων πάλιν εἰς Βίαντα περιελθεῖν, τέλος δὲ εἰς Δελφὺς ἀποςαλῆναι 14.

1 φαίνω. 2 καθίημι. 3 ἀναδέχομαι. 4 προέρχομαι. 5 ἀναιρέω. 6 ἀποδίδωμι. 7 ἀποςέλλω 8. scil. ὁ τρίπυς. 9 ἀποςέλλω. 10 ἀφικνέομαι. 11 κομίζω. 12 καθιερόω. 13 πέμπω. 14 ἀποςέλλω.

11. Der Hagestolz und der Vater.

Φασὶ πρὸς Θαλῆν εἰς Μίλητον ἐλθόντα τὸν Σόλωνα, θαυμάζειν, ὅτι γάμου τοπαράπαν ἠμέληκε 1, καὶ τὸν Θαλῆν τότε μὲν σιωπῆσαι 2, διαλιπόντα 3 δ' ὀλίγυς ἡμέρας, ἄνδρα παρασκευάσαι ξένον, ἀρτίως ἥκειν φάσκοντα δεκαταῖον 4 ἐξ Ἀθηνῶν. πυθομένου 5 δὲ τῦ Σόλωνος, εἰ δή τι καινὸν ἐν ταῖς Ἀθήναις, δεδιδαγμένον 6, ἃ χρὴ λέγειν τὸν ἄνθρωπον, Οὐδὲν, εἰπεῖν, ἕτερον, εἰ μὴ νὴ Δία νεανίσκυ τινὸς ἦν ἐκφορὰ, καὶ πρῦπεμπεν 7 ἡ πόλις·

λις· ἦν γὰρ υἱὸς (ὡς ἔφασαν) ἀνδρὸς ἐνδόξου καὶ πρωτεύοντος ἀρετῇ τῶν πολιτῶν· οὐ παρῆν [8] δὲ, ἀλλ᾽ ἀποδημεῖν ἔφασαν αὐτὸν ἤδη πολὺν χρόνον· ὡς δυστυχὴς ἐκεῖνος, φάναι [9] τὸν Σόλωνα, Τίνα δ᾽ ὠνόμαζον αὐτόν; Ἤκουσα [10], φάναι, τοὔνομα, τὸν ἄνθρωπον· ἀλλ᾽ οὐ μνημονεύω· πλὴν ὅτι πολὺς λόγος ἦν αὐτοῦ σοφίας καὶ δικαιοσύνης· οὕτω δὴ καθ᾽ ἑκάστην ἀπόκρισιν τῷ φόβῳ προσαγόμενον τὸν Σόλωνα, καὶ τέλος ἤδη συντεταραγμένον [11] αὐτὸν ὑποβάλλειν τοὔνομα τῷ ξένῳ, πυνθανόμενον, μὴ Σόλωνος ὁ τεθνηκὼς [12] υἱὸς ὠνομάζετο· φήσαντος [13] δὲ ἀνθρώπου, τὸν μὲν ὁρμῆσαι παίειν τὴν κεφαλὴν, καὶ τἄλλα ποιεῖν καὶ λέγειν, ἃ συμβαίνει τοῖς περιπαθοῦσι [14]. τὸν δὲ Θαλῆν ἐπιλαβόμενον αὐτοῦ, καὶ γελάσαντα· Ταῦτά τοι (φάναι) ὦ Σόλων, ἐμὲ γάμου ἀφίστησιν, ἃ καὶ σε κατερείπει τὸν ἐῤῥωμενέστατον· ἀλλὰ, θάῤῥει τῶν λόγων ἕνεκα τούτων· οὐ γάρ εἰσιν ἀληθεῖς.

1 ἀμελέω. 2 σιωπάω. Bei diesem und allen folgenden Infinitiven muß φασὶ wiederholt werden. Er habe geschwiegen, habe angestiftet u. s. w. 3 διαλείπω. 4 erst seit 10 Tagen. 5 πυνθάνομαι. 6 διδάσκω. 7 προπέμπω. 8 πάρειμι. 9 φημί. Er habe gesagt. 10 ἀκούω. τοὔνομα statt τὸ ὄνομα. 11 συνταράσσω. 12 θνήσκω. 13 da dieser es bejahte. 14 περιπαθέω.

12. Des jungen Themistokles Anwendung seiner Freistunden.

Ὁ Θεμιςοκλῆς ἔτι παῖς ὢν, ὁμολογεῖται φορᾶς μεςὸς εἶναι, καὶ τῇ μὲν φύσει συνετὸς, τῇ προαιρέσει δὲ μεγαλοπράγμων καὶ πολιτικός· ἐν γὰρ ταῖς ἀνέσεσι [1] καὶ σχολαῖς ἀπὸ τῶν μαθημάτων

γενό-

γενόμενος, ἐκ ἔπαιζεν, ἐδ' ἐῤῥαθύμει [2] καθάπερ οἱ λοιποὶ παῖδες, ἀλλ' εὑρίσκετο λόγες τινὰς μελετῶν καὶ συνταττόμενος πρὸς ἑαυτὸν [3]· ἦσαν [4] δ' οἱ λόγοι κατηγορία τινὸς ἢ συνηγορία τῶν παίδων. ὅθεν εἰώθει [5] λέγειν ὁ διδάσκαλος· ἐδὲν ἔσῃ [6], παῖ, σὺ μικρὸν, ἀλλὰ μέγα πάντως ἀγαθὸν ἢ κακόν.

1 ἄνεσις. 2 ῥαθυμέω. 3 vor sich. 4 εἰμὶ. 5 ἔθω. 6 εἰμὶ.

13. Ehrgeiz des Themistokles.

Ὁ Θεμιςοκλῆς λέγεται ἔτω παράφορος πρὸς δόξαν εἶναι, καὶ πράξεων μεγάλων ὑπὸ φιλοτιμίας ἐραςὴς, ὥςε νέος ὢν ἔτι, τῆς ἐν Μαραθῶνι [1] μάχης πρὸς τὲς βαρβάρες γενομένης καὶ τῆς Μιλτιάδε ςρατηγίας διαβοηθείσης [2], σύννες ὁρᾶσθαι [3] τὰ πολλὰ πρὸς ἑαυτῷ, καὶ τὰς νύκτας ἀγρυπνεῖν, καὶ λέγειν πρὸς τὲς ἐρωτῶντας καὶ θαυμάζοντας τὴν περὶ τὸν βίον μεταβολὴν, ὡς καθεύδειν αὐτὸν ἐκ ἐῴη [4] τὸ τε Μιλτιάδε τρόπαιον.

1 die Schlacht, in der der Athener Miltiades den Perserkönig aufs Haupt geschlagen. 2 διαβοάω. 3 der Infinitiv ὁρᾶσθαι hängt von dem vorherstehenden ὥςε ab, das am gewöhnlichsten mit dem Infinitiv verbunden wird. 4 ἐάω.

14. Mütterliche Freude.

Πολλῶν Ῥωμαίοις ἀγώνων καὶ πολέμων γενομένων, ὁ Μάρκιος [1] ἐξ ἐδενὸς ἀςεφάνωτος ἦλθεν ἐτ' ἀγέρασος. ἦν δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις ἡ δόξα τῆς ἀρετῆς τέλος, ἐκείνῳ δὲ τῆς δόξης ἡ τῆς μητρὸς εὐφροσύνη· τὸ γὰρ ἐκείνην ἐπαινεμένον ἀκεσαι [2], καὶ

ςεφα-

ςεφανέμενον ἰδεῖν καὶ περιβαλεῖν 3 δακρύσαν ὑφ' ἡδονῆς, ἐντιμότατον 4 αὐτὸν ἐνόμιζε ποιεῖν καὶ μακαριώτατον.

1 eben der Mann, der oben S. 37 unter dem Namen Koriolan vorgekommen. Denn dies war nur sein Beiname, den ihm seine Tapferkeit bei Eroberung der Volskischen Stadt Korioli erworben. Sein eigentlicher Name war Marcius. 2 Die Griechen gebrauchen ganze Redensarten als ein Substantiv mit dem vorgesetzten Artikel. Die Construction ist: τὸ γὰρ ἀκᾶσαι ἐκείνην ἐπαινέμενον (αὐτὸν) daß sie ihn loben hörte. 3 περιβάλλω. 4 ἔντιμος.

15. Große Würkung einer Fabel.

Ἡ βελὴ (τῶν Ῥωμαίων) τοῖς πλεσίοις ἀμύνεσα, πρὸς τὸν δῆμον ἐςασίασε 1, πολλὰ καὶ δεινὰ πάσχειν ὑπὸ τῶν δανειςῶν δοκεντα. Οἱ δὲ πένητες, συςάντες ἄφνω, καὶ παρακαλέσαντες 2 ἀλλήλες, ἀπέλιπον τὴν πόλιν, καὶ καταλαβόντες ὄρος, ὃ νῦν ἱερὸν καλεῖται, παρὰ τὸν Ἀνίηνα ποταμὸν ἐκαθέζοντο. Ταῦτ' ἔδεισεν 3 ἡ βελή, καὶ τὲς ἐπιεικεῖς μάλιςα καὶ δημοτικὲς τῶν πρεσβυτέρων ἐξαπέςειλε 4· προηγόρει 5 δὲ Μενήνιος Ἀγρίππας· καὶ πολλὰ μὲν τε δήμε δεόμενος, τελευτῶν 6 ἔφη· τε ἀνθρώπε τὰ μέλη πάντα πρὸς τὴν γαςέρα ςασιάσαι, καὶ κατηγορεῖν αὐτῆς, ὡς μόνης ἀργε καὶ ἀσυμβόλε καθεζομένης ἐν τῷ σώματι, τῶν δ' ἄλλων εἰς τὰς ἐκείνης ὀρέξεις πόνες τε μεγάλες καὶ λειτεργίας ὑπομενόντων· τὴν δὲ γαςέρα τῆς εὐηθείας αὐτῶν καταγελᾷν 7, ἀγνοέντων, ὅτι τὴν τροφὴν ὑπολαμβάνει μὲν εἰς ἑαυτὴν ἅπασαν 8, ἀναπέμπει δ' αὖθις ἐξ αὐτῆς καὶ διανέμει τοῖς ἄλλοις. Οὕτως ἔν, ἔφη, καὶ τῆς συγκλήτε λόγος ἐςίν, ὦ πολῖ-

πολῖται, πρὸς ὑμᾶς 9· τὰ γὰρ ἐκεῖ τυγχάνοντα βελεύματα καὶ πράγματα πᾶσιν ὑμῖν ἐπιφέρει καὶ διανέμει τὸ χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον. Ἐκ τϐτϐ διηλλάγησαν 10.

1 ςασιάζω. 2 παρακαλέω. 3 δείδω. 4 ἐξαποςέλλω. 5 προαγορέω. 6 τελευτῶν ἔφη. Er sprach endigend, d. i. Endlich sagte er. 7 der Infinit. hängt wieder ab von dem obigen ἔφη. Der Magen habe verspottet. 8 ἅπας. 9 eben so verhält sich der Senat gegen euch. 10 διαλλάσσω.

16. Der sterbende Plato.

Πλάτων, ἤδη πρὸς τῷ τελευτᾷν γενόμενος, ὕμνει τὸν αὐτϐ δαίμονα καὶ τὴν τύχην, ὅτι πρῶτον μὲν ἄνθρωπος, εἶτα Ἕλλην, ϐ βάρβαρος, ϐδ᾽ ἄλογον τῇ φύσει θηρίον γένοιτο 1· πρὸς δὲ τϐτοις, ὅτι τοῖς Σωκράτϐς χρόνοις ἀπήντησεν 2 ἡ γένεσις αὐτϐ.

1 γίνομαι. 2 ἀπαντάω.

17. Der verkannte Feldherr.

Φιλοποίμην ἦν τὸ μὲν εἶδος ϐκ αἰσχρὸς· τὴν δὲ τῆς ξένης τῆς Μεγαρικῆς ἄγνοιαν συμβῆναι 1 λέγϐσι δι᾽ εὐκολίαν τινὰ καὶ ἀφέλειαν αὐτϐ. πυνθανομένη γὰρ ἔρχεσθαι πρὸς αὐτϐς τὸν ςρατηγὸν τῶν Ἀχαιῶν 2, ἐθορυβεῖτο, παρασκευάζϐσα δεῖπνον, ϐ παρόντος κατὰ τύχην τϐ ἀνδρός. ἐν τϐτῳ δὲ τϐ Φιλοποίμενος εἰσελθόντος, χλαμύδιον εὐτελὲς ἔχοντος, οἰομένη τινὰ τῶν ὑπηρετῶν εἶναι καὶ προδρόμων, παρεκάλει τῆς διακονίας συνεφάψασθαι 3. καὶ ὁ μὲν εὐθὺς ἀπορρίψας τὴν χλαμύδα τῶν ξύλων 4 ἔσχιζεν· ὁ δὲ ξένος 5 ἐπεισελθὼν, καὶ θεα-

σά-

σάμενος· Τί τοῦτο, ἔφη, Φιλοποίμην; Τί γὰρ ἄλλο, ἔφη ἐκεῖνος, ἢ κακῆς ὄψεως δίκας δίδωμι 6.

1 συμβαίνω. 2 Eben Philopömen selbst war der Feldherr der Achäer. 3 συνεφάπτομαι. 4 Einiges Holz. Der Genitiv ξύλων wird nicht von dem Verbum σχίζειν, das vielmehr einen Accusat. zu sich nimmt, regiert, sondern von dem ausgelassnen Worte τὶ oder τινά. 5 sein Gastfreund 6 ich muß für mein schlechtes äußres Ansehn büßen.

18. Deutliche Erklärung einer Sonnenfinsternis.

Τοῦ Περικλέους ἀναβεβηκότος 1 ποτὲ ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ τριήρη, τὸν μὲν ἥλιον ἐκλιπεῖν 2 συνέβη 3 καὶ γενέσθαι σκότος, ἐκπλαγῆναι 4 δὲ πάντας, ὡς πρὸς μέγα σημεῖον. ὁρῶν οὖν ὁ Περικλῆς περίφοβον τὸν κυβερνήτην καὶ διηπορημένον 5, ἀνέσχε 9 τὴν χλαμύδα πρὸ τῆς ὄψεως αὐτοῦ, καὶ παρακαλύψας 7 ἠρώτησε 8, μή τι δεινὸν ἢ δεινοῦ τινος οἴεται σημεῖον; ὡς δ' οὐκ ἔφη 9. Τί οὖν (εἶπεν) ἐκεῖνο τούτου διαφέρει, πλὴν ὅτι μεῖζόν τι τῆς χλαμύδος ἐστὶ τὸ πεποιηκὸς 10 τὴν ἐπισκότησιν.

1 ἀναβαίνω. 2 ἐκλείπω. 3 συμβαίνω. 4 ἐκπλήσσω. 5 διαπορέω. 6 ἀνέχω. 7 παρακαλύπτω. 8 ἐρωτάω. 9 als dieser Nein sagte. 10 ποιέω.

19. Eine Gespenstergeschichte.

Ὁ Βροῦτος μέλλων τὸν στρατὸν ἐξ Ἀβύδου διαβιβάζειν εἰς τὴν ἑτέραν ἤπειρον 1, ἀνεπαύετο νυκτὸς (ὥσπερ εἰώθει) κατὰ σκηνήν, οὐ καθεύδων, ἀλλὰ φροντίζων περὶ τοῦ μέλλοντος· (λέγεται γὰρ οὗτος ἀνὴρ ἥκιστα δὴ τῶν στρατηγῶν ὑπνώδης γενέσθαι) ψόφου δέ τινος αἰσθέσθαι 2 περὶ τὴν θύραν ἔδοξε,

καὶ πρὸς τὸ τᾶ λύχνα φῶς ἤδη καταφερομένα 3 σκεψάμενος, ὄψιν εἶδε φοβερὰν ἀνδρὸς ἐκφύλα τὸ μέγεθος, καὶ χαλεπᾶ τὸ εἶδος· ἐκπλαγεὶς 4 δὲ τὸ πρῶτον, ὡς ἑώρα 5 μήτε πράττοντά τι, μήτε φθεγγόμενον, ἀλλὰ ἑςῶτα 6 σιγῇ παρὰ τὴν κλίνην, ἠρώτα ὅςις ἐςίν· ἀποκρίνεται δ' αὐτῷ τὸ φάσμα. Ὁ σὸς, ὦ Βρᾶτε, δαίμων κακὸς· ὄψῃ 7 δέ με περὶ Φιλίππας. Τότε μὲν ἂν ὁ Βρᾶτος εὐθαρσῶς, Ὄψομαι, εἶπεν, καὶ τὸ δαιμόνιον εὐθὺς ἐκποδὼν ἀπῄει 8. τῷ δὲ ἱκνεμένῳ χρόνῳ περὶ τὰς Φιλίππας ἀντιταχθεὶς 9 Ἀντωνίῳ καὶ Καίσαρι 10, τῇ μὲν πρώτῃ μάχῃ κρατήσας τὸ καθ' ἑαυτὸν 11 ἐτρέψατο 12 καὶ διεξήλασεν 13 πορθῶν τὸ Καίσαρος ςρατόπεδον· τὴν δὲ δευτέραν 14 αὐτῷ μάχεσθαι μέλλοντι φοιτᾷ τὸ αὐτὸ φάσμα τῆς νυκτὸς αὖθις, ἂχ ὥςε τι προσειπεῖν 15. ἀλλὰ συνεὶς 16 ὁ Βρᾶτος τὸ πεπρωμένον, ἔῤῥιψε 17 ἑαυτὸν εἰς τὸν κίνδυνον· ἂ μὴν ἔπεσεν 18 ἀγωνιζόμενος, ἀλλὰ τῆς τροπῆς γενομένης, ἀναφυγὼν 19 πρός τι κρημνῶδες, καὶ τῷ ξίφει γυμνῷ προσβαλὼν τὸ ςέρνον ἀπέθανεν 20.

1 nehmlich nach Europa. Denn Abydus lag am Hellespont auf der Seite von Asien. Brutus kam mit seiner Armee aus Asien, um dem Augustus und Antonius entgegen zu rükken. 2 αἰσθάνομαι. 3 Das schon heruntergebrannt war, schon verlöschen wollte. 4 ἐκπλήσσω. 5 ὁράω. 6 ἵςημι. 7 ὄπτομαι. 8 ἄπειμι. 9 ἀντιτάσσω. 10 Augustus, der, weil ihn Julius Cäsar adoptirt hatte, auch Cäsar hieß. 11 scil. μέρος, den ihm entgegenstehenden Theil oder Flügel der feindlichen Armee. 12 τρέπω. 13 διεξελαύνω. 14 scil. μάχην, aus dem vorhergehenden. 15 ohne etwas zu sagen. 16 συνίημι. 17 ῥίπτω. 18 πίπτω. 19 ἀναφεύγω. 20 ἀποθνήσκω.

20. Spar-

20. Spartische Kinderzucht.

Οἱ παλαιοὶ Σπαρτιᾶται τὰς Εἵλωτας ἐν ταῖς ἑορταῖς πολὺν ἀναγκάζοντες πίνειν ἄκρατον, εἰσῆγον [1] εἰς τὰ συμπόσια, τοῖς νέοις, οἷόν ἐστι τὸ μεθύειν, ἐπιδεικνύντες· ἡμεῖς δὲ τὴν ἐκ διαστροφῆς ἑτέρων ἐπανόρθωσιν, ὃ πάνυ φιλάνθρωπον ὀδὲ πολιτικὴν ἡγέμεθα [2].

1 εἰσάγω. 2 ἡγέομαι.

21. Der betrügende und betrogene Fischer.

Ἀντώνιος ἐπεὶ ἁλιεύων ποτὲ καὶ δυσαγρῶν ἤχθετο [1] παρέσης [2] τῆς Κλεοπάτρας, ἐκέλευσε τὰς ἁλιεῖς ὑπονηξαμένες [3] κρύφα τῷ ἀγκίστρῳ περικαθάπτειν ἰχθῦς τῶν προεαλωκότων [4], καὶ δὶς ἢ τρὶς ἀνασπάσας [5] ἐκ ἔλαθε [6] τὴν Αἰγυπτίαν· προσποιεμένη δὲ θαυμάζειν, τοῖς φίλοις διηγεῖτο. καὶ παρεκάλει τῇ ὑστεραίᾳ γενέσθαι θεατάς. ἐμβάντων [7] δὲ πολλῶν εἰς τὰς ἁλιάδας, καὶ τῦ Ἀντωνίε τὴν ὁρμιὰν καθέντος [8], ἐκέλευσε τινὰ τῶν αὐτῆς [9] ὑποφθάσαντα [10] καὶ προσνηξάμενον [11] τῷ ἀγκίστρῳ περιπεῖραι Ποντικὸν τάριχος· ὡς δὲ ἔχειν [12] πεισθεὶς [13] ὁ Ἀντώνιος ἀνεῖλκε [14], γέλωτος, οἷον εἰκός, γενομένε, Παράδος [15] ἡμῖν (ἔφη [16],) τὸν κάλαμον, αὐτοκράτωρ, τοῖς Φαρίταις καὶ Κανωβίταις βασιλεῦσιν [17]· ἡ δὲ σὴ θήρα, πόλεις εἰσὶ καὶ βασιλεῖς καὶ ἤπειροι.

1 ἄχθομαι. 2 πάρειμι. 3 ὑπονήχομαι. 4 προαλίσκω. 5 ἀνασπάω. 6 λανθάνω. Er blieb der Aegyptischen Königin (Kleopatra) nicht verborgen d. i. Kleopatra bemerkte seine List. 7 ἐμβαίνω. 8 καθίημι. 9 scil. δέλων. (einen von ihren Leuten) 10 ὑποφθάνω. 11 προσνήχομαι. 12 scil. ἰχθῦν τινα.

 13 πει-

13 πείθω. 14 ἀνέλκω. 15 παραδίδωμι. 16 scil. ἡ Κλεοπάτρα. 17 Pharus und Kanopus gehörten zu Aegypten und lagen beide am Meere.

22. Der Menschenhasser.

Ὁ Τίμων ἦν Ἀθηναῖος, ὃς γέγονεν ἡλικίᾳ μάλιςα κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον 1, ἐκκλίνων δὲ καὶ διωθέμενος ἅπασαν ἔντευξιν. λέγεται δὲ Ἀθηναίων ἐκκλησιαζόντων, ἀναβὰς 2 ἐπὶ τὸ βῆμα, ποιῆσαι σιωπὴν καὶ προσδοκίαν μεγάλην διὰ τὸ παράδοξον· εἶτα εἰπεῖν· Ἔςι μοι μικρὸν οἰκόπεδον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ συκῆ τις ἐν αὐτῷ πέφυκεν 3, ἐξ ἧς ἤδη συχνοὶ τῶν πολιτῶν ἀπήγξαντο 4· μέλλων δὲ οἰκοδομεῖν τὸν τόπον, ἐβουλήθην 5 δημοσίᾳ προειπεῖν, ἵνα, ἂν ἄρα τινὲς ἐθέλωσιν ὑμῶν, πρὶν ἐκκοπῆναι 6 τὴν συκῆν, ἀπάγξωνται.

1 Der lange Krieg, der vornehmlich zwischen den Athenern und Spartern geführt ward. 2 ἀναβαίνω. 3 φύω. 4 ἀπάγχομαι. 5 βούλομαι 6 ἐκκόπτω.

23. Unglückliches Tyrannenleben.

Ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος οὕτως ἦν ἄπιςος, καὶ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ὕποπτος, ὥςε μηδὲ τῆς κεφαλῆς τὰς τρίχας ἀφελεῖν κουρικαῖς μαχαίραις, ἀλλὰ τῶν πελατῶν τις ἐπιφοιτῶν ἄνθρακι τὴν κόμην περιέκαιεν· εἰσῄει 1 δὲ πρὸς αὐτὸν εἰς τὸ δωμάτιον οὔτε ἀδελφὸς, οὔθ᾽ υἱὸς, ὡς ἔτυχεν 2 ἠμφιεσμένος 3· ἀλλ᾽ ἔδει πρὶν εἰσελθεῖν, ἀποδύντα 4 τὴν ἑαυτοῦ ςολὴν ἕκαςον, ἑτέραν ἀναλαβεῖν 5, ὁραθέντα 6 γυμνὸν ὑπὸ τῶν φυλαττόντων.

1 εἰσει-

1. εἴσειμι. 2 τυγχάνω. 3 ἀμφιέννυμι 4 ἀποδύω. ἀναλαμβάνω. 6 ὁράω.

24. Natur und Kunst.

Ὁ Ἀγησίλαος παρακαλέμενος ποτὲ ἀκῦσαι τῆ τὴν ἀηδόνα μιμεμένε, παρῃτήσατο [1], Φήσας, Αὐτᾶς [2] ἄκεκα [3] πολλάκις·

1. παραιτέω. 2 scil. τῆς ἀηδόνος. (αὐτᾶς ist Dorisch statt αὐτῆς. Denn Agesilaus sprach, als Lacedämonier, Dorisch). 3 ἀκέω. (ἄκεκα wieder Dorisch statt ἤκεκα.)

25. Alexanders Freigebigkeit.

Τῶν πολλῶν τις Μακεδόνων ἤλαυνεν ἡμίονον, βασιλικὸν χρυσίον κομίζοντα· κάμνοντος δὲ τῆ κτήνες, αὐτὸς ἀράμενος [1] ἐκόμιζε τὸ φορτίον. ἰδὼν ἂν ὁ Ἀλέξανδρος θλιβόμενον αὐτὸν σφόδρα, καὶ πυθόμενος [2] τὸ πρᾶγμα, μέλλοντος [3] κατατίθεσθαι, μὴ κάμῃς [4] (εἶπεν) ἀλλὰ πρόσθες [5] ἔτι τὴν λοιπὴν ὁδὸν, ἐπὶ τὴν σκηνὴν σεαυτῷ τῆτο κομίσας [6].

1 αἴρω. 2 πυνθάνομαι. 3 scil. ἐκείνε. 4 κάμνω. 5 προστίθημι. 6 κομίζω.

26. Sprich nicht von Dingen, die du nicht verstehst.

Ἀπελλῆς ὁ ζωγράφος, Μεγαβύζε παρακαθίσαντος αὐτῷ, καὶ περὶ γραμμῆς τι καὶ σκιᾶς βελομένε λαλεῖν· Ὁρᾷς (ἔφη) τὰ παιδάρια ταυτὶ [1] τὰ τὴν μηλίδα τρίβοντα; πάνυ σοι προσεῖχε [2] τὸν νῦν σιωπῶντι, καὶ τὴν πορφύραν ἐθαύμαζε καὶ τὰ χρυσία· νῦν δὲ σῦ καταγελᾷ περὶ ὧν [3] ἐ μεμάθηκας [4] ἀρξαμένε [5] λαλεῖν.

1 attisch statt ταῦτα. 2 wegen des Pluralis παιδάρια sollt' es eigentlich προσεῖχον heißen. Allein es ist

im Griechischen gewöhnlich, mit dem Nominativ des Pluralis im Neutrum den Singular des Verbums zu verbinden. So auch im folgenden ἐθαύμαζε und κατεγέλα. 3 eigentlich sollte es heißen περὶ ἐκείνων ἃ &c. 4 μανθάνω. 5 ἄρχομαι.

27. Kindliche Liebe.

Τὰ περὶ Κλέοβιν καὶ Βίτωνα τὰς Ἀργείας νεανίσκας διηγήσομαι. Φασὶ γὰρ, τῆς μητρὸς αὐτῶν ἱερείας ὄσης τῆς Ἥρας, ἐπειδὴ τῆς εἰς τὸν νεὼν ἀναβάσεως ἧκεν ὁ καιρὸς, τῶν ἑλκόντων τὴν ἀπήνην ἡμιόνων ὑςερησάντων 1, καὶ τῆς ὥρας ἐπειγέσης, τέτας ὑποδύντας 2 ὑπὸ τὴν ἀπήνην, ἀγαγεῖν 3 εἰς τὸ ἱερὸν τὴν μητέρα· τὴν δ' ὑπερησθεῖσαν 4 τῇ τῶν υἱῶν εὐσεβείᾳ, κατεύξασθαι 5 τὸ κράτιςον αὐτοῖς παρὰ τῆς θεᾶ δοθῆναι 6 τῶν 7 ἐν ἀνθρώποις· τὰς δὲ κατακοιμηθέντας 8 μηκέτι ἀνας῀ηναι 9, τῆς θεᾶ τὸν θάνατον αὐτοῖς τῆς εὐσεβείας ἀμοιβὴν δωρησαμένης 10.

1 ὑςερέω. 2 ὑπόδυμι. 3 ἄγω. 4 ὑπερήδομαι. 5 κατεύχομαι. 6 δίδωμι. 7 scil. πραγμάτων. 8 κατακοιμάομαι 9 ἀνίςημι. 10 δωρέω.

28. Der König auf dem Stekkenpferd.

Ἀγησίλαος, φιλοτεκνότατος ὢν διαφερόντως, λέγεται, ὅτι μικροῖς τοῖς παιδίοις, κάλαμον ἐπιβεβηκὼς 1, ὥσπερ ἵππον, οἴκοι συνέπαιζεν· ὀφθεὶς 2 δὲ ὑπό τινος τῶν φίλων, παρεκάλει μηδενὶ φράζειν, πρὶν καὶ αὐτὸς πατὴρ παίδων γένηται 3.

1 ἐπιβαίνω. 2 ὄπτομαι. 3 γίνομαι.

29. Grausame Belohnung einer grausamen Erfindung.

Φάλαρις Ἀκραγαντίνων τύραννος ἀπότομος, τοὺς παριόντας [1] ξένους ἐσφέβλε καὶ ἐκόλαζε. Πέριλλος δέ τῇ τέχνῃ χαλκουργὸς, δάμαλιν κατασκευάσας χαλκῆν, ἔδωκε τῷ βασιλεῖ, ὡς ἂν τοὺς ξένους κατακαίῃ ζῶντας ἐν αὐτῇ· ὁ δὲ μόνον τότε γενόμενος δίκαιος, αὐτὸν ἐνέβαλεν [2]· ἐδόκει δὲ μυκηθμὸν ἀναδιδόναι [3] ἡ δάμαλις.

1 πάρειμι. 2 ἐμβάλλω. 3 ἀναδίδωμι.

30. Treue eines Hundes.

Πύῤῥος ὁ βασιλεὺς ὁδεύων ἐνέτυχε [1] κυνὶ φρουροῦντι σῶμα πεφονευμένου [2], καὶ πυθόμενος, τρίτην ἡμέραν ἐκείνην ἄσιτον παραμένειν καὶ μὴ ἀπολιπεῖν [3], τὸν μὲν νεκρὸν ἐκέλευσε θάψαι [4], τὸν δὲ κυνὰ μεθ' ἑαυτοῦ κομίζειν ἐπιμελουμένους· ὀλίγαις δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐξέτασις ἦν τῶν στρατιωτῶν, καὶ παρόδος καθημένου τοῦ βασιλέως, καὶ παρῆν ὁ κύων ἡσυχίαν ἔχων· ἐπεὶ δὲ τοὺς φονέας [5] τοῦ δεσπότου παριόντας εἶδεν, ἐξέδραμεν [6] μετὰ φωνῆς καὶ θυμοῦ ἐπ' αὐτοὺς, καὶ καθυλάκτει, πολλάκις μεταστρεφόμενος εἰς τὸν Πύῤῥον, ὥστε μὴ μόνον ἐκείνῳ δι' ὑποψίας [7], ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς παροῦσι [8] τοὺς ἀνθρώπους γενέσθαι· διὸ συλληφθέντες [9] εὐθὺς καὶ ἀνακρινόμενοι, μικρῶν τινων τεκμηρίων ἔξωθεν προσγενομένων ὁμολογήσαντες τὸν φόνον, ἐκολάσθησαν [10].

1 ἐντυγχάνω. 2 φονεύω. 3 ἀπολείπω. 4 θάπτω. 5 φονεὺς. 6 ἐκτρέχω. 7 δι' ὑποψίας γίνεσθαι verdächtig werden. 8 πάρειμι. 9 συλλαμβάνω. 10 κολάζω.

31. Der griechische Skävola. (Siehe S. 33.)

Ξέρξης μετὰ πεντακοσίων μυριάδων Ἀρτεμισίῳ προσορμίσας, πόλεμον τοῖς ἐγχωρίοις κατήγγειλεν [1]. Ἀθηναῖοι δὲ συγκεχυμένοι [2] κατάσκοπον ἔπεμψαν Ἀγησίλαον τὸν Θεμιστοκλέους ἀδελφὸν, καίπερ Νεοκλέους, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, κατ' ὄναρ ἑωρακότος [3] ἀμφοτέρας ἀποβεβληκότα [4] τὰς χεῖρας· παραγενόμενος δὲ εἰς τοὺς βαρβάρους ἐν σχήματι Περσικῷ, Μαρδώνιον ἕνα τῶν σωματοφυλάκων ἀνεῖλεν [5], ὑπολαμβάνων Ξέρξην εἶναι· συλληφθεὶς [6] δὲ πρὸς τῶν πέριξ, δέσμιος ἤχθη [7] πρὸς τὸν βασιλέα· βουθυτεῖν δὲ τοῦ προειρημένου [8] μέλλοντος ἐπὶ τῷ τοῦ ἡλίου βώμῳ, τὴν δεξιὰν ἐπέθηκε [9] χεῖρα, καὶ ἀστενάκτως ὑπομείνας [10] τὴν ἀνάγκην τῶν βασάνων, ἠλευθερώθη [11] τῶν δεσμῶν, εἰπών· Πάντες μέν τοιοῦτοι Ἀθηναῖοι [12]· εἰ δέ ἀπιστεῖς, καὶ τὴν ἀριστερὰν ἐπιθήσω [13]. Φοβηθεὶς [14] δὲ ὁ Ξέρξης, φρουρεῖσθαι αὐτὸν προσέταξε [15].

1 καταγγέλλω. 2 συγχέω. 3 scil. αὐτὸν. von ὁράω. 4 ἀποβάλλω. 5 ἀναιρέω. 6 συλλαμβάνω. 7 ἄγω. 8 scil. βασιλέως von προείρω (der eben genannte). 9 ἐπιτίθημι. 10 ὑπομένω. 11 ἐλευθερόω. 12 πάντες Ἀθηναῖοι (scil. εἰσὶ) τοιοῦτοι. 13 ἐπιτίθημι. 14 φοβέομαι. 15 προστάσσω.

32. Die Vorbedeutung.

Λέγεται Αἰμίλιον, ὡς ἀνηγορεύθη [1] κατὰ τοῦ Περσέως [2] στρατηγὸς ὑπὸ τοῦ δήμου παντὸς, οἴκαδε προπεμφθέντα [3] λαμπρῶς, εὑρεῖν [4] τὸ θυγάτριον τὴν Τερτίαν δεδακρυμένην [5], ἔτι παιδίον οὖσαν [6]· ἀσπαζόμενον οὖν αὐτὴν ἐρωτᾷν ἐφ' ὅτῳ [7] λελύπηται [8]; τήν δὲ περιβαλοῦσαν καὶ καταφιλοῦσαν· Οὐ

γὰρ οἶσθα 9, εἰπεῖν, ὦ πάτερ, ὅτι ἡμῖν ὁ Περσεὺς τέθνηκεν 10; λέγεσαν 11 κυνίδιον σύντροφον, ἔτω προσαγορευόμενον· καὶ τὸν Αἰμίλιον· Ἀγαθῇ τύχῃ 12, φάναι 13, ὦ θύγατερ, καὶ δέχομαι τὸν οἰωνόν.

1 ἀναγορεύω. 2 Perseus, der letzte König von Makedonien. 3 προπέμπω. 4 εὑρίσκω. 5 δακρύω. δεδακρυμένος hat, ob es gleich ein passives Participium ist, dennoch aktive Bedeutung, welches in Ansehung des passiven Perfektums überhaupt öfters geschieht. 6 εἰμὶ. 7 worüber. ἐφ᾽ ὅτῳ steht attisch statt ἐφ᾽ ᾧτινι. 8 λυπέω. 9 εἰδέω, (οἶσθα statt οἶδας). 10 θνήσκω. 11 bezieht sich noch auf τὴν δὲ. — Sie meinte damit. 12 Eine Wunschformel: Glükk zu! 13 φημὶ der Infinit. hängt ab von dem obigen λέγεται.

33. Standhaftigkeit des jungen Kato.

Ἔτι παιδὸς τοῦ Κάτωνος ὄντος, ἔπραττον οἱ σύμμαχοι τῶν Ῥωμαίων, ὅπως μεθέξεσι 1 τῆς ἐν Ῥώμῃ πολιτείας· καὶ Πομπαίδιος Σίλλων, ἀνὴρ πολεμικός, καὶ μέγιστον ἔχων ἀξίωμα, τοῦ δὲ Δρούσου 2 φίλος, κατέλυσεν 3 παρ᾽ αὐτῷ πλείονας ἡμέρας, ἐν αἷς γεγονὼς τοῖς παιδίοις συνήθης, Ἄγε, εἶπεν, ὅπως ὑπὲρ ἡμῶν δεήσεσθε τοῦ θείου, συναγωνίσασθαι περὶ τῆς πολιτείας· ὁ μὲν οὖν Καιπίων 4 διαμειδιάσας 5 ἐπένευσεν 6· τοῦ δὲ Κάτωνος οὐδὲν ἀποκριναμένου, καὶ βλέποντος εἰς τοὺς ξένους ἀτενὲς καὶ βλοσυρὸν, ὁ Πομπαίδιος, Σὺ δὲ (εἶπεν) ἡμῖν, ὦ νεανία, τί λέγεις; οὐχ οἷος εἶ 7 τοῖς ξένοις συλλαμβάνεσθαι πρὸς τὸν θεῖον, ὥσπερ ὁ ἀδελφός· μὴ φθεγγομένου δὲ τοῦ Κάτωνος, ἀλλὰ τῇ σιωπῇ καὶ τῷ προσώπῳ δοκοῦντος ἀπολέγεσθαι τὴν δέησιν,

ἀρα-

ἀράμενος [2] αὐτὸν ὁ Πομπαίδιος ὑπὲρ θυρίδος, ὡς ἀφήσων [9], ὁμολογεῖν ἐκέλευεν, ἢ ῥίψειν [10] ἔφασκεν· ἅμα τῇ τε φωνῇ τραχυτέρᾳ χρώμενος [11], καὶ ταῖς χερσὶν ἀπηρτημένον [12] τὸ σῶμα πολλάκις ὑπὲρ τῆς θυρίδος κραδαίνων· ἐπεὶ δὲ πολὺν χρόνον οὕτω διεκαρτέρησεν ὁ Κάτων ἀνέκπληκτος καὶ ἀδεής, καταθέμενος [13] αὐτὸν ὁ Πομπαίδιος, ἡσυχῇ πρὸς τοὺς φίλους εἶπεν· Οἷον εὐτύχημα τῆς Ἰταλίας ὁ παῖς οὗτός ἐστιν· εἰ δὲ ἀνὴρ ἦν [14], μίαν οὐκ ἂν οἶμαι ψῆφον ἡμῖν ἐν τῷ δήμῳ γενέσθαι.

1 μετέχω. 2 Drusus war Kato's Oheim. 3 καταλύω. 4 Cäpio, Kato's Bruder. 5 διαμειδιάω. 6 ἐπινεύω. 7 bist du nicht geneigt? 8 αἴρω. 9 ἀφίημι. 10 ῥίπτω. 11 χράομαι. 12 scil. κατά. — von ἀπαρτάω. 13 κατατίθημι. 14 εἰμί.

34. Edle Gleichgültigkeit bei Schmähungen.

Ἀντίγονος πρὸς τοὺς στρατιώτας, τοὺς παρὰ τὴν σκηνὴν λοιδοροῦντας αὐτὸν ὡς οὐκ ἀκούοντα, τὴν βακτηρίαν ὑποβαλὼν ἔξω, Παπαὶ (εἶπεν) οὐ πορρωτέρω ποι τραπόμενοι [1] κακῶς ἐρεῖτε [2] ἡμᾶς;

1 τρέπω. 2 εἴρω.

35. Verwandlung eines Gärtners in einen König.

Ἐν Πάφῳ, τοῦ βασιλεύοντος ἀδίκου καὶ πονηροῦ φανέντος [1], ἐκβαλὼν τοῦτον Ἀλέξανδρος, ἕτερον ἐζήτει, τοῦ Κινυραδῶν [2] γένους ἤδη φθίνειν καὶ ἀπολείπειν δοκοῦντος· ἕνα δ᾽ οὖν ἔφασαν [3] περιεῖναι πένητα καὶ ἄδοξον ἄνθρωπον ἐν κήπῳ τινὶ παρημελημένως διατρεφόμενον· ἐπὶ τοῦτον οἱ πεμφθέντες [4] ἧκον· εὑρέθη [5] δὲ πρασιαῖς ὕδωρ ἐπαντλῶν· καὶ

διετα-

διεταράχθη [6] τῶν στρατιωτῶν ἐπιλαμβανομένων αὐτοῦ, καὶ βαδίζειν κελευόντων· ἀχθεὶς [7] δὲ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐν εὐτελεῖ σινδονίσκῃ, βασιλεὺς ἀνηγορεύθη [8], καὶ πορφύραν ἔλαβε.

1 φαίνω. 2 das Geschlecht der Kinyraden (der Abkömmlinge des Kinyras, eines alten Königs von Kyprus) schien verlöschen und aussterben zu wollen. 3 φημί. 4 πέμπω. 5 εὑρίσκω. 6 διαταράσσω. 7 ἄγω. 8 ἀναγορεύω.

36. Das umgekehrte Gemählde.

Ὁ ζωγράφος Παύσων ἐκλαβὼν ἵππον ἀλινδούμενον γράψαι, τρέχοντα ἔγραψεν· ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ ἀνθρώπου, γελάσας ὁ Παύσων κατέστρεψε [1] τὸν πίνακα [2]. καὶ γενομένων ἄνω τῶν κάτω, πάλιν ὁ ἵππος οὐ τρέχων ἀλλ' ἀλινδούμενος ἐφαίνετο.

1 καταστρέφω. 2 πίναξ.

37. Der plauderhafte Barbier.

Χαριέντως ὁ βασιλεὺς Ἀρχέλαος, ἀδολέσχου κουρέως περιβαλόντος αὐτῷ τὸ ὠμόλινον, καὶ πυθομένου*· Πῶς σε κείρω, βασιλεῦ; Σιωπῶν, ἔφη.

* πυνθάνομαι.

38. Katos Ehrensäule.

Ὁ Κάτων, ἤδη ποτὲ τῆς Ῥώμης ἀναπιμπλαμένης ἀνδριάντων, οὐκ ἐῶν [1] αὐτοῦ γενέσθαι [2], Μᾶλλον, ἔφη, βούλομαι πυνθάνεσθαί τινας, διὰ τί μου ἀνδριὰς οὐ κεῖται [3], ἢ διὰ τί κεῖται.

1 ἐάω. 2 scil. ἀνδριάντα. 3 κεῖμαι.

39. Der allzugehorsame Bediente.

Πέπιος Πείσων ὁ ῥήτωρ, μὴ βελόμενος ἐνοχλεῖσθαι, προσέταξε 1 τοῖς οἰκέταις πρὸς τὰ ἐρωτώμενα λαλεῖν, καὶ μηδὲν πλέον· εἶτα Κλώδιον ἄρχοντα δεξιώσασθαι 2 βελόμενος, ἐκέλευσε κληθῆναι 3, καὶ παρεσκευάσατο λαμπρὰν (ὡς εἰκὸς) ἑςίασιν. ἐνςάσης 4 δὲ τῆς ὥρας, οἱ μὲν ἄλλοι παρῆσαν 5 ὁ δὲ Κλώδιος προσεδοκᾶτο 6. καὶ πολλάκις ἔπεμψε 7 τὸν εἰωθότα 8 καλεῖν οἰκέτην, ἐποψόμενον 9, εἰ πρόσεισιν· ὡς δ' ἦν ἑσπέρα, καὶ ἀπέγνωςο 10· Τί δέ; (ἔφη πρὸς τὸν οἰκέτην) ἐκάλεσας αὐτόν; Ἔγωγε, εἶπε. Διά τί ἔν ἐκ ἀφῖκται 11; Κἀκεῖνος 12. Ὅτι ἠρνήσατο 13. Πῶς ἔν ἐκ εὐθὺς ἔφρασας 14; Ὅτι τἔτό με ἐκ ἠρώτησας 15.

1 προστάσσω. 2 δεξιἔμαι. 3 καλέω. 4 ἐνίςημι. 5 πάρειμι. 6 προσδοκάω. 7 πέμπω. 8 ἔθω. 9 ἐπόπτομαι 10 ἀπογινώσκω. (da man alle Hofnung aufgegeben.) 11 ἀφικνέομαι. 12 καὶ ἐκεῖνος scil. ἔφη. 13 ἀρνέομαι. 14 φράζω. 15 ἐρωτάω.

40. Die Zunge.

Ὁ Πιττακὸς ἐ κακῶς, τἔ Αἰγυπτίων βασιλέως πέμψαντος 1 ἱερεῖον αὐτῷ, καὶ κελεύσαντος τὸ κάλλιςον καὶ τὸ χείριςον ἐξελεῖν 2 κρέας, ἔπεμψεν ἐξελὼν τὴν γλῶτταν, ὡς ὄργανον μὲν ἀγαθῶν, ὄργανον δὲ τῶν κακῶν τῶν μεγίςων ἔσαν 3.

1 πέμπω. 2 ἐξαιρέω 3 εἰμί.

41. Der Schwätzer.

Ἀριςοτέλης ἐνοχλἔμενος ὑπὸ ἀδολέσχε καὶ κοπτόμενος ἀτόποις τισὶ διηγήμασι, πολλάκις αὐτἔ

λέγοντος. Οὐ θαυμαςὸν, Ἀρίςιτελες; Οὐ τᾶτο, φησὶ, θαυμαςὸν· ἀλλ' εἰ 1 τις πόδας ἔχων σὲ ὑπομένει 2. ἑτέρῳ δέ τινι τοιᾶτῳ μετὰ πολλᾶς λόγᾶς εἰπόντι, Κατηδολέσχηκα 3 σᾶ, φιλόσοφε· Μὰ Δί', εἶπεν· ᾶ γὰρ προσεῖχον 4.

1 εἰ steht zuweilen statt ὅτι. 2 der Sinn ist: daß nicht jeder vor dir läuft. 3 καταδολεσχέω. 4 scil. τὸν νᾶν.

42. Zu grausam bestrafte Vorschnelligkeit.

Σέλευκος ὁ Καλλίνικος, ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας μάχῃ πᾶν ἀποβαλὼν τὸ ςράτευμα καὶ τὴν δύναμιν αὐτᾶ, καὶ περισπάσας 1 τὸ διάδημα, καὶ φυγὼν 2 ἵππῳ, μετὰ τριῶν ἢ τεττάρων, ἀνοδίαις καὶ πλάναις πολὺν δρόμον, ἤδη δι' ἔνδειαν ἀπαγορεύων, ἐπαυλίᾳ τινὶ προσῆλθε, καὶ τὸν δεσπότην αὐτὸν εὑρὼν 3 κατὰ τύχην, ἄρτον καὶ ὕδωρ ᾔτησεν 4. Ὁ δὲ καὶ ταῦτα καὶ τῶν ἄλλων, ὅσα παρῆν 5 ἐν τῷ ἀγρῷ, δαψιλῶς ἐπιδιδᾶς καὶ φιλοφρονᾶμενος, ἐγνώρισε τὸ πρόσωπον τᾶ βασιλέως καὶ περιχαρὴς γενόμενος τῇ συντυχίᾳ τῆς χρείας, ᾶ κατέσχεν 6, ᾶδὲ συνεψεύσατο 7 βᾶλομένῳ λανθάνειν, ἀλλ' ἄχρι τῆς ὁδᾶ προπέμψας, καὶ ἀπολυόμενος, Ὑγίαινε, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ Σέλευκε· κἀκεῖνος ἐκτείνας τὴν δεξιὰν αὐτῷ καὶ προσελκόμενος ὡς φιλήσων, ἔνευσεν 8 ἑνὶ τῶν μετ' αὐτᾶ, ξίφει τὸν τράχηλον ἀποκόψαι 9 ἀνθρώπᾶ.

1 περισπάω. 2 φεύγω. 3 εὑρίσκω. 4 αἰτέω. 5 πάρειμι. 6 scil. ἑαυτόν. 7 συμψεύδομαι (er unterstützte nicht die Verheimlichung des Königs, der nicht gekannt seyn wollte.) 8 νεύω. 9 ἀποκόπτω.

43. Der erobernde Esel.

Φίλιππος Φρέριόν τι βουλόμενος λαβεῖν ὀχυρὸν, ὡς ἀπήγγειλαν [1] οἱ κατάσκοποι, χαλεπὸν εἶναι παντάπασι καὶ ἀνάλωτον, ἠρώτησεν, εἰ χαλεπὸν οὕτως ἐςὶν, ὥςε μηδὲ ὄνον προσελθεῖν χρυσίον κομίζοντα [2].

1 ἀπαγγέλλω. 2 Er wollte nehmlich den Kommandanten der Festung bestechen.

44. Der erwartete Kuchen.

Φίλιππος ὑπό τινος ξένου κληθεὶς [1] ἐπὶ δεῖπνον ἐν ὁδῷ πολλοὺς ἐπήγετο. [2] Ἐπεὶ δὲ τὸν ξένον ἑώρα [3] θορυβούμενον, (ἦν γὰρ οὐχ ἱκανὰ τὰ παρεσκευασμένα [4]) προπέμπων τῶν φίλων ἑκάςῳ, πλακοῦντι [5] χώραν ἐκέλευεν ἀπολιπεῖν [6]· οἱ δὲ πειθόμενοι καὶ προσδοκῶντες, οὐκ ἤσθιον [7] πολλὰ, καὶ πᾶσιν οὕτως ἤρκεσεν [8].

1 καλέω. 2 ἐπάγω. 3 ὁράω. 4 παρασκευάζω. 5 πλακοῦς. 6 ἀπολείπω 7 ἐσθίω. 8 ἀρκέω.

45. Der schlafende König.

Φιλίππου ἡμέρας καθεύδοντος, καὶ τῶν ἠθροισμένων [1] ἐπὶ θύραις Ἑλλήνων ἀγανακτούντων καὶ ἐγκαλούντων, ὁ Παρμενίων, Μὴ θαυμάσητε, εἶπεν, εἰ καθεύδει νῦν Φίλιππος· ὅτε γὰρ ἐκαθεύδετε ὑμεῖς, οὗτος ἐγρηγόρει [2].

1 ἀθροίζω. 2 γρηγορέω.

46. Der König und der Virtuose.

Φιλίππου ψάλτην τινὰ βουλομένου παρὰ δεῖπνον ἐπανορθοῦν καὶ λαλεῖν περὶ κρουμάτων, ὁ ψάλτης,

Μὴ

Μὴ γένοιτό σοι, εἶπεν, κακῶς ὅτως, ὦ βασιλεῦ, ἵνα ταῦτ' ἐμῦ βέλτιον εἰδῇς.

47. Die dreiste alte Frau.

Πρεσβύτιδος πενιχρᾶς ἀξιούσης ἐπὶ Φιλίππου [1] κριθῆναι [2], καὶ πολλάκις ἐνοχλούσης, ἔφη, μὴ σχολάζειν· ἡ δὲ πρεσβῦτις ἐγκραγοῦσα [3], Καὶ μὴ βασίλευε, εἶπεν· ὁ δὲ θαυμάσας τὸ ῥηθὲν [4], οὐ μόνον ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων εὐθὺς διήκουσεν [5].

1 in Philipps Gegenwart. 2 κρίνω. 3 ἐγκράζω. 4 ῥέω. 5 διακούω.

48. Der vergötterte Alexander.

Ἀλέξανδρος τοξεύματι πληγεὶς [1] εἰς τὸ σκέλος, ὡς πολλοὶ συνέδραμον [2] τῶν πολλάκις εἰωθότων [3] αὐτὸν θεὸν προσαγορεύειν, διαχυθεὶς [4] τῷ προσώπῳ, Τοῦτο μὲν, αἷμα, εἶπεν, ὡς ὁρᾶτε, καὶ οὐκ ἰχὼρ, οἷός περ ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν [5].

1 πλήσσω. 2 συντρέχω. 3 ἔθω. 4 διαχύω. 5 Ein Vers des Homer bei Gelegenheit der Verwundung der Venus vom Diomedes. (Il. E. 340.)

49. Die vorwitzige Frage.

Ἄγις ὁ νεώτερος ἔφη πρὸς τὸν ἄνθρωπον πονηρὸν ἐρωτῶντα πολλάκις, τίς ἄριστος εἴη * Σπαρτιάτης· Ὁ σοὶ ἀνομοιότατος.

* εἰμί.

50. Schimpfen und streiten ist zweierlei.

Μέμνων ὁ Ἀλεξάνδρῳ [1] πολεμῶν ὑπὲρ Δαρείου τοῦ βασιλέως, μισθοφόρον τινὰ πολλὰ βλάσφημα

καὶ ἀσελγῆ περὶ Ἀλεξάνδρου λέγοντα τῇ λόγχῃ πατάξας 2, Ἐγώ σε, εἶπε, τρέφω μαχούμενον, ἀλλ' οὐ λοιδορούμενον Ἀλεξάνδρῳ.

1 gegen den Alexander. 2 πατάσσω.

51. Verhalten gegen seine Feinde.

Ἀρίστων, ἐπαινοῦντός τινος τὴν τοῦ Κλεομένους χρείαν 1, ὅτι, ἐρωτηθεὶς 2, τί δεῖ τὸν ἀγαθὸν βασιλέα ποιεῖν, εἶπε, τοὺς μὲν φίλους εὐεργετεῖν, τοὺς δὲ ἐχθροὺς κακῶς ποιεῖν· καὶ πόσῳ κρεῖσσον, ἔφη, ὦ λῷστε, τοὺς μὲν φίλους εὐεργετεῖν, τοὺς δὲ ἐχθροὺς φίλους ποιεῖν;

1 Den Ausspruch des Kleomenes. 2 ἐρωτάω.

52. Eine eigene Methode Geld zu erwerben.

Ξένου τινὸς ἰδίᾳ φράσειν 1 φάσκοντος Διονυσίῳ καὶ διδάξειν 2, ὅπως προειδῇ τοὺς ἐπιβουλεύοντας, ἐκέλευσεν εἰπεῖν· ἐπεὶ δὲ προσελθὼν, Δός 3, εἶπε, μοὶ τάλαντον, ἵνα δόξῃς ἀκηκοέναι 3 τὰ σημεῖα τῶν ἐπιβουλευόντων, ἔδωκε προσποιούμενος ἀκηκοέναι 4; καὶ ἐθαύμαζε τὴν μέθοδον τοῦ ἀνθρώπου.

1 φράζω. 2 διδάσκω. 3 δίδωμι. 4 ἀκούω.

53. Der besiegte Sieger.

Πύῤῥος δὶς τοὺς Ῥωμαίους νικήσας 1, πολλοὺς δὲ τῶν φίλων καὶ τῶν ἡγεμόνων ἀπολέσας, Ἂν ἔτι μίαν ἔφη, μάχην 2 Ῥωμαίους νικήσωμεν, ἀπολώλαμεν 3.

1 νικάω. 2 μίαν μάχην scil. κατά. 3 ἀπόλλυμι.

54. Dreiste Reden beim Wein.

Πύῤῥος ἀκούσας, ὅτι νεανίσκοι πολλὰ βλάσφημα περὶ αὐτοῦ πίνοντες εἰρήκασιν 1, ἐκέλευσεν ἀχθῆναι μεθ' ἡμέραν πρὸς αὐτὸν ἅπαντας· ἀχθέντων 2 δὲ τὸν πρῶτον ἠρώτησεν 3, εἰ ταῦτα εἰρήκασι περὶ αὐτοῦ· καὶ ὁ νεανίσκος, Ταῦτα, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ· πλείονα δ' ἂν τούτων εἰρήκειμεν, εἰ πλείονα οἶνον εἴχομεν.

1 ῥέω. 2 ἄγω. 3 ἐρωτάω.

55. Unterschied des Dichters und des Helden.

Θεμιστοκλῆς ἐρωτηθεὶς 1, πότερον Ἀχιλλεὺς ἐβούλετ' ἂν ἢ Ὅμηρος εἶναι, Σὺ δ' αὐτός, ἔφη, πότερον ἤθελες 2 ὁ νικῶν ἐν Ὀλυμπιάσιν 3 ἢ ὁ κηρύσσων τοὺς νικῶντας εἶναι.

1 ἐρωτάω. 2 ἐθέλω. 3 in den Olympischen Spielen.

56. Genügsamkeit und Unbestechlichkeit.

Σαυνιτῶν 1 μετὰ τὴν ἧτταν ἀφικομένων 2 πρὸς Μάνιον Κούριον, καὶ χρυσίον διδόντων, ἔτυχεν 3 ἐν χύτραις ἕψων γογγυλίδας· ἀπεκρίνατο 4 δὲ τοῖς Σαυνίταις μηδὲν χρυσίου δεῖσθαι τοιοῦτον δεῖπνον δειπνῶν· αὐτῷ δὲ βέλτιον εἶναι, τοῦ χρυσίον ἔχειν 5, τὸ κρατεῖν τῶν ἐχόντων 6.

1 Die Samniten. 2 ἀφικνέομαι. 3 τυγχάνω (er kochte gerade Rüben.) 4 ἀποκρίνομαι. 5 τοῦ χρυσίον ἔχειν wird von dem Comparativ βέλτιον regiert. (besser zu herrschen über die, welche Gold besitzen, als u. s. w.) 6 scil. χρυσίον.

57. Fabricius.

Γάϊος [1] Φαβρίκιος ἐλθὼν πρὸς Πύῤῥον, περὶ λύσεως αἰχμαλώτων, χρυσίον μὲν πολὺ διδόντος [2], ȣ̓κ ἔλαβε· τῇ δ᾽ ὑςεραίᾳ τὸν μέγισον ἐλέφαντα τȣ̃ Πύῤῥȣ παρακελεύσαντος ἐξόπισθεν ἀγνοȣ̃ντι τῷ Φαβρικίῳ ῥήξαντα [3] φωνὴν ἐπιφανῆναι [4], καὶ τȣ́τȣ γενομένȣ, ἐπιςραφεὶς [5] ὁ Φαβρίκιος καὶ μειδιάσας, Ἐμὲ μὲν, εἶπεν, ȣ̈τε τὸ χρυσίον ἐχθὲς, ȣ̈τε σήμερον τὸ θηρίον ἐξέπληξε [6]. Ὑπατεύοντι δὲ τῷ Φαβρικίῳ προσέπεμψεν ἐπιςολὴν ὁ τȣ̃ Πύῤῥȣ ἰατρὸς, ἐπαγγελλόμενος, ἐὰν κελεύῃ, φαρμάκοις τὸν Πύῤῥον ἀποκτενεῖν [7]. ὁ δὲ Φαβρίκιος τὴν ἐπιςολὴν πρὸς Πύῤῥον ἔπεμψεν, αἰσθέσθαι [8] κελεύσας, ὅτι καὶ φίλων κάκιςός ἐςι κριτὴς, καὶ πολεμίων. Ἐπεὶ δὲ φωράσας [9] τὴν ἐπιβȣλὴν ὁ Πύῤῥος τὸν μὲν ἰατρὸν ἐκρέμασε [10], τῷ δὲ Φαβρικίῳ τȣ̀ς αἰχμαλώτȣς ἄνευ λύτρων ἀπέδωκεν [11], ȣ̓κ ἐδέξατο δωρεὰν, ἀλλ᾽ ἴσȣς ἀντέδωκε, μὴ δόξῃ [12] λαμβάνειν μισθόν.

1 Cajus. 2 scil. Πύῤῥȣ. 3 ῥήσσω. 4 ἐπιφαίνομαι. 5 ἐπιςρέφω. 6 ἐκπλήττω. 7 ἀποκτείνω. 8 αἰσθάνομαι. 9 φωράω. 10. κρεμάω. 11 ἀποδίδωμι. 12 δοκέω.

58. Alexanders Freigebigkeit und Großmuth.

Ἀλέξανδρος Ξενοκράτῃ τῷ φιλοσόφῳ πεντήκοντα τάλαντα πέμψας [1], ὡς ȣ̓κ ἐδέξατο [2], μὴ δεῖσθαι φήσας [3], ἠρώτησεν, εἰ μηδὲ φίλον ἔχει Ξενοκράτης· ἐμοὶ μὲν γὰρ ἔφη, μόλις ὁ Δαρείȣ πλȣ̃τος εἰς τȣ̀ς φίλȣς ἤρκεσεν [4]. Ἐπεὶ δὲ Πῶρος ἐρωτηθεὶς ὑπ᾽ αὐτȣ̃ μετὰ τὴν μάχην, Πῶς σοὶ χρήσομαι;

μαι; Βασιλικῶς, εἶπε· καὶ προσερωτηθεὶς, μή τι ἄλλο; Πάντα, εἶπεν, ἐν τῷ Βασιλικῶς ἔνεστι, θαυμάσας καὶ τὴν σύνεσιν αὐτȣ͂ καὶ τὴν ἀνδραγαθίαν, πλείονα χώραν, ἧς [5] πρότερον εἶχε, προσέθηκε [6].

1 πέμπω. 2 δέχομαι. 3 φημὶ. 4 ἀρκέω. 5 statt ἐκείνης, ἣν (als er vorher hatte.) 6 προστίθημι.

59. Cicero.

Μετὰ τὴν ἐν Φαρσάλῳ μάχην Πομπηΐȣ μὲν φυγόντος [1], Νονίȣ δέ τινος ἔτι παρ᾽ αὐτοῖς ἀετȣ̀ς ἑπτὰ [2] φήσαντος [3] εἶναι, καὶ διὰ τȣ͂το θαῤῥεῖν παρακαλȣ͂ντος, Κικέρων, Καλῶς ἂν παρήνεις [4], εἶπεν, εἰ κολοιοῖς ἐπολεμȣ͂μεν. Ἐπεὶ δὲ Καῖσαρ κρατήσας, τὰς Πομπηΐȣ καταβεβλημένας [5] εἰκόνας ἀνέςησε [6] μετὰ τιμῆς, ἔφη περὶ αὐτȣ͂ λέγων ὁ Κικέρων, ὅτι τȣ͂ Πομπηΐȣ Καῖσαρ ἱςὰς ἀνδριάντας [7] τȣ̀ς ἑαυτȣ͂ πήγνυσιν [8].

1 φεύγω. 2 Die römischen Legionen hatten silberne Adler statt der Fahnen. 3 φημὶ. 4 παραινέω. 5 καταβάλλω. 6 ἀνίςημι. 7 ἀνδριάς. 8 πήγνυμι.

60. Cäsar.

Γάϊος Καῖσαρ ἔτι μειράκιον ὢν, περιέπεσε [1] πειραταῖς, καὶ πρῶτον μὲν αἰτηθεὶς [2] ἀργυρίȣ πλῆθος, κατεγέλασε τῶν λῃςῶν ὡς ἀγνοȣ́ντων ὃν ἔχȣσι, καὶ διπλάσιον ὡμολόγησε [3] δώσειν· ἔπειτα φρȣρȣ́μενος, ὡς συνῆγε [4] τὰ χρήματα, προσέταττεν ἡσυχίαν αὐτῷ παρέχειν κοιμωμένῳ [5] καὶ σιωπᾷν. λόγȣς δὲ καὶ ποιήματα γράφων ἀνεγίνωσκεν αὐτοῖς, καὶ τȣ̀ς μὴ λίαν ἐπαινȣ͂ντας, ἀναισθήτȣς καὶ βαρβάρȣς ἀπεκάλει, καὶ μετὰ γέλωτος ἠπεί-

λει [6] κρεμᾶν αὐτὲς· ὃ καὶ μετ᾽ ὀλίγον 7 ἐποίησεν· τῶν γὰρ λύτρων κομιθέντων [8] ἀπολυθεὶς, καὶ συναγαγὼν [9] ἄνδρας ἐξ Ἀσίας καὶ πλοῖα, συνήρπασε [10] τὲς λῃςὰς καὶ προσήλωσεν [11]. — Τὰς δὲ Ἀλεξάνδρε πράξεις ἀναγινώσκων ἐδάκρυσε, καὶ πρὸς τὲς Φίλες εἶπεν, ὅτι Ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχων ἐνίκησε Δαρεῖον· ἐμοὶ δὲ μέχρι νῦν ἐδὲν πέπρακται. Πολίχνι[..] δ᾽ αὐτε λυπρὸν ἐν ταῖς Ἄλπεσι περιερχομένε, καὶ τῶν Φίλων διαπορέντων, εἰ καὶ ἐνταῦθά τινες ςάσεις εἰσὶ καὶ ἅμιλλαι περὶ πρωτείων, ἐπιςὰς [12] καὶ σύννες γενόμενος, Μᾶλλον ἂν, ἔφη, ἐβελόμην πρῶτος ἐνταῦθα εἶναι ἢ δεύτερος ἐν Ῥώμῃ. — Φαρνάκην νικήσας τὸν Ποντικὸν [13] ἐξ ἐφόδε [14], πρὸς τὲς Φίλες ἔγραψε [15]· Ἦλθον, εἶδον, ἐνίκησα [16]. Λόγε δὲ παρὰ δεῖπνον ἐμπεσόντος περὶ θανάτε, ποῖος ἄριςος, Ὁ ἀπροσδόκητος, εἶπε.

1 περιπίπτω. 2 αἰτέω. 3 ὁμολογέω. 4 συνάγω. 5 κοιμάομαι. 6 ἀπειλέω. 7 scil. χρόνον. 8 κομίζω. 9 συνάγω. 10 συναρπάζω. 11 προσηλόω. 12 ἐφίςημι. 13 scil. βασιλέα. 14 Beim ersten Angrif. 15 γράφω. 16 Veni, vidi, vici, (der Krieg war in Einem Tage geendigt.)

61. Ehrfurcht gegen das Alter.

Πρεσβύτης ἐν Ὀλυμπίᾳ συντελεμένε τε ἀγῶνος προθυμέμενος θεάσασθαι [1], καθέδρας ἠπόρει [2]· πολλὲς δ᾽ ἐπιπορευόμενος τόπες, ὑβρίζετο καὶ ἐσκώπτετο, μηδενὸς αὐτὸν παραδεχομένε. ὡς δὲ κατὰ τὲς Λακεδαιμονίες ἧκεν, ἀνέςησαν [3] πάντες οἱ παῖδες καὶ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν, τε τόπε ἐκχωρεντες· Τῶν δὲ Πανελλήνων ἐπισημειωσαμένων [4] κρότῳ τὸ ἦθος καὶ ὑπερεπαινέντων, ὁ πρεσβύτης κινήσας πολιον

λιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον 5, καὶ δακρύσας· Οἴμοι τῶν κακῶν 6, φησὶν, ὡς ἅπαντες μὲν οἱ Ἕλληνες ἐπίςανται τὰ καλὰ, χρῶνται 7 δ' αὐτοῖς μόνοι Λακεδαιμόνιοι.

1 θεάομαι. 2 ἀπορέω. (er konnte keinen Sitz finden). 3 ἀνίςημι. 4 ἐπισημειόω. 5 Homerische Ausdrükke, vom alten Priamus. Jl. X. 74. 6 scil. ἕνεκα. Ein Ausruf des Kummers: **welch ein Unglük.** — 7 χράομαι.

62. Spartischer Muth.

Λεωνίδας λέγοντός τινος· Ἀπὸ τῶν οἰςευμάτων τῶν βαρβάρων 1 ἐδὲ τὸν ἥλιον ἰδεῖν ἐςὶν 2. Οὐκῦν, ἔφη, χαρίεν, εἰ ὑπὸ σκιὰν αὐτοῖς μαχεσόμεθα 3. Ἄλλε δὲ εἰπόντος· Πάρεισιν ἐγγὺς ἡμῶν, Οὐκῦν, ἔφη, καὶ ἡμεῖς αὐτῶν ἐγγύς; Πάλιν δὲ τῦ Ξέρξε γράψαντος 4. Πέμψον 5 τὰ ὅπλα, ἀντέγραψεν, Μολὼν 6 λάβε.

1 nehmlich der Perser. 2 ἐςὶν statt ἔξεςιν. 3 μάχομαι. 4 γράφω. 5 πέμπω. 6 (**Komm und hole sie**).

63. Der schnelle Mahler.

Ζωγράφος ἄθλιος Ἀπελλῇ δείξας 1 εἰκόνα, Ταύτην, ἔφη, νῦν γέγραφα 2· ὁ δὲ, καὶ ἣν μὴ λέγης, εἶπεν, οἶδα, 3 ὅτι ταχὺ γέγραπται 4· θαυμάζω δὲ, πῶς ἐχὶ τοιαύτας πλείες γέγραφας.

1 δείκνυμι. 2 γράφω. 3 εἰδέω. 4 γράφω.

VII.

Aus dem Athenäus.

1. Der Fresser.

Μίλων ὁ Κροτωνιάτης ἤσθιε [1] μνᾶς κρεῶν εἴκοσι, καὶ τοσαύτας ἄρτων, οἴνου τε τρεῖς χόας ἔπινεν· ἐν δὲ Ὀλυμπίᾳ ταῦρον ἀναθέμενος [2] τοῖς ὤμοις τετραετῆ, καὶ τοῦτον περιενέγκας [3] τὸ σαδίον, μετὰ ταῦτα δαιτρεύσας, μόνος αὐτὸν κατέφαγεν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.

1 ἐσθίω. 2 ἀνατίθημι. 3 περιφέρω.

2. Der Possenreißer und der Affe.

Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης, ἐν συμποσίῳ γελωτοποιῶν εἰσαχθέντων [1], ἀγέλαςος διέμεινε· [2] πιθήκου δ᾽ ἐπεισαχθέντος, γελάσας ἔφη, ὡς οὗτος μὲν φύσει γελοῖός ἐςιν, ὁ δ᾽ ἄνθρωπος ἐπιτηδεύσει [3].

1 εἰσάγω. 2 διαμένω. 3 ἐπιτήδευσις.

VIII.

Gebräuche und Sitten verschiedner Völker. Aus dem Strabo.

1. Von dem vergötterten Ochsen der Aegyptier.

Ἡ Μέμφις τὸ βασίλειον τῶν Αἰγυπτίων ἔχει ἱερὸν τοῦ Ἄπιδος. Ὁ δὲ βοῦς ὁ Ἄπις ἐν σηκῷ τινι τρέφε-

τρέφεται, θεὸς νομιζόμενος· διάλευκος τὸ μέτωπον καὶ ἄλλα τινὰ μέρη [1] τȣ̃ σώματος· τὰ δ' ἄλλα μέλας, οἷς σημείοις ἀεὶ κρίνȣσι τὸν ἐπιτήδειον εἰς τὴν διαδοχὴν, ἀπογενομένȣ [2] τȣ̃ τὴν τιμὴν ἔχοντος. Ἐςὶ δ' αὐλὴ προκειμένη τȣ̃ σηκȣ̃, ἐν ᾧ καὶ ἄλλος σηκὸς τῆς μητρὸς τȣ̃ βοός· εἰς ταύτην δὲ τὴν αὐλὴν ἐξαφιᾶσι [3] τὸν Ἄπιν καθ' ὥραν τινὰ, καὶ μάλιςα πρὸς ἐπίδειξιν τοῖς ξένοις· ὁρῶσι μὲν γὰρ καὶ διὰ θυρίδος ἐν τῷ σηκῷ· βȣ́λονται δὲ καὶ ἔξω [4]. ἀποσκιρτήσαντα [5] δ' ἐν αὐτῇ μικρὰ [6], ἀναλαμβάνȣσι πάλιν εἰς τὴν οἰκείαν ςάσιν.

1 μέρος. 2 ἀπογίγνομαι. 3 ἐξαφίημι. 4 scil. ὁρᾶν. 5 ἀποσκιρτάω. 6 eine Weile.

2. Sitten der Einwohner am Gebirge Kaukasus.

Ἐπιμνηςέον [1] τῶν παραδόξων ἐνίων, ἃ θρυλλȣ̃σι περὶ τῶν τελέως βαρβάρων, οἷον τῶν περὶ τὸν Καύκασον καὶ τὴν ἄλλην ὀρεινήν [2]. Τοῖς μὲν γὰρ νόμιμον εἶναί φασι, τὸν φῦντα θρηνεῖν τὸν δ' αὖ θανόντα χαίροντας ἐκπέμπειν δόμων· ἑτέροις δὲ, μηδένα ἀποκτείνειν τῶν ἐξαμαρτόντων τὰ μέγιςα, ἀλλ' ἐξορίζειν μόνον μετὰ τέκνων, ὑπεναντίως τοῖς Δέρβιξι [3]· καὶ γὰρ ἐπὶ μικροῖς [4] ȣ̃τοι σφάττȣσι· σέβονται δὲ γῆν οἱ Δέρβικες· θύȣσι δ' ȣ̓δὲν θῆλυ ȣ̓δὲ ἐσθίȣσι· τȣ̀ς δ' ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονότας σφάττȣσι· ἀναλίσκȣσι δὲ τὰς σάρκας οἱ ἄγχιςα [5] γένȣς· τὰς δὲ γραῖας ἀπάγχȣσιν, εἶτα θάπτȣσι· τȣ̀ς δὲ ἐντὸς [6] ἑβδομήκοντα ἐτῶν ἀποθανόντας [7] ȣ̓κ ἐσθίȣσιν, ἀλλὰ θάπτȣσι· Σίγιννοι δὲ τ' ἄλλα μὲν περσίζȣσιν, ἱππαρίοις δὲ χρῶνται [8] μικροῖς δασέσιν [9], ἅπερ ἱππότην μὲν ὀχεῖν ȣ̓ δύνανται· τεθρίππα δὲ ζευγνύȣσιν, ἡνιοχȣ̃σι δὲ γυναῖκες, ἐκ παίδων [10] ἠσκημε-

κημέναι 11. ἡ δ' ἀρίςα ἡνιοχȣ̃σα συνοικεῖ, ᾧ βȣ́λεται 12. τινὰς δ' ἐπιτηδεύειν φασὶν, ὅπως ὡς μακροκεφαλώτατοι φανȣ̃νται 13, καὶ προπεπτωκότες 14 τοῖς μετώποις. Ταπυρίων δ' ἐςὶ 15, καὶ τὸ τȣ̀ς μὲν ἄνδρας μελανειμονεῖν, καὶ μακροκομεῖν· τὰς δὲ γυναῖκας λευχειμονεῖν, καὶ βραχυκομεῖν· οἰκȣ̃σι δὲ μεταξὺ Δερβίκων, καὶ Ὑρκανῶν· καὶ ὁ ἀνδρειότατος κριθεὶς 16 γαμεῖ, ἣν βȣ́λεται. Κάσπιοι δὲ τȣ̀ς ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη λιμοκτονήσαντες 17, εἰς τὴν ἐρημίαν ἐκτιθέασιν 18· ἄποθεν δὲ σκοπεύοντες, ἐὰν μὲν ὑπ' ὀρνίθων 19 κατασπωμένȣς 20 ἀπὸ τῆς κλίνης ἴδωσιν, εὐδαιμονίζȣσι· ἐὰν δ' ὑπὸ θηρίων ἢ κυνῶν, ἧττον 21. ἐὰν δ' ὑπὸ μηδενὸς 22 κακοδαιμονίζȣσι.

1 ἐπιμνάομαι. 2 scil. γῆν. 3 Die Derbiker, ein barbarisches Volk in Asien. 4 wegen geringer Ursachen. 5 von ἄγχι — die nächsten Verwandten. 6 vor dem 70sten Jahr. 7 ἀποθνήσκω. 8 χράομαι. 9 δασύς. 10 von Jugend auf. 11 ἀσκέω. 12 verheirathet sich, mit wem sie will. 13 φαίνω. 14 προπίπτω, mit hervorragenden Stirnen. 15 scil. νόμος oder ἔθος. 16 κρίνω. 17 λιμοκτονέω. 18 ἐκτίθημι. 19 ὄρνις. 20 κατασπάω. 21 scil. εὐδαιμονίζȣσι. 22 scil. κατασπωμένȣς ἴδωσι.

3. Sitten der Massageten.

Μασσαγέται ἐδήλωσαν 1 τὴν σφετέραν ἀρετὴν ἐν τῷ πρὸς Κῦρον πολέμῳ 2. περὶ ὧν θρυλλȣ̃σι πολλοί· ὅτι κατοικȣ̃σιν οἱ μὲν ὄρη 3, τινὲς δ' αὐτῶν πεδία· οἱ δὲ ἕλη 4, ἃ ποιȣ̃σιν οἱ ποταμοί· οἱ δὲ τὰς ἐν τοῖς ἕλεσι νήσȣς· θεὸν δὲ ἥλιον μόνον ἡγȣ̃νται 5· τȣ́τῳ δὲ ἱπποθυτȣ̃σι. θάνατος δὲ νομίζεται παρ' αὐτοῖς ἄριςος, ὅταν γηράσαντες 6 κατακοπῶσι 7

μετὰ

μετὰ τῶν προβατείων κρεῶν, καὶ ἀναμὶξ βρωθῶσι 8. τὰς δὲ νόσῳ θανόντας ῥίπτουσιν ὡς ἀσεβεῖς, καὶ ἀξίους ὑπὸ θηρίων βεβρῶσθαι 9· ἀγαθοὶ δὲ ἱππόται, καὶ πεζοί 10. τόξοις δὲ χρῶνται 11, καὶ μαχαίραις, καὶ θώραξι, καὶ σαγάρεσι χαλκαῖς· ζῶναι δὲ αὐτοῖς εἰσι χρυσαῖ καὶ διαδήματα ἐν ταῖς μάχαις· οἵ τε ἵπποι χρυσοχάλινοι, μασχαλιστῆρες δὲ χρυσοῖ. ἄργυρος δ' οὐ γίνεται παρ' αὐτοῖς, σίδηρος δ' ὀλίγος· χαλκὸς δὲ, καὶ χρυσὸς ἄφθονος. Οἱ μὲν οὖν ἐν ταῖς νήσοις οὐκ ἔχοντες σπόριμα, ῥιζοφαγοῦσι, καὶ ἀγρίοις χρῶνται καρποῖς· ἀμπέχονται δὲ τοὺς τῶν δένδρων φλοιούς. οὐδὲ γὰρ βοσκήματα ἔχουσι· πίνουσι δὲ τὸν ἐκ τῶν δένδρων καρπὸν ἐκθλίβοντες. Οἱ δ' ἐν τοῖς ἕλεσιν 12 ἰχθυοφαγοῦσιν· ἀμπέχονται δὲ τὰ τῶν φωκῶν δέρματα τῶν ἐκ θαλάττης ἀνατρεχουσῶν. Οἱ δ' ὄρειοι τοῖς ἀγρίοις τρέφονται καὶ αὐτοὶ καρποῖς· ἔχουσι δὲ καὶ πρόβατα ὀλίγα, ὥστ' οὐδὲ κατακόπτουσι, φειδόμενοι 13 τῶν ἐρίων χάριν καὶ τοῦ γάλακτος 14· τὴν δ' ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις φαρμάκοις, δυσεξίτηλον ἔχουσι τὸ ἄνθος. Οἱ δὲ πεδινοὶ, καίπερ ἔχοντες χώραν, οὐ γεωργοῦσιν· ἀλλ' ἀπὸ προβάτων καὶ ἰχθύων ζῶσι 15 Νομαδικῶς, καὶ Σκυθικῶς.

1 δηλόω. 2 denn Kyrus kam in dem Kriege gegen diese Nation und ihre Königin Tomyris um. 3 ὄρος. 4 ἕλος. 5 ἡγέομαι. 6 γηράσκω. 7 κατακόπτω, 8 βρώσκω. 9 ebenfalls von βρώσκω. 10 scil. εἰσί. 11 χράομαι. 12 scil. οἰκοῦντες. 13 scil. αὐτῶν (τῶν προβάτων) 14 γάλα. 15 ζάω.

4. Sitten der Perser.

Οἱ Πέρσαι ἀγάλματα μὲν καὶ βωμοὺς οὐχ ἱδρύονται· θύουσι δὲ ἐν ὑψηλῷ τόπῳ. Τιμῶσι δὲ Ἥ-

λιον, καὶ Σελήνην, καὶ πῦρ καὶ γῆν καὶ ἀνέμους καὶ ὕδωρ. Εἰς ποταμὸν οὔτ' οὐρῶσιν, οὔτε νίπτονται Πέρσαι, οὐδὲ λοῦνται, οὐδὲ νεκρὸν ἐμβάλλουσιν, οὐδ' ἄλλα τῶν δοκούντων εἶναι μυσαρά· ὅτῳ [1] δ' ἂν θύσωσι θεῷ, πρῶτον τῷ πυρὶ εὔχονται. Βασιλεύονται δ' ὑπὸ τῶν ἀπὸ γένους [2]· ὁ δ' ἀπειθῶν [3], ἀποτμηθεὶς [4] κεφαλὴν καὶ βραχίονα ῥίπτεται. Γαμοῦσι δὲ πολλάς· τιθέασι [5] δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς ἆθλα πολυτεκνίας κατ' ἔτος [7]· τὰ δὲ τρεφόμενα μέχρι τῶν τεττάρων ἐτῶν, οὐκ ἄγεται τοῖς γονεῦσιν εἰς ὄψιν. Ἀπὸ δὲ πέντε ἐτῶν ἕως τετάρτου καὶ εἴκοσι παιδεύονται τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν, καὶ ἱππάζεσθαι, καὶ ἀληθεύειν, διδασκάλοις τε λόγων τοῖς σωφρονεστάτοις χρῶνται [7]. Συνάγουσι [8] δ' εἰς ἕνα τόπον ψόφῳ χαλκοῦ πρὸ ὄρθρου, διεγείροντες ἐπὶ ἐξοπλισίαν, ἢ θήραν· τάξαντες [9] δ' ἀνὰ πεντήκοντα [10] ἡγεμόνα τῶν βασιλέως τινὰ παίδων αὐτοῖς ἢ Σατράπου, τρέχοντι [11] κελεύουσιν ἕπεσθαι, χωρίον ἀφορίσαντες τριάκοντα ἢ τετταράκοντα σταδίων. Ἀπαιτοῦσι δὲ καὶ λόγον ἑκάστου μαθήματος, ἅμα καὶ μεγαλοφωνίαν, καὶ πνεῦμα, καὶ πλευρὰν ἀσκοῦντες, καὶ πρὸς καῦμα δέ, καὶ πρὸς ψῦχος, καὶ ὄμβρον, καὶ χειμάῤῥου διαβάσεις, ὥς' ἄβροχα φυλάττειν καὶ ὅπλα καὶ ἐσθῆτα· καὶ ποιμαίνειν δέ, καὶ ἀγραυλεῖν, καὶ καρποῖς ἀγρίοις χρῆσθαι [12], δρυοβαλάνοις, ἀχράδι [13]. Ἡ δὲ καθ' ἡμέραν δίαιτα [14] ἄρτος μετὰ τὸ γυμνάσιον, καὶ μάζα, καὶ κάρδαμον, καὶ ἁλῶν χόνδρος, καὶ κρέα ὀπτά, ἢ ἑφθὰ ἐξ ὕδατος· ποτὸν δ' ὕδωρ. Θηρεύουσι δέ, σαύνια ἀφ' ἵππων βάλλοντες, καὶ σφενδονοῦντες. Δείλης [15] δὲ φυτουργεῖν, καὶ ῥιζοτομεῖν ἀσκοῦσι, καὶ ὁπλοποιεῖν, καὶ λίνα καὶ ἄρκυς φιλοτεχνεῖν· οὐχ ἅπτονται δὲ τῶν θηρευμάτων οἱ παῖδες, ἀλλὰ κο-

μίζειν οἴκαδε ἔθος [16]. Τίθεται δ' ὑπὸ τȣ̃ βασιλέως ἆθλα δρόμȣ, καὶ τῶν ἐν τοῖς πενταθλοις. — Ἐν οἴνῳ τὰ μέγιςα βȣλεύονται, καὶ βεβαιότερα τῶν ἐν νήψει τίθενται [17]. Τῶν κατὰ τὰς ὁδȣ̀ς συναντώντων [18], τȣ̀ς μὲν γνωρίμȣς καὶ ἰσοτίμȣς φιλȣ̃σι προσιόντας, τοῖς δὲ ταπεινοτέροις παραβάλλȣσι τὴν γνάθον, καὶ δέχονται ταύτῃ τὸ φίλημα· οἱ δ' ἔτι ταπεινότεροι προσκυνȣ̃σι μόνον. Θάπτȣσι δὲ, κηρῷ περιπλάσσοντες τὰ σώματα· τȣ̀ς δὲ Μάγȣς ȣ̓ θάπτȣσιν, ἀλλ' οἰωνοβρότȣς ἐῶσι [19].

1 attisch statt ᾧτινι. was für einen Gott auch u. s. w. 2 der Sinn ist: die Königswürde ist erblich. 3 scil. τῷ βασιλεῖ. 4 ἀποτέμνω. 5 τίθημι. 6 jährlich. 7 χρέομαι 8 scil. τȣ̀ς νέȣς. 9 τάσσω. 10 jedesmal über funfzig setzen sie einen Anführer. 11 τȣ́τῳ τῷ ἡγεμόνι. 12 χράομαι. 13 ἀχρὰς. 14 ihre tägliche Nahrung. 15 am Abend. Die Bestimmungen der Zeit werden häufig mit dem bloßen Genitiv ausgedrückt. Man muß die Präposition διὰ oder ἐκ hinzudenken. 16 scil. ἐςὶ. 17 sie halten diese Entschlüsse für fester als die, welche sie nüchtern gefaßt haben. 18 συναντάω. 19 ἐάω.

5. Assyrer.

Τὰ ἔθη παρὰ τοῖς Ἀσσυρίοις τ' ἄλλα μὲν ἔοικε [1] τοῖς Περσικοῖς· ἴδιον δὲ, τὸ καθεςάναι [2] τρεῖς ἄνδρας σώφρονας ἑκάςης ἄρχοντας φυλῆς, οἳ τὰς ἐπιγάμȣς κόρας προσάγοντες εἰς τὸ πλῆθος, ἀποκηρύττȣσι τοῖς νυμφίοις ἀεὶ τὰς ἐντιμοτέρας πρώτας· ȣ̃τω μὲν αἱ συζυγίαι τελȣ̃νται. — Τȣ̀ς δ' ἀῤῥώςȣς εἰς τὰς τριόδȣς ἐκτιθέντες [3], πυνθάνονται τῶν παριόντων, εἴ τίς τι ἔχοι λέγειν τȣ̃ πάθȣς ἄκος· ȣ̓δεὶς τέ ἐςιν ȣ̃τω κακὸς τῶν παριόντων, ὃς ȣ̓κ ἐντυχὼν [4], εἴ τι φρονεῖ σωτήριον, ὑποτίθεται. — Ἐσθὴς δ' αὐτοῖς

τοῖς ἐστὶ χιτὼν λινῦς ποδήρης· καὶ ἐπενδύτης ἐρεῦς, ἱμάτιον λευκὸν· φορῦσι δὲ καὶ σφραγῖδα, καὶ σκῆπτρον ὀ λιτὸν, ἀλλ' ἐπίσημον, ἔχον ἐπάνω μῆλον ἢ ῥόδον ἢ κρῖνον ἤ τι τοιῦτον· ἀλείφονται δ' ἐκ τῦ σησάμυ. θρηνῦσι δὲ τῦς ἀποθανόντας, ὡς οἱ Αἰγύπτιοι καὶ πολλοὶ τῶν ἄλλων. θάπτυσι δ' ἐν μέλιτι κηρῷ περιπλάσαντες 5.

1 εἴκω. Weil ἔθη der Plural eines Neutrums ist, so steht das Verbum im Singular. 2 καθίστημι. 3 ἐκτίθημι. 4 ἐντυγχάνω. 5 περιπλάσσω.

IX.
Völkersitten aus dem Stobäus.

1. Die Taurer.

Ταῦροι, Σκυθικὸν ἔθνος, τοῖς βασιλεῦσι τῦς εὐνυςάτυς 1 τῶν φίλων συγκαταθάπτυσιν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποθανόντος φίλυ, ἢ μέρος, ἢ τό ὅλον ἀποτέμνει ὠτίον, πρὸς τὴν ἀξίαν τῦ τελευτήσαντος 2.

1 εὔνυς. 2 τελευτάω.

2. Inder.

Ἰνδοὶ συγκατακαίυσιν 1, ὅταν τελευτήσωσι, τῶν γυναικῶν, τὴν προσφιλεςάτην· αὐτῶν δὲ ἐκείνων ἀγὼν μέγιςος γίνεται, σπυδαζόντων νικῆσαι 2 ἑκάςην τῶν φίλων 3.

1 lassen mit sich verbrennen. 2 νικάω. 3 die Freunde von jeder geben sich Mühe, daß sie den Sieg erlange, und die Ehre habe, mit verbrannt zu werden.

3. Be-

3. Begräbnis der Perser und Aegyptier.

Πέρσαι καὶ Αἰγύπτιοι οὐχ ὅσιον ἡγοῦνται 1 τοὺς νεκροὺς καίειν. Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσιν εἶναι τὸ πῦρ· διὸ οὐ δίκαιον εἶναι λέγουσι θεῷ νέμειν νεκρὸν ἀνθρώπου. Αἰγυπτίοις δὲ νενόμισται 2 τὸ πῦρ θηρίον εἶναι ἔμψυχον· πάντα δὲ αὐτὸ κατεσθίειν, ἅ'ν περ λάβῃ, πλησθὲν 3 δὲ αὐτὸ τῆς βορῆς, συναποθνήσκειν τῷ κατεσθιομένῳ 4. οὔκουν θηρίῳ οὐδαμῶς σφιν νόμος ἐστὶ τὸν νεκυν διδόναι· καὶ διὰ ταῦτα ταριχεύουσιν, ἵνα μὴ κείμενος ὑπὸ εὐλῶν καταβρωθῇ 5.

1 ἡγέομαι 2 νομίζω. 3 πλήθω. 4 scil. νενόμισται. aus dem vorhergehenden. 5 καταβρώσκω.

4. Aethiopier.

Αἰθίοπες τὰς ἀδελφὰς μάλιστα τιμῶσι 1, καὶ τὰς διαδοχὰς μάλιστα καταλείπουσιν οἱ βασιλεῖς οὐ τοῖς ἑαυτῶν, ἀλλὰ τοῖς τῶν ἀδελφιῶν υἱοῖς. ὅταν δ' ὁ διαδεξάμενος 2 μὴ ᾖ, τὸν κάλλιστον ἐκ πάντων καὶ μαχιμώτατον αἱροῦνται βασιλέα. ἀσκοῦσι δὲ εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην. ἄθυροι δ' αὐτῶν αἱ οἰκίαι 3, καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς κειμένων πολλῶν, οὐδὲ εἷς κλέπτει.

1 τιμάω. 2 διαδέχομαι, 3 scil. εἰσί.

5. Galaktophagen.

Γαλακτοφάγοι, Σκυθικὸν ἔθνος, ἄοικοί εἰσιν, ὥσπερ καὶ οἱ πλεῖστοι Σκυθῶν. Τροφὴν ἔχουσι γάλα μόνον ἵππειον, ἐξ οὗ τυροποιοῦντες ἐσθίουσι καὶ πίνουσι. καὶ εἰσὶ διὰ τοῦτο δυσμαχώτατοι, σὺν αὐτοῖς πάντη τὴν τροφὴν ἔχοντες. Εἰσὶ δὲ καὶ δικαιότατοι. Παρὰ

τούτοις

τούτοις οὐδέσεις οὔτε φθονῶν, οὔτε μισῶν, οὔτε φοβούμενος ἰσορήθη [1], διὰ τὴν τοῦ βίου κοινότητα καὶ δικαιοσύνην· μάχιμοι δ' οὐχ' ἧττον αὐτῶν αἱ γυναῖκες, ἢ οἱ ἄνδρες, καὶ συμπολεμοῦσιν αὐτοῖς, ὅταν δέῃ [2].

1 ἰσορήθη soviel als λέγεται, von ἰσορέω. 2. δεῖ.

6. Celten.

Κελτοὶ σιδηροφοροῦντες τὰ κατὰ πόλιν πάντα πράττουσι. Μείζω [1] δ' ἐστὶν ἐπιτίμια κατὰ τοῦ ξένον ἀνελόντος [2] ἢ πολίτην. ὑπὲρ τοῦ μὲν γὰρ θάνατος ἡ ζημία· ὑπὲρ δὲ τοῦ πολίτου, φυγή. Τὰς δὲ θύρας τῶν οἰκιῶν οὐδέποτε κλείουσι.

1 μείζω zusammengezogen statt μείζονα. 2 ἀναιρέω.

7. Sauromaten.

Σαυρομάται ταῖς γυναιξὶ πάντα * πείθονται ὡς δεσποίναις· παρθένον δὲ οὐ πρότερον συνοικίζουσι πρὸς γάμον, πρὶν ἂν πολέμιον ἄνδρα κτείνῃ.

* (κατὰ) πάντα in allen Stükken.

8. Phrygier.

Φρύγες ὅρκοις οὐ χρῶνται [1], οὔτ' ὀμνύντες, οὔτε ἄλλους ἐξορκοῦντες. Ἐὰν δέ τις παρ' αὐτοῖς γεωργικὸν βοῦν ἀποκτείνῃ, ἢ σκεῦος τὸ περὶ γεωργίαν κλέψῃ [2], θανάτῳ ζημιοῦσι [3].

1 χράομαι. 2 κλέπτω. 3 ζημιόω.

9. Lykier.

Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι [1], καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τάς τε κληρονομίας

μίας ταῖς θυγατράσι ² λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. ὃς δ' ἂν ἐλεύθερος ἁλῷ ³ κλέπτων, δοῦλος γίνεται.

1 τιμάω. 2 θυγάτηρ. 3 ἁλίσκω.

10. Perser.

Πέρσαις νόμος ἦν, ὁπότε βασιλεὺς ἀποθάνοι ¹, ἀνομίαν εἶναι πέντε ἡμερῶν, ἵν' αἴσθοιντο ², ὅσου ἄξιός ἐστιν βασιλεὺς καὶ ὁ νόμος.

1 ἀποθνήσκω. 2 αἰσθάνομαι.

11. Iberier.

Ἰβήρων αἱ γυναῖκες κατ' ἔτος ὅ, τι ἂν ἐξυφάνωσιν ¹ ἐν κοινῷ δεικνύουσιν· ἄνδρες δὲ χειροτονητοὶ κρίναντες ², τὴν πλεῖστα ἐργασαμένην ³ προτιμῶσιν. ἔχουσι δὲ καὶ μέτρον τι ζώνης, ἣ τὴν γαστέρα περιλαβεῖν ἂν μὴ δυνηθῶσιν ⁴, αἰσχρὸν ἡγοῦνται ⁵.

1 ἐξυφαίνω. 2 κρίνω. 3 ἐργάζομαι. 4 δύναμαι. 5 ἡγέομαι.

X.

Vergleichung der Sitten mehrerer Völker.

Aus dem Sextus Empiricus.

1.

Τὸ ἐστίχθαι ¹ παρ' ἡμῖν ² μὲν αἰσχρὸν καὶ ἄτιμον εἶναι δοκεῖ· πολλοὶ δὲ Αἰγυπτίων καὶ Σαρματῶν

 στίζουσι

σίζουσι τὰ γεννώμενα 3. τό, τε ἐλλόβια ἔχειν τοὺς ἄῤῥενας, παρ' ἡμῖν μὲν αἰσχρόν ἐστι, παρ' ἐνίοις δὲ τῶν βαρβάρων, (ὥσπερ καὶ Σύροις) εὐγενείας ἐστὶ σύνθημα· τινὲς δὲ καὶ τὰς ῥῖνας τῶν παίδων τιτρώσκοντες, κρίκους ἀπ' αὐτῶν ἀργυρέους ἢ χρυσοῦς ἀπαρτῶσιν 4, ὃ παρ' ἡμῖν οὐκ ἂν ποιήσειέ 5 τις· ὥσπερ οὔτε ἀνθοβαφῆ καὶ ποδήρη τις ἄῤῥην ἐνταῦθα 6 ἀμφιέσαιτο 7 ἐσθῆτα· καίτοι παρὰ Πέρσαις εὐπρεπεστάτου, τοῦ παρ' ἡμῖν αἰσχροῦ τούτου, δοκοῦντος εἶναι.

1 σίζω. 2 in meinem Vaterlande. Nur ist das Vaterland dieses Schriftstellers, der im 4ten Jahrhundert nach Christi Geburt lebte, nicht mit Gewisheit bekannt. 3 ihre Kinder, von γεννάω. 5 ἀπαρτάω. 5 ποιέω. 6 hier zu Lande. 7 ἀμφιέννυμι.

2. Ἄθεσμόν ἐστι παρ' ἡμῖν, μητέρα ἢ ἀδελφὴν ἰδίαν γαμεῖν. Πέρσαι δὲ, καὶ μάλιστα αὐτῶν οἱ σοφίαν ἀσκεῖν δοκοῦντες, οἱ Μάγοι, γαμοῦσι τὰς μητέρας· καὶ οἱ Αἰγύπτιοι τὰς ἀδελφὰς ἄγονται πρὸς γάμον. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνθρωπείων γεύσασθαι 1 σαρκῶν, παρ' ἡμῖν μὲν ἄθεσμον, παρ' ὅλοις δὲ βαρβάροις ἔθνεσιν 2 ἀδιάφορόν ἐστι. Τό, τε ἀνθρωπείῳ μιαίνειν αἵματι βωμὸν Θεοῦ, παρ' ἡμῖν μὲν τοῖς πολλοῖς ἄθεσμον· Λάκωνες δὲ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς Ἀρτέμιδος μαστίζονται πικρῶς, ὑπὲρ 3 τοῦ πολλὴν αἵματος ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς Θεοῦ γενέσθαι ῥύσιν· ἀλλὰ καὶ τῷ Κρόνῳ θύουσιν ἄνθρωπόν τινες, καθάπερ καὶ Σκύθαι τῇ Ἀρτέμιδι τοὺς ξένους· ἡμεῖς δὲ χραίνεσθαι τὰ ἱερὰ δοκοῦμεν ἀνθρώπου φόνῳ.

1 γεύομαι. 2 ἔθνος. 3 so daß — viel Blut auf den Altar sprützt.

3. Τȣ̀ς πατέρας ὑπὸ τῶν παίδων ἐπιμελείας ἀξιȣ̃σθαι 1 κελεύει παρ' ἡμῖν νόμος· οἱ Σκύθαι δὲ ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα ἔτη γενομένȣς αὐτȣ̀ς ἀποσφάττȣσι. Καὶ ὁ Σόλων Ἀθηναίοις τὸν νόμον ἔθετο 2, καθ' ὃν φονεύειν ἑκάςῳ τὸν ἑαυτȣ̃ παῖδα ἐπέτρεψε 3. παρ' ἡμῖν δὲ τὸ τȣ̀ς παῖδας φονεύειν, ἀπαγορεύȣσιν οἱ νόμοι· οἵτε Ῥωμαίων νομοθέται, τȣ̀ς παῖδας ὑποχειρίȣς καὶ δȣ́λȣς τῶν πατέρων κελεύȣσιν εἶναι· καὶ τῆς ȣ̓σίας τῶν παίδων μὴ κυριεύειν τȣ̀ς παῖδας, ἀλλὰ τȣ̀ς πατέρας, ἕως ἂν ἐλευθερίας οἱ παῖδες τύχωσι 4. κατὰ 5 τȣ̀ς ἀργυρωνήτȣς· παρ' ἑτέροις δὲ ὡς τυραννικὸν τȣ̃το ἐκβέβληται 6.

1 ἀξιόω. 2 τίθημι. 3 ἐπιτρέπω. 4 τυγχάνω. 5 eben so wie die Sklaven. 6 ἐκβάλλω.

4. Νόμος ἐςὶ τȣ̀ς ἀνδροφόνȣς κολάζεσθαι· οἱ μονομάχοι δὲ φονεύοντες, πολλάκις καὶ τιμῆς τυγχάνȣσιν. ἀλλὰ καὶ τὸ τύπτειν ἐλευθέρȣς οἱ νόμοι κωλύȣσιν· οἱ ἀθληταὶ δὲ τύπτοντες ἐλευθέρȣς ἄνδρας, πολλάκις καὶ ἀναιρȣ̃ντες, τιμῶν καὶ ςεφάνων ἀξιȣ̃νται 1. νόμος τε παρ' ἡμῖν κελεύει, μιᾷ 2 συνοικεῖν ἕκαςον. Θρακῶν δὲ καὶ Γαιτȣ́λων, (Λιβύων δὲ ἔθνος τȣ̃το) πολλαῖς ἕκαςος συνοικεῖ.

1 ἀξιόω. 2 scil. γυναικί.

5. Τὸ λῃςεύειν, παρ' ἡμῖν μὲν παράνομον καὶ ἄδικόν ἐςι, παρὰ δὲ πολλοῖς τῶν βαρβάρων ȣ̓κ ἄτοπον. φασὶ δὲ, ὅτι καὶ εὐκλεὲς τȣ̃το οἱ Κίλικες ἐνόμιζον εἶναι· ὡς καὶ τȣ̀ς ἐν λῃςείᾳ τελευτήσαντας 1 τιμῆς ἀξίȣς εἶναι δοκεῖν. φασὶ 2 δέ τινες, ὅτι καὶ οἱ Λάκωνες τȣ̀ς κλέψαντας 3 ἐκόλαζον, ȣ̓ διὰ τὸ κεκλοφέναι 4, ἀλλὰ διὰ τὸ πεφωρᾶσθαι 5.

1 τελευτάω. 2 φημὶ. 3 κλέπτω. 4 ebenfalls von κλέπτω. 5 φωράω.

6. Αἱ Ἀμάζονες ἐχώλευον τὰ ἄῤῥενα τῶν περὶ αὐτὰς γεννωμένων [1], ὑπὲρ [2] τȣ͂ μηδὲν ἀνδρεῖον αὐτὰ ποιῆσαι [3] δύνασθαι· περὶ πόλεμον δὲ ἔργον [4] αὗται, τȣ͂ ἐναντίȣ παρ' ἡμῖν καλῶς ἔχειν νενομισμένȣ [5].

1 γεννάω. 2 so daß sie keinen Beweis der Tapferkeit geben, d. i. nicht zu Felde ziehen können. 3 ποιέω. 4 ἔχω. Sie beschäftigen sich. 5 νομίζω. (da das Gegentheil bei uns für anständig gehalten wird.)

7. Παραπλήσιά ἐςι [1] λέγειν καὶ περὶ τῆς εἰς τȣ̀ς κατοιχομένȣς ὁσιότητος· οἱ μὲν γὰρ ὁλοκλήρως περιςείλαντες [2] τȣ̀ς ἀποθανόντας [3], γῇ καλύπτȣσιν, ἀσεβὲς εἶναι νομίζοντες ἡλίῳ δεικνύειν αὐτȣ̀ς. Αἰγύπτιοι δὲ τὰ ἔντερα ἐξελόντες [4], ταριχεύȣσιν αὐτȣ̀ς, καὶ σὺν ἑαυτοῖς ὑπὲρ γῆς ἔχȣσιν. Αἰθιόπων δὲ οἱ Ἰχθυοφάγοι [5], εἰς τὰς λίμνας ἐμβάλλȣσιν αὐτȣ̀ς ὑπὸ τῶν ἰχθύων βρωθησομένȣς [6]· Ὑρκανοὶ δὲ κυσὶν [7] αὐτȣ̀ς ἐκτίθενται [8]· Ἰνδῶν δὲ ἔνιοι γυψὶ [9]. Τρωγλωδύτας δέ φασιν ἐπί τινα γεώλοφον ἄγειν τὸν ἀποθανόντα [10]· εἶτα δεσμεύσαντας [11] αὐτȣ͂ τὴν κεφαλὴν πρὸς τȣ̀ς πόδας, λίθοις βάλλειν μετὰ γέλωτος· εἶθ' ὅταν χώσωσιν [12] αὐτὸν τοῖς βαλλομένοις [13], ἀπαλλάσσεσθαι [14]· τινὲς δὲ βάρβαροι τȣ̀ς μὲν ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτι γεγονότας [15] θύσαντες [16] ἐσθίȣσι· τȣ̀ς δὲ ἐν νεότητι ἀποθανόντας γῇ κρύπτȣσιν· ἔνιοι δὲ καίȣσι τȣ̀ς τετελευτηκότας [17]· ὧν οἱ μὲν ἀναλαβόντες αὐτῶν τὰ ὀςέα κηδεύȣσιν· οἱ δὲ ἀφροντίςως καταλείπȣσιν ἐῤῥιμμένα [18]. Πέρσας δέ φασιν ἀνασκολοπίζειν τȣ̀ς ἀπο-

ἀποθανόντας, καὶ νίτρῳ ταριχεύειν, εἶθ᾽ ἔτω τελαμῶσι [19] συνειλεῖν.

1 man kann. 2 περιςέλλω. 3 ἀποθνήσκω. 4 ἐξαιρέω. 5 der Stamm unter den Aethiopiern, der den Namen der Ichthyophagen (Fischfresser) von seiner gewöhnlichen Nahrung führt. 6 βρώσκω. 7 κύων. 8 ἐκτίθημι. 9 γὺψ. 10 ἀποθνήσκω. 11 δεσμεύω. 12 χόω. 13 scil. λίθοις. 14 hängt noch ab von dem obigen φασὶ. 15 γίνομαι. 16 θύω. 17 τελευτάω. 18 ῥίπτω. 19 τελαμὼν.

XI.

Vom Thierdienst der Aegypter.

Aus dem Diodor von Sicilien.

1.

Περὶ τῶν ἀφιερωμένων ζώων κατὰ Αἴγυπτον εἰκότως φαίνεται πολλοῖς παράδοξον τὸ γινόμενον, καὶ ζητήσεως ἄξιον. σέβονται γὰρ ἔνια τῶν ζώων Αἰγύπτιοι καθ᾽ ὑπερβολὴν [1], ὐ ζῶντα [2] μόνον, ἀλλὰ καὶ τελευτήσαντα· οἷον τὲς τε αἰλέρες, καὶ τὲς ἰχνεύμονας καὶ κύνας· ἔτι δὲ ἱέρακας, καὶ τὰς καλεμένας παρ᾽ αὐτοῖς ἴβεις· πρὸς δὲ τέτοις τὲς τε λύκες, καὶ τὲς κροκοδείλες, καὶ ἕτερα τοιαῦτα πλείω [3].

1 übermäßig. 2 ζάω. 3 zusammengezogen statt πλείονα.

2. Ἑκάςῳ γένει τῶν σεβεσμέ τυγχανόντων ζώων ἀφιέρωται χώρα, πρόσοδον φέρεσα ἀρκεσαν εἰς ἐπι-

ἐπιμέλειαν καὶ τροφὴν αὐτῶν. ὅταν δ' ἀποθάνη 1 τι τῶν εἰρημένων 2, σινδόνι κατακαλύψαντες 3, καὶ μετ' οἰμωγῆς τὰ σήθη καταπληξάμενοι 4, φέρεσιν εἰς τὰς ταριχείας· ἔπειτα θεραπευθέντων 5 αὐτῶν κεδρίᾳ καὶ τοῖς δυναμένοις εὐωδίαν παρέχεσθαι καὶ πολυχρόνιον τȣ̃ σώματος τήρησιν, θάπτεσιν ἐν ἱεραῖς θήκαις.

1 ἀποθνήσκω. 2 scil. ζώων, von dem veralteten ἐρέω. 3 κατακαλύπτω. 4 καταπλήσσω. 5 θεραπεύω.

3. Ὃς δ' ἂν τȣ́των τι τῶν ζώων ἑκὼν διαφθείρη, θανάτῳ περιπίπτει· πλὴν ἐὰν αἴλȣρον ἢ τὴν ἶβιν ἀποκτείνη· ταῦτα δὲ ἐάν τε ἄκων ἀποκτείνη, πάντως θανάτῳ περιπίπτει, τῶν ὄχλων συντρεχόντων καὶ τὸν πράξαντα 1 δεινότατα διατιθέντων 2, ἄνευ κρίσεως· διὰ δὲ τὸν ἐπὶ τȣ́τοις φόβον, οἱ θεασάμενοι 3 τεθνηκός 4 τι τῶν ζώων τȣ́των, ἀποςάντες 5 μακρὰν βοῶσιν 6, ὀδυρόμενοί τε καὶ μαρτυρόμενοι κατειλῆφθαι 7 τὸ τετελευτηκός. 8 ȣ̃τω δ' ἐν ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς ἐντέτηκεν 9 ἡ πρὸς τὰ ζῶα ταῦτα δεισιδαιμονία, καὶ τοῖς πάθεσιν ἀμεταθέτως ἕκαςος διάκειται 10 πρὸς τὴν τȣ́των 11 τιμὴν, ὥςε, καὶ καθ' ὃν χρόνον Πτολεμαῖος μὲν ὁ βασιλεὺς ὑπὸ Ῥωμαίων ȣ̃πω προσηγορεύετο φίλος, οἱ δ' ὄχλοι πᾶσαν εισεφέροντο σπȣδὴν ἐκθεραπεύοντες τȣ̀ς παρεπιδημȣ̃ντας τῶν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ σπεύδοντες μηδεμίαν ἀφορμὴν ἐγκλήματος ἢ πολέμȣ δȣ̃ναι 12, διὰ τὸν φόβον, ἀποκτείναντος Ῥωμαίȣ τινὸς αἴλȣρον, και τȣ̃ πλήθȣς συνδραμόντος 13 ἐπὶ τὴν οικίαν τȣ̃ πράξαντος, ȣ̃τε οἱ πεμφθέντες 14 ὑπὸ τȣ̃ βασιλέως ἄρχοντες ἐπὶ τὴν παραίτησιν, ȣ̃τε ὁ κοινὸς ἀπὸ τῆς Ῥώμης φόβος ἴσχυ-

σεν

σεν [15] ἐξελέσθαι [16] τῆς τιμωρίας τὸν ἄνθρωπον, καίπερ ἀκεσίως τῦτο πεπραχότα [17].

1 πράσσω. 2 διατίθημι. 3 θεάομαι. 4 θνήσκω. 5 ἀφίςημι 6 βοάω. 7 καταλαμβάνω. (sie bezeugen, das Thier nicht selbst getödtet, sondern todt gefunden zu haben.) 8 τελευτάω. 9 ἐντύκω. 10 διάκειμαι. (jeder hat eine so hartnäkige leidenschaftliche Neigung zu dieser Verehrung.) 11 scil. ζώων. 12 δίδωμι. 13 συντρέχω. 14 πέμπω. 15 ἰσχύω. 16 ἐξαιρέω. 17 πράσσω.

4. Ἀπίςων φαινομένων πολλοῖς τῶν εἰρημένων καὶ μύθοις παραπλησίων, πολλῷ παραδοξότερα φανήσεται [1] τὰ μετὰ ταῦτα ῥηθησόμενα [2]. Λιμῷ γάρ ποτε πιεζομένων τῶν κατ' Αἴγυπτον, φασὶ πολλὰς ἀλλήλων μὲν ἅψασθαι [3] διὰ τὴν ἔνδειαν· τῶν δ' ἀφιερωμένων ζώων τὸ παράπαν μηδ' αἰτίαν σχεῖν [4] μηδένα προσενηνέχθαι [5].

1 φαίνομαι 2 ῥέω. 3 ἅπτομαι. 4 ἔχω. 5 προσφέρω.

5. Καθ' ἣν ἂν οἰκίαν εὑρεθῇ [1] κύων τετελευτηκὼς, ξυρῶνται [2] πάντες οἱ κατ' οἶκον ὄντες ὅλον τὸ σῶμα, καὶ ποιῦνται πένθος· καὶ τὸ τῦτο θαυμασιώτερον, ἐὰν οἶνος ἢ σῖτος ἤ τι τῶν πρὸς τὸν βίον ἀναγκαίων τυγχάνῃ κείμενον ἐν τοῖς οἰκήμασιν, ὗ τὸ ζῆν [3] ἐξέλιπέ [4] τι τῶν θηρίων, ὐκ ἂν ἔτι χρήσασθαι [5] πρὸς ὐδὲν αὐτοῖς ὑπομείνειαν [6]· κἂν [7] ἐν ἄλλῃ χώρᾳ πυ ςρατευόμενοι τύχωσι [8], λυπύμενοι τὺς αἰλύρυς καὶ τὺς ἱέρακας ἀπάγυσιν εἰς Αἴγυπτον· καὶ τῦτο πράττυσι, ἐνίοτε τῶν ἐφοδίων αὐτὺς ἀπολιπόντων [9].

1 εὑρίσκω. 2 ξυράω. 3 ζάω. 4 ἐκλείπω. 5 χράομαι. 6 ὑπομένω. 7 zusammengezogen aus καὶ ἐὰν. 8 τυγχάνω. 9 ἀπολείπω.

6. Ὅταν ὁ Ἄπις τελευτήσας ταφῇ [1] μεγαλοπρεπῶς, ζητοῦσιν οἱ περὶ ταῦτ' ὄντες ἱερεῖς μόσχον, ἔχοντα κατὰ τὸ σῶμα παράσημα τὰ παραπλήσια τῷ προϋπάρξαντι [2]. ὅταν δ' εὑρεθῇ [3], τὰ μὲν πλήθη τοῦ πένθους ἀπολύεται· τῶν δ' ἱερέων [4], οἷς ἐστὶν ἐπιμελὲς [5], ἄγουσι τὸν μόσχον τὸ μὲν πρῶτον εἰς Νείλου πόλιν, ἐν ᾗ τρέφουσιν αὐτὸ ἐφ' ἡμέρας τετταράκοντα· ἔπειτα εἰς ναῦν, οἴκημα κεχρυσωμένον [6] ἔχουσαν, ἐμβιβάσαντες [7], ὡς θεὸν ἀνάγουσιν εἰς Μέμφιν· ἐν δὲ ταῖς προειρημέναις [8] τετταράκονθ' ἡμέραις μόνον ὁρῶσιν [9] αὐτὸν αἱ γυναῖκες [10]. τὸν δ' ἄλλον χρόνον ἅπαντα κεκωλυμένον [11] ἐστὶν εἰς ὄψιν αὐτὰς ἔρχεσθαι τούτῳ τῷ θεῷ.

1 θάπτω. 2 προϋπάρχω. 3 εὑρίσκω. 4 scil. ἐκεῖνοι 5 scil. τοῦτο. 6 χρυσόω. 7 ἐμβιβάζω. 8 προειπεῖν von dem veralteten ἐρέω. 9 ὁράω. 10 γυνή. 11 κωλύω.

Ein seltnes Beispiel der Freundschaft, ebenfalls aus dem Diodor.

Διονυσίου τυραννοῦντος Φιντίας τις Πυθαγόρειος ἐπιβεβουλευκὼς [1] τῷ τυράννῳ, μέλλων δὲ τῆς τιμωρίας τυγχάνειν, ᾐτήσατο [2] παρὰ τοῦ Διονυσίου χρόνον εἰς τὸ [3] περὶ τῶν ἰδίων πρότερον, ἃ βούλεται, διοικῆσαι [4]· δώσειν [5] δ' ἔφησεν [6] ἐγγυητὴν τοῦ θανάτου τῶν φίλων ἕνα [7]· τοῦ δὲ δυνάστου θαυμάσαντος [8], εἰ τοιοῦτός ἐστι φίλος, ὃς ἑαυτὸν εἰς τὴν εἱρκτὴν ἀντ' ἐκείνου παραδώσει [9], προσκαλέσατό [10] τινα τῶν γνωρίμων ὁ Φιντίας, Δάμωνα ὄνομα, Πυθαγόρειον φιλόσοφον, ὅς οὐδὲ διστάσας [11] ἔγγυος εὐθὺς ἐγενήθη θανάτου· τινὲς μὲν οὖν ἐπῄνουν [12] τὴν ὑπερβολὴν τῆς πρὸς τοὺς φίλους εὐνοίας, τινὲς δὲ τοῦ ἐγγύου προπέτειαν καὶ μανίαν κατεγίνωσκον· πρὸς

δὲ

δὲ τὴν τεταγμένην 13 ὥραν ἅπας ὁ δῆμος συνέδραμεν 14 καραδοκῶν εἰ φυλάξει 15 τὴν πίστιν ὁ καταστήσας 16. ἤδη δὲ τῆς ὥρας συγκλειούσης 17, πάντες μὲν ἀπεγίγνωσκον· ὁ δὲ Φιντίας ἀνελπίστως ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τοῦ χρόνου ῥοπῆς δρομαῖος ἦλθε 18, τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην· θαυμαστῆς δὲ τῆς φιλίας φανείσης 19 ἅπασιν, ἀπέλυσεν 20 ὁ Διονύσιος τῆς τιμωρίας τὸν ἐγκαλούμενον, καὶ παρεκάλεσε 21 τοὺς ἄνδρας, τρίτον ἑαυτὸν εἰς τὴν φιλίαν προσλαβέσθαι.

1 ἐπιβουλεύω. 2 αἰτέω. 3 εἰς τὸ hängt mit dem folgenden διοικῆσαι zusammen: um die Anstalten zu treffen. 4 διοικέω. 5 δίδωμι. 6 φημί. 7 εἶμι. 8 θαυμάζω. 9 παραδίδωμι. 10 προκαλέω. 11 διστάζω. (ohne sich zu bedenken.) 12 ἐπαινέω. 13 τάσσω. 14 συντρέχω. 15 φυλάσσω. 16 scil. ἐγγυητὴν, von καθίστημι. 17 da die Zeit fast verlaufen war. 18 ἔρχομαι. 19 φαίνω. 20 ἀπολύω. 21 παρακαλέω.

XII.

Die Sibyllinischen Bücher.

Aus dem Dionys von Halikarnas.

Γυνή τις ἀφίκετο 1 πρὸς τὸν τύραννον Ταρκύνιον 2, οὐκ ἐπιχωρία, βίβλους ἐννέα μεστὰς Σιβυλλείων χρησμῶν ἀπεμπολῆσαι 3 θέλουσα· οὐκ ἀξιοῦντος 4 δὲ τοῦ Ταρκυνίου τῆς αἰτηθείσης 5 τιμῆς 6 πρίασθαι 7 τὰς βίβλους, ἀπελθοῦσα 8 τρεῖς ἐξ αὐτῶν κατέκαυσε 9. καὶ μετ᾽ οὐ πολὺν χρόνον τὰς λοιπὰς ἐνέγκασα 10, τῆς αὐτῆς ἐπώλει 11 τιμῆς.

δόξασα 12 δὲ ἄφρων τις εἶναι, καὶ γελασθεῖσα 13 ἐπὶ τῷ τὴν αὐτὴν τιμὴν αἰτεῖν περὶ τῶν ἐλαττόνων, ἣν ἐδὲ περὶ τῶν πλειόνων ἠδυνήθη 14 λαβεῖν, ἀπελθῆσα πάλιν τὰς ἡμισείας 15 τῶν ἀπολειπομένων κατέκαυσε, καὶ τὰς λοιπὰς τρεῖς ἐνέγκασα τὸ ἴσον ᾔτει 16 χρυσίον. θαυμάσας 18 δὲ τὸ βέλευμα τῆς γυναικὸς ὁ Ταρκύνιος, τὰς οἰωνοσκόπες μετεπέμψατο 18, καὶ διηγησάμενος 19 αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα, τί χρὴ πράττειν, ἤρετο 20· κᾀκεῖνοι 21 ἐκέλευσαν ἀπαριθμεῖσθαι τῇ γυναικὶ τὸ χρυσίον, ὅσον ᾔτει, καὶ τὰς περιόντας 22 τῶν χρησμῶν λαβεῖν. ἡ μὲν ἔν γυνὴ τὰς βίβλες δῆσα 23, καὶ φράσασα 24 τηρεῖν ἐπιμελῶς, ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθη 25. ὁ δὲ Ταρκύνιος τῶν ἀςῶν ἄνδρας ἐπιφανεῖς δύο προχειρισάμενος 26 καὶ δημοσίες αὐτοῖς δύο θεράποντας παραζεύξας 27. ἐκείνοις ἀπέδωκε 28 τὴν τῶν βιβλίων φυλακήν· μετὰ δὲ τὴν ἐκβολὴν τῶν βασιλέων ἡ πόλις ἀναλαβῆσα τὴν τῶν χρησμῶν προςασίαν, ἄνδρας τὰς ἐπιφανεςάτας ἀποδείκνυσιν αὐτῶν φύλακας 29, οἳ διὰ βίε ταύτην ἔχεσι τὴν ἐπιμέλειαν, ςρατειῶν ἀφειμένοι 30 καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὴν πόλιν πραγματειῶν.

1 ἀφικνέομαι. 2 Tarquinius der Stolze, der letzte König von Rom. 3 ἀπεμπολέω. 4 ἀξιόω. 5 αἰτέω. 6 der Genitiv hängt von der bei allen Verben die ein Kaufen oder etwas ähnliches bedeuten, häufig ausgelassenen Präposition ἀντὶ ab. 7 πρίαμαι. 8 ἀπέχομαι. 9 κατακαίω. 10 φέρω. 11 πωλέω. (sie bot sie feil). 12 δοκέω. 13 γελάω. 14 δύναμαι. 15 ἥμισυς. 16 αἰτέω. 17 θαυμάζω. 18 μεταπέμπομαι. 19 διηγέομαι. 20 ἔρομαι. 21 καὶ ἐκεῖνοι. 22 περίειμι. 23 δίδωμι. 24 φράζω. 25 ἀφανίζω. 26 προχειρίζω. 27 παραζευγνύω. 28 ἀποδίδωμι. 29 φύλαξ. 30 ἀφίημι.

XIII.

Noch einige Anekdoten.

Aus dem Stobäus.

1. Der widrige Geruch.

Γέλων ὁ Σικελίας τύραννος σαπρόστομος ἦν. ὡς οὖν τῶν φίλων εἶπέν τις αὐτῷ, ὠργίζετο [1] τῇ γυναικὶ, ὅτι οὐκ ἐμήνυσεν [2] αὐτῷ. ἡ δὲ ἔφη· ὤμην [3] γὰρ καὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίως ὄζειν τὸ στόμα.

1 ὀργίζω. 2 μηνύω 3 οἶμαι.

2. Die Sparterin.

Γοργόνη Λακεδαιμονία Λεωνίδου γυνὴ, τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ἐπὶ στρατείαν πορευομένου, τὴν ἀσπίδα ἐπιδιδοῦσα [1] εἶπεν· ἢ ταύταν [2], ἢ ἐπὶ ταύταν [3].

1 ἐπιδίδωμι. 2 scil. ἀσπίδα. 3 der Sinn ist: Entweder komm lebendig und rühmlich mit deinem Schilde zurük, oder werde wenigstens todt auf demselben aus der Schlacht getragen; nur komm auf keinen Fall lebendig ohne denselben. Denn Verlust des Schildes war überhaupt bei den Alten sehr schimpflich.

3. Der Dieb.

Δημοσθένης πρὸς κλέπτην εἰπόντα, οὐκ ᾔδειν *, ὅτι σόν ἐστιν, Ὅτι δὲ, ἔφη, σὸν οὐκ ἔστιν, ᾔδεις.

* εἰδέω.

4. Der

4. Der bestrafte Verräther des Vaterlandes.

Περσῶν τὴν Ἑλλάδα [1] λεηλατούντων, καὶ πάντων τῶν ἐγχωρίων συγκεχυμένων [2], Παυσανίας ὁ τῶν Λακεδαιμονίων στρατηγὸς ἀπὸ Ξέρξου πεντακόσια τάλαντα χρυσίου λαβὼν, ἔμελλε προδιδόναι τὴν Σπάρτην. τῶν δὲ ἐπιστολῶν μεσολαβηθεισῶν [3], Ἡγησίλαος ὁ πατὴρ τοῦ προειρημένου [4], περὶ τῶν συμβεβηκότων [5] ἀκούσας, τὸν υἱὸν μέχρι τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς [6] συνεδίωξεν [7], καὶ τὰς θύρας τοῦ τεμένους πλίνθοις ἐμφράξας [8], μετὰ τῆς γυναικὸς [9] τὴν εἴσοδον ἐφρούρησε [10], καὶ λιμῷ τὸν προδότην ἀνεῖλεν [11], ὃν ἡ μήτηρ ἀείρασα ὑπὲρ τοὺς ὅρους ἔρριψεν [12].

1 Ἑλλὰς 2 συγχέω. 3 μεσολαβέω. 4 προείρω. 5 συμβαίνω 6 Minerva. 7 συνδιώκω. 8 ἐμφράσσω. 9 γυνή. 10 φρουρέω. 11 ἀναιρέω. 12 ῥίπτω.

5. Beschwerlichkeiten der Königswürde.

Ἀντίγονος πρός τινα μακαρίζουσαν αὐτὸν γραῦν, Εἰ ᾔδεις [1], ἔφη, ὦ μῆτερ, ὅσων κακῶν μεστόν ἐστι τουτὶ τὸ ῥάκος, δείξας [2] τὸ διάδημα, οὐκ ἂν ἐπὶ κοπρίας κείμενον αὐτὸ ἐβάστασας [3].

1 εἰδέω. 2 δείκνυμι. 3 βαστάζω.

6. Der Astronom in der Grube.

Θαλῆν εἰς τὸν οὐρανὸν ὁρῶντα [1] καὶ ἐμπεσόντα [2] εἰς τὸ βάραθρον, ἡ θεράπαινα δίκαια παθεῖν [3] ἔφη, ὃς, τὰ παρὰ ποσὶν [4] ἀγνοῶν, τὰ ἐν οὐρανῷ ἐσκόπει.

1 ὁράω. 2 ἐμπίπτω. 3 πάσχω. 4 πούς.

7. Das beste Mittel, um alt zu werden.

Γοργίας ἐρωτηθεὶς [1], ποίᾳ διαίτῃ χρώμενος [2] εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθεν [3], Οὐδὲν οὐδέποτε, ἔφη, πρὸς ἡδονὴν, οὔτε φαγὼν, οὔτε δράσας [4].

1 ἐρωτάω. 2 χράομαι. 3 ἔρχομαι. 4 δράω.

XIV.

Mythologische Erzählungen.

Aus dem Apollodor.

1. Die ältesten Götter, Cölus; — der Kinderfresser Saturn.

Οὐρανὸς πρῶτος τοῦ παντὸς ἐδυνάστευσε κόσμου· γήμας [1] δὲ Γῆν ἐτέκνωσε [2] πρώτους τοὺς Ἑκατόγχειρας προσαγορευθέντας [3], Βριάρεων, Γύην, Κόττον, οἳ μεγέθει τε ἀνυπέρβλητοι, καὶ δυνάμει καθειστήκεσαν [4]· χεῖρας μὲν, ἀνὰ ἑκατὸν [5], κεφαλὰς δὲ, ἀνὰ πεντήκοντα ἔχοντες. Μετὰ τούτους δὲ αὐτῷ τεκνοῖ [6] Γῆ Κύκλωπας, Ἄργην, Στερόπην, Βρόντην, ὧν ἕκαστος εἶχεν [7] ἕνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου· ἀλλὰ τούτους μὲν Οὐρανὸς δήσας [8], εἰς Τάρταρον ἔρριψε [9]. τόπος δὲ οὗτος ἐρεβώδης ἐστὶν ἐν ᾅδου [10], τοσοῦτον ἀπὸ γῆς ἔχων διάστημα, ὅσον ἀπ' οὐρανοῦ γῆ. Τεκνοῖ δὲ αὖθις ἐκ Γῆς παῖδας μὲν τοὺς Τιτᾶνας προσαγορευθέντας, Ὠκεανὸν, Κοῖον, Ὑπερίονα, Κρεῖον, Ἰαπετὸν, καὶ νεώτατον [11] ἁπάντων, Κρόνον· θυγατέρας τε τὰς κληθείσας Τιτανίδας, Τηθὺν, Ῥέαν, Θέμιν, Μνημοσύνην, Φοίβην,

βην, Διώνην, Θείαν. Ἀγανακτοῦσα δὲ Γῆ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν εἰς Τάρταρον ῥιφθέντων 12 παίδων, πείθει τοὺς Τιτᾶνας ἐπιθέσθαι 13 τῷ πατρί. οἱ δὲ, Ὠκεανοῦ χωρὶς. ἐπιτίθενται. Τῆς δὲ ἀρχῆς ἐκβαλόντες 14, τοὺς τε καταταρταρωθέντας 15 ἀνήγαγον ἀδελφοὺς, καὶ τὴν ἀρχὴν Κρόνῳ παρέδωκαν 16. Ὁ δὲ τούτους μὲν τῷ Ταρτάρῳ, πάλιν δήσας 17, καθεῖρξε 18. Τὴν δὲ ἀδελφὴν Ῥέαν γήμας (ἐπειδὴ Γῆ τε, καὶ Οὐρανὸς ἐθεσπιῴδουν αὐτῷ, λέγοντες, ὑπὸ παιδὸς ἰδίου τὴν ἀρχὴν ἀφαιρεθήσεσθαι 19) κατέπινε τὰ γεννώμενα 20, καὶ πρώτην μὲν γεννηθεῖσαν 21 Ἑστίαν κατέπιεν 22. εἶτα Δήμητραν, καὶ Ἥραν· μεθ᾽ ἃς Πλούτωνα καὶ Ποσειδῶνα. Ὀργισθεῖσα 23 δὲ ἐπὶ τούτοις Ῥέα, παραγίνεται μὲν εἰς Κρήτην, γεννᾷ δὲ ἐν ἄντρῳ Δία 24, καὶ τοῦτον μὲν δίδωσι τρέφεσθαι Κούρησί τε καὶ ταῖς Μελισσέως παισὶ Νύμφαις, Ἀδραστείᾳ τε καὶ Ἴδῃ. Αὗται μὲν οὖν τὸν παῖδα ἔτρεφον τῷ τῆς Ἀμαλθείας γάλακτι· οἱ δὲ Κούρητες ἔνοπλοι ἐν τῷ ἄντρῳ τὸ βρέφος φυλάσσοντες, τοῖς δόρασι 25 τὰς ἀσπίδας συνέκρουον, ἵνα μὴ τῆς τοῦ παιδὸς φωνῆς ὁ Κρόνος ἀκούσῃ. Ῥέα δὲ λίθον σπαργανώσασα, δέδωκε 26 Κρόνῳ καταπιεῖν, ὡς τὸν γεγεννημένον 27 παῖδα.

1 γαμέω. 2 τεκνόω. 3 προσαγορεύω. 4 καθίστημι. 5 jeder hatte hundert Hände. 6 τεκνόω. 7 ἔχω. 8 δέω. 9 ῥίπτω. 10 scil. τόπῳ. 11 νέος. 12 ῥίπτω. 13 ἐπιτίθημι. 14 scil. Οὐρανὸν. 15 καταταρταρόω. 16 παραδίδωμι. 17 δέω. 18 καθείργω. 19 ἀφαιρέω. 20 γεννάω. 21 ebenfalls von γεννάω. 22 καταπίνω. 23 ὀργίζω. 24 Ζεύς. 25 δόρυ. 26 δίδωμι. 27 γεννάω.

2. Jupiter, Neptun, Pluto.

Ἐπειδὴ δὲ Ζεὺς ἐγενήθη τέλειος, λαμβάνει Μῆτιν, τὴν Ὠκεανȣ̃ 1, σύνεργον· ἣ δίδωσι Κρόνῳ καταπιεῖν 2 φάρμακον, ὑφ' ȣ̃ ἐκεῖνος ἀναγκασθεὶς 3, πρῶτον μὲν ἐξεμεῖ τὸν λίθον, ἔπειτα τȣ̀ς παῖδας, ȣ̃ς κατέπιε· μεθ' ὧν Ζεὺς τὸν πρὸς Κρόνον καὶ Τιτᾶνας ἐσήνεγκε 4 πόλεμον. μαχομένων δὲ αὐτῶν ἐνιαυτȣ̀ς δέκα, ἡ Γῆ τῷ Διὶ ἔχρησε 5 τὴν νίκην, τȣ̀ς καταταρταρωθέντας ἂν ἔχῃ συμμάχȣς. ὁ δὲ ἔλυσε· καὶ Κύκλωπες τότε Διὶ μὲν διδόασι 6 βροντὴν καὶ κεραυνόν. Πλȣ́τωνι δὲ κυνέην 7· Ποσειδῶνι δὲ τρίαιναν. Οἱ δὲ, τȣ́τοις ὁπλισθέντες 8, κρατȣ̃σι Τιτάνων, καὶ καθείρξαντες 9 αὐτȣ̀ς ἐν τῷ Ταρτάρῳ, τȣ̀ς Ἑκατόγχειρας κατέστησαν 10 φύλακας· αὐτοὶ δὲ διακληρȣ̃νται περὶ τῆς ἀρχῆς· καὶ λαγχάνει Ζεὺς μὲν τὴν ἐν ȣ̓ρανῷ δυναστείαν, Ποσειδῶν δὲ τὴν ἐν θαλάσσῃ, Πλȣ́των δὲ τὴν ἐν ᾅδῃ.

1 scil. θυγατέρα. 2 καταπίνω. 3 ἀναγκάζω. 4 εἰσφέρω. 5 χράω. 6 δίδωμι. 7 dieser Helm hatte die Eigenschaft, den, der ihn trug, unsichtbar zu machen. 8 ὁπλίζω. 9 καθείργω. 10 καθίστημι.

3. Jupiters Kinder.

Ζεὺς δὲ γαμεῖ μὲν Ἥραν, καὶ τεκνοῖ Ἥβην, Εἰλείθυιαν, Ἄρην· ἐκ δὲ Θέμιδος τῆς Οὐρανȣ̃ * γεννᾷ θυγατέρας Ὥρας, Εἰρήνην, Εὐνομίαν, Δίκην· Μοίρας, Κλωθὼ, Λάχεσιν, Ἄτροπον· ἐκ Διώνης δὲ, Ἀφροδίτην· ἐξ Εὐρυνόμης δὲ τῆς Ὠκεανȣ̃ Χάριτας, Ἀγλαΐην, Εὐφροσύνην, Θάλειαν· ἐκ δὲ Μνημοσύνης, Μȣ́σας, πρώτην μὲν Καλλιόπην, εἶτα Κλειὼ,

Μελ-

Μελπομένην, Εὐτέρπην, Ἐρατώ, Τερψιχόρην, Οὐρανίαν, Θάλειαν, Πολυμνίαν.

1 scil. θυγατρός.

4. Orpheus und Eurydice.

Καλλιόπης καὶ Οἰάγρου, κατ᾽ ἐπίκλησιν [1] δὲ Ἀπόλλωνος, Ὀρφεύς, ὁ ἀσκήσας [2] κιθαρῳδίαν· ὃς ᾄδων ἐκίνει [3] λίθους τε καὶ δένδρα· ἀποθανούσης [4] δὲ Εὐρυδίκης τῆς γυναικός αὐτοῦ, δηχθείσης [5] ὑπὸ ὄφεως, κατῆλθεν [6] εἰς ᾅδου [7], θέλων ἀγαγεῖν [8] αὐτήν· καὶ Πλούτωνα ἔπεισεν [9] ἀναπέμψαι [10]. ὁ δὲ ὑπέσχετο [11] τοῦτο ποιήσειν, ἂν μὴ πορευόμενος Ὀρφεὺς ἐπιστραφῇ [12], πρὶν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ παραγενέσθαι. ὁ δὲ ἀπιστῶν, ἐπιστραφεὶς [13] ἐθεάσατο [14] τὴν γυναῖκα· ἡ δὲ πάλιν ὑπέστρεψεν. εὗρε δὲ Ὀρφεὺς καὶ τὰ Διονύσου μυστήρια, καὶ τέθαπται [15] περὶ τὴν Πιερίαν, διασπασθεὶς [16] ὑπὸ τῶν Μαινάδων.

1 Nach seinem gewöhnlichen Beinamen. 2 ἀσκέω. 3 κινέω. 4 ἀποθνήσκω. 5 δάκνω. 6 κατέρχομαι. 7 εἰς ᾅδου scil. τόπον oder οἶκον. 8 ἄγω. 9 πείθω. 12 ἀναπέμπω. 11 ὑπισχνέομαι. 12 ἐπιστρέφω. 13 ebenfalls von ἐπιστρέφω. 14 θεάομαι. 15 θάπτω. 16 διασπάω.

5. Latona. Diana. Apollo.

Λητὼ κατὰ τὴν γῆν ἅπασαν ὑφ᾽ Ἥρας ἠλαύνετο [1], μέχρις, εἰς Δῆλον ἐλθοῦσα γεννᾷ πρώτην Ἄρτεμιν· ὕστερον Ἀπόλλωνα ἐγέννησεν. Ἄρτεμις μὲν οὖν, τὰ περὶ θήραν ἀσκήσασα [2], παρθένος ἔμεινεν· Ἀπόλλων δέ, τὴν μαντικὴν μαθὼν [3] παρὰ τοῦ Πα-

νός,

νὸς, ἧκεν εἰς Δέλφες, χρησμῳδέσης τότε Θέμιδος. ὡς δὲ ὁ φρερῶν τὸ μαντεῖον Πύθων ὄφις ἐκώλυεν αὐτὸν παρελθεῖν ἐπὶ τὸ χάσμα, τῦτον ἀνελὼν 4, τὸ μαντεῖον παραλαμβάνει.

1 ἐλαύνω. 2 ἀσκέω. 3 μανθάνω. 4 ἀναιρέω.

6. Der geschundene Marsyas.

Ἀπέκτεινε δὲ Ἀπόλλων καὶ τὸν Μαρσύαν. ὗτος γὰρ, εὑρὼν 1 αὐλὲς, ὃς ἔῤῥιψεν 2 Ἀθηνᾶ, διὰ τὸ τὴν ὄψιν αὐτῆς ποιεῖν ἄμορφον, ἦλθεν 3 εἰς ἔριν περὶ μεσικῆς Ἀπόλλωνι. συνθεμένων 4 δὲ αὐτῶν, ἵνα ὁ νικήσας 5, ὃ βέλεται, διαθῇ 6 τὸν ἡττημένον 7, τῆς κρίσεως γενομένης, τὴν κιθάραν ςρέψας 8 ἠγωνίζετο 9 ὁ Ἀπόλλων, καὶ ταὐτὸ 10 ποιεῖν ἐκέλευσε τὸν Μαρσύαν. τῦ δὲ ἀδυνατῦντος, εὑρεθεὶς 11 κρείσσων ὁ Ἀπόλλων, κρεμάσας 12 τὸν Μαρσύαν ἔκ τινος ὑπερτενῦς πίτυος, ἐκταμὼν 13 τὸ δέρμα, ὕτως διέφθειρεν 14.

1 εὑρίσκω. 2 ῥίπτω. 3 ἔρχομαι. 4 συντίθημι 5 νικάω. 6 διατίθημι. 7 ἡττάομαι. 8 ςρέφω. 9 ἀγωνίζομαι. 10 statt τὸ αὐτό. Er sollte nehmlich ebenfalls mit umgekehrtem Instrument spielen. 11 εὑρίσκω. 12 κρεμάω. 13 ἐκτέμνω. 14 διαφθείρω.

7. Prometheus.

Προμηθεὺς ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀνθρώπες πλάσας 1, ἔδωκεν 2 αὐτοῖς καὶ πῦρ, λάθρα Διὸς, ἐν νάρθηκι κρύψας 3. ὡς δὲ ᾔσθετο 4 Ζεὺς, ἐπέταξεν 5 Ἡφαίςῳ, τῷ Καυκάσῳ ὄρει τὸ σῶμα αὐτῦ προσηλῶσαι 6. τῦτο δὲ Σκυθικὸν ὄρος ἐςίν. ἐν δὲ τύτῳ προσηλωθεὶς Προμηθεὺς, πολλῶν ἐτῶν ἀριθμὸν ἐδέδετο 7. καθ᾽ ἑκάςην δὲ ἡμέραν ἀετὸς,

 ἐφιπ-

ἐφιπτάμενος αὐτῷ, τὰς λοβὰς ἐνέμετο τῶν ἡπάτων, αὐξανομένων διὰ νυκτός. καὶ Προμηθεὺς μὲν πυρὸς κλαπεντος 8 δίκην ἔτινε ταύτην, μέχρις Ἡρακλῆς αὐτὸν ὕςερον ἔλυσεν 9.

1 πλάσσω. 2 δίδωμι. 3 κρύπτω. 4 αἰσθάνομαι. 5 ἐπιτάσσω. 6 προσηλόω. 7 δέω. 8 κλέπτω. 9 λύω.

8. Deukalion.

Προμηθέως παῖς Δευκαλίων ἐγένετο. ὗτος, βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Φθίαν τόπων, γαμεῖ Πύῤῥαν τὴν Ἐπιμηθέως καὶ Πανδώρας, ἣν ἔπλασαν 1 θεοὶ πρώτην γυναῖκα· ἐπεὶ δὲ ἀφανίσαι 2 Ζεὺς τὸ χαλκῦν γένος ἠθέλησεν 3, ὑποθεμένυ 4 Προμηθέως Δευκαλίων τεκτηνάμενος 5 λάρνακα, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνθέμενος, εἰς ταύτην μετὰ Πύῤῥας ἀνέβη 6. Ζεὺς δὲ πολὺν ὑετὸν ἀπ᾽ ὐρανῦ χέας 7, τὰ πλεῖςα μέρη τῆς Ἑλλάδος κατέκλυσεν 8, ὥςε διαφθαρῆναι 9 πάντας ἀνθρώπυς, ὀλίγων χωρὶς, οἳ συνέφυγον 10 εἰς τὰ πλησίον ὑψηλὰ ὄρη. Δευκαλίων δὲ, ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῆς θαλάσσης φερόμενος ἐφ᾽ ἡμέρας ἐννέα καὶ νύκτας ἴσας, τῷ Παρνασσῷ προσίσχει, κἀκεῖ τῶν ὄμβρων παῦλαν λαβόντων, ἐκβὰς 11 ἔθυσε 12 Διῒ 13. Ζεὺς δὲ, πέμψας Ἑρμῆν πρὸς αὐτὸν ἐπέτρεψεν αἰτεῖσθαι ὅ, τι βόλεται. ὁ δὲ αἰτεῖται, ἀνθρώπυς αὐτῷ γενέσθαι· καὶ Διὸς εἰπόντος, ὑπὲρ κεφαλὴν αἴρων ἔβαλλε τὺς λίθυς· καὶ ὓς μὲν ἔβαλλε Δευκαλίων, ἄνδρες ἐγένοντο. ὓς δὲ Πύῤῥα, γυναῖκες.

1 πλάσσω. 2 ἀφανίζω. 3 ἐθέλω. 4 ὑποτίθημι. 5 τεκταίνω. 6 ἀναβαίνω. 7 χέω. 8 κατακλύζω. 9 διαφθείρω. 10 συμφεύγω. 11 ἐκβαίνω. 12 θύω. 13 Ζεύς.

9. Athamas, Ino, Phrixus.

Ἀθάμας δυναστεύων Βοιωτίας ἐκ Νεφέλης τεκνοῖ 1 μὲν παῖδα Φρίξον, θυγατέρα δὲ Ἕλλην. αὖθις δὲ Ἰνὼ γαμεῖ, ἐξ ἧς αὐτῷ Λέαρχος καὶ Μελικέρτης ἐγένοντο. ἐπιβουλεύουσα δὲ Ἰνὼ τοῖς Νεφέλης τέκνοις, ἔπεισε 2 τὰς γυναῖκας τὸν πυρὸν φρύγειν· λαμβάνουσαι δὲ κρύφα τῶν ἀνδρῶν, τοῦτο ἔπρασσον. Γῆ δὲ, πεφρυγμένους 3 πυροὺς δεχομένη, καρποὺς ἐτησίους οὐκ ἀνεδίδου 4· διὸ πέμπων ὁ Ἀθάμας εἰς Δελφοὺς, ἀπαλλαγὴν ἐπυνθάνετο ἀφορίας. Ἰνὼ δὲ τοὺς πεμφθέντας 5 ἀνέπεισε 6 λέγειν, ὡς εἴη 7 κεχρησμένον 8, παύσασθαι 9 τὴν ἀκαρπίαν, ἐὰν σφαγῇ 10 Διῒ ὁ Φρίξος. τοῦτο ἀκούσας Ἀθάμας, συναναγκαζόμενος ὑπὸ τῶν τὴν γῆν κατοικούντων, τῷ βωμῷ παρέστησε 11 Φρίξον. Νεφέλη δὲ μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτὸν ἀνήρπασε 12, καὶ παρὰ Ἑρμοῦ λαβοῦσα χρυσόμαλλον κριὸν ἔδωκεν 13, ἐφ᾽ οὗ φερόμενοι δι᾽ οὐρανοῦ, τὴν γῆν ὑπερέβησαν 14 καὶ θάλασσαν. Ὡς δὲ ἐγένοντο κατὰ τὴν μεταξὺ 15 κειμένην θάλασσαν Σιγείου καὶ Χερρονήσου, ὤλισθεν 16 εἰς τὸν βυθὸν ἡ Ἕλλη· κἀκεῖ 17 θανούσης 18 αὐτῆς, ἀπ᾽ ἐκείνης Ἑλλήσποντος ἐκλήθη 19 τὸ πέλαγος. Φρίξος δὲ ἦλθεν 20 εἰς Κόλχους, ὧν Αἰήτης ἐβασίλευε· οὗτος αὐτὸν ὑποδέχεται, καὶ μίαν τῶν θυγατέρων Χαλκιόπην δίδωσιν· ὁ δὲ τὸν χρυσόμαλλον κριὸν Διῒ θύει φυξίῳ· τὸ δὲ τούτου δέρας Αἰήτῃ δίδωσιν· ἐκεῖνος δὲ αὐτὸ περὶ δρῦν ἐν Ἄρεος ἄλσει καθήλωσεν. Ἀθάμας δὲ ὕστερον διὰ μῆνιν Ἥρας, καὶ τῶν ἐξ Ἰνοῦς ἐστερήθη 21 παίδων· αὐτὸς μὲν γὰρ μανεὶς 22, ἐτόξευσε 23 Λέαρχον, Ἰνὼ δὲ Μελικέρτην μεθ᾽ ἑαυτῆς εἰς πέλαγος ἔρριψεν 24.

Staatliche Bibliothek Bamberg

1 τεκνόω. 2 πείθω. 3 φεύγω. 4 ἀναδίδωμι. 5 πέμπω. 6 ἀναπείθω. 7 εἰμί. 8 χράω. 9 παύομαι. 10 σφάττω. 11 παρίσημι. 12 ἀναρπάζω. 13 scil. αὐτοῖς. 14 ὑπερβαίνω. 15 die zwischen dem Vorgebürge Sigeum (in Asien) und dem thrakischen Chersones (in Europa) liegende Meerenge. 16 ὀλισθαίνω. 17 καὶ ἐκεῖ 18 θνήσκω. 19 καλ ω. 20 ἔρχομαι. 21 στερέω. 22 μαίνομαι. 23 τοξεύω. 24 ῥίπτω.

10. Sisyphus.

Κολάζεται Σίσυφος ἐν ᾅδε πέτρον ταῖς χερσὶ καὶ τῇ κεφαλῇ κυλίων, καὶ τοῦτον ὑπερβάλλειν θέλων· οὗτος δὲ ὠθούμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ, ὠθεῖται πάλιν εἰς τοὐπίσω 1· τίνει δὲ ταύτην τὴν δίκην, διὰ τὴν Ἀσωποῦ θυγατέρα Αἴγιναν· ἁρπάσαντα 2 γὰρ αὐτὴν κρύφα Δία, Ἀσωπῷ μηνύσαι 3 ζητοῦντι 4 λέγεται.

1 statt τὸ ὀπίσω. 2 ἁρπάζω. 3 μηνύω. 4 scil. τὴν θυγατέρα.

11. Admet und Alceste.

Ἀδμήτου βασιλεύοντος τῶν Φερῶν, ἐθήτευσεν 1 Ἀπόλλων αὐτῷ μνηστευομένῳ τὴν Πελίου θυγατέρα Ἄλκηστιν. ἐκείνῳ δὲ δώσειν 2 ἐπαγγειλαμένου 3 Πελίου τὴν θυγατέρα, τῷ καταζεύξαντι 4 ἅρμα λεόντων καὶ κάπρων, Ἀπόλλων ζεύξας ἔδωκεν· ὁ δὲ κομίσας 5 πρὸς Πελίαν, Ἄλκηστιν λαμβάνει. Ἀπόλλων δὲ ᾐτήσατο 6 παρὰ Μοιρῶν, ἵνα, ὅταν Ἄδμητος μέλλει τελευτᾶν, ἀπολυθῇ 7 τοῦ θανάτου, ἂν ἑκουσίως τὶς ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκειν ἕληται 8, πατὴρ, ἢ μήτηρ, ἢ γυνή. Ὡς δὲ ἦλθεν 9 ἡ τοῦ θνήσκειν ἡμέρα,

ρα, μήτε τȣ̃ πατρὸς, μήτε τῆς μητρὸς ὑπὲρ αὐτȣ̃ θνήσκειν θελόντων, Ἄλκηςις ὑπὲρ αὐτȣ̃ ἀπέθανε· καὶ αὐτὴν πάλιν ἀνέπεμψεν ἡ Κόρη [10]. ὡς δὲ ἔνιοι λέγȣσιν, Ἡρακλῆς [11] μαχεσάμενος [12] Ἄδῃ.

1 θητεύω. 2 δίδωμι. 3 ἐπαγγέλλομαι. 4 καταζευγνύω. 5 κομίζω· 6 αἰτέω. 7 ἀπολύω. 8 αἱρέω. 9 ἔρχομαι. 10 Proserpina. 11 scil. αὐτὴν ἀνέπεμψε. 12 μάχομαι.

12. Argonautenzug.

Ἰάσων ᾤκει [1] ἐν Ἰωλκῷ. τῆς δὲ Ἰωλκȣ̃ Πελίας ἐβασίλευσε, ᾧ χρωμένῳ [2] περὶ τῆς βασιλείας ἐθέσπισεν [3] ὁ θεὸς, τὸν μονοσάνδαλον φυλάξασθαι [4]. τὸ μὲν ȣ̃ν πρῶτον ἠγνόει [5] τὸν χρησμόν· αὖθις δὲ ὕςερον αὐτὸν ἔγνω [6]. τελῶν γὰρ ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ Ποσειδῶνι θυσίας, ἄλλȣς τε πολλȣ̀ς ἐπὶ ταύτῃ, καὶ τὸν Ἰάσονα μετεπέμψατο [7]. ὁ δὲ πόθῳ γεωργίας ἐν τοῖς χωρίοις διατελῶν, ἔσπευσεν [8] ἐπὶ τὴν θυσίαν. διαβαίνων δὲ ποταμὸν Ἄναυρον, ἐξῆλθε [9] μονοσάνδαλος, τὸ ἕτερον ἀπολέσας [10] ἐν τῷ ῥείθρῳ πέδιλον. θεασάμενος [11] δὲ Πελίας αὐτὸν, καὶ τὸν χρησμὸν συμβαλὼν [12], ἠρώτα [13] προσελθὼν, τί ἂν ἐποίησεν [14] ἐξȣσίαν ἔχων, εἰ λόγιον ἦν [15] αὐτῷ, πρός τινος φονευθήσεσθαι [16] τῶν πολιτῶν. ὁ δὲ, τὸ χρυσόμαλλον δέρας, ἔφη, προσέταττον ἂν [17] φέρειν αὐτῷ. τȣ̃το Πελίας ἀκȣ́σας, εὐθὺς ἐπὶ τὸ δέρας ἐλθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν. τȣ̃το δὲ ἐν Κόλχοις ἦν ἐν Ἄρεος ἄλσει κρεμάμενον [18] ἐκ δρυός. ἐφρȣρεῖτο δὲ ὑπὸ δράκοντος ἀΰπνȣ. ἐπὶ τȣ̃το πεμπόμενος Ἰάσων, Ἄργον παρεκάλεσε τὸν Φρίξȣ [19]· κἀκεῖνος, Ἀθηνᾶς ὑποθεμέ-

θεμένης [20], πεντηκόντορον ναῦν κατεσκεύασε τὴν προσαγορευθεῖσαν [21] ἀπὸ τȣ̃ κατασκευάσαντος [22] Ἀργώ. Ὡς δὲ ἡ ναῦς κατεσκευάσθη, χρωμένῳ [23] ὁ θεὸς πλεῖν ἐπέτρεψε, συναθροίσαντι [24] τȣ̀ς ἀρίςȣς τῆς Ἑλλάδος.

1 οἰκέω. 2 χράομαι (das Orakel fragen). 3 θεσπίζω. 4 φυλάσσω. 5 ἀγνοέω. 6 γινώσκω. 7 μεταπέμπομαι. 8 σπεύδω. 9 ἐξέρχομαι. 10 ἀπόλλυμι. 11 θεάομαι. 12 συμβάλλω. 13 scil. τὸν Ἰάσονα. 14 ποιέω (was er thun würde). 15 εἰμί. 16 φονεύω. 17 ich würde ihm auftragen. 18 κρέμαμαι. 19 scil. υἱὸν. 20 ὑποτίθημι. 21 προσαγορεύω. 22 κατασκευάζω. 23 χράομαι (da er das Orakel befragte) 24 συναθροίζω.

13. Ankunft der Argonauten in Kolchis; Eroberung des goldnen Vließes durch Hülfe der Medea.

Οἱ δὲ Ἀργοναῦται παραπλεύσαντες [1] Θερμώδοντα καὶ Καύκασον, ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν ἦλθον [2]. οὗτος τῆς Κολχικῆς ἐςὶ γῆς. Καθορμισθείσης [3] δὲ τῆς νηὸς, ἧκε πρὸς Αἰήτην Ἰάσων καὶ τὰ ἐπιταγέντα [4] ὑπὸ Πελίȣ λέγων, παρεκάλει δȣ̃ναι [5] τὸ δέρας αὐτῷ. ὁ δὲ δώσειν [6] ὑπέσχετο [7], ἐὰν τȣ̀ς χαλκόποδας ταύρȣς μόνος καταζεύξῃ [8]. ἦσαν [9] δὲ ἄγριοι παρ' αὐτῷ ταῦροι δύο, μεγέθει διαφέροντες, δῶρον Ἡφαίςȣ, οἳ χαλκȣ̃ς μὲν εἶχον [10] πόδας [11], πῦρ δὲ ἐκ ςομάτων ἐφύσων [12]. τȣ́τȣς αὐτῷ ζεύξαντι [13] ἐπετάσσετο σπείρειν δράκοντος ὀδόντας. ἀπορȣ̃ντος δὲ τȣ̃ Ἰάσονος, πῶς ἂν δύναιτο [14] τȣ̀ς ταύρȣς καταζεῦξαι, Μήδεια αὐτȣ̃ ἔρωτα ἔσχεν· ἦν δὲ αὕτη θυγάτηρ Αἰήτȣ, Φαρμακίς. δεδοικυῖα [15] δὲ, μὴ πρὸς τῶν ταύρων διαφθαρῇ [16], κρύφα τȣ̃ πατρὸς συνεργήσειν [17] αὐτῷ πρὸς

τὴν

τὴν κατάζευξιν τῶν ταύρων ἐπηγγείλατο 18, καὶ τὸ δέρας ἐγχειριεῖν 19, ἐὰν ὀμόσῃ 20 αὐτὴν ἕξειν 21 γυναῖκα, καὶ εἰς Ἑλλάδα σύμπλουν ἀγάγηται 22. ὀμόσαντος δὲ Ἰάσονος, φάρμακον δίδωσιν. ᾧ καταζευγνύναι μέλλοντα τοὺς ταύρους, ἐκέλευσε χρῖσαι 23 τήν τε ἀσπίδα, καὶ τὸ δόρυ, καὶ τὸ σῶμα. τούτῳ γὰρ χρισθέντα 24, ἔφη, πρὸς μίαν ἡμέραν μήτε ἂν ὑπὸ πυρὸς ἀδικηθήσεσθαι 25, μήτε ὑπὸ σιδήρου. ἐδήλωσε 26 δὲ αὐτῷ. σπειρομένων τῶν ὀδόντων, ἐκ γῆς ἄνδρας μέλλειν ἀναδύεσθαι ἐπ᾽ αὐτὸν καθωπλισμένους 27, οὓς, ἔλεγεν, ἐπειδὰν ἀθρόους θεάσηται 28, βάλληξεις μέσον λίθους ἄποθεν· ὅταν δὲ ὑπὲρ τούτου μάχωνται πρὸς ἀλλήλους, τότε κτείνειν αὐτούς. Ἰάσων δὲ τοῦτο ἀκούσας, καὶ χρισάμενος τῷ φαρμάκῳ, παραγενόμενος εἰς τὸ τοῦ νεὼ * ἄλσος, ἐμάστευε τοὺς ταύρους, καὶ σὺν πολλῷ πυρὶ ὁρμήσαντας 29 αὐτοὺς κατέζευξε. σπείροντος δὲ αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας, ἀνέτελλον 30 ἐκ τῆς γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι. ὁ δὲ, ὅπου πλείονας ἑώρα 31, βάλλων ἀφανῶς λίθους πρὸς αὐτοὺς, μαχομένους πρὸς ἀλλήλους, προσιὼν ἀνῄρει 32. κατεζευγμένων δὲ τῶν ταύρων, οὐκ ἐδίδου 33 τὸ δέρας Αἰήτης· ἐβούλετο δὲ τήν τε Ἀργὼ καταφλέξαι 34, καὶ κτεῖναι τοὺς ἐμπλέοντας. Φθάσασα 35 δὲ Μήδεια, τὸν Ἰάσονα νυκτὸς ἐπὶ τὸ δέρας ἤγαγε 36, καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα 37 τοῖς φαρμάκοις, μετὰ Ἰάσονος, ἔχουσα τὸ δέρας, ἐπὶ τὴν Ἀργὼ παρεγένετο. συνείπετο 38 δὲ αὐτῇ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἄψυρτος. οἱ δὲ νυκτὸς μετὰ τούτων ἀνήχθησαν 39. Αἰήτης δὲ ἐπιγνοὺς 40. τὰ τῇ Μηδείᾳ τετολμημένα 41, ὥρμησε τὴν ναῦν διώκειν. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν πλησίον ὄντα Μήδεια, τὸν ἀδελφὸν φονεύει· καὶ μελίσασα 42, κατὰ βυθοῦ ῥίπτει. συναθροίζων δὲ Αἰήτης τὰ τοῦ παιδὸς μέλη,

τῆς διώξεως ὑστέρησε [43]. διόπερ ὑποστρέψας [44], καὶ τὰ σωθέντα [45] τοῦ παιδὸς μέλη θάψας [46], τὸν τόπον προσηγόρευσε [47] Τόμους [48].

1 παραπλέω. 2 ἔρχομαι. 3 καθορμίζω. 4 ἐπιτάσσω. 5 δίδωμι. 6 ebenfalls von δίδωμι. 7 ὑπισχνέομαι. 8 καταζευγνύω. 9 εἰμί. 10 ἔχω. 11 πᾶς. 12 φυσάω. 13 ζευγνύω. 14 δύναμαι. 15 δείδω. 16 διαφθείρω. 17 συνεργέω. 18 ἐπαγγέλλομαι. 19 ἐγχειρίζω. 20 ὀμνύω. 21 ἔχω. 22 ἄγω. 23 χράω. 24 ebenfalls von χράω. 25 ἀδικέω. 26 δηλόω. 27 καθοπλίζω. 28 θεάομαι. * τοῦ νεὼ attische Form statt τοῦ ναοῦ. 29 ὁρμάω. 30 ἀνατέλλω. 31 ὁράω. 32 ἀναιρέω. 33 δίδωμι. 34 καταφλέγω. 35 φθάνω. 36 ἄγω. 37 κατακοιμίζω. 38 συνέπομαι. 39 ἀνάγω. 40 ἐπιγινώσκω. 41 τολμάω. 42 μελίζω. 43 ὑστερέω. 44 ὑποστρέφω. 45 σώζω. 46 θάπτω. 47 προσαγορεύω. 48 von τέμνω, zerschneiden, zerstücken, weil Medea hier ihren Bruder zerstückt hatte.

14. Perseus und Andromeda.

Ὁ Περσεὺς παραγενόμενος εἰς Αἰθιοπίαν, ἧς ἐβασίλευε Κηφεὺς, εὗρε [1] τὴν τούτου θυγατέρα Ἀνδρομέδαν παρακειμένην [2] βορὰν θαλασσίῳ κήτει. Κασσιόπεια γὰρ ἡ Κηφέως γυνὴ, Νηρηΐσιν ἤρισε [3] περὶ κάλλους, καὶ πασῶν εἶναι κρείσσων ηὔχησεν [4]. ὅθεν αἱ Νηρηΐδες ἐμήνισαν [5]. καὶ Ποσειδῶν αὐταῖς συνοργισθεὶς [6], πλήμμυράν τε ἐπὶ τὴν χώραν ἔπεμψε [7] καὶ κῆτος. Ἄμμωνος [8] δὲ χρήσαντος [9] τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς συμφορᾶς, ἐὰν ἡ Κασσιοπείας θυγάτηρ Ἀνδρομέδα προτεθῇ [10] τῷ κήτει βορὰ, τοῦτο ἀναγκασθεὶς [11] ὁ Κηφεὺς ὑπὸ τῶν Αἰθιόπων ἔπραξε [12], καὶ προσέδησε [13] τὴν θυγατέρα πέτρᾳ. ταύτην θεασάμενος ὁ Περσεὺς,

καὶ

καὶ ἐρασθεὶς [14], ἀναιρήσειν ὑπέσχετο [15] Κηφεῖ τὸ κῆτος, εἰ μέλλει σωθεῖσαν [16] αὐτὴν αὐτῷ δώσειν [17] γυναῖκα. ἐπὶ τούτοις γενομένων ὅρκων, ὑποστὰς [18] τὸ κῆτος ἔκτεινε, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν ἔλυσεν. ἐπιβουλεύοντος δὲ αὐτῷ Φινέως, ὃς ἦν ἀδελφὸς τοῦ Κηφέως, ἐγγυώμενος [19] πρῶτος τὴν Ἀνδρομέδαν, μαθὼν [20] τὴν ἐπιβουλὴν, τὴν Γοργόνα [21] δείξας [22], μετὰ τῶν συνεπιβουλευόντων αὐτὸν ἐλίθωσε [23] παραχρῆμα.

1 εὑρίσκω. 2 παράκειμαι. 3 ἐρίζω. 4 αὐχέω. 5 μηνίω. 6 συνοργίζομαι. 7 πέμπω. 8 Jupiter Ammon. 9 χράω. 10 προτίθημι. 11 ἀναγκάζω. 12 πράσσω. 13 προσδέω. 14 ἔραμαι. 15 ὑπισχνέομαι. 16 σώζω. 17 δίδωμι. 18 ὑφίστημι. 19 ἐγγυάω. (der erste Bräutigam der Andromeda). 20 μανθάνω. 21 den Kopf der von ihm getödteten Gorgo oder Medusa. 22 δείκνυμι. 23 λιθόω.

15. Herkules Kampf mit dem nemeischen Löwen.

Ὁ Ἡρακλῆς, τὸ προσταττόμενον ὑπὸ Εὐρυσθέως ἐτέλει. πρῶτον μὲν οὖν ἐπέταξεν [1] αὐτῷ τοῦ Νεμαίου λέοντος τὴν δορὰν κομίζειν· τοῦτο δὲ ζῶον ἦν ἄτρωτον. εἰς δὲ τὴν Νεμέαν ἀφικόμενος [2], καὶ τὸν λέοντα μαστεύσας [3] ἐτόξευσε πρῶτον. ὡς δὲ ἔμαθεν [4] ἄτρωτον ὄντα [5], ἀνατεινάμενος [6] τὸ ῥόπαλον, ἐδίωκε· συμφυγόντος δὲ εἰς ἀμφίστομον σπήλαιον αὐτοῦ, τὴν ἑτέραν ἀπῳκοδόμησεν [7] εἴσοδον· διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἐπεισῆλθε τῷ θηρίῳ καὶ περιθεὶς [8] τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ, κατέσχεν [9] ἄγχων, ἕως ἔπνιξε [10]· καὶ θέμενος [11] ἐπὶ τῶν ὤμων, ἐκόμιζεν εἰς Μυκήνας [12]. Εὐρυσθεὺς δὲ καταλαβὼν [13] αὐτοῦ τὴν ἀνδρείαν, ἀπεῖπε [14] τὸ λοιπὸν αὐτῷ εἰς τὴν πόλιν εἰσιέναι [15].

 1 scil.

1 scil. Εὐρυσθεὺς. von ἐπιτάσσω. 2 ἀφικνέομαι. 3 μαστεύω. 4 μανθάνω. 5 εἰμὶ. 6 ἀνατείνω. 7 ἀποικοδομέω. 8 περιτίθημι. 9 κατέχω. 10 πνίγω. 11 τίθημι. 12 zu Mykenä residirte Eurystheus. 13 καταλαμβάνω. 14 ἀπειπεῖν. 15 εἴσειμι.

16. Lernäische Schlange.

Δεύτερον δὲ ἆθλον ἐπέταξεν αὐτῷ, τὴν Λερναίαν Ὕδραν κτεῖναι. αὕτη δὲ ἐν τῷ τῆς Λέρνης ἕλει ἐκτραφεῖσα 1, ἐξέβαινεν εἰς τὸ πεδίον, καὶ τά τε βοσκήματα καὶ τὴν χώραν διέφθειρεν. εἶχε 2 δὲ ἡ Ὕδρα ὑπερμέγεθες σῶμα. κεφαλὰς ἔχον ἐννέα, τὰς μὲν ὀκτὼ θνητὰς, τὴν δὲ μέσην ἀθάνατον. ἐπιβὰς 3 οὖν ἅρματος, ἡνιοχοῦντος Ἰολάου, παρεγένετο εἰς τὴν Λέρνην· καὶ τοὺς μὲν ἵππους ἔστησε 4. τὴν δὲ Ὕδραν εὑρὼν ἔν τινι λόφῳ, ὅπου ὁ φωλεὸς αὐτῆς ὑπῆρχε, βαλὼν βέλεσι πεπυρωμένοις 5, ἠνάγκασεν 6 ἐξελθεῖν· ἐκβαίνουσαν δὲ αὐτὴν κρατήσας κατεῖχεν 7· ἡ δὲ θατέρῳ τῶν ποδῶν ἐνείχετο 8 περιπλακεῖσα 9· τῷ ῥοπάλῳ δὲ τὰς κεφαλὰς κόπτων, οὐδὲν ἀνύειν ἐδύνατο· μιᾶς γὰρ κοπτομένης κεφαλῆς, δύο ἀνεφύοντο 10. ἐπεβοήθει 11 δὲ καρκῖνος τῇ Ὕδρᾳ ὑπερμεγέθης, δάκνων τὸν πόδα. διὸ τοῦτον ἀποκτείνας, ἐπεκαλέσατο 12 καὶ αὐτὸς βοηθὸν, τὸν Ἰόλαον, ὃς, μέρος τὶ καταπρήσας 13 τῆς ἐγγὺς ὕλης, τοῖς δαλοῖς ἐπικαίων τὰς ἀνατολὰς τῶν ἀναφυομένων κεφαλῶν, ἐκώλυεν ἀνιέναι 14. κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον τῶν ἀναφυομένων κεφαλῶν περιγενόμενος, τὴν ἀθάνατον ἀποκόψας 15 κατώρυξε 16· τὸ δὲ σωμα τῆς Ὕδρας ἀνασχίσας 17, τῇ χολῇ τοὺς ὀϊστοὺς ἔβαψεν 18.

1 ἐκτρέφω. 2 ἔχω. 3 ἐπιβαίνω. 4 ἵστημι. 5 πυρόω. 6 ἀναγκάζω. 7 κατέχω. 8 ἐνέχομαι. 9 περιπλέ-

κω.

κω. 10 ἀναφύω. 11 ἐπιβοηθέω. 12 ἐπικαλέω. 13 καταπρήθω. 14 ἄνειμι. 15 ἀποκόπτω. 16 κατορύσσω. 17 ἀναχίζω. 18 βάπτω.

17. Augias Stall.

Ἄλλον ἐπέταξεν Εὐρυσθεὺς αὐτῷ ἆθλον, τῶν Αὐγείȣ βοσκημάτων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μόνον ἐκφορῆσαι [1] τὴν ὄνθον. ἦν δὲ Αὐγείας βασιλεὺς Ἤλιδος, πολλὰς δὲ εἶχε [2] βοσκημάτων ποίμνας. τȣτῳ προσελθὼν [3] Ἡρακλῆς, ȣ̓ δηλώσας τὴν Εὐρυσθέως ἐπιταγὴν, ἔφασκε μιᾷ ἡμέρᾳ τὴν ὄνθον ἐκφορήσειν, εἰ δώσει [4] τὴν δεκάτην [5] αὐτῷ τῶν βοσκημάτων. Αὐγείας δὲ ἀπιςῶν ὑπισχνεῖται. Ἡρακλῆς δὲ τῆς τε αὐλῆς τὸ θεμέλιον διεῖλε [6], καὶ τὸν Ἀλφειὸν ποταμὸν, καὶ τὸν Πηνειὸν, σύνεγγυς ῥέοντας, παροχετεύσας [7] ἐπήγαγεν [8], ἔκρȣν δι᾽ ἄλλης ἐξόδȣ ποιήσας· μαθὼν δὲ Αὐγείας, ὅτι κατ᾽ ἐπιταγὴν Εὐρυσθέως τȣ̃το ἐπιτετέλεσαι [9], τὸν μισθὸν ȣ̓κ ἀπεδίδȣ [10].

1 ἐκφορέω. 2 ἔχω. 3 προσέρχομαι 4 δίδωμι. 5 scil. μερίδα (den zehnten Theil). 6 διαιρέω. 7 παροχετεύω. 8 ἐπάγω. 9 ἐπιτελέω. 10 ἀποδίδωμι.

18. Aktäon.

Ἀκταίων τραφεὶς [1] παρὰ Χείρωνι [2], κυνηγὸς ἐδιδάχθη [3], καὶ ὕςερον κατεβρώθη [4] ὑπὸ τῶν ἰδίων κυνῶν· καὶ τȣ̃τον ἐτελεύτησε τὸν τρόπον, ὅτι τὴν Ἄρτεμιν λȣομένην εἶδε· καὶ φασὶ τὴν θεὸν παραχρῆμα αὐτȣ̃ τὴν μορφὴν εἰς ἔλαφον ἀλλάξαι [5], καὶ τοῖς ἑπομένοις αὐτῷ πεντήκοντα κυσὶν ἐμβαλεῖν λύσσαν, ὑφ᾽ ὧν κατὰ ἄγνοιαν ἐβρώθη. ἀπολομένȣ δὲ Ἀκταίονος, οἱ κύνες, ἐπιζητȣ̃ντες τὸν δεσπότην,

σπότην, κατωρύοντο, καὶ ζήτησιν ποιούμενοι, παρεγένοντο ἐπὶ τὸ τοῦ Χείρωνος ἄντρον, ὃς εἴδωλον κατεσκεύασεν Ἀκταίονος, ὃ καὶ τὴν λύπην αὐτῶν ἔπαυσε [6].

1 τρέφω. 2 der Centaur Chiron erzog mehrere Prinzen, und führte sie vornehmlich zur Jagd an. 3 διδάσκω. 4 καταβρώσκω. 5 ἀλλάσσω. 6 παύω.

19. Niobe.

Ἀμφίων γαμεῖ Νιόβην τὴν Ταντάλου [1], ἣ γεννᾷ παῖδας μὲν ἑπτὰ, θυγατέρας δὲ ἴσας. Εὔτεκνος δὲ οὖσα Νιόβη, τῆς Λητοῦς [2] εὐτεκνωτέρα εἶπεν ὑπάρχειν. Λητὼ δὲ ἀγανακτήσασα [3] τήν τε Ἄρτεμιν καὶ τὸν Ἀπόλλω κατ' αὐτῶν [4] παρώξυνε, καὶ τὰς μὲν θηλείας ἐπὶ τῆς οἰκίας κατετόξευσεν [6] Ἄρτεμις· τοὺς δὲ ἄῤῥενας κοινῇ πάντας ἐν Κιθαιρῶνι Ἀπόλλων κυνηγετοῦντας ἀπέκτεινεν. αὐτὴ δὲ Νιόβη Θήβας ἀπολιποῦσα [6], πρὸς τὸν πατέρα Τάνταλον ἧκεν εἰς Σίπυλον, κἀκεῖ [7] Διῒ εὐξαμένη [8], τὴν μορφὴν εἰς λίθον μετέβαλε [9]· καὶ χεῖται [10] δάκρυα νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν τοῦ λίθου [11].

1 scil. θυγατέρα. 2 weil nehmlich Latona nur zwei Kinder, den Apollo und die Diana, geboren hatte. 3 ἀγανακτέω. 4 nehmlich gegen die Kinder der Niobe. 5 κατατοξεύω. 6 ἀπολείπω. Theben war die Residenz ihres Gemahls, des Königs Amphion. 7 zusammengezogen statt καὶ ἐκεῖ. 8 εὔχομαι. 9 μεταβάλλω. 10 χέω. 11 τοῦ λίθου scil. ἐκ.

20. Oedipus tödtet seinen Vater, ohne es zu wissen.

Μετὰ τὴν Ἀμφίονος τελευτὴν, Λάϊος τὴν βασιλείαν [1] παρέλαβε, γήμας [2] Ἰοκάστην. Χρήσαντος

τος [2] δὲ τῦ θεῦ, τὸν γεννηθέντα [4] πατροκτόνον ἔσεσθαι [5], τὸ γεννηθὲν [6] ἐκθεῖναι [7] δίδωσι νομεῖ [8], περόναις διατρήσας [9] τὰ σφυρά. Ἀλλ' ἕτος μὲν ἐξέθηκεν [10] εἰς Κιθαιρῶνα. Πολύβε δὲ βεκόλοι, τῦ Κορινθίων βασιλέως, τὸ βρέφος εὑρόντες [11], πρὸς τὴν αὐτῦ γυναῖκα Περίβοιαν ἤνεγκαν [12]. ἡ δὲ ἀνελῦσα [13] ὑποβάλλεται, καὶ θεραπεύσασα [14] τὰ σφυρὰ Οἰδίπεν καλεῖ, τῦτο θεμένη [15] τὸ ὄνομα διὰ τὸ τὰς πόδας ἀνοιδῆσαι [16]. τελειωθεὶς [17] δὲ ὁ παῖς, καὶ διαφέρων τῶν ἡλίκων ἐν ῥώμῃ, διὰ φθόνον ὠνειδίζετο [18] ὑπόβλητος. Ὁ δὲ, πυνθανόμενος παρὰ τῆς Περιβοίας μαθεῖν [19] ἐκ ἠδύνατο [20]. ἀφικόμενος δὲ εἰς Δελφὲς, περὶ τῶν ἰδίων ἐπυνθάνετο γονέων· ὁ δὲ θεὸς εἶπεν αὐτῷ, εἰς τὴν πατρίδα μὴ πορεύεσθαι· τὸν μὲν γὰρ πατέρα φονεύσειν, τὴν δὲ μητέρα γαμήσειν. Τῦτο ἀκέσας Κόρινθον μὲν ἀπέλιπεν [21]. ἐφ' ἅρματος δὲ διὰ τῆς Φωκίδος φερόμενος, συντυγχάνει κατά τινα ςενὴν ὁδὸν ἐφ' ἅρματος ὀχεμένῳ Λαΐῳ καὶ Πολυφόντῃ· κῆρυξ δὲ ἕτος ἦν Λαΐε· καὶ κελεύσαντος ἐκχωρεῖν, καὶ δι' ἀπείθειαν καὶ ἀναβολὴν κτείναντος τῶν ἵππων τὸν ἕτερον, ἀγανακτήσας Οἰδίπες καὶ Πολυφόντην καὶ Λάϊον ἀπέκτεινε, καὶ παρεγένετο εἰς Θήβας. Τὴν δὲ βασιλείαν Κρέων παραλαμβάνει.

1 die Herrschaft von Theben. 2 γαμέω. 3 χράω. 4 γεννάω (sein Sohn). 5 εἰμί. 6 das Kind. 7 ἐκτίθημι. 8 νομεύς. 9 διατρέω. 10 ἐκτίθημι. 11 εὑρίσκω. 12 φέρω. 13 ἀναιρέω (sie nahm das Kind auf). 14 θεραπεύω. 15 τίθημι. 16 ἀνοιδέω. 17 τελειόω. 18 ὀνειδίζω. 19 μανθάνω. 20 δύναμαι. 21 ἀπολείπω.

21. Ferneres Schicksal des Oedipus; Räthsel der Sphinx.

Κρέοντος βασιλεύοντος 1 οὐ μικρὰ συμφορὰ κατέχει Θήβας. ἔπεμψε 2 γὰρ Ἥρα Σφίγγα, ἣ εἶχε 3 πρόσωπον μὲν γυναικὸς, στῆθος δὲ καὶ βάσιν καὶ οὐρὰν λέοντος, καὶ πτέρυγας 4 ὄρνιθος· μαθοῦσα 5 δὲ αἴνιγμά τι παρὰ Μουσῶν, ἐπὶ τὸ Φίκειον ὄρος ἐκαθέζετο· καὶ τοῦτο προὔτεινε 6 Θηβαίοις, ἦν δὲ τὸ αἴνιγμα. τί ἐστιν, ὃ μίαν ἔχον φωνὴν, τετράπουν καὶ δίπουν καὶ τρίπουν γίνεται; χρησμοῦ δὲ Θηβαίοις ὑπάρχοντος, τηνικαῦτα ἀπαλλαγήσεσθαι 7 τῆς Σφιγγὸς, ἡνίκα ἂν τὸ αἴνιγμα λύσωσι 8, καὶ συνιόντων 9 εἰς αὐτὸ πολλάκις, ἐζήτει, τί τὸ λεγόμενόν ἐστιν. ἐπεὶ δὲ μὴ εὕρισκον, ἁρπάσασα 10 ἕνα, κατεβίβρωσκε. πολλῶν δὲ ἀπολλυμένων, καὶ τὸ τελευταῖον Αἵμονος τοῦ Κρέοντος 11, κηρύσσει Κρέων, τῷ τὸ αἴνιγμα λύσοντι 12 καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν Λαΐου δώσειν 13 γυναῖκα. Οἰδίπους δὲ ἀκούσας ἔλυσεν 14, εἰπὼν 15, τὸ αἴνιγμα, τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς λεγόμενον, ἄνθρωπον εἶναι· γεννᾶσθαι γὰρ τετράπουν βρέφος, τοῖς τέτταρσιν ὀχούμενον 16 κώλοις 17· τελειούμενον δὲ τὸν ἄνθρωπον, δίπουν· γηρῶντα 18 δὲ τρίτην προσλαμβάνειν βάσιν τὸ βάκτρον. ἡ μὲν οὖν Σφὶγξ ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἑαυτὴν ἔῤῥιψεν 19. Οἰδίπους δὲ τὴν βασιλείαν παρέλαβε 20, καὶ τὴν μητέρα ἔγημεν 21 ἀγνοῶν· καὶ παῖδας ἐτέκνωσεν 22 ἐξ αὐτῆς Πολυνείκη καὶ Ἐτεοκλέα· θυγατέρας δὲ Ἰσμήνην καὶ Ἀντιγόνην. Φανέντων 23 δὲ ὕστερον τῶν λανθανόντων 24, Ἰοκάστη μὲν ἐξ αἰσχύνης ἑαυτὴν ἀνήρτησεν 25. Οἰδίπους δὲ τὰς ὄψεις τυφλώσας 26 ἐκ Θηβῶν ἠλαύνετο 27, ἀρὰς τοῖς παισὶ θέμενος 28, οἳ, τῆς πόλεως αὐτὸν ἐκβαλλόμενον θεωροῦντες, 29 οὐκ ἐπήμυναν. 30 Παραγενό-

μενος

μενος δὲ σὺν Ἀντιγόνῃ εἰς Κολωνὸν τῆς Ἀττικῆς 31, ἔνθα τὸ τῶν Εὐμενίδων ἐςὶ τέμενος, καθίζει ἱκέτης· καὶ προσδεχθεὶς 32 ὑπὸ Θησέως μετ' ὀ πολὺν χρόνον ἀπέθανεν.

1 κατέχω. 2 πέμπω. 3 ἔχω. 4 πτέρυξ. 5 μανθάνω. 6 προτείνω. 7 ἀπαλλάσσω. 8 λύω. 9 σύνειμι. öfters, wenn die Theber des Räthsels wegen (εἰς αὐτὸ scil. αἴνιγμα) zusammen gekommen waren, fragte sie sie u. s. w. 10 ἁρπάζω. 11 scil. υἱȣ̃. 12 λύω. 13 δίδωμι. 14 λύω. 15 ἕπω. 16 ὀχέω. 17 weil nehmlich das Kind auf Händen und Füßen kriecht. 18 γηράω. 19 ῥίπτω. 20 παραλαμβάνω. 21 γαμέω. 22 τεκνόω. 23 φαίνω. 24 als die bisher verborgnen Begebenheiten, nehmlich der Vatermord und die Blutschande des Oedipus, an den Tag kamen. 25 ἀναρτάω. 26 τυφλόω. 27 ἐλαύνω. 28 τίθημι (er verfluchte seine Söhne). 29 θεωρέω. 30 ἐπαμύνω. 31 scil. τόπον. 32 προσδέχομαι.

22. Der erste Thebische Krieg.

1. Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης 1 περὶ τῆς βασιλείας συντίθενται 2 πρὸς ἀλλήλȣς· καὶ αὐτοῖς δοκεῖ τὸν ἕτερον παρ' ἐνιαυτὸν 3 ἄρχειν. Τινὲς μὲν ȣ̃ν λέγȣσι, πρῶτον ἄρξαντος 4 Πολυνείκȣς, παραδȣ̃ναι 5 μετ' ἐνιαυτὸν τὴν βασιλείαν Ἐτεοκλεῖ· τινὲς δὲ, πρῶτον Ἐτεοκλέȣς ἄρξαντος, μὴ βȣ́λεσθαι παραδȣ̃ναι τὴν βασιλείαν.

1 die hinterlaßnen Söhne des Oedip. 2 συντίθημι. 3 einer um den andern ein Jahr lang. 4 ἄρχω. 5 παραδίδωμι.

2. Φυγαδευθεὶς 1 ȣ̃ν Πολυνείκης ἐκ Θηβῶν ἧκεν εἰς Ἄργος, τὸν ὅρμον ἔχων 2. ἐβασίλευε δὲ Ἄργȣς

γους Ἄδραστος· καὶ τοῖς τούτου βασιλείοις νύκτωρ προσπελάζει· καὶ συνάπτει μάχην[3] Τυδεῖ τῷ Οἰνέως, φεύγοντι Καλυδῶνα[4]. γενομένης δὲ ἐξαίφνης βοῆς, ἐπιφανεὶς[5] Ἄδραστος διέλυσεν[6] αὐτούς· καὶ μάντεώς τινος ὑπομνησθεὶς[7], λέγοντος αὐτῷ, κάπρῳ καὶ λέοντι συζεῦξαι[8] τὰς θυγατέρας, ἀμφοτέρους εἵλετο[9] νυμφίους· εἶχον[10] γὰρ ἐπὶ τῶν ἀσπίδων, ὁ μὲν, κάπρου προτομὴν, ὁ δὲ, λέοντος· καὶ αὐτοὺς Ἄδραστος ἀμφοτέρους εἰς τὰς πατρίδας ὑπέσχετο[11] κατάξειν[12].

1 φυγαδεύω. 2 dis Halsband war eine Arbeit Vulkans und ehemals von diesem dem Kadmus, des Polynikes Ahnherrn, bei seiner Vermählung für seine Gemahlin Harmonia geschenkt worden. 3 er ward handgemein mit dem Tydeus, der dieselbe Nacht beim Adrast angekommen war. 4 Kalydon war des Tydeus Vaterstadt, aus der er wegen eines unvorsätzlichen Mordes hatte entweichen müssen. 5 ἐπιφαίνομαι. 6 διαλύω 7 ὑπομνάομαι. 8 συζευγνύω. 9 (er wählte sie) von αἱρέω. 10 ἔχω. 11 ὑπισχνέομαι. 12 κατάγω.

3. Ἄδραστος δὲ πρῶτον ἐπὶ Θήβας ἔσπευδε στρατεύεσθαι, καὶ τοὺς ἀριστέας συνήθροιζεν[1]. Ἀμφιάραος δὲ ὁ Οἰκλέους[2], μάντις ὢν, καὶ προειδὼς[3], ὅτι δεῖ πάντας τοὺς στρατευσαμένους χωρὶς Ἀδράστου τελευτῆσαι, αὐτός τε ὤκνει[4] στρατεύεσθαι καὶ τοὺς λοιποὺς ἀπέτρεπε. Πολυνείκης δὲ ἀφικόμενος πρὸς Ἶφιν ἠξίου[5] μαθεῖν. πῶς ἂν Ἀμφιάραος ἀναγκασθείη[6] στρατεύεσθαι· ὁ δὲ εἶπεν, εἰ λάβοι τὸν ὅρμον Ἐριφύλη. Ἀμφιάραος μὲν οὖν ἀπεῖπεν[7] Ἐριφύλῃ, παρὰ Πολυνείκους δῶρα λαμβάνειν. Πολυνείκης δὲ δοὺς[7] αὐτῇ τὸν ὅρμον ἠξίου

τὸν

τὸν Ἀμφιάραον πεῖσαι [9] στρατεύειν. Ἐριφύλη δὲ, τὸν ὅρμον λαβοῦσα, ἔπεισε τὸν Ἀμφιάραον στρατεύειν. Ἀμφιάραος δὲ τοῖς παισὶν ἐντολὰς ἔδωκε τελειωθεῖσι [10], τὴν μητέρα κτείνειν.

1 συναθροίζω. 2 scil. υἱός. 3 προειδέω. 4 ὀκνέω. 5 ἀξιόω. 6 ἀναγκάζω. 7 ἀπειπεῖν. 8 δίδωμι. 9 πείθω. 10 τελειόω (wenn sie erwachsen seyn würden).

4. Ἄδραστος δὲ συναθροίσας [1], σὺν ἡγεμόσιν ἑπτὰ πολεμεῖν ἔσπευδε Θήβας. Οἱ δὲ ἡγεμόνες ἦσαν [2] οἵδε, Ἄδραστος, Ἀμφιάραος, Καπανεὺς, Ἱππομέδων· οὗτοι μὲν ἐξ Ἄργους· Πολυνείκης Οἰδίποδος [3], ἐκ Θηβῶν· Τυδεὺς Οἰνέως, Αἰτωλός· Παρθενοπαῖος, Ἀρκάς. Ὡς δὲ ἦλθον [4] εἰς τὸν Κιθαιρῶνα, πέμπουσι Τυδέα προεροῦντα [5] Ἐτεοκλεῖ, τὴν βασιλείαν παραχωρεῖν Πολυνείκει, καθὰ συνέθεντο [6]· μὴ προσέχοιτος δὲ Ἐτεοκλέους, διάπειραν τῶν Θηβαίων Τυδεὺς ποιούμενος, καθ' ἕνα προκαλούμενος [7] πάντων περιεγένετο. οἱ δὲ πεντήκοντα ἄνδρας ὁπλίσαντες [8] ἀπίοντα [9] ἐνήδρευσαν [10] αὐτόν· πάντας δὲ αὐτοὺς χωρὶς Μαίονος ἀπέκτεινε· κἄπειτα [11] ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἦλθεν.

1 συναθροίζω (scil. στρατὸν). 2 εἰμί. 3 scil. υἱός. 4 ἔρχομαι. 5 προερέω. 6 συντίθημι. 7 er foderte sie einzeln zum Kampf auf. 8 ὁπλίζω. 9 ἄπειμι. 10 ἐνεδρεύω. 11 zusammengezogen aus καὶ ἔπειτα.

5. Ἀργεῖοι δὲ καθοπλισθέντες [1] προσῄεσαν [2] τοῖς τείχεσι. Καθώπλισε δὲ καὶ Ἐτεοκλῆς Θηβαίους, καὶ, πῶς ἂν περιγένοιτο τῶν πολεμίων, ἐμαντεύετο. ἦν δὲ παρὰ Θηβαίοις μάντις Τειρεσίας πολυχρόνιος. οὗτος οὖν Θηβαίοις μαντευόμενος, εἶπε νικη-

νικήσειν 3, ἐὰν Μενοικεὺς ὁ Κρέοντος Ἄρει 4 σφάγιον αὑτὸν ἐπιδιδῷ. τοῦτο ἀκούσας Μενοικεὺς ὁ Κρέοντος ἑαυτὸν πρὸ τῶν πυλῶν ἔσφαξε 5.

1 καθοπλίζω. 2 πρόσειμι. 3 scil. αὐτοὺς. 4 Ἄρης. 5 σφάττω.

6. Μάχης δὲ γενομένης, οἱ Καδμεῖοι μέχρι τῶν τειχῶν συνεδιώχθησαν 1. Καὶ Καπανεὺς ἁρπάσας 2 κλίμακα, ἐπὶ τὰ τείχη δι᾽ αὐτῆς ἀνῄει 3, καὶ Ζεὺς αὐτὸν κεραυνοῖ. Τούτου δὲ γενομένου, τροπὴ τῶν Ἀργείων γίνεται. ὡς δὲ ἀπώλλυντο 4 πολλοὶ, δόξαν 5 ἑκατέροις τοῖς στρατεύμασι, Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης περὶ τῆς βασιλείας μονομαχοῦσι, καὶ κτείνουσιν ἀλλήλους. Καρτερᾶς δὲ πάλιν γενομένης μάχης, Ἀμφιαράῳ φεύγοντι πρὶν τὰ νῶτα τρωθῆ 6, Ζεὺς κεραυνὸν βαλὼν τὴν γῆν διέστησεν 7. Ὁ δὲ σὺν τῷ ἅρματι καὶ τῷ ἡνιόχῳ ἐκρύφθη 8. καὶ Ζεὺς ἀθάνατον αὐτὸν ἐποίησεν. Ἄδραστον δὲ μόνον ἵππος διέσωσεν 9 Ἀρίων.

1 συνδιώκω. 2 ἁρπάζω. 3 ἄνειμι. 4 ἀπόλλυμι. 5 von δοκέω. Das Particip δόξαν steht absolute statt des Genitivs δόξαντος. (da es ihnen gut dünkte). 6 τιτρώσκω. 7 διΐστημι. 8 κρύπτω. 9 διασώζω.

7. Κρέων δὲ τὴν Θηβαίων βασιλείαν παραλαβὼν 1, τοὺς τῶν Ἀργείων νεκροὺς ἔρριψεν 2 ἀτάφους· καὶ κηρύξας 3, μηδένα θάπτειν, φύλακας κατέστησεν 4. Ἀντιγόνη δὲ, μία τῶν Οἰδίποδος θυγατέρων, κρύφα τὸ Πολυνείκους σῶμα κλέψασα 5 ἔθαψε 6· καὶ φωραθεῖσα 7 ὑπὸ Κρέοντος τῷ τάφῳ ζῶσα 8 ἐνεκρύφθη 9.

1 παραλαμβάνω. 2 ῥίπτω. 3 κηρύσσω. 4 καθίςημι. (er stellte darum Wache, damit niemand seinen Befehl, keinen zu begraben, übertreten sollte.) 5 κλέπτω. 6 θάπτω. 7 φωράω. 8 ζάω. 9 ἐγκρύπτω.

8. Μετὰ δὲ ἔτη δέκα οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες, κληθέντες 1 Ἐπίγονοι, ςρατεύειν ἐπὶ Θήβας προηρῆντο 2, τὸν τῶν πατέρων θάνατον τιμωρήσασθαι 3 βȣλόμενοι. ȣ̃τοι πρῶτον μὲν πορθȣ̃σι τὰς πέριξ κώμας· ἔπειτα τῶν Θηβαίων ἐπελθόντων 4, γενναίως μάχονται, καὶ εἰσίασιν εἰς τὴν πόλιν καὶ συναθροίζȣσι τὴν λείαν, καὶ καθαιρȣ̃σι τὰ τείχη.

1 καλέω. 2 προαιρέομαι. 3 τιμωρέω. 4 ἐπέρχομαι.

23. Achilles.

Θέτις ἐγέννησε 1 ἐκ Πηλέως βρέφος. Ἀθάνατον δὲ θέλȣσα ποιῆσαι 2 τȣ̃το, κρύφα Πηλέως 3 εἰς τὸ πῦρ ἐγκρυβȣ̃σα 4 τῆς νυκτὸς, ἔφθειρεν ὃ ἦν αὐτῷ θνητὸν πατρῷον· μεθ' ἡμέραν δὲ ἔχριεν ἀμβροσίᾳ. Πηλεὺς δὲ ἐπιτηρήσας 5, καὶ ἀσπαίροντα τὸν παῖδα ἰδὼν ἐπὶ τȣ̃ πυρὸς, ἐβόησε 6, καὶ Θέτις κωλυθεῖσα 7 τὴν προαίρεσιν τελειῶσαι 8, νήπιον τὸν παῖδα ἀπολιπȣ̃σα 9, πρὸς Νηρηΐδας 10 ᾤχετο 11· κομίζει δὲ τὸν παῖδα πρὸς Χείρωνα Πηλεύς. ὁ δὲ λαβὼν αὐτὸν ἔτρεφε σπλάγχνοις λεόντων, καὶ συῶν ἀγρίων καὶ ἄρκτων μυελοῖς· καὶ ὠνόμασεν 12 Ἀχιλλέα. ὡς δὲ ἐγένετο ἐννaετὴς Ἀχιλλεὺς, Κάλχαντος λέγοντος ȣ̓ δύνασθαι χωρὶς αὐτȣ̃ Τροίαν αἱρεθῆναι 13, Θέτις προειδυῖα 14, ὅτι δεῖ ςρατευόμενον αὐτὸν ἀπολέσθαι 15, ἔκρυψεν 16

ἐσθῆτι γυναικείᾳ ὡς παρθένον. Ὀδυσσεὺς δὲ εὗρε αὐτόν· καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς Τροίαν ἦλθε.

1 γεννάω. 2 ποιέω. 3 ohne daß Peleus es wußte. 4 ἐγκρύπτω. 5 ἐπιτηρέω. 6 βοάω. 7 κωλύω. 8 τελειόω. 9 ἀπολείπω 10 die Nereiden waren ihre Schwestern. 11 οἴχομαι. 12 ὀνομάζω. 13 αἱρέω. 14 προειδέω. 15 ἀπόλλυμι. 16 κρύπτω.

25. Das kretische Labyrinth; Dädalus.

Μινώταυρος εἶχε ταύρου πρόσωπον, τὰ δὲ λοιπὰ ἀνδρός. οὗτος ἐν Λαβυρίνθῳ ἦν καθειργμένος [1]· ἐν ᾧ τὸν εἰσελθόντα ἀδύνατον ἦν ἐξιέναι [2]. πολυπλόκοις γὰρ καμπαῖς τὴν ἀγνοουμένην ἔξοδον ἀπέκλειε. κατεσκευάκει [3] δὲ αὐτὸν Δαίδαλος· οὗτος ἦν ἀρχιτέκτων ἄριστος καὶ πρῶτος ἀγαλμάτων εὑρετής. οὗτος ἐξ Ἀθηνῶν ἔφυγεν [4], ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως βαλὼν τὸν τῆς ἀδελφῆς υἱὸν Τάλω, μαθητὴν [5] ὄντα, δείσας [6], μὴ διὰ τὴν εὐφυΐαν αὐτὸν ὑπερβάλῃ. Φωραθέντος [7] δὲ τοῦ νεκροῦ κριθεὶς [8] ἐν Ἀρείῳ πάγῳ [9], καὶ καταδικασθεὶς [10] πρὸς Μίνωα ἔφυγε· κἀκεῖ [11] τὸν Λαβύρινθον κατεσκεύασεν, εἰς ὃν κατὰ ἔτος Ἀθηναῖοι κόρους ἑπτὰ καὶ κόρας τὰς ἴσας τῷ Μινωταύρῳ βορὰν ἔπεμπον.

1 καθείργω. 2 ἔξειμι. 3 κατασκευάζω. 4 φεύγω. 5 scil. αὐτοῦ. 6 δείδω. 7 φωράω. 8 κρίνω. 9 im Areopagus. 10 καταδικάζω. 11 zusammengezogen aus καὶ ἐκεῖ.

XV.

Aus dem Lukian.

1. Nachricht von sehr alt gewordenen Menschen.

1.

Ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα ἱστορεῖται [1], ὥσπερ Σῆρας μὲν ἱστοροῦσι μέχρι τριακοσίων ζῆν ἐτῶν, οἱ μὲν τῷ ἀέρι, οἱ δὲ τῇ γῇ τὴν αἰτίαν τοῦ μακροῦ γήρως [2] προστιθέντες. οἱ δὲ καὶ τῇ διαίτῃ· ὑδροποτεῖν γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ Ἀθώτας δὲ μέχρι τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν βιοῦν [3] ἱστόρηται, καὶ τοὺς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιοῦν λόγος· τούτους μὲν καὶ κριθίνῳ ἄρτῳ χρωμένους, ὡς ὀξυδορκίας τοῦτο φάρμακον· οἵ γε φασὶ διὰ τὴν τοιαύτην δίαιταν καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους [4] ἐῤῥωμένας εἶναι.

1 man erzählt von ganzen Völkern, die u. s. w.
2 zusammengezogen statt γήρατος von γῆρας.
3 βιόω. 4 vor allen andern.

2. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τῶν μακροβίων ἐθνῶν, ἅτινά φασιν ἐπὶ πλεῖστον διαγίγνεσθαι χρόνον· οἱ μὲν διὰ τὴν γῆν καὶ τὸν ἀέρα, οἱ δὲ διὰ τὴν δίαιταν, οἱ δὲ καὶ δι' ἄμφω. Ἐγὼ δ' ἂν ὑμῖν δικαίως τὴν ἐλπίδα ῥᾳδίως παράσχοιμι [1], ἱστορήσας, ὅτι καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν καὶ κατὰ πάντα ἀέρα μακρόβιοι γεγόνασιν [2] ἄνδρες, οἱ γυμνασίοις τοῖς καθήκουσι καὶ διαίτῃ τῇ ἐπιτηδειοτάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρώμενοι [3].

1 παρέχω. 2 γίγνομαι. 3 χράομαι.

3. Πομπίλιος Νυμᾶς ὁ εὐδαιμονέςατος τῶν Ῥωμαίων βασιλέων, καὶ μάλιςα περὶ τὴν θεραπείαν τῶν θεῶν ἀσχοληθεὶς [1] ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι [2] ἱςορεῖται. Σέρβιος δὲ Τύλλιος, Ῥωμαίων καὶ ἦτος βασιλεὺς, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιώσας ἱςορεῖται. Ταρκύνιος δὲ ὁ τελευταῖος Ῥωμαίων βασιλεύς, Φυγαδευθεὶς, καὶ ἐπὶ Κύμης διατρίβων, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται ςεῤῥότατα βιῶσαι.

1 ἀσχολέω. 2 βιόω.

4. Οὗτοι μὲν ὖν Ῥωμαίων βασιλεῖς, οἷς συνάψω [1] καὶ τὺς λοιπὺς βασιλέας, τὺς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομένυς [2]. Ἀργανθώνιος μὲν ὖν Ταρτησσίων βασιλεὺς πεντήκοντα καὶ ἕκατον ἔτη βιῶναι [3] λέγεται. ἀλλὰ τῦτο μὲν μῦθος τισὶ δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς δὲ ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενήκοντα πέντε τελευτᾷ. Ἱέρων δὲ ὁ Συρακυσίων τύραννος, δύο καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν γενόμενος, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἑβδομήκοντα ἔτη. Ἀτέας δὲ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος πρὸς Φιλίππον περὶ τὸν Ἴςρον ποταμὸν, ἔπεσεν [4] ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη γεγονώς [5]. Βάρδυλις δὲ ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππυ λέγεται μάχεσθαι ἐν τῷ πρὸς Φιλίππον πολέμῳ, εἰς ἐνενήκοντα τελῶν [6] ἔτη.

1 συνάπτω. 2 ἀφικνέομαι. 3 βίωμι. 4 πίπτω. 5 γίνομαι. 6 gelangend.

5. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγυ, ὁ τῶν καθ' ἑαυτὸν [1] εὐδαιμονέςατος βασιλέων, Αἰγύπτυ μὲν ἐβασίλευσε τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη, ζῶν

δε

δὲ παρέδωκε 2 τὴν ἀρχὴν πρὸ δυοῖν ἐτοῖν τῆς τελευτῆς τῷ Πτολεμαίῳ τῷ υἱῷ, Φιλαδέλφῳ δὲ ἐπίκλησιν 3, ὅςις διεδέξατο 4 τὴν πατρῴαν βασιλείαν. Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς 5 ἑκατοντούτης γενόμενος ἐζήτει μὲν ἕνα 6 ἕκαςον τῶν φίλων· μαθὼν 7 δὲ τοὺς πλείςους διεφθαρμένους 8 ὑπὸ Καμβύσου τοῦ υἱέως, καὶ φάσκοντος Καμβύσου κατὰ πρόσταγμα τὸ ἐκείνου ταῦτα πεποιηκέναι 9, ἀθυμήσας ἐτελεύτα τὸν βίον.

1 in seinem Zeitalter. 2 παραδίδωμι. 3 für κατ' ἐπίκλησιν. 4 διαδέχομαι. 5 zum Unterschiede von dem jüngern Kyrus, der gegen seinen Bruder, den König Artaxerxes, rebellirte. 6 εἷς. 7 μανθάνω. 8 διαφθείρω 9 ποιέω.

6. Ἐπεὶ δὲ καὶ φιλόσοφοι καὶ πάντες οἱ περὶ παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειάν πως καὶ οὗτοι ποιούμενοι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθον, ἀναγράψωμεν 1 καὶ τούτων τοὺς ἱςορημένους. Δημόκριτος μὲν ὁ Ἀβδηρίτης, ἐτῶν γεγονὼς 2 τεσσάρων καὶ ἑκατὸν ἀποσχόμενος 3 τροφῆς ἐτελεύτα. Σόλων δὲ, καὶ Θαλῆς, καὶ Πιττακὸς, οἵτινες τῶν κληθέντων 4 ἑπτὰ σοφῶν ἐγένοντο, ἑκατὸν ἕκαςος ἔζησεν 5 ἔτη. Ζήνων δὲ ὁ τῆς Στωϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς, ὀκτὼ καὶ ἐνενήκοντα, ὅν φασιν ἀποσχόμενον τροφῆς τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης δὲ ὁ Ζήνωνος μαθητὴς καὶ διάδοχος, ἐννέα καὶ ἐνενήκοντα ἔτος γεγονὼς ἔτη, φῦμα ἔσχεν 6 ἐπὶ τοῦ χείλους, καὶ ἀποκαρτερῶν, ἐπελθόντων αὐτῷ παρ' ἑταίρων τινῶν γραμμάτων, προσενεγκάμενος 7 τροφὴν, καὶ πράξας περὶ ὧν ἠξίουν 8 οἱ φίλοι, ἀποσχόμενος αὖθις τροφῆς, ἐξέλιπε 9 τὸν βίον. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποιὸς, ῥᾶγα 10 ςαφυλῆς καταπιὼν 11 ἀπεπνίγη,

γη [12], πέντε καὶ ἐνενήκοντα ζήσας [13] ἔτη· ἔτος ὑπὸ Ἰοφῶντος τῦ υἱέως [14] ἐπὶ τέλει τῦ βίϗ παρανοίας κρινόμενος, ἀνέγνω [15] τοῖς δικαςαῖς Οἰδίπϗν τὸν ἐπὶ Κολωνῷ [16], ἐπιδεικνύμενος διὰ τῦ δράματος, ὅπως τὸν νῦν ὑγιαίνει· ὡς τὰς δικαςὰς τὸν μὲν ὑπερθαυμάσαι [17], καταψηφίσαθαι [18] δὲ τῦ υἱῦ αὐτῦ μανίαν. Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς, ἑπτὰ καὶ ἐνενήκοντα ἔτη βιὰς [19], κατέκειτο [20] μὲν ἐπὶ κλίνης ἠρεμῶν. θεασάμενος [21] δὲ ὄνον, τὰ παρεσκευασμένα [22] αὐτῷ σῦκα κατεσθίοντα, ὥρμησε [23] μὲν εἰς γέλωτα· καλέσας δὲ τὸν οἰκέτην καὶ σὺν πολλῷ καὶ ἀθρόῳ γέλωτι εἰπὼν προσδῦναι [24] τῷ ὄνῳ ἀκράτϗ ῥοφεῖν, ἀποπνιγεὶς [25] ὑπὸ τῦ γέλωτος ἀπέθανε.

1 ἀναγράφω. 2 γίνομαι. 3 ἀπέχω. 4 καλέω. 5 ζάω. 6 ἔχω. 7 προσφέρω. 8 ἀξιόω. nachdem er das Verlangen oder den Auftrag seiner Freunde ausgerichtet) 9 ἐκλείπω. 10 ῥάξ. 11 καταπίνω. 12 ἀποπνίγω. 13 ζάω. 14 υἱεύς. 15 ἀναγινώσκω. 16 den Oedip auf dem Hügel Kolonus bei Athen. Wir haben vom Sophokles noch zwei Trauerspiele unter dem Titel Oedip. Das hier gemeinte enthält den Tod desselben. 17 ὑπερθαυμάζω. 18 καταψηφίζομαι. 19 βίωμι. 20 κατάκειμαι. 21 θεάομαι. 22 παρασκευάζω. 23 ὁρμάω. (er brach in ein Gelächter aus). 24 προσδίδωμι. 25 ἀποπνίγω.

2. Einige Gespräche aus dem Lukian.

1. Jupiter, Aeskulap und Herkules.

ΖΕΥΣ. Παύσασθε [1] ὦ Ἀσκληπιὲ καὶ Ἡράκλεις, ἐρίζοντες πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἄνθρωποι· ἀπρεπῆ γὰρ ταῦτα καὶ ἀλλότρια [2] τοῦ συμποσίου τῶν θεῶν. — ΗΡΑΚΛΗΣ. Ἀλλὰ ἐθέλεις, ὦ Ζεῦ, τουτονὶ τὸν φαρμακέα προκατακλίνεσθαί μου; ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ. νὴ Δία, καὶ ἀμείνων γάρ εἰμι. ΗΡ. κατὰ τί, ὦ ἐμβρόντητε· ἢ διότι σε ὁ Ζεὺς ἐκεραύνωσεν [3], ἃ μὴ θέμις ποιοῦντα, νῦν δὲ κατ' ἔλεον αὖθις ἀθανασίας μετείληφας [4]; ΑΣΚΛΗΠ. Ἐπιλέλησαι [5] γὰρ καὶ σὺ, ὦ Ἥρακλες, ἐν τῇ Οἴτῃ καταφλεγεὶς, ὅτι μοι ὀνειδίζεις τὸ πῦρ; ΗΡ. οὔκουν ἴσα καὶ ὅμοια βεβίωται ἡμῖν [6] ὃς Διὸς μὲν υἱός εἰμι, τοσαῦτα δὲ πεπόνηκα [7], ἐκκαθαίρων τὸν βίον [8], θηρία καταγωνιζόμενος, καὶ ἀνθρώπους ὑβριστὰς τιμωρούμενος· σὺ δὲ ῥιζοτόμος εἶ, καὶ ἀγύρτης, νοσοῦσι μὲν ἴσως ἀνθρώποις χρήσιμος ἐπιθήσειν [9] τῶν φαρμάκων [10], ἀνδρῶδες δὲ οὐδὲν ἐπιδεδειγμένος. ΑΣΚΛ. Εὖ λέγεις, ὅτι σου τὰ ἐγκαύματα ἰασάμην, ὅτε πρώην ἀνῆλθες ἡμίφλεκτος, ὑπ' ἀμφοῖν διεφθαρμένος [11] τὸ σῶμα, τοῦ χιτῶνος [12] καὶ μετὰ τοῦτο, τοῦ πυρός. ἐγὼ δὲ εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, οὔτε ἐδούλευσα, ὥσπερ σὺ, οὔτε ἔξαινον ἔρια ἐν Λυδίᾳ, πορφυρίδα ἐνδεδυκὼς [13], καὶ παιόμενος ὑπὸ τῆς Ὀμφάλης [14] χρυσῷ σανδάλῳ, ἀλλ' οὐδὲ μελαγχολήσας ἀπέκτεινα τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα [15]. ΗΡ. εἰ μὴ παύσῃ λοιδορούμενός μοι, αὐτίκα μάλα

εἴσῃ[16], ὡς ἐ πολύ σε ὀνήσει[17] ἡ ἀθανασία, ἐπεὶ ἀράμενός[18] σε, ῥίψω ἐπὶ κεφαλὴν ἐκ τȣ̃ ἐρανȣ̃, ὥςε μηδὲ τὸν Παιήονα ἰάσασθαί σε, τὸ κρανίον συντριβέντα. ΖΕΥΣ. Παύσασθέ, φημι, καὶ μὴ ἐπιταράττετε ἡμῖν τὴν ξυνȣσίαν, ἢ ἀμφοτέρȣς ἀποπέμψομαι ὑμᾶς τȣ̃ συμποσίȣ· καίτοι εὔγνωμον, ὦ Ἥρακλες, προκατακλίνεσθαί σȣ τὸν Ἀσκληπιὸν, ἅτε καὶ πρότερον ἀποθανόντα.

1 παύομαι. 2 unschiklich beim Schmause. 3 Jupiter erschlug mit seinem Blitze den Aeskulap, als er den Sohn des Theseus, Hippolytus, wieder vom Tode erwekt hatte. 4 μεταλαμβάνω. 5 ἐπιλανθάνομαι. 6 wir haben nicht einerlei Lebensart geführt. 7 πονέω. 8 d. i. ich habe das Leben (die Gesellschaft der Menschen) gereinigt, sowol von wilden Thieren als von gewaltthätigen Menschen. 9 ἐπιτίθημι. 10 scil. τινὰ. 11 διαφθείρω. 12 das mit dem vergifteten Blute des Centaur Nessus bestrichene Hembd, welches dem Herkules seine Gemalin Dejanira zuschikte. 13 ἐνδύω. 14 bei der Omphale, Königin von Lydien, diente Herkules eine Zeit lang als Sklave. 15 Herkules hatte in der Raserei seine Gemalin Megara und seine Kinder getödtet. 16 εἴδω. 17 ὀνέω. 18 αἴρω.

2. Merkur und seine Mutter Maja.

ἙΡΜΗΣ. Ἐςι γάρ τις, ὦ μῆτερ, ἐν ȣ̓ρανῷ θεὸς ἀθλιώτερος ἐμȣ̃; — ΜΑΙΑ. μὴ λέγε, ὦ Ἑρμῆ τοιȣ̃τον μηδέν. ἙΡΜ. τί μὴ λέγω, ὃς τοσαῦτα πράγματα ἔχω, μόνος κάμνων καὶ πρὸς τοσαύτας ὑπηρεσίας διασπώμενος[1]; ἕωθεν γὰρ ἐξαναςάντα[2] σαίρειν τὸ συμπόσιον δεῖ καὶ διαςρώσαντα[3] τὴν ἐκκλησίαν, εἶτα εὐθετήσαντα[4] ἕκαςα, παρεςάναι[5] τῷ Διῒ, καὶ διαφέρειν τὰς ἀγγελίας τὰς παρ᾽ αὐτȣ̃ ἄνω καὶ

κάτω

κάτω ἡμεροδρομοῦντα· καὶ ἐπανελθόντα ἔτι κεκονιμένον 6 παρατιθέναι 7 τὴν ἀμβροσίαν· πρὶν δὲ τὸν νεώνητον τοῦτον οἰνοχόον 8 ἥκειν, καὶ τὸ νέκταρ ἐγὼ ἐνέχεον. τὸ δὲ πάντων δεινότατον, ὅτι μηδὲ νυκτὸς καθεύδω μόνος τῶν ἄλλων, ἀλλὰ δεῖ με καὶ τότε τῷ Πλούτωνι ψυχαγωγεῖν, καὶ νεκροπομπὸν εἶναι, καὶ παρεστάναι τῷ δικαστηρίῳ. οὐ γὰρ ἱκανά μοι τὰ τῆς ἡμέρας ἔργα, ἐν παλαίστραις εἶναι, κἀν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττειν, καὶ ῥήτορας ἐκδιδάσκειν, ἀλλ' ἔτι καὶ νεκρικὰ συνδιαπράττειν μεμερισμένον 9. Καίτοι τὰ μὲν τῆς Λήδας τέκνα 10 παρ' ἡμέραν ἑκάτερος ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν ᾅδου εἰσίν. — ἐμοὶ δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ταῦτα κἀκεῖνα ποιεῖν ἀναγκαῖον. Καὶ οἱ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης υἱοὶ 11, ἐκ γυναικῶν δυστήνων γενόμενοι, εὐωχοῦνται ἀφρόντιδες· ὁ δὲ Μαίας τῆς Ἄτλαντος διακονοῦμαι αὐτοῖς. Καὶ νῦν ἄρτι ἥκοντα με ἀπὸ Σιδῶνος παρὰ τῆς Κάδμου ἀδελφῆς 12, ἐφ' ἣν πέπομφέ 13 με ὀψόμενον 14 ὅ, τι πράττει ἡ παῖς, μηδὲ ἀναπνεύσαντα πέπομφεν αὖθις ἐς τὸ Ἄργος ἐπισκεψόμενον 15 τὴν Δανάην 16. Καὶ ὅλως ἀπηγόρευκα 17 ἤδη. εἰ γοῦν μοὶ δυνατὸν ἦν, ἡδέως ἂν ἠξίωσα 18 πεπρᾶσθαι 19, ὥσπερ οἱ ἐν γῇ κακῶς δουλεύοντες.

ΜΑΙΑ. Ἔα ταῦτα, ὦ τέκνον. χρὴ γὰρ πάντα ὑπηρετεῖν τῷ πατρί, νεανίαν ὄντα. καὶ νῦν ὥσπερ ἐπέμφθης 20, σόβει ἐς Ἄργος, μὴ καὶ πληγὰς βραδύνων λάβοις· ὀξύχολοι γὰρ οἱ ἐρῶντες.

1 διασπάω. 2 ἐξανίστημι. 3 διαστρώννυμι. 4 εὐθετέω. 5 παρίστημι. 6 κονίω. 7 παρατίθημι. 8 Ganymedes. 9 μερίζω. 10 Kastor und Pollux. 11 Herkules und Bakchus. 12 Europa. 13 πέμπω. 14 ὄπτομαι. 15 ἐπισκέπτομαι. 16 Danae, Tochter des Königs Akrisius von Argos. 17 ἀπαγορεύω. 18 ἀξιόω. 19 πιπράσκω. 20 πέμπω.

3. Der Kyklop Polyphem und sein Vater Neptun.

ΚΥΚΛΟΨ. Ὦ Πάτερ, οἷα πέπονθα [1] ὑπὸ τοῦ καταράτου ξένου· ὃς μεθύσας [2] ἐξετύφλωσέ [3] με, κοιμωμένῳ ἐπιχειρήσας. ΠΟΣΕΙΔΩΝ. Τίς δὲ ὁ ταῦτα τολμήσας, ὦ Πολύφημε; ΚΥΚΛ. τὸ μὲν πρῶτον Οὖτιν ἑαυτὸν ἀπεκάλει· ἐπεὶ δὲ διέφυγε, καὶ ἔξω ἦν βέλους, Ὀδυσσεὺς ὀνομάζεσθαι ἔφη. ΠΟΣ. Οἶδα ὃν λέγεις, τὸν Ἰθακήσιον· ἐξ Ἰλίου δ᾽ ἀνέπλει. ἀλλὰ πῶς ταῦτ᾽ ἔπραξεν, οὐδὲ πάνυ εὐθαρσὴς ὤν; ΚΥΚΛ. Κατέλαβον ἐν τῷ ἄντρῳ, ἀπὸ τῆς νομῆς ἀναστρέψας [4], πολλούς τινας, ἐπιβουλεύοντας δηλονότι τοῖς ποιμνίοις· ἐπεὶ γὰρ ἐπέθηκα [5] τῇ θύρᾳ τὸ πῶμα (πέτρα δὲ ἔστι μοι παμμεγέθης) καὶ τὸ πῦρ ἀνέκαυσα [6], ἐναυσάμενος [7] ὃ ἔφερον δένδρον ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐφάνησαν [8] ἀποκρύπτειν αὐτοὺς πειρώμενοι· ἐγὼ δὲ συλλαβὼν [9] αὐτῶν τινας, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, κατέφαγον λῃστὰς ὄντας· ἐνταῦθα ὁ πανουργότατος ἐκεῖνος, εἴτε Οὖτις, εἴτε Ὀδυσσεὺς ἦν, δίδωσί μοι πιεῖν φάρμακόν τι [10] ἐγχέας, ἡδὺ μὲν καὶ εὔοσμον, ἐπιβουλότατον δὲ καὶ ταραχωδέστατον· ἅπαντα γὰρ εὐθὺς ἐδόκει μοι περιφέρεσθαι πιόντι, καὶ τὸ σπήλαιον αὐτὸ ἀνεστρέφετο, καὶ οὐκ ἔτι ὅλως ἐν ἐμαυτῷ ἤμην [11]. τέλος δὲ ἐς ὕπνον κατεσπάσθην [12]. ὁ δὲ, ἀποξύνας [13] τὸν μοχλὸν καὶ πυρώσας γε προσέτι, ἐτύφλωσέ με καθεύδοντα· καὶ ἀπ᾽ ἐκείνου τυφλός εἰμί σοι, ὦ Πόσειδον. ΠΟΣ. Ὡς βαθὺν [14] ἐκοιμήθης, ὦ τέκνον, ὃς οὐκ ἐξέθορες [15] μεταξὺ τυφλούμενος· ὁ δ᾽ οὖν Ὀδυσσεὺς πῶς διέφυγεν [16]; οὐ γὰρ ἂν εὖ οἶδ᾽ ὅτι ἐδυνήθη [17] ἀποκινῆσαι τὴν πέτραν ἀπὸ τῆς θύρας. ΚΥΚΛ. Ἀλλ᾽ ἐγὼ ἀφεῖλον [18], ὡς μᾶλλον αὐτὸν λάβοιμι ἐξιόντα, καὶ καθίσας παρὰ

τὴν θύραν, ἐθήρων [19] τὰς χεῖρας ἐκπετάσας [20], μόνα παρεὶς [21] τὰ πρόβατα ἐς τὴν νομὴν, ἐντειλάμενος [22] τῷ κριῷ, ὁπόσα ἐχρῆν πράττειν αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ *. ΠΟΣ. Μανθάνω, ὑπ' ἐκείνοις [23] ὅτι γε ἔλαθεν ὑπεξελθών σε· ἀλλὰ τοὺς ἄλλους γε Κύκλωπας ἔδει ἐπιβοήσασθαι [24] ἐπ' αὐτόν. ΚΥΚΛ. Συνεκάλεσα, ὦ πάτερ, καὶ ἧκον. ἐπεὶ δὲ ἤροντο [25] τοῦ ἐπιβουλεύοντος τὸ ὄνομα, κἀγὼ [26] ἔφη ὅτι Οὖτις ἐστὶ, μελαγχολᾶν οἰηθέντες [27] με, ᾤχοντο [28] ἀπιόντες· οὕτω κατεσοφίσατό [29] με ὁ κατάρατος τῷ ὀνόματι, καὶ ὃ μάλιστα ἠνίασέ [30] με, ὅτι καὶ ὀνειδίζων ἐμοὶ τὴν συμφοράν, οὐδ' ὁ πατήρ φησιν, ὁ Ποσειδῶν, ἰάσεταί [31] σε. ΠΟΣ. Θάρσει, ὦ τέκνον, ἀμυνοῦμαι γὰρ αὐτὸν, ὡς μάθῃ, ὅτι, εἰ καὶ πηρωσίν μοι ὀφθαλμῶν ἰᾶσθαι ἀδύνατον, τὰ γοῦν τῶν πλεόντων, τὸ σώζειν αὐτοὺς καὶ ἀπολλύναι, ἐπ' ἐμοὶ πάντως ἐστί [32]. πλεῖ δὲ ἔτι.

1 πάχω. 2 μεθύσκω. 3 ἐκτυφλόω. 4 ἀναξρέφω. 5 ἐπιτίθημι. 6 ἀνακαίω. 7 ἐγχύω. 8 φαίνω. 9 συλλαμβάνω. 10 er meint den Wein, den ihm Ulysses reichte. 11 εἰμὶ (ich war gar nicht mehr bei mir selbst). 12 κατασπάω. 13 ἀποξύω. 14 scil. ὕπνον. 15 ἐκθορέω. 16 διαφεύγω. 17 δύναμαι. 18 ἀφαιρέω. 19 θηράω. 20 ἐκπετάννυμι. 21 παρίημι. 22 ἐντέλλομαι. * bezieht sich auf die beim Homer befindliche Anrede Polyphems an den größten Bock in seiner Heerde, an dessen Bauch Ulysses sich festhielt. (s. Odyss. IX. v. 447. &c.) 23 unter den Bökken versteckt und festgebunden entgieng Ulysses mit seinen Gefährten dem Polyphem. 24 ἐπιβοάω. 25 ἔρομαι. 26 καὶ ἐγώ. 27 οἴομαι. 28 οἴχομαι. 29 κατασοφίζομαι. 30 ἀνιάω. 31 ἰάομαι. 32 in meiner Gewalt steht.

4. Ju-

4. Jupiter und der Sonnengott.

ΖΕΥΣ. Οἷα πεποίηκας 1, ὦ Τιτάνων κάκιστε; ἀπολώλεκας 2 τὰ ἐν τῇ γῇ ἅπαντα, μειρακίῳ ἀνοήτῳ 3 πιστεύσας τὸ ἅρμα, ὃς τὰ μὲν κατέφλεξε 4, πρόσγειος ἐνεχθεὶς 5, τὰ δὲ ὑπὸ κρύους διαφθαρῆναι 6 ἐποίησε, πολὺ αὐτῶν ἀποσπάσας τὸ πῦρ· καὶ ὅλως οὐδὲν 7 ὅ, τι οὐ ξυνετάραξε 8 καὶ ξυνέχεε 9. Καὶ εἰ μὴ ἐγὼ ξυνεὶς 10 τὸ γιγνόμενον, κατέβαλον αὐτὸν τῷ κεραυνῷ, οὐδὲ λείψανον ἀνθρώπων ἐπέμεινεν ἄν· τοιοῦτον ἡμῖν τὸν καλὸν ἡνίοχον καὶ διφρηλάτην ἐκπέπομφας 11. ἩΛΙΟΣ. Ἥμαρτον 12 ὦ Ζεῦ· ἀλλὰ μὴ χαλέπαινε, εἰ ἐπείσθην 13 υἱῷ πολλὰ ἱκετεύοντι· πόθεν γὰρ ἂν καὶ ἤλπισα 14 τηλικοῦτον γενήσεσθαι 15 κακόν; ΖΕΥΣ. Οὐκ ᾔδεις 16, ὅσης ἐδεῖτο ἀκριβείας τὸ πρᾶγμα, καὶ ὡς, εἰ βραχύ τις ἐκβαίη 17 τῆς ὁδοῦ, οἴχεται πάντα; ἠγνόεις δὲ καὶ τῶν ἵππων τὸν θυμὸν, ὡς δεῖ συνέχειν ἀνάγκῃ τὸν χαλινόν; εἰ γὰρ ἐνδοίη 18 τις, ἀφηνιάζουσιν εὐθύς· ὥσπερ ἀμέλει 19 καὶ τοῦτον ἐξήνεγκαν 20, ἄρτι μὲν ἐπὶ λαιὰ, μετ᾽ ὀλίγον δὲ ἐπὶ τὰ δεξιὰ καὶ ἐς τὸ ἐναντίον τοῦ δρόμου ἐνίοτε, καὶ ἄνω καὶ κάτω ὅλως ἔνθα ἐβούλοντο αὐτοί· ὁ δὲ οὐκ εἶχεν 21, ὅ, τι χρήσαιτο 22 αὐτοῖς. ἩΛΙΟΣ. Ταῦτα μὲν πάντα ἠπιστάμην 23, καὶ διὰ τοῦτο ἀντεῖχον 24 ἐπιπολὺ, καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῷ τὴν ἔλασιν· ἐπεὶ δὲ κατελιπάρησε δακρύων, καὶ ἡ μήτηρ Κλυμένη μετ᾽ αὐτοῦ, ἀναβιβασάμενος 25 ἐπὶ τὸ ἅρμα ὑπεθέμην 26, ὅπως μὲν χρὴ βεβηκέναι 27 αὐτὸν, ἐφ᾽ ὁπόσον δὲ ἐς τὸ ἄνω ὑπερενεχθῆναι 28, εἶτα ἐς τὸ κάταντες αὖθις ἐπινεύειν, καὶ ὡς ἐγκρατῆ εἶναι τῶν ἡνιῶν, καὶ μὴ ἐφιέναι 29 τῷ θυμῷ τῶν ἵππων· εἶπον δὲ καὶ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ μὴ ὀρθὴν 30 ἐλαύνοι. ὁ δὲ (παῖς γὰρ ἦν)

ἦν) ἐπιβὰς 31 τοσέτε πυρὸς, καὶ ἐπικύψας 32 ἐς βάθος ἀχανὲς, ἐξεπλάγη 33, ὡς τὸ εἰκός· οἱ δὲ ἵπποι, ὡς ᾔσθοντο 34 ἐκ ὄντα ἐμὲ τὸν ἐπιβεβηκότα 35, καταφρονήσαντες τε μειρακίε, ἐξετράποντο 36 τῆς ὁδε, καὶ τὰ δεινὰ ταῦτα ἐποίησαν. ὁ δὲ τὰς ἡνίας ἀφεὶς 37, οἶμαι δεδιὼς 38 μὴ ἐκπέσῃ 39, αὐτὸς εἴχετο 40 τε δίφρε· ἀλλὰ ἐκεῖνός τε ἤδη ἔχει τὴν δίκην, κἀμοί, ὦ Ζεῦ, ἱκανὸν τὸ πένθος. ΖΕΥΣ. Ἱκανὸν λέγεις, τοιαῦτα τολμήσας; νῦν μὲν ἐν συγγνώμην ἀπονέμω σοι· ἐς δὲ τὸ λοιπὸν, ἤν τι ὅμοιον παρανομήσῃς, ἤ τινα τοιἔτον σεαυτε διάδοχον ἐκπέμψῃς, αὐτίκα εἴσῃ 41, ὁπόσον τε σε πυρὸς ὁ κεραυνὸς πυρωδέςερος 42. ὡς ἐκεῖνον μὲν αἱ ἀδελφαὶ θαπτέτωσαν ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, ἵνα περ ἔπεσεν 43 ἐκδιφρευθεὶς, ἤλεκτρον ἐπ᾽ αὐτῷ δακρύεσαι, καὶ αἴγειροι γιγνέσθωσαν ἐπὶ τῷ πάθει 44· σὺ δὲ συμπηξάμενος 45 τὸ ἅρμα (κατέαγε 46 γὰρ καὶ ὁ ῥυμὸς αὐτε καὶ ἅτερος 47 τῶν τροχῶν συντέτριπται 48) ἔλαυνε, ὑπαγαγὼν τὲς ἵππες· ἀλλὰ μέμνησο 49 τέτων ἁπάντων.

1 ποιέω. 2 ἀπόλλυμι. 3 nehmlich dem Phaethon, dessen Vater der Helios oder Sonnengott war. 4 καταφλέγω. 5 φέρω. 6 διαφθείρω. 7 ἐςί. 8 Attisch für συνετάραξε von συνταράσσω. 9 Attisch für συνέχεε. 10 von συνίημι. 11 ἐκπέμπω. 12 ἁμαρτάνω. 13 πείθω. 14 ἐλπίζω (erwarten). 15 γίνομαι. 16 εἰδέω. 17 ἐκβαίνω. 18 ἐνδίδωμι. 19 nehmlich. 20 ἐκφέρω (sie sind mit ihm durchgegangen). 21 ἔχω (er wußte nicht). 22 χράομαι. (was er mit ihnen anfangen sollte). 23 ἐπίςαμαι. 24 ἀντέχω. 25 ἀναβιβάζω 26 ὑποτίθημι. 27 βαίνω. 28 ὑπερφέρω. 29 ἐφίημι. 30 scil. ὁδὸν 31 ἐπιβαίνω. 32 ἐπικύπτω. 33 ἐκπλήσσω. 34 αἰσθάνομαι. 35 ἐπιβαίνω. 36 ἐκτρέπω. 37 ἀφίημι. 38 δείδω.

39 ἐκπίπτω. 40 ἔχω (er hielt sich fest). 41 εἰδέω. 42 scil. ἐστί. 43 πίπτω. 44 die Schwestern Phaethons wurden mitten in der Trauer über seinen Tod in Pappelbäume verwandelt. 45 συμπήγνυμι. 46 καταγνύω. 47 zusammengezogen statt ὁ ἕτερος. 38 συντρίβω. 49 μνάομαι.

5. Neptun und die Nereiden.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ. Τὸ μὲν στενὸν τοῦτο, ἐς ὃ ἡ παῖς [1] κατηνέχθη [2], Ἑλλήσποντος ἀπ' αὐτῆς καλείσθω· τὸν δὲ νεκρὸν ὑμεῖς, ὦ Νηρηΐδες, παραλαβοῦσαι τῇ Τρῳάδι προσενέγκατε, ὡς ταφείη [3] ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων. ΝΗΡΗΙΔΕΣ. Μηδαμῶς, ὦ Πόσειδον· ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν τῷ ἐπωνύμῳ πελάγει [4] τεθάφθω [5]. ἐλεοῦμεν γὰρ αὐτήν, οἴκτιστα ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς [6] πεπονθυῖαν [7]. ΠΟΣ. τοῦτο μέν, ὦ Ἀμφιτρίτη, οὐ θέμις· οὐδ' ἄλλως καλὸν ἐνταῦθά που κεῖσθαι ὑπὸ τῇ ψάμμῳ αὐτήν, ἀλλ' ὅπερ ἔφην ἐν τῇ Τρῳάδι ἢ ἐν τῇ Χεῤῥονήσῳ [8] τεθάψεται. ἐκεῖνο δὲ παραμύθιον οὐ μικρὸν ἔσται αὐτῇ, ὅτι μετ' ὀλίγον ταὐτὰ καὶ ἡ Ἰνὼ πείσεται [9] καὶ ἐμπεσεῖται [10] ὑπὸ τοῦ Ἀθάμαντος διωκομένη εἰς τὸ πέλαγος, ἀπ' ἄκρου τοῦ Κιθαιρῶνος, καθόπερ καθήκει ἐς τὴν θάλασσαν, ἔχουσα καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῆς ἀγκάλης. ΝΗΡ. Ἀλλὰ κἀκείνην σῶσαι δεήσει [11], χαρισαμένους [12] τῷ Διονύσῳ· τροφὸς γὰρ αὐτοῦ καὶ τίτθη ἡ Ἰνώ. ΠΟΣ. Οὐκ ἐχρῆν οὕτω πονηρὰν οὖσαν [13]. ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαριστεῖν, ὦ Ἀμφιτρίτη, οὐκ ἄξιον. ΝΗΡ. αὕτη [14] δὲ ἄρα τί παθοῦσα κατέπεσεν ἀπὸ τοῦ κριοῦ; ὁ ἀδελφὸς δὲ ὁ Φρύξος ἀσφαλῶς ὀχεῖται; ΠΟΣ. Εἰκότως· νεανίας γὰρ [15] καὶ δύναται ἀντέχειν πρὸς τὴν φοράν· ἡ δὲ ὑπὸ ἀηθείας ἐπιβᾶσα ὀχήματος παραδόξου, καὶ ἀπιδοῦ-

σα [16] ἐς βάθος ἀχανὲς, ἐκπλαγεῖσα [17], καὶ τῷ θάμβει ἅμα σχεθεῖσα [18] καὶ ἰλιγγιάσασα [19] πρὸς τὸ σφοδρὸν της πτήσεως ἀκρατὴς ἐγένετο τῶν κεράτων τοῦ κριοῦ, ὧν τέως ἐπείληπτο [20] καὶ κατέπεσεν ἐς τὸ πέλαγος. ΝΗΡ. οὐκοῦν ἐχρῆν τὴν μητέρα τὴν Νεφέλην βοηθεῖν πιπτούσῃ; ΠΟΣ. ἐχρῆν· ἀλλ᾽ ἡ Μοῖρα πολλῷ τῆς Νεφέλης δυνατωτέρα.

1 Helle, Athamas Tochter, Phrixus Schwester. 2 καταφέρω. 3 θάπτω. 4 in dem nach ihr benannten Hellespont. 5 θάπτω. 6 von der Ino. 7 πάσχω. 8 der thracische Chersones am Hellespont. 9 πάσχω. 10 ἐμπίπτω. 11 δεῖ. scil. ἡμᾶς. 12 χαρίζομαι. (aus Gefälligkeit für den Bakchus). 13 scil. σώζεσθαι. 14 οὗτος (nehmlich die Helle). 15 scil. ἐςί. 16 ἀπειδω. 17 ἐκπλήσσω. 18 ἔχω. 19 ἰλιγγιάζω. 20 ἐπιλαμβάνω.

6. Der Philosoph Menippus und Merkur im Unterreich.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ. Ποῦ δὲ οἱ καλοί εἰσιν, ἢ αἱ καλαὶ, ὦ Ἑρμῆ; ξενάγησόν με νέηλυν ὄντα. ἙΡΜΗΣ. οὐ σχολή μοι [1], ὦ Μένιππε· πλὴν κατ᾽ ἐκεῖνο ἀπόβλεψον [2], ὡς ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἔνθα Ὑάκινθος τέ ἐςι. καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεὺς [3] καὶ Λήδα, καὶ ὅλως τὰ ἀρχαῖα κάλλη πάντα. ΜΕΝ. Ὀςᾶ [4] μόνον ὁρῶ, καὶ κρανία, τῶν σαρκῶν γυμνὰ, ὅμοια τὰ πολλά. ἙΡΜ. Καὶ μὴν ἐκεῖνά ἐςιν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι, τὰ ὀςᾶ, ὧν σὺ ἔοικας [5] καταφρονεῖν. ΜΕΝ. ὅμως τὴν Ἑλένην μοι δεῖξον [6]. οὐ γὰρ ἂν διαγνοίην [7] ἔγωγε. ἙΡΜ. τουτὶ τὸ κρανίον ἡ Ἑλένη ἐςίν. ΜΕΝ. Εἶτα αἱ χίλιαι νῆες [8] διὰ τοῦτο ἐπληρώθησαν ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοσοῦτοι ἔπεσον Ἕλληνές τε καὶ βάρβαροι, καὶ τοσαῦται πό-

λεις

λεις ἀνάςατοι γεγόνασιν; ΈΡΜ. Ἀλλ' ἐκ εἶδες, ὦ Μένιππε, ζῶσαν 9 τὴν γυναῖκα· ἔφης γὰρ ἂν καὶ σὺ ἀνεμέσητον εἶναι Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν 10· ἐπεὶ καὶ τὰ ἄνθη ξηρὰ ὄντα εἴ τις βλέποι ἀποβεβληκότα 11 τὴν βαφὴν, ἄμορφα δηλονότι αὐτῷ δόξει· ὅτε μέντοι ἀνθεῖ, καὶ ἔχει τὴν χροιὰν, κάλλιςά ἐςιν. ΜΕΝ. ἐκῦν τῦτο θαυμάζω, εἰ 12 μὴ συνίεσαν 13 οἱ Ἀχαιοὶ περὶ πράγματος ἕτως ὀλιγοχρονίε καὶ ῥαδίως ἀπανθῦντος πονῦντες. ΈΡΜ. ἐ σχολή μοι, ὦ Μένιππε, συμφιλοσοφεῖν σοι· ὥςε ἐπιλεξάμενος 14 τόπον, ἔνθα ἂν ἐθέλῃς, κεῖσο 15 καταβαλὼν σεαυτόν. ἐγὼ δὲ τὲς ἄλλες νεκρὲς ἤδη μετελεύσομαι 16.

1 scil. ἐςί. 2 ἀποβλέπω. 3 Nireus war der schönste unter allen griechischen Helden vor Troja. 4 ὀςέον. 5 εἴκω. 6 δείκνυμι. 7 διαγινώσκω. 8 ναῦς. 9 ζάω. 10 ein Homerischer Vers (Jl. 3, 155.) von der Helena. 11 ἀποβάλλω. 12 εἰ steht zuweilen statt ὅτι. 13 συνίημι. 14 ἐπιλέγω. 15 κεῖμαι. 16 μετέρχομαι.

7. Charon, Menippus und Merkur.

ΧΑΡΩΝ. Ἀπόδος 1, ὦ κατάρατε, τὰ πορθμία. ΜΕΝ. βόα, εἰ τῦτό σοι ἥδιον, ὦ Χάρων. ΧΑΡ. Ἀπόδος, φημὶ, ἀνθ' ὧν 2 σε διεπορθμευσάμην 3. ΜΕΝ. οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τῦ μὴ ἔχοντος. ΧΑΡ. ἔςι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων; ΜΕΝ. εἰ μὲν καὶ ἄλλός τις, ἐκ οἶδα· ἐγὼ δὲ ἐκ ἔχω. ΧΑΡ. καὶ μὴν ἄγξω 4 σε νὴ τὸν Πλέτωνα, ὦ μιαρὲ, ἢν μὴ ἀποδῷς. ΜΕΝ. κἀγὼ τῷ ξύλῳ σε πατάξας 5 διαλύσω 6 τὸ κρανίον. ΧΑΡ. μάτην ἐν ἔσῃ πεπλευκὼς τοσῦτον πλῦν; ΜΕΝ. ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμῦ σοι ἀποδότω 7, ὅς με παρέδωκέ 8 σοι. ΈΡΜΗΣ. Νὴ Δία ὀναίμην 9, εἰ μέλλω γε καὶ ὑπερεκτίνειν

τῶν

τῶν νεκρῶν. ΧΑΡ. ἐκ ἀποςήσομαί 10 σε. ΜΕΝ. τέτε γε ἕνεκα νεωλκήσας, τὸ πορθμεῖον παράμενε. πλὴν ἀλλ' ὅ γε μὴ ἔχω πῶς ἂν λάβοις; ΧΑΡ. σὺ δ' ἐκ ᾔδεις 11, ὡς κομίζειν δέον; ΜΕΝ. ᾔδειν μὲν, ἐκ εἶχον δε. τί ἐν; ἐχρῆν διὰ τἔτο μὴ ἀποθανεῖν; ΧΑΡ. μόνος ἐν αὐχήσεις 12 προῖκα πεπλευκέναι 13. ΜΕΝ. ἐ προῖκα, ὦ βέλτιςε· καὶ γὰρ ἤντλησα 14, καὶ τῆς κώπης ἐπελαβόμην, καὶ ἐκ ἔκλαιον μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν. ΧΑΡ. ἐδὲν ταῦτα πρὸς τὰ πορθμία· τὸν ὀβολὸν ἀποδἕναί 15 σε δεῖ· ἐ γὰρ θέμις ἄλλως γενέσθαι. ΜΕΝ. ἐκἕν ἀπάγαγέ με αὖθις ἐς τὸν βίον. ΧΑΡ. χαρίεν λέγεις, ἵνα καὶ πληγὰς ἐπὶ τέτῳ παρὰ τἕ Αἰακἕ προσλάβω 16. ΜΕΝ. μὴ ἐνόχλει ἐν. ΧΑΡ. δεῖξον, τί ἐν τῇ πήρᾳ 17 ἔχεις. ΜΕΝ. θέρμες 18, εἰ θέλεις, καὶ τῆς Ἑκάτης τὸ δεῖπνον 19. ΧΑΡ. πόθεν τἕτον ἡμῖν, ὦ Ἑρμῆ, τὸν κύνα ἤγαγες 20; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει παρὰ τὸν πλἕν, τῶν ἐπιβατῶν ἁπάντων καταγελῶν καὶ ἐπισκώπτων καὶ μόνος ᾄδων, οἰμωζόντων ἐκείνων. ΕΡΜ. ἀγνοεῖς, ὦ Χάρων, ὁποῖον ἄνδρα διεπόρθμευσας; ἐλεύθερον ἀκριβῶς. κἐδενὸς 21 αὐτῷ μέλει· ἕτός ἐςιν ὁ Μένιππος. ΧΑΡ. Καὶ μὴν ἄν σε λάβω ποτέ. 22. ΜΕΝ. ἂν λάβῃς, ὦ βέλτιςε· δὶς δὲ ἐκ ἂν λάβοις.

1 ἀποδίδωμι. 2. dafür, daß. 3 διαπορθμεύω. 4 ἄγχω. 5 πατάσσω. 6 διαλύω. 7 ἀποδίδωμι. 8 παραδίδωμι. Merkur hatte auch das Geschäft die Seelen zum Unterreiche hinabzubegleiten. 9 ὄνημι (wahrhaftig ich hätte schönen Vortheil). 10 ἀφίςημι. 11 εἰδέω. 12 αὐχέω. 13 πλέω. 14 ἀντλέω. 15 ἀποδίδωμι. 16 προσλαμβάνω. 17 die Kynischen Philosophen, zu denen Menippus gehört, trugen einen Bettelsak. 18 Wolfsbohnen, eine Speise der ärmsten Leute und der Kyniker. 19 das Mahl der

Hekate (der Zaubergöttin) sind die Speisen, die die Reichen jeden Monat, als Sühnopfer, auf die Scheidewege, die ihr geheiligt waren, hinsetzten. Diese Speisen wurden dann von den Bettlern geraubt und genossen. 20 ἄγω. 21 zusammengezogen aus καὶ ἐδενὸς. 22 drohend: wo ich dich einmal kriege.

8. Ajax und Agamemnon.

ΑΓΑΜ. Εἰ σὺ μανεὶς [1], ὦ Αἶαν, σεαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλλησας [2] δὲ καὶ ἡμᾶς ἅπαντας [3], τί αἰτιᾷ τὸν Ὀδυσσέα; καὶ πρώην ὅτε προσέβλεψας αὐτὸν, ὁπότε ἧκε μαντευσόμενος [4], ὅτε προσειπεῖν ἠξίωσας ἄνδρα συςρατιώτην καὶ ἑταῖρον, ἀλλ' ὑπερoπτικῶς μεγάλα βαίνων παρῆλθες. ΑΙΑΣ. εἰκότως ὦ Ἀγάμεμνον. αὐτὸς γάρ μοι τῆς μανίας αἴτιος κατέςη, μόνος ἀντεξετασθεὶς ἐπὶ τοῖς ὅπλοις [5]. ΑΓΑΜ. ἠξίας [6] δὲ ἀνανταγώνιςος εἶναι, καὶ ἀκονιτὶ κρατεῖν ἁπάντων; ΑΙΑΣ. ναὶ, τάγε τοιαῦτα [7]. οἰκεία γάρ μοι ἦν ἡ πανοπλία, τᾶ ἀνεψιᾶ γε ἆσα [8]. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι, πολὺ ἀμείνας [9] ὄντες, ἀπείπασθε τὸν ἀγῶνα, καὶ παρεχωρήσατέ μοι τῶν ἄθλων. ὁ δὲ Λαέρτα [10], ὃν ἐγὼ πολλάκις ἔσωσα [11] κινδυνεύοντα κατακεκόφθαι [12] ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνων ἠξία εἶναι, καὶ ἐπιτηδειότερος ἔχειν τὰ ὅπλα. ΑΓΑΜ. Αἰτιῶ [13] τοιγαρᾶν, ὦ γενναῖε, τὴν Θέτιν, ἣ, δέον [14] σοι τὴν κληρονομίαν τῶν ὅπλων παραδιδόναι συγγενεῖ γε ὄντι, φέρασα ἐς τὸ κοινὸν κατέθετο [15] αὐτά. ΑΙΑΣ. ἀκ' ἀλλὰ τὸν Ὀδυσσέα, ὅς ἀντεποιήθη [16] μόνος. ΑΓΑΜ. συγγνώμη, ὦ Αἶαν, εἰ ἄνθρωπος ὢν ὠρέχθη [17] δόξης, ἡδίςα [18] πράγματος, ὑπὲρ ἃ καὶ ἡμῶν ἕκαςος κινδυνεύειν ὑπομένει· ἐπεὶ καὶ ἐκράτησέ σα, καὶ ταῦ-

τα,

τα, παρὰ Τρωσὶ δικασαῖς [19]. ΑΙΑΣ. οἶδα ἐγώ, ἥτις με κατεδίκασεν [20]· ἀλλ᾽ οὐ θέμις λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν· τὸν γοῦν Ὀδυσσέα μὴ οὐχὶ μισεῖν οὐκ ἂν δυναίμην, ὦ Ἀγάμεμνον· οὐδ᾽ εἰ αὐτή μοι Ἀθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι.

1 μαίνομαι 2 μέλλω (du warest im Begrif). 3 scil. φονεύειν. 4 μαντεύομαι. Ulysses stieg zum Unterreich hinab, um sich dort über die Zukunft von dem Schatten des Propheten Tiresias belehren zu lassen. 5 über die Waffen des Achilles stritten nach seinem Tode Ulysses und Ajax, und sie wurden dem erstern zugesprochen. 6 ἀξιόω. 7 **in diesem Falle freilich.** 8 Achill und Ajax waren Vettern: denn ihre Väter Peleus und Telamon waren Brüder. 9 statt ἀμείνονες. 10 scil. υἱός d. i. Ulysses. 11 σώζω. 12 κατακόπτω. 13 αἰτιάομαι. 14 von δεῖ absolute (da sie sollte). 15 κατατίθημι. 16 ἀντιποιέομαι. 17 ὀρέγομαι. 18 ἡδύς. 19 Da die Trojanischen Gefangenen sich erklärten, Ulysses habe der Stadt Troja mehr Schaden gethan als Ajax, so ward auf dieses ihr Urtheil sogleich dem Ulysses die Rüstung des Achilles zugesprochen. 20 nehmlich **Minerva.**

XVI.

Einige Erzählungen aus dem Herodot.

1. Die älteste Nation und Sprache.

Οἱ Αἰγύπτιοι, πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφέων [1] βασιλεῦσαι, ἐνόμιζον ἑωϋτοὺς [2] πρώτους [3] γενέσθαι πάντων ἀνθρώπων. ἐπειδὴ δὲ Ψαμμήτιχος βασιλεύσας ἠθέλησε [4] εἰδέναι, οἵτινες γενοίατο [5] πρῶτοι, ἀπὸ τούτου [6] νομίζουσι Φρύγας προτέρους γενέσθαι ἑωϋ-

ἑωϋτῶν, τῶν δὲ ἄλλων ἑωϋτούς. Ψαμμήτιχος δὲ ὡς οὐκ ἐδύνατο πυνθανόμενος πόρον οὐδένα τούτου ἀνευρεῖν, οἳ γενοίατο πρῶτοι ἀνθρώπων, ἐπιτεχνᾶται τοιόνδε. παιδία δύο νεογνὰ ἀνθρώπων τῶν ἐπιτυχόντων 7 διδοῖ ποιμένι τρέφειν ἐς τὰ ποίμνια, τροφὴν 8 τινα τοιήνδε· ἐντειλάμενος 9 μηδένα ἀντίον αὐτέων 10 μηδεμίην 11 φωνὴν ἱέναι 12, ἐν στέγῃ δὲ ἐρήμῃ ἐπ' ἑωϋτῶν 13 κέεσθαι 14 αὐτά, καὶ τὴν ὥρην 15 ἐπαγινέειν σφίσι αἶγας 16· πλήσαντα 17 δὲ τοῦ γάλακτος 18 τἆλλα 19 διαπρήσσεσθαι 20. ταῦτα δ' ἐποιέετο, καὶ ἐνετέλλετο ὁ Ψαμμήτιχος, θέλων ἀκοῦσαι τῶν παιδίων, ἀπαλλαχθέντων 21 τῶν ἀσήμων κνυζημάτων 22, ἥντινα φωνὴν ῥήξουσι 23 πρώτην· τάπερ 24 ὦν 25 καὶ ἐγένετο· ὡς γὰρ διέτης χρόνος ἐγεγόνεε 26 ταῦτα τῷ ποιμένι πρήσσοντι, ἀνοίγοντι τὴν θύρην καὶ εἰσιόντι τὰ παιδία ἀμφότερα προσπίπτοντα βεκὸς ἐφώνεον, ὀρέγοντα τὰς χεῖρας. τὰ μὲν δὴ πρῶτα ἀκούσας, ἥσυχος ἦν ὁ ποιμήν· ὡς δὲ πολλάκι φοιτέοντι 27 καὶ ἐπιμελουμένῳ 28 πολλὸν ἦν τοῦτο τὸ ἔπος 29, οὕτω δὴ σημήνας τῷ δεσπότῃ, ἤγαγε τὰ παιδία κελεύσαντος ἐς ὄψιν τὴν ἐκείνου. ἀκούσας δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ψαμμήτιχος, ἐπυνθάνετο, οἵτινες ἀνθρώπων βεκός τι καλέουσι 30. πυνθανόμενος δὲ εὕρισκε Φρύγας καλέοντας τὸν ἄρτον. οὕτω συνεχώρησαν 31 Αἰγύπτιοι, καὶ τοιούτῳ σταθμησάμενοι 32 πρήγματι, τοὺς Φρύγας πρεσβυτέρους εἶναι ἑωϋτῶν.

1 σφεῖς. 2 ionisch statt ἑαυτούς. 3 die ältesten. 4 ἐθέλω. 5 ionisch statt γένοιντο. 6 von der Zeit an. 7 ἐπιτυγχάνω (von den ersten besten Eltern). 8 scil. κατὰ 9 ἐντέλλομαι. 10 vor ihnen oder vor ihren Ohren. 11 μηδείς. 12 ἵημι (einen Ton von sich geben). 13 ganz für sich allein. 14 ionisch statt κεῖσθαι.

κεῖσθαι 15 zur bestimmten Zeit. 16 αἴξ (die Ziegen sollten sie aufsäugen.) 17 πλήθω ich bin erfüllt (πλήσαντα steht hier statt πλησάντων αὐτῶν) 18 γάλα. 19 statt τὰ ἄλλα. 20 dann sollte er (der Hirte) an seine andern Geschäfte gehn. 21 ἀπαλλάσσω. 22 wenn sie unartikulirt zu schreien aufhörten, und ordentliche Töne zu formiren anfingen. 23 ῥήγνυμι. (in was für einen Laut sie ausbrechen würden; was ihr erster Laut sein würde). 24 statt ἅπερ. 25 statt ἕν. 26 γίνομαι. 27 ionisch statt φοιτῶντι. 28 während er die Kinder pflegte und besorgte. 29 er hörte dies Wort (βεκὸς) sehr oft von ihnen. 30 welche Menschen in ihrer Sprache irgend etwas mit dem Worte βεκὸς benennen. 31 συγχωρέω. 32 σταθμάομαι.

2. Der verachtete König.

Ἄμασις ἐβασίλευσε Αἰγύπτου· τὰ μὲν δὴ πρῶτα κατώνοντο [1] τὸν Ἄμασιν Αἰγύπτιοι, καὶ ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον [2], ἅτε δὴ δημότην τὸ πρὶν ἐόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος· μετὰ δὲ, σοφίῃ αὐτοὺς ὁ Ἄμασις, οὐκ ἀγνωμοσύνῃ προσηγάγετο [3]. ἦν οἱ ἄλλα τε ἀγαθὰ μυρία, ἐν δὲ [4] καὶ ποδανιπτὴρ χρύσεος, ἐν τῷ αὐτός τε ὁ Ἄμασις καὶ οἱ δαιτυμόνες οἱ πάντες τοὺς πόδας ἑκάστοτε ἐναπενιζέατο [5]. τοῦτον κατ' ὦν κόψας [6], ἄγαλμα δαίμονος ἐξ αὐτοῦ ἐποιήσατο καὶ ἵδρυσε τῆς πόλιος ὅκου [7] ἦν ἐπιτηδεώτατον· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, φοιτέοντες πρὸς τὤγαλμα [8], ἐσέβοντο μεγάλως. μαθὼν δὲ Ἄμασις τὸ ἐκ τῶν ἀστῶν ποιεύμενον [9], συγκαλέσας Αἰγυπτίους, ἐξέφηνε [10], φὰς [11] ἐκ τοῦ ποδανιπτῆρος τὤγαλμα γεγονέναι, ἐς τὸν [12] πρότερον μὲν τοὺς Αἰγυπτίους ἐνεμεῖν τε καὶ ἐνουρέειν, καὶ πόδας ἐναπονίζεσθαι. τότε δὲ μεγάλως σέβεσθαι. ἤδη ὦν ἔφη λέγων ὁμοίως

αὐτὸς τῷ ποδανιπτῆρι πεπρηγέναι [13]. εἰ γὰρ πρότερον ἦεν [14] δημότης, ἀλλ' ἐν τῷ παρεόντι εἶναι [15] αὐτέων βασιλεύς· καὶ τιμᾷν τε καὶ προμηθέεσθαι [16] ἑωϋτοῦ ἐκέλευε. τοιούτῳ μὲν τρόπῳ προσηγάγετο τοὺς Αἰγυπτίους, ὥστε δικαιοῦν δουλεύειν.

1 κατόνομαι. 2 sie achteten ihn nicht sonderlich. 3 προσάγωμαι (er gewann sie). 4 scil. αὐτοῖς oder τούτοις. 5 ἐναπονίζω. (ionisch statt ἐναπενίζοντο). 6 κόπτω. Man muß κατὰ mit κόψας zusammenziehen. ὦν steht ionisch für οὖν. 7 ionisch statt ὅπου. zusammengezogen aus τὸ ἄγαλμα. 9 ionisch für ποιούμενον. 10 ἐκφαίνω. 11 φημί. 12 statt οὖν. 13 πράσσω (es sei ihm eben so ergangen als dem Fußbekken). 14 εἰμι. 15 der Infinitiv wird noch von ἔφη regiert. 16 προμηθέομαι.

3. Grausame Geschicklichkeit.

Πολλὰ ἐς τοὺς Πέρσας ἐξεμάνη [1] ὁ Καμβύσης· λέγεται γὰρ εἰπεῖν αὐτὸν πρὸς Πρηξάσπεα, τὸν ἐτίμα τε μάλιστα, καὶ οἱ τὰς ἀγγελίας ἐφόρεε οὗτος, τούτου τε ὁ παῖς οἰνοχόος ἦν τῷ Καμβύσῃ (τιμὴ δὲ αὕτη οὐ σμικρή)· εἰπεῖν δὲ λέγεται τάδε, „Πρηξάσπες, κοῖόν [2] με τίνα νομίζουσι Πέρσαι εἶναι ἄνδρα; τίνας τε λόγους περὶ ἐμέο [3] ποιεῦνται [4];“ Τὸν δὲ εἰπεῖν, „Ὦ δέσποτα, τὰ μὲν ἄλλα πάντα μεγάλως ἐπαινέεαι· τῇ δὲ φιλοινίῃ σέ φασι πλεόνως προσκέεσθαι [5].“ Τὸν μὲν δὴ λέγειν [6] ταῦτα περὶ Περσέων· τὸν δὲ θυμωθέντα [7] τοιάδε ἀμείβεσθαι· „Νῦν ἄρα μέ φασι Πέρσαι οἴνῳ προσκείμενον παραφρονέειν, καὶ οὐκ εἶναι νοήμονα· οὐδ' ἄρα σφεων [8] οἱ πρότεροι λόγοι ἦσαν ἀληθέες.“ Πρότερον γὰρ δὴ ἄρα Περσέων οἱ [9] συνέδρων ἐόντων καὶ Κροίσου [10] εἴρετο [11] Καμβύσης, κοῖός τις δοκέοι ἀνὴρ εἶναι πρὸς τὸν πατέρα [12] Κῦρον.

οἱ δὲ ἀμείβοντο ὡς εἴη ἀμείνων τοῦ πατρός· τά τε γὰρ ἐκείνου πάντα ἔχειν αὐτὸν καὶ προσεκτῆσθαι [13] Αἴγυπτόν τε καὶ τὴν θάλασσαν. Πέρσαι μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγον. Κροῖσος δέ παρεών [14] τε καὶ οὐκ ἀρεσκόμενος τῇ κρίσει, εἶπε πρὸς τὸν Καμβύσεα τάδε· „Ἐμοὶ „μέν νῦν, ὦ παῖ Κύρου, οὐ δοκέεις ὅμοιος εἶναι τῷ πα-„τέρι· οὐ γάρ κώ τοί ἐστι υἱὸς οἷόν σε ἐκεῖνος κατελί-„πετο [13]“. Ἥσθη [16] τε ταῦτα ἀκούσας ὁ Καμβύσης καὶ ἐπαίνεε τὴν Κροίσου κρίσιν. Τούτων δὴ ὦν ἐπιμνησθέντα [17], ὀργῇ λέγειν πρὸς τὸν Πρηξάσπεα. „Σὺ νῦν μάθε αὐτὸς, εἰ λέγουσι Πέρσαι ἀληθέα, „εἴτε αὐτοὶ λέγοντες ταῦτα παραφρονέουσι. εἰ μὲν „γὰρ τοῦ παιδὸς τοῦ σοῦ τοῦδε ἑστεῶτος [18] ἐν τοῖσι προ-„θύροισι βαλὼν τύχοιμι [19] μέσης τῆς καρδίης, Πέρ-„σαι φανέονται [20] λέγοντες οὐδὲν [21]· ἢν δὲ ἁμάρτω, „φάναι, Πέρσας τε λέγειν ἀληθέα, καὶ με μὴ „σωφρονέειν.“ Ταῦτα δὲ εἰπόντα καὶ διατείναντα τὸ τόξον βαλέειν τὸν παῖδα. Πεσόντος δὲ τοῦ παιδὸς, ἀνασχίζειν αὐτὸν κελεύειν καὶ σκέψασθαι [22] τὸ βλῆμα. ὡς δὲ ἐν τῇ καρδίῃ εὑρεθῆναι [23] ἐνεόντα [24] τὸν ὀϊστὸν, εἰπεῖν πρὸς τὸν πατέρα τοῦ παιδὸς, γελάσαντα καὶ περιχαρέα γενόμενον· „Πρήξασπες, ὡς „μὲν ἔγωγε οὐ μαίνομαι, Πέρσαι τε παραφρονέουσι, „δῆλά τοι γέγονε· νῦν δέ μοι εἰπὲ, τίνα εἶδες ἤδη „πάντων ἀνθρώπων οὕτως ἐπίσκοπα τοξεύοντα;“ Πρηξάσπεα δὲ ὁρέοντα [25] ἄνδρα οὐ φρενήρεα καὶ περὶ ἑαυτῷ δειμαίνοντα εἰπεῖν· „Δέσποτα, οὐδ᾽ ἂν αὐτὸν „ἔγωγε δοκέω τὸν θεὸν οὕτω ἂν καλῶς βαλέειν.“

1 ἐκμαίνομαι. 2 ionisch statt ποῖον. 3 statt ἐμοῦ. 4 statt ποιοῦνται. 5 statt προσκεῖσθαι von πρόσκειμαι (ergeben seyn). 6 der Infinitiv wird noch von dem obigen λέγεται regiert. 7 θυμόω. 8 σφεῖς (statt αὐτῶν).

τῶν). 9 statt αὐτῷ. 10 Krösus hielt sich, nachdem er vom Kyrus besiegt worden war, immer am Persischen Hof als Freund und Rathgeber auf. 11 ἔρομαι. 12 in Vergleichung mit seinem Vater Kyrus. 13 προσκτάομαι. 14 statt παρὼν (von πάρειμι). 15 καταλείπω. 16 ἥδομαι. 17 ἐπιμνάομαι. 18 statt ἑςηκότος (von ἵςημι). 19 τυγχάνω. 20 φαίνω. 21 es wird sich zeigen, daß die Perser Unrecht haben. 22 σκέπτομαι. 23 εὑρίσκω. 24 statt ἐνόντα (von ἔνειμι). 25 ὁράω.

4. Vom Krokodil und der göttlichen Verehrung desselben in Egypten.

Τῶν Κροκοδείλων φύσις ἐςι τοιήδε. τὰς χειμεριωτάτας μῆνας τέσσερας ἐσθίει ἀδέν. ἐὸν δὲ τετράπυν, χερσαῖον καὶ λιμναῖόν ἐςι. τίκτει μὲν γὰρ ὠὰ ἐν γῇ, καὶ ἐκλέπει. καὶ τὸ πολλὸν τῆς ἡμέρης διατρίβει ἐν τῷ ξηρῷ, τὴν δὲ νύκτα πᾶσαν ἐν τῷ ποταμῷ· θερμότερον γὰρ δή ἐςι τὸ ὕδωρ 1 τῆς τε αἰθρίης καὶ τῆς δρόσυ. πάντων δὲ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν 2 θνητῶν, τῦτο ἐξ ἐλαχίςυ μέγιςον γίνεται· τὰ μὲν γὰρ ὠὰ, χηνέων ὐ πολλῷ μέζονα 3 τίκτει· καὶ ὁ νεοσσὸς κατὰ λόγον 4 τῦ ὠῦ γίνεται· αὐξανόμενος δὲ γίνεται καὶ ἐς ἑπτακαίδεκα πήχεας, καὶ μέζων ἔτι. ἔχει δὲ ὀφθαλμὰς μὲν ὑὸς 5, ὀδόντας δὲ μεγάλας καὶ χαυλιόδοντας, κατὰ λόγον τῦ σώματος, γλῶσσαν δὲ μῦνον θηρίων ὐκ ἔφυσε 6. ὐδὲ τὴν κάτω κινέει γνάθον. ἀλλὰ καὶ τῦτο μῦνον θηρίων τὴν ἄνω γνάθον προσάγει τῇ κάτω. ἔχει δὲ καὶ ὄνυχας καρτερὰς, καὶ δέρμα λεπιδωτὸν, ἄῤῥηκτον ἐπὶ τῦ νώτυ. τυφλὸν δὲ ἐν ὕδατι, ἐν δὲ τῇ αἰθρίῃ ὀξυδερκέςατον. ἅτε δὴ ὦν ἐν ὕδατι δίαιταν ποιεύμενον, τὸ ςόμα ἔνδοθεν φορέει πᾶν μεςὸν βδελ-

βδελλέων. Τὰ μὲν δὴ ἄλλα ὄρνεα καὶ θηρία φεύγει μιν. ὁ δὲ τροχῖλος εἰρηναῖόν οἵ ἐςι. ἅτε ὠφελεομένῳ πρὸς αὐτȣ̃· ἐπεὰν γὰρ ἐς τὴν γῆν ἐκβῆ ἐκ τȣ̃ ὕδατος ὁ κροκόδειλος, καὶ ἔπειτα χάνῃ 7 (ἐώθεε 8 γὰρ τȣ̃το ὡς ἐπίπαν ποιέειν πρὸς τὸν ζέφυρον) ἐνθαῦτα ὁ τροχῖλος ἐσδύνων ἐς τὸ ςόμα αὐτȣ̃ καταπίνει τὰς βδέλλας· ὁ δὲ ὠφελεύμενος ἥδεται, καὶ ȣ̓δὲν σίνεται τὸν τροχῖλον.

Τοῖσι μὲν δὴ τῶν Αἰγυπτίων ἱροί εἰσι οἱ κροκόδειλοι, τοῖσι δ᾽ ȣ̓, ἀλλ᾽ ἅτε πολεμίȣς περιέπȣσι. οἱ δὲ περί τε Θήβας καὶ τὴν Μοίριος λίμνην οἰκέοντες καὶ κάρτα ἥγηνται αὐτȣ̀ς εἶναι ἱρȣ̀ς. ἐκ πάντων δὲ ἕνα 9 ἑκάτεροι τρέφȣσι κροκόδειλον, δεδιδαγμένον εἶναι χειροήθεα· ἀρτήματά τε λίθινα καὶ χρύσεα ἐς τὰ ὦτα ἐνθέντες 10, καὶ ἀμφιδέας περὶ τȣ̀ς ἐμπροσθίȣς πόδας, καὶ σιτία ἀπότακτα διδόντες καὶ ἱερήϊα 11, καὶ περιέποντες ὡς κάλλιςα ζῶντας· ἀποθανόντας δὲ ταριχεύοντες, θάπτȣσι ἐν ἱερῆσι 12 θήκησι· οἱ δὲ περὶ Ἐλεφαντίνην πόλιν οἰκέοντες, καὶ 13 ἐσθίȣσι αὐτȣ̀ς, ȣ̓κ ἡγεόμενοι ἱρȣ̀ς εἶναι.

1 nehmlich bei Nacht. 2 statt ἴσαμεν von ἴσημι. 3 ionisch statt μείζονα. 4 nach Proportion. 5 ὗς. 6 φύω. 7 χαίνω. 8 ἔθω. 9 εἷς. 10 ἐντίθημι. 11 ionisch statt ἱερεῖα. 12 statt ἱεραῖς. 13 sogar.

XVII.

Einige Lieder Anakreons.

1.

Θέλω λέγειν Ἀτρείδας 1,
Θέλω δὲ Κάδμον 2 ᾄδειν·

Ἁ βάρβιτος δὲ χορδαῖς
Ἔρωτα μοῦνον ἠχεῖ.
Ἤμειψα [3] νεῦρα πρώην,
Καὶ τὴν λύρην ἅπασαν·
Κἀγὼ μὲν ᾖδον [4] ἄθλους
Ἡρακλέους· λύρη δὲ
Ἔρωτας ἀντεφώνει [5].
Χαίροιτε λοιπὸν ἡμῖν
Ἥρωες· ἡ λύρη γὰρ
Μόνους ἔρωτας ᾄδει.

1 und 2 die Atriden (Agamemnon und Menelaus) und Kadmus stehen hier statt des Trojanischen und Thebanischen Kriegs. Ich wollte, will der Dichter sagen, ein Heldengedicht singen. 3 ἀμείβω. 4 ᾄδω. 5 ἀντιφωνέω.

2.

Φύσις κέρατα ταύροις.
Ὁπλὰς δ' ἔδωκεν [1] ἵπποις·
Ποδωκίην λαγωοῖς·
Λέουσι [2] χάσμ' ὀδόντων [3]·
Τοῖς ἰχθύσι τὸ νηκτόν·
Τοῖς ὀρνέοις πέτασθαι·
Τοῖς ἀνδράσι φρόνημα·
Γυναιξὶν οὐκ ἔτ' εἶχεν. [4]
Τί οὖν δίδωσι; κάλλος·
Ἀντ' ἀσπίδων ἁπασῶν,
Ἀντ' ἐγχέων ἁπάντων.
Νικᾷ δὲ καὶ σίδηρον
Καὶ πῦρ, καλή τις οὖσα.

1 δίδωμι 2 λέων. 3 einen zahnvollen Rachen. 3 ἔχω.

3. Μεσο-

3.

Μεσονυκτίοις ποθ' ὥραις,
Στρέφεται ὅτ' Ἄρκτος ἤδη
Κατὰ χεῖρα τὴν Βοώτου·
Μερόπων δὲ φῦλα πάντα
Κέαται [1], κόπῳ δαμέντα [2].
Τότ' Ἔρως ἐπισταθείς μου
Θυρέων ἔκοπτ' ὀχῆας [3].
Τίς, ἔφην, θύρας ἀράσσει;
Κατά [4] μου [5] σχίσεις ὀνείρους.
Ὁ δ' Ἔρως, ἄνοιγε, φησί·
Βρέφος εἰμὶ, μὴ φόβησαι·
Βρέχομαι δὲ, κἀσέληνον [6]
Κατὰ νύκτα πεπλάνημαι [7].
Ἐλέησα ταῦτ' ἀκούσας,
Ἀνὰ δ' εὐθὺ λύχνον ἅψας [8]
Ἀνέῳξα [9], καὶ βρέφος μὲν
Ἐσορῶ, φέροντα [10] τόξον,
Πτέρυγάς τε καὶ φαρέτρην.
Παρὰ δ' ἱστίην καθίξας
Παλάμαισι χεῖρας αὐτοῦ
Ἀνέθαλπον, ἐκ δὲ χαίτης
Ἀπέθλιβον ὑγρὸν ὕδωρ·
Ὁ δ', ἐπεὶ κρύος μεθῆκε [11],
Φέρε, φησὶ, πειράσωμεν
Τόδε τόξον, ἔς τί μοι νῦν
Βλάβεται βραχεῖσα [12] νευρή.
Τανύει δὲ καὶ με τύπτει
Μέσον ἧπαρ [13], ὥσπερ οἶστρος·
Ἀνὰ δ' ἅλλεται καχάζων·
Ξένε δ' εἶπε, συγχάρηθι [14].
Κέρας ἀβλαβὲς μέν ἐστι·
Σὺ δὲ καρδίαν πονήσεις.

1 statt κεῖνται von κεῖμαι. 2 δαμάω. 3 ὀχεύς. 4 κατὰ gehört mit σχίσεις zusammen, καταχίσεις von καταχίζω. 5 μεῦ statt μοῦ. 6 statt καὶ ἀσέληνον. 7 πλανάομαι. 8 ἅπτω. ἀνὰ gehört zu ἅπτω, also eigentlich ἀνάψας von ἀνάπτω. 9 ἀνοίγω. 10 statt φέροντα sollte eigentlich φέρον, weil βρέφος ein Neutr. ist, stehen. Aber φέροντα richtet sich hier nach dem Sinn. Es wird supplirt Ἔρωτα. 11 μεθίημι. 12 βρέχω. 13 die Leber ward ehedem für den Sitz der Leidenschaften gehalten und steht also hier statt des Herzens. 14 συγχαίρω.

4.

Ἐρασμίη πέλεια,
Πόθεν, πόθεν πέτασαι [1];
Πόθεν μύρων τοσούτων,
Ἐπ' ἠέρος [2] θέουσα,
Πνέεις τε καὶ ψεκάζεις;
Τίς εἶ; τί σοι μέλει δέ;
Ἀνακρέων μ' ἔπεμψε [3]
Πρὸς παῖδα, πρὸς Βάθυλλον.
Πέπρακέ [4] μ' ἡ Κυθήρη,
Λαβοῦσα μικρὸν ὕμνον·
Ἐγὼ δ' Ἀνακρέοντι
Διακονῶ τοσαῦτα [5].
Καὶ νῦν, ὁρᾷς, ἐκείνου
Ἐπιςολὰς κομίζω.
Καί φησιν εὐθέως με
Ἐλευθέρην ποιήσειν.
Ἐγὼ δὲ, κἢν ἀφῇ [6] με,
Δούλη μενῶ παρ' αὐτῷ·
Τί γάρ με δεῖ πέτασθαι
Ὄρη [7] τε καὶ κατ' ἀγροὺς,

Και

Καὶ δένδρεσιν καθίζειν,
Φαγοῦσαν ἄγριόν τι;
Τανῦν ἔδω μὲν ἄρτον
Ἀφαρπάσασα [8] χειρῶν
Ἀνακρέοντος αὐτοῦ·
Πιεῖν δέ μοι δίδωσι
Τὸν οἶνον, ὃν προπίνει.
Πιοῦσα δ' ἂν χορεύσω,
Καὶ δεσπότην γέροντα
Πτεροῖσι συγκαλύψω [9].
Κοιμωμένη δ' ἐπ' αὐτῷ
Τῷ βαρβίτῳ καθεύδω.
Ἔχεις ἅπαντ'· ἄπελθε·
Λαλιστέραν μ' ἔθηκας,
Ἄνθρωπε, καὶ κορώνης.

1 πέταμαι. 2 statt ἀέρος von ἀήρ. 3 πέμπω. 4 πιπράσκω. 5 also, in solchen Geschäften. 6 ἀφίημι. 7 ὄρος. 8 ἀφαρπάζω. 9 συγκαλύπτω.

5.

Λέγουσιν αἱ γυναῖκες·
Ἀνακρέων, γέρων εἶ·
Λαβὼν ἔσοπτρον ἄθρει
Κόμας μὲν οὐκέτ' οὔσας,
Ψιλὸν δέ σευ [1] μέτωπον.
Ἐγὼ τὲ τὰς κόμας μὲν,
Εἴτ' εἰσὶν, εἴτ' ἀπῆλθον,
Οὐκ οἶδα· τοῦτο δ' οἶδα,
Ὡς τῷ γέροντι μᾶλλον
Πρέπει τὰ τερπνὰ παίζειν,
Ὅσῳ πέλας τὰ Μοίρης [2].

1 σευ statt σοῦ. 2 der Tod.

6. Ου

6.

Οὔ μοι μέλει τὰ Γύγεω,
Τȣ̃ Σαρδίων ἄνακτος·
Οὐδ᾽ αἱρέει με χρυσὸς,
Οὐδὲ φθονῶ τυράννοις.
Ἐμοὶ μέλει μύροισι
Καταβρέχειν ὑπήνην·
Ἐμοὶ μέλει ῥόδοισι
Καταστέφειν κάρηνα.
Τὸ σήμερον μέλει μοι·
Τὸ δ᾽ αὔριον τίς οἶδεν;
Ὡς ȣ̃ν ἔτ᾽ εὐδί᾽ ἐστὶ,
Καὶ πῖνε καὶ κύβευε,
Καὶ σπένδε τῷ Λυαίῳ,
Μὴ νȣ̃σος, ἤν τις ἔλθῃ,
Λέγῃ· μὴ δεῖ σε πίνειν.

7.

Ὅταν πίνω τὸν οἶνον,
Εὕδȣσιν αἱ μέριμναι·
Τί μοι πόνων, τί μόχθων,
Τί μοι μέλει μεριμνῶν;
Θανεῖν με δεῖ κἄκοντα*.
Τί δὲ τὸν βίον πλανῶμαι;
Πίωμεν ȣ̃ν τὸν οἶνον,
Τὸν τȣ̃ καλȣ̃ Λυαίȣ·
Σὺν τῷ δὲ πίνειν ἡμᾶς
Εὕδȣσιν αἱ μέριμναι.

*zusammengezogen aus καὶ ἄκοντα.

Erklä-

Erklärung
aller im Lesebuche vorkommenden Wörter.

m. bedeutet Maskulinum, f. Femininum, n. Neutrum, c. (generis communis) A. (Aktivum), P. (Passivum), M. (Medium), J. (Indicativ), Inf. (Infinitiv), P. (Particip.), F. (Futurum), i. (Imperfektum), p. (Perfektum), pl. (Plusquamperfektum), pr. (Präsens), a. 1. (erster Aoristus), a. 2. (zweiter Aor.), zsgz. (zusammengezogen). E. (Eigentlich), d. (daher), st. (statt), übh. (überhaupt,), * ein unregelmäßiges Verbum.

A.

A bezeichnet im Anfange vieler Wörter eine Beraubung oder Verneinung, und ist insofern einerlei mit der im Deutschen vielen Wörtern vorgesetzten Silbe **un**. Z. E. ἄβροχος **unbenetzt**, ἀγράμματος **ungelehrt**. Wenn das eigentliche Wort mit einem Vokal anfängt, wird gewöhnlich noch ein ν dazwischen gesetzt Z. E. ἀναιδὴς **unverschämt**. Man nennt dis α das α privativum oder das **beraubende** α.

Ἃ **welche, was** Plur. Neutr. des Pronom. ὅς ἥ, ὅ welcher, u. s. w.

Ἁ dor. statt ἧ. 140.

Ἀβδηρίτης aus Abdera (einer Stadt in Thrakien) gebürtig.

Ἀβλαβὴς unbeschädigt.

Ἄβροχος c. unbenetzt, trokken (vom α pr. u. βρέχω, ich benetze).

Ἄβυδος Abydus, eine asiatische Stadt am Hellespont.

Ἀγαθοκλῆς, Agathokles, König von Sicilien.

Ἀγαθὸς, ἡ, ὸν gut. τὰ ἀγαθὰ die Güter, Vortheile.

'Αγάλλομαι, sich womit brüsten, sich freuen.

"Αγαλμα, ατος, n. eine Bildsäule.

'Αγαλματοποιός, ȣ m. der Bildhauer.

'Αγαμέμνων Agamemnon, oberster Feldherr der Griechen im trojanischen Kriege.

'Αγανακτέω, εῖν, unwillig, zornig seyn oder werden.

'Αγγελία, ας f. die Nachricht, der Rapport.

"Αγγελος, ȣ m. der Bote.

"Αγε. E. führe oder gehe als Imp. von ἄγω. überhaupt ein Aufmunterungswort: wolan!

'Αγέλαςος der nicht lacht (von γελάω lachen).

'Αγέραςος unbelohnt (von γέρας die Belohnung).

'Αγησίλαος Agesilaus, ein berühmter lakedämonischer König. Eben so hieß der weniger bekannte Bruder des Themistokles.

"Αγις Agis ein lakedämonischer König.

'Αγκάλη der Ellbogen, der Arm.

"Αγκιςρον, ȣ n. die Angel.

'Αγλαΐη Aglaja, eine von den drei Grazien.

'Αγνοέω, εῖν nicht wissen, nicht erkennen, nicht bemerken, nicht verstehen. ἀγνοȣ́μενος P. pr. P. unerkannt.

"Αγνοια f. die Unwissenheit, der Irrthum.

'Αγνωμοσύνη Betrug, Arglist.

'Αγορὰ, ᾶς, f. der Markt.

'Αγοράζω kaufen. ἀγοράσας P. a. 1. A.

"Αγρα, ας f. die Jagd, der Fang.

'Αγράμματος c. ungelehrt, unwissend.

'Αγραυλέω, εῖν auf dem Feld übernachten.

"Αγριος, α, ον wild.

"Αγριππας Agrippa, ein angesehener Römer.

"Αγροικος E. bäurisch — daher ungesittet, roh.

'Αγρὸς, ȣ̃ m. der Akker, das Landgut.

'Αγρότης, ȣ m. der Landmann.

'Αγρυπνέω wachen.

'Αγύρτης ein Landstreicher, Marktschreier.

"Αγχι nahe, Superl. ἄγχιςα am nächsten.

"Αγχω würgen.

"Αγω führen, bringen, ἡσυχίαν ἄγειν sich ruhig verhalten. ἑορτὴν ἄγειν ein Fest feiren. ἤγαγεν J. a. 2. ἀγαγεῖν Inf. a. 2. att. ἤχθη a. 1. P. ἀχθεὶς P. a.

a. 1. P. Ἄγεσθαι πρὸς γάμον heirathen.

Ἀγὼν, ῶνος m. das Gefecht, der Streit, ein Kampfspiel.

Ἀγωνίζομαι, fechten, kämpfen, streiten.

Ἀδεὴς furchtlos (von δέος die Furcht).

Ἄδεια, ας f. Sicherheit (vom α pr. und δέος die Furcht), Freiheit.

Ἀδελφὴ, ῆς f. die Schwester.

Ἀδελφὸς, ȣ̃, m. der Bruder.

Ἀδήλως unvermerkt (von δῆλος offenbar).

Ἅιδης (lis ᾅδης), ȣ m. 1) die Unterwelt. 2) der Gott des Unterreichs, Pluto.

Ἀδιάφορος gleichgültig.

Ἀδικέω, εῖν beleidigen, beschädigen ἀδικηθήσεσθαι. Inf. F. 1. P.

Ἄδικος ungerecht.

Ἄδμητος Admet, ein alter griechischer Fürst in Thessalien.

Ἀδολέσχης, ȣ, m. der Schwätzer.

Ἄδοξος verachtet.

Ἀδράσεια Namen einer Nymphe.

Ἄδραςος, Adrastus, König von Argos, Schwiegervater des aus Theben vertriebnen Polynikes und Anführer in dem Thebischen Krieg.

Ἀδυναμία, ας f. die Kraftlosigkeit, Ohnmacht, Schwäche (vom α pr. und δύναμαι ich kann).

Ἀδυνατέω, εῖν nicht können.

Ἀδύνατος unmöglich.

Ἀιδω (ᾄδω) singen.

Ἀεὶ immer, zeitlebens.

Ἀείρω aufheben, wegtragen.

Ἀετὸς, ȣ̃, m. der Adler.

Ἀηδὼν, όνος f. die Nachtigall.

Ἀήθεια die Ungewohnheit.

Ἀὴρ, αέρος, die Luft.

Ἀθάμας Athamas, ein alter König in Böotien.

Ἀθανασία die Unsterblichkeit.

Ἀθάνατος c. unsterblich.

Ἄθεσμος c. unerlaubt, verboten.

Ἀθηνᾶ Minerva, die Göttin der Weisheit.

Ἀθῆναι Athen, die berühmteste Stadt in Griechenland, Hauptstadt der Athener.

Ἀθηναῖοι, die Athener, das berühmteste Volk in Griechenland.

Ἀθλητὴς, ȣ̃ ein Athlet, ein Kämpfer in den griech. Kampfspielen.

Ἄθλιος unglücklich, elend.

Ἆθλον, ȣ n. der Kampfpreis; überhaupt jeder ausgesetzte Preis.

Ἆθλος, ȣ m. der Kampf.

 2) Ar=

2) Arbeit, die Verrichtung.

'Αθρέω sehen, anschauen.

'Αθροίζω ich versammle. ἠθροισμένος P. p. P. versammelt.

῎Αθροος versammlet.

'Αθρόως versammelt, in dichtem Haufen. 2) stark.

'Αθυμέω muthlos werden, sich ängstigen.

῎Αθυμος, muthlos (von θυμὸς der Muth).

῎Αθυρος c. ohne Thür, unverschlossen. (vom α pr. und θύρα die Thür).

'Αθῶτες die Bewohner des Bergs Athos in Makedonien.

Αἱ Femin. Plur. des Artikels. von ἡ die.

Αἵ welche. Fem. Plur. vom Pronom. ὅς, ἥ, ὅ.

Αἴακος Aeakus, einer von den Höllenrichtern.

Αἴας Ajax, einer von den berühmtesten griech. Helden vor Troja.

Αἴγειρος, ε der Pappelbaum.

Αἴγινα Aegina, 1) eine Nymphe, des Flußgotts Asopus Tochter. 2) eine von dieser benannte griechische Insel.

Αἰγύπτιος, ία, ιον aus Aegypten, ein Aegypter, Aegyptisch.

Αἴγυπτος Aegypten, das berühmteste Land in Afrika.

Αἰήτης Aeetes, König von Kolchis, Vater der Medea.

Αἰθιοπία Aethiopien, ein Land in Afrika.

Αἰθίοψ, οπος 1) ein Aethiopier, 2) übh. ein Neger oder Mor.

Αἰθρία der heitre, freie Himmel.

Αἰκίζω zerpeitschen, geißeln.

Αἴλερος, ε c. die Katze.

Αἷμα, τος n. das Blut.

Αἰμίλιος, Paul Aemil, römischer Feldherr, Zerstörer des makedonischen Reichs.

Αἴνιγμα, τος n. das Räthsel.

Αἰνίττομαι, zu verstehen geben. ᾐνίττετο i.

Αἴξ, αἰγὸς f. die Ziege.

* Αἱρέω, übh. nehmen 2) einnehmen (eine Stadt) 3) wählen. 4) sich entschließen. Nimmt den a. 2. von dem alten Verbum ἕλω.

Αἴρω tragen, in die Höhe heben. ἄρῃς Conjunct. a. 1. A. ἆρον Imp. a. 1. A.

Αἰσθάνομαι ich merke. αἰσθέσθαι I. a. 2.

Αἴσθησις, εως die Empfindung, der Sinn.

Αἰσχρὸς, ὰ, ὸν 1) schändlich, 2) häßlich.

Αἰσχύνη, ης f. die Scham, die Schande.

Αἰσχύνομαι ich schäme mich.

Αἴσωπος Aesop, ein berühmter griech. Fabeldichter.

Αἰτέω ich verlange, fordere, bitte. αἰτηθεὶς a. 1. P. einer, von dem man etwas verlangt hat. ᾔτει i.

Αἰτία, ας f 1) die Ursache, 2) Beschuldigung, Vorwurf.

Αἰτιάομαι beschuldigen.

Αἴτιος, α, ον der an etwas Schuld oder von etwas Urheber ist.

Αἰτωλὸς, ȣ ein Aetolier, aus der Landschaft Aetolien in Griechenland.

Αἰχμάλωτος ein Gefangener.

Αἰχμὴ, ῆς f. die Spitze, die Lanze, der Spieß.

Ἀκανθώδης c. und ἀκανθῶδες n. dornicht (von ἄκανθα der Dorn).

Ἀκαρπία, ας f. die Unfruchtbarkeit des Feldes, Mißwachs (von καρπὸς die Frucht.)

Ἀκονιτὶ ohne Streit, ohne Mühe.

Ἀκοντίζω den Wurfspieß schleudern, besonders nach dem Ziel.

Ἀκοντίον, ȣ n. ein Wurfspieß, Pfeil.

Ἄκος, εος n. die Arznei.

Ἀκȣσίως ungern (v. ἄκων).

Ἀκȣ́ω ich höre. ἤκȣσε a. 1. A. ἤκȣκα (dorisch ἄκȣκα. 55.) p. A. ἀκήκοα p. M. ἀκηκοέναι Inf. p. M. attisch

Ἀκραγαντῖνος ein Einwohner der Stadt Agrigent, griech. Ἀκράγας, in Sicilien.

Ἀκρατὴς, der einer Sache nicht mächtig ist. ἀκρατὴς ἐγένετο τῶν κεράτων sie verlor die Hörner.

Ἄκρατος, ȣ m. (gewöhnlich ἄκρατον n.) lauterer mit keinem Wasser vermischter Wein.

Ἀκρίβεια Sorgfalt, genauere Ueberlegung.

Ἀκριβῶς genau, völlig.

Ἀκρόπολις, εως f. die Burg, Festung.

Ἄκρος der Höchste.

Ἀκρωτηριάζω ich verstümle.

Ἀκταίων ein griech. Prinz, der von der Diana in einen Hirsch verwandelt und so von seinen eignen Hunden zerrissen ward.

Ἄκων (οντος) ἄκȣσα, ἆκον ungern, wider Willen. (zsgz. aus dem α priv. u. ἑκὼν freiwillig).

Ἀλαζονεύομαι ich prale.

Ἀλαλάζω ich jauchze.

Ἄλβη Alba, eine Stadt in Italien.

Ἄλγος, εος Schmerz, Drangsal.

Ἀλείφω ich salbe.

Ἀλεκτρυὼν, όνος m. der Hahn.

Ἀλέξανδρος Alexander der Große, König von Makedonien, der berühmte Eroberer und Zerstörer der alten Persischen Monarchie.

Ἀληθεύω ich rede die Wahrheit.

Ἀληθὴς, έος c. wahr.

Ἀληθινὸς, ὴ, ὸν wahrhaftig, würklich. ἀληθινὸς ἵππος ein würkliches, nicht bloß gemaltes Pferd.

Ἀληθῶς würklich, wahrhaftig.

Ἁλιὰς, άδος f. der Fischerkahn.

Ἁλιευς, έως m. der Fischer.

Ἁλιεύω ich fische.

Ἀλινδέω wälzen. Im Med. sich wälzen.

* Ἁλίσκω (gewöhnlicher im Präs. als ἅλωμι) ich erobere, bezwinge, nehme gefangen, ergreife. Im Aor. 2. hat es passive Bedeutung; ἁλῶναι bezwungen werden; ἁλὰς gefangen genommen.

Ἀλκήςις Alkestis, Gemahlin des Königs Admet, für den sie starb.

Ἀλκιβιάδης Alkibiades, ein Schüler des Sokrates, nachmals ein berühmter athenischer Feldherr.

Ἄλκιμος stark. Superl. ἀλκιμώτατος.

Ἀλκμήνη Alkmene, des Herkules Mutter.

Ἀλλὰ aber, sondern. ἀλλὰ καὶ sondern auch. ἀλλ᾽ οὖν aber wol.

Ἀλλάσσω F. ξω ich verwandle.

Ἄλλῃ anderswohin.

Ἀλλήλων, (Genit.) einander, gegenseitig. Der Nominativ ist nicht gebräuchlich; aber wol die andern Casus.

Ἅλλομαι ich springe.

Ἄλλος, η, ο, ein andrer. τὰ ἄλλα (zsgz. τἄλλα) im übrigen.

Ἀλλότριος fremd, 2) unschiklich.

Ἄλλως anders, 2) außerdem.

Ἄλογος c. unvernünftig. (vom α pr. und λόγος die Vernunft.)

Ἁλουργίς das Purpurkleid.

Ἄλπεις die Alpen, das bekannte Gebürge zwischen Italien und Gallien.

Ἅλς, ἁλὸς m. das Salz.

Ἄλσος, εος n. der Hain.

Ἀλφειὸς Alpheus, ein griech. Fluß im Peloponnes, in der Landschaft Elis.

Ἀλώπηξ, εκος f. der Fuchs.

Ἅμα zugleich. ἅμα (σὺν) ἡμέρᾳ gleich mit Tages Anbruch.

Ἀμά-

Ἀμάζονες die Amazonen, ein kriegerisches Weibervolk in Asien.

Ἀμάλθεια Namen der Ziege, mit deren Milch Jupiter als Kind von den Nymphen ernährt wurde.

Ἁμαρτάνω fehlen, sündigen, einen Fehler begehen.

Ἁμάρτημα, τος n. der Fehler, das Vergehn.

Ἀμβροσία, ας f. Speise und Salbe der Götter.

Ἀμείβομαι erwiedern, antworten.

Ἀμείβω verwechseln, vertauschen.

Ἀμείνων besser, tapfer.

Ἀμέλει nehmlich, in der That.

Ἀμέλεια, ας f. Nachläßigkeit, Vernachläßigung.

Ἀμελέω sorglos seyn, vernachläßigen, an etwas nicht denken. ἠμέληκε p. A.

Ἀμεταθέτως unwandelbar.

Ἀμηχανέω, εῖν in Verlegenheit seyn, sich nicht zu helfen wissen. (von μηχανὴ das Werkzeug, Hülfsmittel).

Ἅμιλλα, ις f. der Streit.

Ἄμμων Jupiter Ammon, der in Afrika verehrt ward, und daselbst ein berühmtes Orakel hatte.

Ἀμοιβὴ, ῆς f. die Vergeltung, Belohnung.

Ἄμορφος c. ungestalt, häßlich. (von μορφὴ die Gestalt).

Ἀμούλιος, Amulius, König von Alba in Italien.

Ἄμπελος, ε f. der Weinstock.

Ἀμπελὼν, ῶνος m. der Weinberg.

Ἀμπέχω 1) E. ich umgebe. daher 2) ich bekleide. ἀμπεχόμενος, bekleidet (von ἀμφὶ und ἔχω).

Ἀμύνω beistehen. 2) rächen, bestrafen.

Ἀμφὶ Präp. um, herum. 2) auch wegen, so wie unser deutsches um. 130.

Ἀμφιάραος, Amphiaraus, ein griech. Wahrsager und Fürst, der mit dem Adrast und Polynikes in den Thebischen Krieg zog.

Ἀμφιδέαι Armbänder.

Ἀμφιέννυμι ich bekleide, ziehe an. ἠμφιεσμένος (P. p. P.) bekleidet.

Ἀμφίῤῥοπος auf beide Seiten sich neigend (von ῥέπω ich neige wohin) ἀμφίῤῥοπος νίκη ein unentschiedener Sieg.

Ἀμφίστομος mit zwei Oefnungen. (von στόμα der Mund).

Ἀμφιτρίτη Amphitrite, Neptuns Gemalin.

'Αμφίων Amphion, König von Theben.

'Αμφότερος, έρα, ερον beide.

"Αμφω beide.

"Αν macht die Rede unbestimmt, und kann häufig durch **nur, wol, etwa** gegeben werden. Wenn es bei einem Indikativ steht, wird dieser im Deutschen durch den Konjunktiv ausgedrükt. ὅσα ἂν **was nur**. τȣ̃το ἂν γένοιτο dis möchte **wol** geschehen. ȣ̓κ ἂν ἐκίνεις du würdest wol nicht bewegt haben. ȣ̓κ ἂν ποιήσειε τις das mögte **wol** niemand thun. 2) Oefters steht es statt ἐὰν und heißt **wenn**.

'Ανὰ in ἀνὰ τὰς γείτονας πόλεις ringsherum in den benachbarten Städten. 2) eintheilungsweise, ἀνὰ πεντήκοντα je funfzig. ἀνὰ ἑκατὸν je hundert. In der Zusammensetzung bedeutet es meistentheils eine Bewegung nach einem Orte **hin**, vornehmlich **hinauf**; — auch **zurük**.

'Αναβαίνω ich steige hinauf oder hinein. ἀνέβη a. 2. ἀναβεβηκὼς P. p. ἀναβὰς P. a. 2.

'Ανάβασις f. das Hinsteigen, Hinfahren nach einem Orte.

'Αναβιβάζω hinaufheben.

'Αναβολὴ f. der Aufschub, das Zögern.

'Αναγγέλλω ich verkündige, berichte. ἀνήγγειλε a. 1. A.

'Αναγινώσκω ich lese.

'Αναγκάζω, F. — σω ich zwinge, nöthige.

'Αναγκαῖος nothwendig. τὰ ἀναγκαῖα die nothwendigen Geschäfte.

'Ανάγκη, ης f. Nothwendigkeit, Zwang, Widerwärtigkeit, Schmerz, 2) der Tod, die Todesstrafe. (p. 89.)

'Αναγορεύω ich ernenne zu einem Amt.

'Αναγράφω aufschreiben.

'Ανάγω 1) E. **hinaufführen**, heraufholen, zurükbringen. 2) ἀνάγεσθαι absegeln, **zu Schiffe ankommen**. ἀναχθεὶς P. a. 1. P. einer, der zur See angekommen.

'Αναδέχομαι F. — ξομαι annehmen, aufnehmen.

'Αναδίδωμι, όναι hingeben, hervorgeben ἀ. μυκηθμὸν einen brüllenden Ton von sich geben. 2) hervorbringen.

'Αναδύω hervorkommen.

'Αναζεύγνυμι das Lager abbrechen, abmarschieren. ἀνέζευξεν a. 1. A.

'Ανα-

Ἀνάζευξις, εως f. der Abmarsch.

Ἀναζητέω, εῖν aufsuchen.

Ἀναθάλπω ich erwärme.

Ἀναίδεια f. die Schamlosigkeit, Unverschämtheit. (von αἰδώς die Scham.)

Ἀναίρεσις, εως f. die Ermordung.

Ἀναιρέω 1) E. **aufheben**, wegschaffen, daher 2) **umbringen**, tödten ἀνείλετο a. 2. M. ἀνελεῖν a. 2. A. 3) als Kind annehmen, erziehen. 4) vom Orakel, **einen Ausspruch thun.**

Ἀναίσθητος c. unempfindlich, geschmaklos.

Ἀνακαθίζω F. — σω sich aufrichten.

Ἀνακαίω anzünden.

Ἀνάκειμαι, εῖσθαι da liegen, aufgestellt seyn, vorhanden seyn.

Ἀνακομίζω F. σω heraufholen.

Ἀνακρίνω verhören, vor Gericht ziehen.

Ἀναλαμβάνω, annehmen, wiedernehmen, zurükbringen. ἀνείληφα p. A. att.

Ἀναλίσκω ich verzehre. ἀναλωθέντων G. P. a. 1. P.

Ἀνάλλομαι ich springe in die Höhe.

Ἀνάλωτος c. unüberwindlich, nicht zu erobern (vom α pr. und ἁλίσκω).

Ἀναμὶξ durch einander gemengt.

Ἀνανταγώνιςος der keinen Gegner, oder Nebenbuhler hat.

Ἄναξ, ακτος m. der König.

Ἀναξαγόρας, Anaxagoras, ein berühmter griech. Philosoph.

Ἀναπαύομαι, ruhen, stillsitzen.

Ἀναπείθω ich berede.

Ἀναπέμπω zurükschikken, heraufschikken.

Ἀναπίμπλημι anfüllen, erfüllen.

Ἀναπλέω zurükschiffen.

Ἀναπνέω Athem schöpfen.

Ἀναπνοή, ῆς f. der Athem.

Ἀνάπτω ich zünde an.

Ἀναρπάζω F. — σω entführen, entrükken.

Ἀναρτάω aufhängen.

Ἀνασκολοπίζω, ans Kreuz oder an einen Pfahl schlagen (von σκόλοψ der Pfahl).

Ἀνασπάω ich ziehe herauf.

Ἀνάςατος verwüstet.

Ἀναςέλλω ich halte zurük. ἀναςέλλεσθαι sich zurükhalten, d. i. **abstehen** von etwas.

Ἀναςρέφω umdrehen, 2) **zurükkehren.**

Ἀνασχίζω, zerspalten, von ein-

einander schneiden. ἀνέχισεν a. 1. A.

Ἀνατείνω ich hebe in die Höhe.

Ἀνατέλλω hervorwachsen.

Ἀνατίθημι auflegen, aufsetzen. ἀναθέμενος a. 2. M.

Ἀνατολὴ, ῆς f. der Aufgang. 2) der Auswuchs, Hervorwuchs.

Ἀνατρέχω E. aufwärtslaufen. d. **herauslaufen**, (ans **Ufer**).

Ἄναυρος Anaurus, ein Fluß in Thessalien.

Ἀναφέρω tragen, bringen, herausholen. ἀνήνεγκε a. 1. A. von dem alten Verb. ἐνέγκω.

Ἀναφεύγω fliehen, seine Zuflucht wohin nehmen. ἀναφυγὼν a. 2. A.

Ἀναφύω ich lasse wieder hervorwachsen. Im **M. ich wachse wieder hervor**.

Ἀνάχαρσις Anacharsis, ein skythischer Philosoph, der sich lange Zeit in Griechenland aufhielt.

Ἀναχωρέω, εῖν zurükgehen.

Ἀνδραγάθημα, τος n. die Heldenthat.

Ἀνδραγαθία f. der Edelmuth.

Ἀνδρεία, ας f. die Tapferkeit.

Ἀνδρεῖος männlich, tapfer.

Ἀνδρία, ας f. Tapferkeit.

Ἀνδριὰς, άντος m. die Bildsäule.

Ἀνδρομέδα **Andromeda**, Tochter des Aethiopischen Königs Kepheus, und Gemalin des Perseus.

Ἀνδροφόνος, ου m. ein Menschenmörder.

Ἀνδρώδης mannhaft.

Ἄνειμι, ιέναι hinaufgehen, hinaufsteigen, hervorkommen. ἀνήει pl. M. ἀνιέναι Inf. pr.

Ἀνέκπληκτος unerschrokken (von ἐκπλήσσω).

Ἀνέλκω ich ziehe herauf. ἀνεῖλκε i.

Ἀνελπίστως unverhofft (von ἐλπίζω ich hoffe).

Ἀνεμέσητος verzeihlich.

Ἄνεμος, ου m. der Wind.

Ἀνέρχομαι, εσθαι hineingehen. ἀνῆλθε a. 2.

Ἄνεσις, εως f. die Erholung, Freistunde.

Ἄνευ ohne.

Ἀνευρίσκω erfinden, aussinnen.

Ἀνέχω in die Höhe halten, ἀνέσχε a. 2.

Ἀνεψιὸς der Vetter, Geschwisterkind.

Ἀνὴρ, ἀνδρὸς, m. 1) übh. der **Mann**. 2) der **Ehemann, Gemal**.

Ἀνθέω blühen.

Ἀνθοβαφὴς geblümt, bunt.

Ἄνθος, εος n. 1) E. die Blume

Blume, Blüte; daher 2) die blühende Farbe.

"Ανθραξ, ακος m. die Kole.

'Ανθρώπειος menschlich. σάρκες ἀνθρώπειαι Menschenfleisch.

"Ανθρωπος, ου m. der Mensch.

'Ανιάω ich betrübe, ärgere.

'Ανίην, Anio, ein Fluß nicht weit von Rom.

'Ανίστημι, ἀναι 1) E. in die Höhe richten, aufrichten; daher 2) aufwekken. ἀνίστη i. Im a. 2. u. im Med. aufstehen.

'Ανοδία, ας f. eine unwegsame Gegend.

'Ανόητος unverständig.

"Ανοια, Narrheit, Unverstand (vom α pr. und νους Verstand).

'Ανοίγω ich öffne.

'Ανοιδέω, εῖν aufschwellen.

'Ανομία, ας f. Gesetzlosigkeit; ein solcher Zustand, da keine Gesetze gelten.

'Ανόμοιος c. unähnlich.

'Ανταγωνιστής, ου m. der Gegner.

'Αντεξετάζομαι ich streite mit jemanden worüber.

'Αντέρομαι ich frage wieder (von ἀντὶ u. ἔρομαι ich frage).

'Αντέχω widerstehn.

'Αντὶ Präp. mit dem Genit. anstatt, für. – ἀνθ' ὧν dafür, daß.

'Αντιγόνη Antigone, Tochter des unglücklichen Thebischen Königs Oedipus.

'Αντίγονος Antigonus, einer von Alexanders Generalen, nachher König von Kleinasien.

'Αντιγράφω ich schreibe zurük

'Αντιδίδωμι dagegen geben, zur Vergeltung geben. ἀντέδωκε a. 1. A.

'Αντίκυρα Antikyra, eine griech. Stadt in der Landschaft Phokis, in deren Gegend viel Niesewurz wuchs.

'Αντιλογία, ας f. Widerspruch, Zank.

'Αντίον vor jemandes Augen oder Ohren.

'Αντίοχος Antiochus, ein syrischer König.

'Αντιποιέομαι sich eine Sache anmaßen.

'Αντισθένης Antisthenes, ein griechischer Philosoph, Schüler des Sokrates.

'Αντιτάσσω ich stelle entgegen. Med. ἀντιτάσσομαι ich stelle mich entgegen, d. i. ich liefere eine Schlacht. ἀντιταχθεὶς a. 1. P.

'Αντιφωνέω entgegentönen.

'Αντλέω schöpfen, pumpen.

"Αντρον, ȣ n. die Höle.

'Αντώνιος Markus Antonius, Augusts Kollege im Triumvirat.

"Ανυδρος wasserlos, dürr (von ὕδωρ Wasser).

'Ανυπέρβλητος c. unübertreflich. 2) ungeheuer.

'Ανύω vollbringen, ausrichten. ἀνυσθήσεται F. 1. P.

"Ανω oben, hinauf.

'Ανώμοτος ungeschworen (vom α pr. und ὄμνυμι ich schwöre).

'Αξία, ας f. der Werth, die Würdigkeit, Würde. κατὰ τὴν ἀξίαν nach Verdienst.

'Αξίνη, ης f. die Axt.

'Αξιόπιστος, glaubwürdig. ἀξιοπιστότερος Compar. (von ἄξιος würdig und πίστις der Glaube).

"Αξιος, ία, ον werth, würdig. 2) anständig, schiklich.

'Αξιόω E. für würdig halten; daher 2) verlangen, fordern. 3) wollen.

'Αξίωμα, τος n. Ansehn, Würde.

"Αοικος c. der kein Haus hat.

'Απαγγέλλω verkündigen, hinterbringen.

'Απαγορεύω. f. σω ich verbiete 2) zu schwach zu einer Sache seyn; erliegen.

'Απάγχω F. ξω. aufhängen, stranguliren. Med. ἀπάγχεσθαι sich aufhängen. ἀπήγξαντο a. 1. M.

'Απάγω ich führe weg. ἀπαχθεὶς P. a. 1. P.

'Απαιτέω, ῶ verlangen, fordern.

'Απαλλαγὴ, ῆς f. die Befreiung, die Abwendung.

'Απαλλάσσω, attisch ἀπαλλάττω ich entlasse, befreie. M. ἀπαλλάσσομαι ich entlasse mich, d. i. ich gehe weg, trete ab. ἀπηλλάγη a. 2. P. ἀπαλλαγεὶς P. ἀπαλλαγήσεσθαι Inf. F. 2. P.

'Απανθέω verblühen.

'Απαντάω, ῶ begegnen. ἀπήντων 3. 1. ἀπηντηκότων G. P. p. 2) geschehen, vorfallen, wie das deutsche begegnen.

"Απαξ einmal.

'Απαριθμέω, ῶ aufzählen, auszahlen (von ἀριθμὸς die Zahl).

'Απαρτάω aufhängen, anhängen, schweben lassen ἀπηρτημένος P. p. P. schwebend.

"Απας, ασα, αν all, ganz. G. ἅπαντος, ἄσης, αντος. Einerlei mit πᾶς. ἅπας ὁ δῆμος das ganze Volk.

'Απείδω hinabsehen.

'Απει-

'Ἀπειθέω ich bin ungehorsam.
'Ἀπείθεια, ας f. der Ungehorsam.
'Ἀπειλέω drohen.
"Ἄπειμι, ιέναι weggehen. ἀπῄει pl. M.
'Ἀπειπεῖν a. 2. verbieten. 2) einer Sache entsagen.
'Ἀπελαύνω ich treibe fort.
'Ἀπελλῆς, ȣ Apelles, ein berühmter Maler zu Alexanders des Großen Zeit.
'Ἀπεμπολέω, F. ήσω. verkaufen.
"Ἄπερ was, welches. Neutr. Plur. von ὅσπερ welcher.
'Ἀπέρχομαι, εσθαι weggehen, sich entfernen. ἀπῆλθεν a. 2. A. ἀπελθȣ̃σα P. a. 2.
'Ἀπέχομαι ich enthalte mich. ἀποχόμενος P. a. 2.
'Ἀπήνη der Wagen.
"Ἆπις Apis, der vergötterte Stier der Aegypter.
'Ἀπιςέω, εῖν, nicht glauben wollen, mistrauisch seyn.
"Ἄπιςος 1) mistrauisch, 2) unglaublich.
"Ἄπληςος unersättlich.
'Ἁπλόω, ȣ̃ν ausbreiten, von einander thun.
'Ἀπὸ Präp. mit dem Gen. **von.** ἀπὸ τȣ̃ δένδρȣ **von** dem Baum. ἀπο τȣ̃ ἡλίȣ **aus** der Sonne.
Vor einem aspirirten Vokal ἀφ' Z. E. ἀφ' ἧς ἡμέρας von welchem Tage an. In der Zusammensetzung mit einem Verbum bezeichnet es gewöhnlich eine Entfernung.
'Ἀποβάλλω E. wegwerfen; 2) verlieren.
'Ἀποβίωσις f. das Ableben, der Tod (von βίος das Leben).
'Ἀποβλέπω hinsehen, hinblikken.
'Ἀπογίγνομαι ich sterbe.
'Ἀπογιγνώσκω verzweifeln, die Hofnung aufgeben.
'Ἀπογινώσκω eben das. ἀπέγνωςο pl. P.
'Ἀπογράφω einschreiben, ins Rechnungsbuch eintragen.
'Ἀποδείκνυμι ich erneune.
'Ἀποδέχομαι. F. ξομαι etwas gut aufnehmen.
'Ἀποδημέω, εῖν in der Fremde, auf Reisen seyn (von δῆμος das Volk).
'Ἀποδιδράσκω ich laufe weg. ἀποδρὰς, άντος P. a. 2.
'Ἀποδίδωμι, όναι wieder geben, hingeben, hergeben, anvertrauen. χάριτας ἀποδιδόναι Dank abstatten, sich erkenntlich beweisen, ἀπόδος Imp. a. 2. **gieb her.**

'Ἀπο-

'Αποδύω u. ἀποδῦμι ausziehen (ein Kleid).

'Αποθεν von fern.

'Αποθλίβω ich drükke aus.

'Αποθνήσκω ich sterbe. ἀπέθανε Ind. a. 2. A.

'Αποικοδομέω, ειν verbauen, zustopfen. 104.

'Αποκαλέω nennen, schimpfen.

'Αποκαρτερέω sich der Nahrung enthalten.

'Αποκηρύττω ausrufen.

'Αποκινέω weg bewegen, fortwälzen.

'Αποκλείω versperren.

'Αποκόπτω, F. ψω abhauen.

'Αποκρίνομαι ich antworte. ἀποκριθῆναι Inf. a. 1. P.

'Απόκρισις f. die Antwort.

'Αποκρύπτω F. ψω verbergen; daher 2) verschweigen.

'Αποκτείνω tödten, umbringen.

'Απόλαυσις, εως f. der Genuß.

'Απολέγω abschlagen, verweigern (von λέγω ich sage).

'Απολείπω, verlassen, hinterlassen, übrig lassen. ἀπολιπὼν P. a. 2. — 2) als ein Neutrum: aufhören, aussterben. 3) fehlen. ἐφόδια αὐτοῦς ἀπολείπει es fehlt ihnen an Lebensmitteln.

'Απόλλυμι, ύναι verderben, ins Unglük bringen. 2) verlieren. — Im Medium ἀπόλλυμαι ich komme um, werde unglüklich. ἀπολωλὼς P. p. M. verloren. ἀπολώλαμεν p. M. att. wir sind verloren.

'Απόλλων, ωνος Apollo, der Gott der Dichtkunst und der Weissagung.

'Απολύω loslassen, gehen lassen (von ἀπὸ und λύω ich löse) befreien, lossprechen. Im Med. ἀπολύομαι ich mache mich los d. i. ich entferne mich.

'Απονέμω zutheilen, ertheilen. χάριτας ἀπονέμειν Dank abstatten.

'Αποξύω abschaben.

'Απόπειρα, ας f. die Probe, der Versuch.

'Αποπέμπω F. ψω ich schikke weg.

'Αποπλανάομαι ich verirre mich.

'Αποπνίγω erstikken.

'Απορέω, ειν in Verlegenheit seyn 2) etwas nicht haben. καθέδρας ἠπόρει er hatte keinen Sitz.

'Απορρίπτω abwerfen.

'Αποσκιρτάω, ᾶν, herumspringen.

'Αποσπάω hinwegziehen, entfernen.

'Απο-

Ἀποϛέλλω absenden. ἀποϛέλλειν δόξαν eine Meinung veranlassen. ἀπεϛάλη a. 2. P. ἀποϛαλῆναι Inf. a. 2. P.

Ἀποϛρέφω ich wende ab. Im Med. ἀποϛρέφομαι ich wende mich weg, ich fliehe. ἀποϛραφέντος P. a. 2. P.

Ἀποσφάττω ich schlachte, erwürge.

Ἀποσώζω erretten. νῆες ἀποσωζόμεναι glüklich angelangte Schiffe.

Ἀπότακτος bestimmt, festgesetzt.

Ἀποτέμνω abschneiden, abhauen. ἀποτμηθεὶς P. a. 1. P.

Ἀποτίθημι, έναι weglegen, ablegen.

Ἀπότομος hart, grausam.

Ἀποτρέπω abwenden, abhalten.

Ἀποτυγχάνω mit dem Genit. etwas nicht erlangen, nicht glüklich in einer Sache seyn.

Ἀποφαίνω ich zeige; dann ich ernenne, erkläre.

Ἀπρεπὴς unanständig.

Ἀπρεπῶς Adv. unanständig.

Ἀπροσδόκητος unerwartet, unvermuthet.

Ἄπτερος unbefiedert (von πτερὸν die Feder).

Ἅπτομαι, F. ψομαι (mit dem Genit.) berühren, anrühren, angreifen.

Ἅπτω anzünden.

Ἀπώλεια der Verlust.

Ἄρα nehmlich.

Ἆρα Fragewort ob?

Ἀρὰ, ας f. der Fluch.

Ἀράσσω klopfen.

Ἀργεῖος ein Argiver. Zunächst ein Einwohner der Stadt Argos, dann einer aus der Landschaft Argolis im Peloponnes, von der Argos die Hauptstadt war.

Ἀργοναῦται die Argonauten.

Ἄργος, ȣς die ebengenannte berühmte große Stadt im Peloponnes.

Ἀργὸς. ἡ, ὀν 1) müßig, unthätig, 2) (vom Felde,) unbebauet.

Ἀργυρέος, έα, εον zsgz. ἀργυρȣ̃ς silbern.

Ἀργύριον, ȣ n. Silber, Geld.

Ἄργυρος, ȣ m. Silber.

Ἀργυρώνητος ein für Geld gekaufter, ein Sklave (von ἀργ. und ὠνέομαι ich kaufe).

Ἀργὼ das Schif Argo, worauf die Argonauten nach Kolchis fuhren.

Ἄρειος πάγος E. der Marshügel. Sodann der Areopagus, das höchste Gericht zu Athen.

Ἀρέσ-

'Αρέσκομαι mit etwas zufrieden seyn.

'Αρετὴ, ῆς f. 1) Tapferkeit. 2) Tugend. 3) überh. die gute Beschaffenheit, Güte.

"Αρης, εος Mars der Kriegsgott.

'Αρίβαζος Aribazus, Name eines Persischen Vasallen.

'Αριθμὸς, ȣ m. die Zahl.

'Αριστάω, ῶν Mittagbrod essen.

'Αριστείδης Aristides, ein wegen seiner Rechtschaffenheit berühmter Athenischer Feldherr und Staatsmann.

'Αριστερὸς, ὰ, ὸν links. ἡ ἀριστερὰ (scil. χεὶρ) die linke Hand.

'Αριστεὺς, έος der Fürst.

"Αριστος 1) der tapferste, 2) der beste.

'Αριστοτέλης Aristoteles, ein berühmter griech. Philosoph.

'Αρίστων Ariston, ein Lakedämonier.

'Αρίων Name des Pferdes des Königs Adrast.

'Αρκὰς, άδος ein Arkadier, aus der griech. Landschaft Arkadien im Peloponnes.

'Αρκέω, εῖν hinreichend, genug seyn.

"Αρκτος, ȣ, c. der Bär, 2) das Gestirn, der Bär.

"Αρκυς, υος, f. das Netz.

"Αρμα, τος n. der Wagen, das Gespann.

'Αρνέομαι leugnen, ausschlagen. ἠρνήσατο a. 1. M.

"Αρπαγος Harpagus, ein Freund des Perserkönigs Cyrus.

'Αρπάζω ich raube, entführe, ergreife.

"Αρπης Harpes, einer von den Kyklopen.

"Αῤῥηκτος unzerbrechlich, undurchdringlich.

"Αῤῥην, ενος männlichen Geschlechts. 2) als ein Substantiv die Mannsperson.

'Αῤῥώστημα, τος n. die Krankheit.

"Αῤῥωστος c. krank.

"Αρς, (oder ἀρὴν) ἀρνὸς c. das Lamm.

"Αρτεμις, ιδος Diana, die Jagdgöttin.

'Αρτεμίσιον, Artemisium, ein Vorgebürge in Griechenland.

"Αρτημα das Ohrgehenk.

"Αρτι eben, kürzlich.

'Αρτίως eben, kürzlich.

"Αρτος, ȣ m. das Brod.

'Αρύω ich schöpfe.

'Αρχαῖος alt.

'Αρχέλαος Archelaus, ein makedonischer König.

'Αρχὴ, ῆς f. die Regierung 2) der Anfang.

'Αρχηγὸς der Anführer, Stifter.

'Αρχιτέκτων m. der Baumeister.

"Αρχομαι F. ξομαι ich fange an.

"Αρχω ich herrsche, beherrsche, kommandire.

"Αρχων, οντος jede obrigkeitliche Person.

'Ασεβὴς c. gottlos, ruchlos.

'Ασελγὴς, έος c. beleidigend, injuriös, ausgelassen.

'Ασέληνος ohne Mond, mondlos.

"Ασημος unartikulirt.

'Ασία Asien.

"Ασιτος c. ohne Nahrung.

'Ασθένεια, ας die Schwachheit, **Unpäßlichkeit** (v. α pr. u. σθένος die Kraft).

'Ασθενὴς, έος c. schwach.

'Ασκέω ich übe. ἠσκημένος P. p. P. geübt.

'Ασκληπιὸς Aeskulap, der Gott der Arzneikunst.

'Ασμένως gern, mit Vergnügen.

'Ασπάζομαι ich grüße freundlich.

'Ασπαίρω ich zappele.

'Ασπὶς, ίδος f. der Schild.

'Ασσύριος ein Assyrer, aus dem Lande Assyrien in Asien.

'Αςεῖος c. lustig, spaßhaft.

'Αςενάκτως ohne Seufzer.

'Αςεφάνωτος unbekränzt, ohne Krone. 48. Bei den Römern wurden denen, die sich im Kriege besonders ausgezeichnet hatten, Kronen mancherlei Art gegeben. (von ςέφανος der Kranz).

'Αςὴρ, έρος m. der Stern.

'Αςὸς, ȣ m. der Bürger.

'Αςρολόγος, ȣ m. der Sternseher.

"Αςυ E. jede Stadt; besonders 2) die Stadt Athen.

'Ασύμβολος c. der nichts mit beiträgt.

'Ασφαλῶς sicher.

'Ασχολέω ich beschäftige. Im Med. ἀσχολȣ̃μαι ich bin beschäftigt.

"Ασωπος Asopus, ein Fluß in Griechenland.

"Ασωτος, ȣ der Verschwender.

"Αταφος unbegraben.

"Ατε nehmlich, 2) gleich als.

'Ατέας Ateas, ein skythischer König, der mit dem makedonischen Könige Philipp Krieg geführt.

'Ατενὴς starr. ἀτενὲς βλέπειν starr ansehen.

'Ατίλιος Attilius Regulus, ein berühmter Römischer Feldherr im ersten Punischen Kriege.

"Ατιμος ungeehrt, unehrlich (von τιμὴ die Ehre).

"Ατλας, αντος Atlas, Vater der Maja, der Mutter Merkurs.

῎Ατοπος 1) unrecht, 2) abgeschmakt.

᾿Ατρεῖδαι die Atriden, die Söhne des Atreus, Agamemnon und Menelaus.

῎Ατρεπτος unverändert. ἄτρεπτον βλέμμα ein unverwandter Blik.

῎Ατροπος Atropos, eine von den drei Parzen.

῎Ατρωτος unverwundbar.

᾿Αττικὴ, ῆς Attika, die berühmteste Provinz in Griechenland, in der Athen die Hauptstadt war.

᾿Ατυχέω 1) E. ich bin unglüklich. 2) ich erlange etwas nicht.

Αὖ wieder, hingegen.

Αὐγείας Augias, ein alter griech. Fürst, dessen Stall Herkules ausmistete.

Αὖθις abermals, wieder aufs neue, nachmals.

Αὐλέω, εῖν die Flöte spielen, pfeifen. ηὔλεις impf.

Αὐλὴ, ῆς f. der Hof.

Αὐλητὴς, ȣ̃ m. der Flötenspieler.

Αὐλὸς, ȣ̃ m. die Flöte.

Αὐξάνω ich vermehre. Im Med. αὐξάνομαι, ich vermehre mich, das ist, **ich wachse.**

Αὔριον, morgen.

Αὕτη diese. Das Femininum von ȣ̃τος.

Αὑτὴν sich selbst. Fem. statt ἑαυτήν.

Αὑτῆς statt ἑαυτῆς. κεφαλὴν αὑτῆς ihren eignen Kopf.

Αὐτίκα sogleich.

Αὐτόθι daselbst.

Αὐτοκράτωρ der Imperator.

Αὐτόμολος, ȣ m. ein Ueberläufer.

Αὐτὸς, ἡ, ὁ 1) **er, sie, es.** 2) **er sie, es selbst.** αὐτȣ̃ sein, αὐτῷ ihm, αὐτῇ ihr, αὐτοῖς ihnen, αὐτȣ̀ς sie u. s. w. 3) mit dem Artikel: ὁ αὐτὸς **eben derselbe,** ἡ αὐτὴ eben dieselbe, τὸ αὐτὸ zsgz. ταυτὸ eben dasselbe.

Αὑτȣ̃ statt ἑαυτȣ̃.

Αὑτῷ statt ἑαυτῷ.

Αὐχέω ich rühme mich, ich prale.

*᾿Αφαιρέω wegnehmen, abnehmen, berauben. ἀφελεῖν Inf. a. 2. ἀφαιρεθήσεσθαι Inf. F. 1. P.

᾿Αφάλλομαι ich springe herab (von ἀπὸ und ἄλλομαι).

᾿Αφανὴς, έος 1) E. dunkel. 2) fig. **unberühmt** (von φαίνω ich zeige.)

᾿Αφανίζω ich mache verschwinden, **vernichte.** Im Med. ich mache mich un-

unsichtbar, **verschwinde.** ἠφανίσθη a. 1. P.

Ἀφανῶς Adv. ungesehen.

Ἀφαρπάζω ich raube.

Ἀφέλεια, ας Simplicität, einfache prachtlose Lebensart.

Ἀφελεῖν a. 2. von ἀφαιρέω abnehmen, wegnehmen.

Ἀφηνιάζω (von Pferden) den Zügel zerreißen, durchgehn.

Ἄφθονος c. reichlich. εὐωχία ἄφθονος ein Schmaus, wo alles vollauf ist.

Ἀφιερόω heiligen, widmen.

Ἀφίημι, ιέναι loslassen, befreien, fahren lassen, fallen lassen, wegwerfen. ἀφεὶς P. a. 2. ἀφῆκεν a. 1. A. ἀφεθῆ C. a. 1. P. ἀφειμένος P. p. P.

Ἀφικνέομαι ich komme an, ich gelange wohin. ἀφίκετο a. 2. ἀφῖκται p. P.

Ἀφίστημι 1) E. entfernen, absondern (von ἀπὸ und ἵστημι ich stelle) 2) **abhalten**, 3) im Aor. 2. und im Medium **wegtreten.** ferner, sich losreißen, **abfallen** von jemanden, von etwas **ablassen.** ἀποστῆναι Inf. a. 2. A.

Ἀφνὼ plötzlich.

Ἀφορία Unfruchtbarkeit, Miswachs.

Ἀφορίζω, F. σω absondern.

Ἀφορμὴ, ῆς f. die Gelegenheit.

Ἀφροδίτη Venus, die Göttin der Liebe.

Ἄφροντις c. sorgenlos.

Ἀφροντίστως sorglos, unbekümmert (von φροντὶς die Sorge).

Ἄφρων, ονος c. unsinnig. (von φρὴν der Verstand.)

Ἀφυὴς, έος e. ungeschikt.

Ἀχαιοὶ die Achäer, die Einwohner von Achaja, einer griech. Landschaft im Peloponnes.

Ἀχανὴς weit, ungeheuer tief.

Ἀχαριστέω ungefällig gegen jemand seyn.

Ἄχθομαι ich ärgere mich, bin unzufrieden.

Ἀχθοφορέω, εῖν eine Last tragen. (von ἄχθος die Last u. φορέω ich trage).

Ἀχιλλεὺς Achilles, der berühmte siegreiche Held in dem trojanischen Krieg.

Ἀχρὰς, άδος f. eine wilde Birne.

Ἄχρι bis.

Ἀψιμαχέω ich werde handgemein.

Ἄψυρτος, Absyrtus, Sohn des Aeetes und Bruder der Medea, den diese auf ihrer Flucht zerstükte.

B.

Βαβυλὼν, ῶνος Babylon, eine der größten Städte in Asien.

Βαβυλώνιος, aus Babylon.

Βαδίζω ich gehe.

Βάθος, εος die Tiefe.

Βαθὺς, εῖα, ὺ, tief.

Βαίνω ich steige, gehe. μεγάλα βαίνων mit großen Schritten.

Βακτηρία, ας f. der Stok.

Βάκτρον, ꙋ n. der Stok.

Βάλλω werfen, schleudern, wegwerfen, niederstürzen. βαλὼν P. a. 2.

Βάπτω F. ψω eintauchen.

Βάραθρον, ꙋ eine tiefe Grube.

Βάρβαρος, ꙋ ein Barbar. So nannten die Griechen alle Ausländer, vornehmlich die Perser Z. E. S. 48 und 58. 2) unwissend, ungesittet.

Βάρβιτος, ꙋ f. die Leier, Laute.

Βάρος, εος n. die Last.

Βαρὺς, εῖα, ὺ schwer; daher 2) lästig, aufsätzig.

Βασανίζω ich foltere.

Βάσανος, ꙋ die Folter.

Βασιλεία, ας f. die königl. Würde; Regierung.

Βασίλειον, ꙋ n. die königl. Residenz, der königl Pallast.

Βασιλεὺς der König.

Βασιλεύω König seyn, beherrschen.

Βασιλικὸς, ὴ, ὸν königlich.

Βασιλικῶς Adv. königlich.

Βάσις, εως f. der Fuß.

Βαςάζω tragen, aufheben.

Βαφὴ die Farbe.

Βδέλλα der Blutigel.

Βέβαιος fest, d. 2) zuverlässig.

Βεκὸς ein phrygisch Wort, das **Brod** bedeuten soll.

Βέλος, εος n. das Geschoß, der Pfeil.

Βέλτιον besser.

Βέλτιςος, η, ον (der unregelmäßige Superlat. von ἀγαθὸς gut) E. **der beste** 2) wird es bey freundschaftlichen Anreden gebraucht, wie im Deutschen: **mein Bester**.

Βῆμα, τος n. der Richterstuhl, die Rednerbühne.

Βιάζομαι ich erzwinge.

Βιαίως gewaltsam. (von βία die Gewalt).

Βίας G. Βίαντος Bias, einer von den sieben Weisen Griechenlands.

Βιβλίον, ꙋ n. das Buch.

Βίβλος, ꙋ f. das Buch.

Βίος, ꙋ m. das Leben. διὰ βίꙋ lebenslang.

Βιόω ich lebe.

Βίτων ein argivischer Jüngling,

ling, bekannt durch seine kindliche Liebe für seine Mutter.

Βίωμι ich lebe.

Βλάβω ich beschädige, (wofür gewöhnlicher βλάπτω)

Βλάσφημος lästernd. πολλὰ βλάσφημα viele Schmähreden.

Βλέμμα, τος n. der Blik.

Βλέπω ich sehe, blikke.

Βλῆμα, τος, die Wunde.

Βλοσυρὸς, ὰ, ὸν finster (vom Blik), mürrisch.

Βοάω, ῶν ich schreie.

Βοὴ, ῆς f. das Geschrei.

Βοηθέω ich helfe.

Βοηθὸς, οῦ m. der Helfer.

Βοιωτία Böotien, eine Provinz von Griechenland.

Βοιωτὸς ein Böotier.

Βόλος, ȣ, m. E. der Wurf. daher 2) vom Fischen, der Fischzug.

Βορὰ, ᾶς f. der Fraß, die Speise.

Βόσκημα, τος m. das Vieh, die Heerde.

Βοτάνη, ης f. das Kraut.

Βότρυς, υος m. die Weintraube.

Βȣθυτέω, εῖν E. einen Stier opfern; dann 2) übh. opfern.

Βȣκόλος, ȣ m. der Rinderhirt.

Βȣλευμα, τος n. der Anschlag, Rathschluß, Entschluß.

Βȣλεύω überlegen, berathschlagen, beschließen.

Βȣλὴ, ῆς f. der Rath, daher 2) das Rathscollegium, der Senat.

Βȣλομαι ich will.

Βȣ̃ς G. βοὸς der Ochse, Stier.

Βοώτης das nördliche Gestirn Bootes.

Βραδύνω ich zögere.

Βραχίων, ονος m. der Arm.

Βραχυκομέω kurze Haare tragen.

Βραχὺς, εῖα, ὺ kurz, klein. βραχύ τι ein klein wenig.

Βρέφος n. das Kind.

Βρέχω ich beneße, beregne. βραχέντως P. a. 2. P.

Βριάρεως Briareus, einer von den hunderthändigen Söhnen der Erde.

Βροντὴ, ῆς f. der Donner.

Βρόντης Brontes, einer von den Kyklopen.

Βρȣ̃τος Brutus, der vornehmste Mörder des Cäsar.

Βρώσκω verzehren, auffressen. βρωθῶσι C. a. 1. P. βεβρῶσθαι Inf. p. P. βρωθησόμενοι P. F. 1. P.

Βυθὸς, ȣ̃ m. der Abgrund des Meers.

Βωμὸς, ȣ̃ m. der Altar.

 Γαῖος

Γ.

Γάϊος der römische Vorname **Cajus.**

Γαίτκλοι die Gätulier, ein barbarisches Volk in Afrika.

Γάλα, G. γάλακτος die Milch.

Γαλακτοφάγοι die Galaktophagen (d. i. Milchesser) ein scythisches Volk in Asien.

Γαλάται überhaupt die **Gallier**, hernach die Galater, ein ursprünglich aus Gallien herstammendes Volk in Asien.

Γαλεάγρα, ας f. der Kerker, das Gefängnis.

Γαμέω ich heirathe. γήμας P. a. 1. A.

Γάμος, ȣ m. die Ehe, Verheirathung. πρὸς γάμον ἄγεσθαι heirathen.

Γάννυμαι ich freue mich.

Γὰρ denn.

Γαςὴρ, έρος f. der **Bauch**, 2) der **Magen.**

Γείτων c. benachbart.

Γελάω, ῶ ich lache, verlache.

Γελοῖος, α, ον lächerlich.

Γέλων Gelon, König von Syrakus.

Γέλως, ωτος das Lachen, Gelächter.

Γελωτοποιὸς m. ein Possenreißer.

Γένειον der Bart.

Γένεσις f. die Geburt.

Γενναῖος tapfer.

Γενναίως, Adv. **tapfer.**

Γεννάω, ῶ erzeugen, gebären. γεγεννηκὼς P. p. A. τὰ γεννώμενα die gebornen Kinder.

Γένος, εος n. das Geschlecht.

Γέρανος, ȣ m. der Kranich.

Γέρων, οντος m. der Greis.

Γεύομαι ich koste, esse.

Γεώλοφος, ȣ m. der Hügel.

Γεωργέω, εῖν den Akkerbau treiben.

Γεωργία, ας f. der Akkerbau.

Γεωργικὴ sc. τέχνη die Landwirthschaft.

Γεωργικὸς zum Akkerbau gehörig. γεωργικὸς βȣ̃ς ein Zugochse.

Γεωργὸς, ȣ̃ m. ein Akkersmann.

Γῆ, γῆς f. 1) die Erde. 2) die Göttin der Erde, bei den Lateinern Tellus.

Γῆρας, ατος n. das Alter.

Γηράσκω F. άσω alt werden. γεγηρακὼς P. p. A.

Γηράω, ῶ ich altere.

Γίγνομαι und

Γίνομαι 1) werden, 2) geboren

boren werden, entstehen, 3) geschehen, 4) seyn, 5) hinkommen ἐγένετο a. 2. γέγονε p. M. ἐγενήθη a. 1. P.

Γινώσκω 1) erkennen, kennen, merken, wissen 2) beschließen. ἔγνω a. 2. A. γνοῦσα P. a. 2. γνῶναι Inf. a. 2. ἔγνωκα p. A.

Γλῶττα f. auch γλῶσσα, ης die Zunge.

Γνάθος, ου f. der Bakken, der Kinnbakken.

Γνήσιος, ία, ον ächt.

Γνώμη, ης f. die Gesinnung, der Entschluß.

Γνωρίζω F. σω ich erkenne.

Γνώριμος ein Bekannter, ein Freund.

Γογγυλὶς, ίδος f. die Rübe.

Γονεὺς, έως der Vater. Im Plur. die Eltern.

Γόνυ G. γόνατος poet., statt γόνατος, das Knie. θεῶν ἐν γούνασι κεῖται wörtlich: es liegt auf den Knien oder im Schooße der Götter, d. i. es steht bei den Göttern.

Γοργίας G. ein griech. Lehrer der Beredsamkeit.

Γοργόνη Gorgone, des Sparterkönigs Leonidas Gemalin.

Γοργὼν die Gorgone. So heißen die Töchter des Phorkus, vornehmlich eine, Medusa, deren Kopf die Kraft hatte, jeden, der ihn anblikte, zu versteinern.

Γοῦν nun, also, wenigstens.

Γραῖα, ας f. die alte Frau.

Γράμμα, τος n. der Buchstabe; ferner die Zeichnung. τὰ γράμματα der Brief, ferner die Inschrift.

Γραμμὴ, ῆς f. die Zeichnung.

Γραῦς G. γραὸς die alte Frau.

Γραφικὸς ein Kenner der Malerei. comp. γραφικώτερος ein größerer Kenner der Malerei.

Γράφω F. ψω schreiben; 2) malen. γέγραφα p. A.

Γρηγορέω ich wache.

Γρύλλος Gryllus, Sohn des Xenophon.

Γύγης Gyges, ein reicher König von Lydien.

Γύης Gyas, einer von den hunderthändigen Riesen.

Γυμνάζομαι Leibesübungen anstellen.

Γυμνάσιον, ου n. die Leibesübung.

Γυμνὸς, ὴ, ὸν nakkend, entblößt.

Γυναικεῖος weiblich.

Γυνὴ Gen. γυναικὸς das Weib. 2) die Gemalin.

Γὺψ, πὸς der Geier.

Δ.

Δαίδαλος Dädalus, ein berühmter Künstler des Alterthums.

Δαιμόνιον, ȣ n. der Geist, das Gespenst.

Δαίμων, ονος m. ein Gott, ein Schutzgeist. ἀγαθὸς δαίμων ein guter Geist. 2) das Schiksal.

Δαιτρεύω schlachten, eine Speise zubereiten.

Δαιτυμὼν der Gast.

Δάκνω beißen, stechen, daher 2) tadeln. δηχθεὶς P. a. 1. P.

Δάκρυ und

Δάκρυον, n. die Thräne. Doch bedeutet es auch überh. eine aus einem Körper hervorquellende Feuchtigkeit.

Δακρύω F. σω ich weine. δεδακρυμένος P. p. P.

Δακτύλιος, ȣ, m. der Ring.

Δαλὸς, ȣ̃ m. der Feuerbrand.

Δάμαλις f. die Färse, oder eine junge Kuh.

Δαμάω ich bezähme.

Δάμων Damon, ein Muster der Freundschaft.

Δανειςὴς, ȣ̃ m. der Wucherer, **Gläubiger**.

Δαρεῖος Darius, ein Name mehrerer Könige von Persien.

Δασὺς, εῖα, ὺ rauh, zottig.

Δαψιλῶς reichlich, freigebig.

Δὲ aber.

Δέησις, εως f. die Bitte.

Δεῖ ein Impersonale. Man muß, es ist nothwendig. ὅταν δέῃ (C. pr.) wenn es seyn muß. 2) es fehlt, mangelt. ȣ̓δὲν ἐδέησεν es fehlte nichts.

Δείδω ich fürchte. δεδοικυῖα f. P. P. M.

Δείκνυμι F. δείξω ich zeige.

Δεικνύω eben das.

Δείλαιος elend.

Δείλη der Abend.

Δειλιάζω in Angst gerathen.

Δειλὸς feige.

Δειμαίνω fürchten, bange seyn.

Δεινὸς, ὴ, ὸν grausam. 2) fürchterlich. 3) unglüklich. τὰ δεινὰ Widerwärtigkeiten, Uebel. δεινότατα aufs fürchterlichste.

Δειπνέω ich speise.

Δεῖπνον n. das Gastmal.

Δεισιδαιμονία f. der Aberglaube.

Δέκα zehn.

Δεκαταῖος der seit zehn Tagen angekommen.

Δέκατος, η, ον der zehnte. ἡ δεκάτη sc. μερις (Theil) der zehnte Theil.

Δελφοὶ Delphi, eine Stadt

in Griechenland, wo das berühmteste Orakel des Apollo war.

Δένδρον, ȣ n. der Baum.

Δένδρος, εος n. der Baum.

Δεξιὸς, ὰ, ὸν rechts. δεξιὰ χεὶρ die rechte Hand. Eben dis bedeutet δεξιὰ allein, ohne χεὶρ.

Δεξιȣ̃μαι freundschaftlich bewirthen.

Δέομαι, δεῖσθαι bedürfen, daher 2) bitten. δεόμενος einer der Audienz sucht.

Δέος n. die Furcht.

Δέρας, ατος n. das Fell.

Δέρβικες die Derbiker, ein barbarisches Volk in Asien.

Δέρμα, τος n. das Fell, die Haut.

Δεσμεύω F. σω ich binde.

Δέσμη, ης das Bündel.

Δέσμιος gefesselt.

Δεσμὸς die Fessel.

Δεσμωτήριον, ȣ n. das Gefängnis.

Δέσποινα, ης f. die Gebieterin.

Δεσπότης, ȣ m. der Gebieter, der Herr.

Δεσπότις f. die Gebieterin.

Δευκαλίων Deukalion, Sohn des Prometheus.

Δεῦρο hieher.

Δεῦτε Plural. von δεῦρο. Kommt hieher.

Δεύτερος, α, ον der zweite. τὸ δεύτερον zum zweitenmal.

Δέχομαι F. ξωμαι aufnehmen, annehmen, empfangen.

Δέω F. δήσω ich binde, fessele. ἐδέθην a. 1. P.

Δὴ nun. οἰόμενος δὴ da er nun glaubte. 2) nehmlich. 3) εἰ δὴ ob denn.

Δηλονότι nehmlich.

Δῆλος offenbar.

Δῆλος Delos, eine griech. Insel, der Geburtsort des Apollo und der Diana.

Δηλόω, ῶ offenbaren, lehren, an den Tag legen.

Δήμητρα, gewöhnlicher δημήτηρ Ceres, die Göttin des Kornbaues.

Δήμιος der Scharfrichter.

Δημόκριτος Demokrit, ein berühmter Philosoph des Alterthums.

Δῆμος, ȣ m. das Volk.

Δημοσθένης, Demosthenes, ein berühmter griechischer Redner.

Δημόσια öffentlich.

Δημόσιος, ία, ιον öffentlich, dem Staat gehörig. 90.

Δημοτελὴς öffentlich, feierlich.

Δημότης, ȣ m. ein Bürger, ein Privatmann. 135.

Δημοτικὸς beim Volk beliebt.

Δήποτε einmahl, einst.

Διὰ Präposit. hat 2 Haupt-be-

bedeutungen 1) mit dem Genit. **durch**, vornehmlich von der Ursache und dem Instrument, aber auch von Ort und Zeit. δι' ἡμῶν durch uns. διὰ παντὸς alle Zeit durch, d. i. immer. 2) mit dem Akkusat. gewöhnlich **wegen**. διὰ τοῦτο deswegen. διὰ τί weswegen.

Διαβαίνω hindurchgehen, hinübergehen, durchwaten.

Διάβασις, εως f. das Hindurchgehen, Durchwaten.

Διαβιβάζω hinüberführen, zu Schiff übersetzen.

Διαβλέπω F. ψω hinblikken.

Διαβοάω E. ausschreien. d. 2) laut rühmen.

Διαγελάω hönisch lachen.

Διαγίγνομαι, ausdauern.

Διαγινώσκω erkennen, unterscheiden.

Διαδέχομαι, F. ξομαι nachfolgen, succediren.

Διάδημα, τος n. das Diadem, die königliche Kopfbinde.

Διαδίδωμι austheilen.

Διαδοχή, ῆς f. die Nachfolge.

Διάδοχος der Nachfolger, der Stellvertreter.

Διαθρέω sich nach etwas umsehn; aufsuchen.

Διαιρέω theilen, 2) von einander reißen, **aufbrechen**, διελεῖν Inf. a. 2.

Δίαιτα, ης f. die Lebensart. 2) die Nahrung, 3) der Aufenthalt.

Διακαρτερέω, εῖν ausharren, ausdauren.

Διάκειμαι gesinnt seyn.

Διακληρόω, οῦν durchs Loos theilen, loosen.

Διακονέω bedienen, aufwarten.

Διακονία, ας f. die Aufwartung.

Διακόσιοι, αι, α zweihundert.

Διακούω ich höre an.

Διαλέγω. Im Med. διαλέγομαι **sprechen**. διαλεχθῆναι Inf. a. 1. P.

Διαλείπω dazwischen lassen; (von der Zeit,) **vorbei gehen lassen**.

Διάλευκος **weißlich**.

Διαλλάσσω E. ich verändere. d. 2) ich **versöhne**.

Διαλύω trennen, zertrennen, aufheben. 2) zerschmettern.

Διαμειδιάω F. άσω lächeln.

Διαμένω ich bleibe, verharre.

Διανέμω ich vertheile.

Διανοέομαι zsgz. διανοοῦμαι überlegen.

Διάπειρα, ας f. der Versuch.

Διαπέμπω, F. ψω ich schikke aus.

Διαπολιτεύομαι, über Staatsangelegenheiten mit jemanden in Streit seyn.

Διαπορέω in Verlegenheit seyn, 2) zweifeln, eine **Frage aufwerfen.**

Διαπορθμεύω übersetzen über einen Fluß.

Διαπράσσω, F. ξω ausführen, ausrichten.

Διαρκέω ausdauern, hinreichende Kraft haben.

Διασπάω, ᾶν zerreißen, hin und her zerren.

Διάστημα, τος n. der Zwischenraum, Abstand.

Διαστροφὴ E. die Verdrehung, daher 2) **Verschlimmerung.**

Διαστρώννυμι mit einem Teppich bedekken.

Διασώζω ich errette. διασωθέντες P. a. 1. P.

Διαταράσσω erschrekken. διαταραχθεὶς (P. a. 1. P.) erschrokken.

Διατείνω ausstrekken, spannen.

Διατελέω, εῖν verharren, fortfahren. 2) sein Leben zubringen.

Διατί weswegen, warum.

Διατίθημι, έναι **einrichten, verwalten, behandeln.** Im Passiv drükt es eine Gesinnung oder einen Gemüthszustand aus. λέγεται οὕτως διατεθῆναι (Inf. a. 1. P.) er soll so gesinnt gewesen seyn.

Διατρέφω ich ernähre.

Διατρέω, F. ήσω ich durchbohre.

Διατριβὴ, ῆς f. die zugebrachte Zeit. 2) der Umgang, vornehmlich mit einem Gelehrten, daher 3) **eine philosophische Unterredung.**

Διατρίβω sich wo aufhalten.

Διαφερόντως ausnehmend, vorzüglich.

Διαφέρω herumtragen, 2) unterscheiden; d. 3) **sich** auszeichnen; 4) διαφέρει es ist daran gelegen. τί διοίσει (F. 1.) was kann daran gelegen seyn?

Διαφεύγω ich entwische.

Διαφθείρω E. verderben, verwüsten. 2) **tödten, hinrichten.** Im Passiv. **umkommen.**

Διαφθορὰ, ᾶς f. die Verwüstung, das Morden.

Διαφορὰ, ᾶς f. der Streit, Zwist.

Διαφυλάσσω F. ξω ich beschütze.

Διαχέω E. übergießen, d. heiter machen. διαχυθεὶς (P. a. 1. a. P.) **mit heiterer Miene.** S. 65.

Διδασκαλεῖον n. die Schule.

Διδάσκαλος, ου m. der Lehrer.

Διδάσκω f. διδάξω lehren, belehren, abrichten. διδάξαι a. 1. A. δεδιδαγμένος P. p. P. κυνηγὸς ἐδιδάχθη (a. 1. P.) er ward zum Jäger gebildet.

Δίδυμος, ου, ὁ ein Zwilling.

Δίδωμι ich gebe. ἔδωκε a. 1. A. δέδωκε p. δὸς Imp. a. 2. gieb. δοῦναι Inf. a. 2. δώσειν Inf. F. 1. διδόασι (pr.) sie geben. st. διδοῦσι.

Διεγείρω ich wekke auf.

Διεξελαύνω nachsetzen, verfolgen.

Διεξέρχομαι (durchgehen) erzälen. διεξελήλυθεν p. M.

Διέτης zweijährig.

Διηγέομαι ich erzäle.

Διήγημα, τος n. die Erzälung.

Διΐστημι trennen, an verschiedne Orte hinschikken, zerspalten. — Im a. 2. auseinander treten. διέστησαν sie traten auseinander.

Δίκαιος gerecht, recht, erlaubt.

Δικαιοσύνη, ης f. Gerechtigkeit, Ehrlichkeit.

Δικαιόω für gerecht und billig halten.

Δικαίως mit Recht.

Δικαστήριον der Richterstuhl.

Δικαστὴς der Richter.

Δικέλλα f. eine Hakke, Karst.

Δίκη Dike, eine von den Horen, Tochter der Themis.

Δίκη, ης f. die Strafe, Buße. δίκας δίδωμι ich büße für etwas.

Διὸ weshalb, daher (von διὰ und ὅ was).

Διογένης Diogenes, ein berühmter griech. Philosoph von der cynischen Secte.

Διοικέω, εῖν Einrichtungen machen.

Διονύσιος Dionysius. Diesen Namen führten zwei Tyrannen von Syrakus in Sicilien, Vater und Sohn.

Διόνυσος, ου Bakchus, der Gott des Weins.

Διόπερ daher denn.

Διὸς der Genit. von Ζεὺς Jupiter.

Διότι weil.

Διπλάσιος noch einmal so groß. διπλάσιον noch einmal soviel.

Δίπους c. und δίπουν n. zweifüßig.

Δὶς zweimal.

Διστάζω F. σω sich bedenken.

Διφρηλάτης der Wagenlenker.

Δίφρος, ȣ der Wagensitz.
Διψάω E. dürsten; daher 2) begierig seyn.
Δίψος, ȣς n. der Durst.
Διωγμὸς, ȣ m. E. die Verfolgung, daher 2) (von der Jagd) die Hetze.
Διωθέω wegstoßen, von sich stoßen.
Διώκω ich verfolge, verbanne.
Διώνη Dione; eine von den Titaninnen, Mutter der Venus.
Δίωξις, έως f. die Verfolgung.
Δοκέω, εῖν meinen, 2) scheinen, 3) gut dünken.
Δοκιμάζω ich prüfe, bewähre.
Δοκὸς, ȣ f. der Balken.
Δολιχόδειρος c. langhalsig.
Δόμος, ȣ m. das Haus.
Δόξα, ης f. die Meinung 2) die gute Meinung andrer von uns d. i. der Ruhm.
Δορὰ, ᾶς f. das Fell.
Δόρυ, G. δόρατος der Spieß, die Lanze.
Δορυφόρος, ȣ m. der Trabant.
Δȣλεία, ας f. die Sklaverei, Knechtschaft.
Δȣλεύω Sklave seyn, gehorchen.
Δȣ́λη f. die Sklavin.
Δȣ̃λος, ȣ m. der Sklave.
Δράκων, οντος m. der Drache.
Δρᾶμα, τος n. das Drama, das Schauspiel.
Δραχμὴ, ῆς die Drachme, eine griechische Münze, ohngefähr vier Groschen nach unserm Gelde.
Δράω, δρᾷν ich thue.
Δρέπανον, ȣ n. die Sichel.
Δριμὺς, εῖα, ὺ scharf, zornig, δριμὺ ἐνιδὼν indem er sie scharf ansah.
Δρομαῖος laufend.
Δρόμος, ȣ m. der Lauf, die Reise.
Δρόσος, ȣ der Thau.
Δρȣ̃σος Drusus, ein Tribun des Volks zu Rom.
Δρυοβάλανος, ȣ f. eine Eichel.
Δρῦς, υὸς f. die Eiche.
Δύναμαι ich kann. ἠδύνατο Imp. 3. (Att.) er konnte.
Δύναμις, εως f. die Gewalt, Stärke. 2) die Armee.
Δυναςεία, ας f. die Herrschaft.
Δυναςεύω ich herrsche.
Δυνάςης, ȣ m. ein Mächtiger, ein Fürst.
Δυνατὸς mächtig, 2) möglich.
Δύο zwei.
Δυς bedeutet in der Zusammensetzung mit andern Wör-

Wörtern meistentheils eine Schwierigkeit.

Δυσαγρέω kein Glük auf der Jagd oder beim Fischzug haben. (von ἄγρα die Jagd, der Fang).

Δυσεξίτηλος schwer auszulöschen, nicht verschießend (von Farben.)

Δύσμαχος c. schwer zu bezwingen.

Δύσηνος elend, armseelig.

Δυστυχέω ich bin unglüklich.

Δυστύχημα, τος n. das Unglück.

Δυστυχὴς, ὲς unglüklich.

Δωμάτιον, ου n. das Zimmer.

Δωρεὰ, ᾶς f. das Geschenk.

Δωρέω F. ήσω ich schenke.

Δῶρον, ου n. das Geschenk.

E.

Ἐὰν wenn.

Ἑαυτοῦ, ῆς sein oder ihr eigen. ἑαυτῆς σκιὰν ihren eignen Schatten. ἑαυτὸν, ὴν sich selbst.

Ἐάω lassen, verstatten. 2) liegen lassen. 3) etwas gut seyn lassen.

Ἑβδομήκοντα siebzig.

Ἐγγράφω auf etwas schreiben.

Ἐγγυάω ich verlobe.

Ἐγγυητὴς, οῦ m. der Bürge.

Ἔγγυος der Bürge.

Ἐγγὺς nahe.

Ἐγείρω E. aufrichten; daher 2) aufwekken.

Ἐγκαλέω, εῖν anklagen, Vorwürfe machen.

Ἐγκαρτερέω aushalten.

Ἔγκαυμα, τος das Brandmal, die Brandblase.

Ἔγκειμαι in jemand dringen.

Ἔγκλημα, τος n. der Vorwurf, die Klage.

Ἐγκράζω anschreien.

Ἐγκράτεια Mäßigkeit, Enthaltsamkeit.

Ἐγκρατὴς c. einer Sache mächtig.

Ἐγκρύπτω ich verstekke, verberge.

Ἐγχειρίζω einhändigen, daher 2) anvertrauen.

Ἐγχέω, eingießen, einschenken.

Ἔγχος, εος n. der Spieß.

Ἐγχώριος der Landeseinwohner, 2) National.

Ἐγὼ ich. Mit der Anhangsylbe γε, ἔγωγε ich für mein Theil.

Ἔδαφος, εος n. Erdboden, Fußboden.

Ἐθέλω ich will. Einerlei mit θέλω.

Ἔθνος n. das Volk.

Ἔθος, εος n. die Gewohnheit.

Ἔθω

Ἔθω ich bin gewohnt. εἰώθειν pl.

Εἰ wenn, 2) fragend ob. εἰ μὴ wenn nicht, außer daß.

Εἰδέω ich weiß, verstehe. (ist im Präs. nicht gebräuchlich) οἶδα p. Med. hat die Bedeutung des Präsens: **ich weiß.** ᾔδειν pl. ich wußte.

Εἶδος n. die Gestalt.

Εἴδω ich sehe (im Präs. nicht gebräuchlich) ἰδὼν P. a. 2.

Εἴδωλον n. ein Bild.

Εἰκάζω gleich machen. εἰκάζειν ἑαυτὸν ἀνθρώπῳ die Gestalt eines Menschen annehmen.

Εἰκὸς schiklich, wahrscheinlich. οἷον oder ὡς εἰκὸς wie natürlich.

Εἴκοσι zwanzig.

Εἰκότως wie natürlich, mit Recht.

Εἴκω gleich, ähnlich seyn 2) **scheinen**; besonders im p. M. ἔοικα.

Εἰκὼν, όνος f. das Bild, die Statue.

Εἰλείθυια Lucina, die Geburtsgöttin.

Εἱλῶται die Heloten, Sklaven der Lacedämonier.

Εἰμὶ ich **bin.** ἐστὶ er ist, εἰσὶ sie sind. εἶναι seyn. ὢν P. Präs. ἦσθα S. 42. Imperf. äolisch statt ἦς du warest. 2) ἐστί μοι ich habe.

Εἴποτε wenn etwa (sind eigentlich zwei Wörter).

Εἴργω ich halte zurük.

Εἰρηναῖος friedlich, freundschaftlich.

Εἰρήνη der Frieden. 2) Irene, Namen einer von den drei Horen.

Εἱρκτὴ f. das Gefängnis.

Εἴρω ich sage. (ungebräuchlich im Präs.) F. ἐρῶ und ἐρέω.

Εἷς, μία, ἓν einer, eine, eins. G. ἑνός. καθ' ἕνα einzeln.

Εἰς Präposit. mit dem Akkusat. drükt vornehmlich eine Bewegung nach einem Orte hin aus, daher soviel als: **in, zu, nach.** Oft bedeutet es einen Zwek. εἰς ἀπόπειραν zum Versuch. εἰς τροφὴν zur Nahrung. Wenn es zuweilen mit dem Genit. steht, muß immer etwas hinzugedacht werden. Z. E. εἰς ἀγαλματοποιοῦ sc. οἶκον. In der Zusammensetzung mit Verben: **hinein, herein.**

Εἰσάγω hereinführen.

Εἴσειμι, ἰέναι hineingehen, eindringen.

Εἰσέρχομαι hineinkommen.

Εἰσκομίζω hineintragen.

Εἴσοδος, ἡ der Eingang.

Εἰσφέρω hineinbringen 2) anwenden, 3) εἰσφέρειν πό-

πόλεμον Krieg anfangen, bekriegen (wie im Lat. bellum inferre.)

Εἶτα nachher, darauf (vor einem aspir. Vokal εἶθ').

Ἐκ Präposit. (vor einem Vokal ἐξ) mit dem Genit. aus, von: zuweilen: wegen. Oft steht es mit seinem Casus nur statt eines Adverb. Z. E. ἐκ τρίτε zum drittenmal.

Ἕκαϛος, η, ον jeder.

Ἑκάϛοτε jedesmal. immer.

Ἑκάτερος jeder von beiden. 2) alle beide.

Ἑκάτη Hekate, die Zaubergöttin.

Ἑκατόγχειρ der Hunderthändige.

Ἑκατὸν hundert.

Ἑκατοντέτης hundert Jahr alt.

Ἐκβαίνω herausgehen.

Ἐκβάλλω herauswerfen, wegwerfen, herausschaffen, vertreiben, verbannen.

Ἐκβολὴ die Vertreibung.

Ἐκδέχομαι F. — ξομαι ich warte, laure.

Ἐκδιδάσκω ich unterrichte.

Ἐκδίδωμι herausgeben, Preis geben.

Ἐκδιφρεύω vom Wagen herabstürzen.

Ἐκεῖ daselbst.

Ἐκεῖνος, η, ον jener, auch bloß: er, sie, es. ἐξ ἐκείνε von der Zeit an.

Ἐκεῖσε daselbst.

Ἐκθεραπεύω sich durch Gefälligkeiten bei jemanden beliebt zu machen suchen.

Ἐκθλίβω herausdrükken.

Ἐκθορέω aufspringen.

Ἐκκαθαίρω ich reinige.

Ἐκκαλύπτω F. — ψω aufdekken, offenbaren.

Ἐκκλησία f. die Versammlung, vornehmlich des Volks.

Ἐκκλησιάζω eine Volksversammlung halten.

Ἐκκλίνω E. ausbeugen, d. 2) vermeiden.

Ἐκκόπτω ich haue ab.

Ἐκλαμβάνω ich übernehme.

Ἐκλανθάνω verborgen seyn. Mit einem Partic. verbunden vertritt es die Stelle eines Adverbiums: unvermerkt. ἐξέλαθε πεσὼν er fiel unvermerkt. Im Med. ἐκλανθάνομαι ich vergesse.

Ἐκλέγω. F. ξω auswälen.

Ἐκλείπω verlassen. 2) fehlen. daher 3) (von der Sonne) verfinstert werden.

Ἐκλέπω ich brüte aus.

Ἐκλήθομαι ich vergesse.

Ἐκμαίνομαι ich vergesse.

Ἐκμανθάνω ich erlerne. ἐκμαθεῖν Inf. a. 2.

Ἐκεσίως freiwillig.

Ἐκ-

'Εκπέμπω ausschikken, heraustragen.
'Εκπετάννυμι ausbreiten, ausstrekken.
'Εκπίπτω herabfallen.
'Εκπλήσσω oder
'Εκπλήττω in Schrekken oder in Staunen setzen.
'Εκποδὼν E. von den Füßen weg (von πȣς der Fuß) übh. aus den Augen. ἐκποδὼν ἀπιέναι verschwinden.
'Εκρέω abfließen.
'Εκτείνω ausstrekken.
'Εκτέμνω ausschneiden.
'Εκτίθημι aussetzen. ἐκθεῖναι Inf. a. 2.
'Εκτρέπω ablenken.
'Εκτρέφω ich ernähre, ἐκτραφεὶς P. a. 2. P.
'Εκτρέχω hervorlaufen.
'Εκτυφλόω ich blende, steche die Augen aus.
'Εκφαίνω ich zeige an.
'Εκφέρω herausbringen, forttragen, herausholen. ἐξήνεγκε a. 1. vom alten Verb. ἐνέγκω.
'Εκφεύγω ich entfliehe, vermeide.
'Εκφορὰ, ᾶς f. das Leichenbegängnis.
'Εκφορέω F. ήσω ich trage aus.
''Εκφυλος c. ungewöhnlich.
'Εκχέω ich gieße aus.
'Εκχωρέω aus dem Wege gehn, Platz machen.
'Εκὼν freiwillig, vorsätzlich.
''Ελασις, εως das Treiben, Fahren.
'Ελάττων kleiner, weniger.
'Ελαύνω ich treibe, vertreibe, jage weg, 2) ich fahre.
''Ελαφος, ȣ c. der Hirsch.
'Ελαφρὸς rasch, schnell.
'Ελάχιςος der Kleinste, der Geringste, sehr gering.
'Ελέγχω 1) ich überführe, beschuldige, 2) tadele.
'Ελεέω ich habe Mitleiden.
'Ελένη Helena, Gemalin des Menelaus, vom Paris nach Troja entführt.
''Ελεος, ȣ das Mitleid. κατ' ἔλεον aus Barmherzigkeit.
'Ελευθερία f. die Freiheit.
'Ελευθερίως freimüthig.
'Ελεύθερος frei. 2) ein freier Mensch.
'Ελευθερόω ich befreie.
'Ελεφαντίνη Elephantine, eine Stadt in Oberägypten.
'Ελεφάντινος von Elfenbein.
'Ελέφας, αντος der Elephant.
''Ελκω ich ziehe.
'Ελλὰς, άδος Griechenland.
''Ελλη Helle, die Tochter des Athamas.
''Ελλην, ος ein Grieche.

῾Ελληνικὸς griechisch, 2) eines Griechen würdig.

῾Ελλήσποντος, ȣ das Meer der Helle, der Hellespont, die bekannte Meerenge zwischen Europa und Asien.

᾿Ελλόβιον, ȣ n. der Ohrring.

῞Ελος, εος n. der Sumpf.

᾿Ελπίζω ich hoffe.

᾿Ελπὶς, ίδος die Hofnung.

᾿Εμαυτȣ̃ meiner selbst. περὶ ἐμαυτȣ̃ von mir selbst.

᾿Εμβαίνω hineinsteigen.

᾿Εμβάλλω E. hineinwerfen. ἐμβαλεῖν κυσὶν λύσσαν die Hunde toll machen. λόγον ἐμβάλλειν die Rede auf etwas bringen, erwähnen.

᾿Εμβιβάζω hineinsetzen, (in ein Schif).

᾿Εμβρόντητος vom Donner getroffen.

᾿Εμὲ mich Akkus. von ἐγὼ.

᾿Εμμελῶς geschikt, artig.

᾿Εμοὶ mir, Dativ. von ἐγὼ.

῎Εμπειρος erfahren, geschikt.

᾿Εμπίπτω hineinfallen. λόγȣ ἐμπεσόντος da die Rede darauf fiel.

᾿Εμπιςεύω ich traue.

᾿Εμπλέκω ich verflechte. ἐμπλακεὶς P. a. 2. P.

᾿Εμπλέω in einem Schif fahren.

῎Εμπροσθεν vorn.

᾿Εμπρόσθιος der vordere.

᾿Εμφαίνομαι sich an jemanden zeigen, äußern. εὐγενές τι ἐνεφαίνετο τῷ Θεμιςοκλεῖ es zeigte sich beim Themistokles etwas edles.

᾿Εμφανὴς sichtbar.

῎Εμφράσσω ich versperre.

῎Εμψυχος belebt.

῝Εν eins. n. von εἷς. —

᾿Εν Präposit. mit dem Ablat. in, an, bei. Es bedeutet eine Ruhe und ein Seyn an einem gewissen Orte oder in einem gewissen Zustande. Doch steht es zuweilen statt εἰς.

᾿Εναντιόομαι zsgz. ἐναντιȣ̃μαι ich bin zuwider.

᾿Εναντίος entgegengesezt. τὸ ἐναντίον das Gegentheil, zsgz. τȣ̉ναντίον.

᾿Εναπονίζω ich wasche darin ab.

᾿Εναύω ich zünde an.

῎Ενδεια, ας f. der Mangel.

᾿Ενδίδωμι nachgeben.

῎Ενδοθεν inwendig.

῎Ενδον inwendig.

῎Ενδοξος angesehn.

᾿Ενδύω anziehn, ankleiden.

᾿Ενεδρεύω nachstellen.

᾿Ενείδω (im Präs. nicht gebräuchlich) ansehen.

῎Ενειμι darin seyn. ἔνεςι es stekt darin, ist enthalten.

῞Ενεκα

῞Ενεκα wegen.
᾿Ενεμέω hineinspeien.
᾿Ενενήκοντα neunzig.
᾿Ενέχομαι sich fest an etwas hängen.
᾿Ενθα wo, woselbst.
᾿Ενθάδε hier.
᾿Ενιαυτὸς, ȣ das Jahr.
῎Ενιοι, αι, α einige.
᾿Ενίοτε zuweilen.
᾿Ενίςημι ich stelle daneben. Im a. da stehn, da seyn.
᾿Ενναετὴς neun Jahre alt. (von ἐννέα und ἔτος).
᾿Εννέα neun.
᾿Εννοέω ich verstehe.
῎Εννυχος nächtlich, zur Nacht. ἐννυχώτερον noch früher in der Nacht.
῎Ενοπλος bewafnet.
᾿Ενȣρέω, hineinpissen.
᾿Ενοχλέω, εῖν ich störe. Im M. ἐνοχλȣ̃μαι sich ärgern.
᾿Ενταῦθα hier daselbst 2) alsdann.
᾿Εντέλλομαι ich befehle.
῎Εντερον, ȣ das Eingeweide.
῎Εντευξις, εως f. der Umgang, Gesellschaft.
᾿Εντήκω E. hineinschmelzen. d. 2) einprägen. (in die Seele.)
᾿Εντίθημι einsetzen, einhändigen.
῎Εντιμος geehrt, ansehnlich, 2) schön.
᾿Εντινάσσω jemanden womit stoßen.
᾿Εντολὴ der Auftrag.
᾿Εντὸς innerhalb.
᾿Εντυγχάνω 1) auf etwas stoßen, etwas antreffen, 2) mit jemand zusammen kommen, bei jemand Audienz haben.
᾿Εξ einerlei mit ἐκ, außer daß es vor einem Vokal steht. ἐξ ἐκείνȣ von der Zeit an.
᾿Εξαιρέω herausnehmen. d. 2) von etwas befreien.
᾿Εξαίρω wegbringen, herausbringen.
᾿Εξαίφνης plözlich.
᾿Εξαμαρτάνω sündigen, ein Verbrechen begehen.
᾿Εξανίςημι auftragen, aufwekken. Im a. 2. aufstehen. ἐξαναςὰς P. a. 2.
᾿Εξαποςέλλω heraussenden.
᾿Εξαφίημι herauslassen.
῎Εξειμι, ιέναι herausgehen.
᾿Εξελέγχω schelten, hitzig anfahren.
᾿Εξεμέω ausspeien.
᾿Εξεπίτηδες mit Fleiß.
᾿Εξέρχομαι ausgehn, herauskommen.
῎Εξεςι es ist erlaubt, man kann.
᾿Εξέτασις, εως f. die Prüfung, Musterung.
᾿Εξευρίσκω auffinden.
῾Εξήκοντα sechzig.
῎Εξοδος, ȣ f. der Ausgang.

 ᾿Εξό-

'Εξόπισθεν hinterwärts.
'Εξοπλισία, ας eine militärische Uebung.
'Εξορίζω ich verbanne.
'Εξορκέω ich vereidige.
'Εξεσία, ας die Gewalt, Freiheit etwas zu thun.
'Εξυφαίνω ich webe fertig.
'Εξω heraus, draußen, außerhalb.
"Εξωθεν draußen.
'Εορτὴ, ῆς das Fest.
'Επαγγέλλομαι ich verspreche.
'Επαγινέω herzuführen.
'Επάγω herbeiführen.
'Επαινέω ich lobe.
'Επαίρω ich erhebe. Im M. sich erheben; sich lobpreisen lassen.
'Επαμάομαι aufhäufen.
'Επαμύνω helfen, beistehn.
'Επὰν. statt ἐπεὶ ἂν.
'Επάνειμι zurükkommen.
'Επανέρχομαι zurükkehren.
'Επανορθόω, ῶν verbessern.
'Επανόρθωσις Beßerung.
'Επαντλέω, εῖν aufgießen, begießen.
'Επάνω oben auf.
'Επαυλία die Hütte.
"Επαυλις ebenf. die Hütte, das Gehöft.
'Επαχθὴς lästig, aufsätzig.
'Επεὰν wenn, da.
'Επεὶ da, als, weil.
'Επείγω ich dränge.
'Επειδὰν wann.
'Επειδὴ 1) nachdem, als. 2) weil.
'Επεισάγω dazu hereinführen.
'Επεισέρχομαι überfallen, 2) darüber zukommen.
"Επειτα nachher, sodann.
'Επενδύτης, ε der Ueberrok.
'Επενδύω überziehen, (von der Kleidung), über ein Kleid noch ein andres ziehen.
'Επέπω (im Präs. nicht gebräuchlich) dazu sagen, ἐπειπὼν indem er die Worte hinzusetzte.
'Επέρχομαι hinzukommen. 2) angreifen.
'Επὶ eine Präposit. die nach dem verschiedenen Zusammenhange und nach Verschiedenheit des Casus sehr viel Bedeutungen hat 1) mit dem Genit. gewöhnlich **auf, in, über.** 2) mit dem Dat. am gewöhnlichsten **bei, an, auf.** Häufig heißt es auch **wegen.** τετυφωμένος ἐπὶ τῷ πλέτῳ stolz **wegen** seines Reichthums. 3) mit dem Akkusativ, eine Bewegung nach einem Orte hin, oder übh. ein Streben oder Treiben nach einem gewissen Ziele. Daher soviel als **zu, auf, an,** auch **gegen.**

'Επι-

'Ἐπιβαίνω aufsteigen.
'Ἐπιβάλλω hineinwerfen, hineinstrekken.
'Ἐπιβάτης einer der aufsteigt, der Passagier.
'Ἐπιβοάω zu Hülfe rufen.
'Ἐπιβοηθέω helfen, beistehn.
'Ἐπιβουλεύω nachstellen.
'Ἐπιβουλὴ die Nachstellung.
'Ἐπίβουλος tükkisch, hinterlistig.
'Ἐπίγαμος mannbar.
'Ἐπιγελάω dazu lachen.
'Ἐπιγινώσκω ich erkenne, erfahre.
'Ἐπίγονοι die Nachkommen, besonders der 7 gegen Theben im ersten thebischen Kriege vereinigten Fürsten.
'Ἐπιγράφω drauf schreiben, eine Inschrift machen lassen.
'Ἐπιδείκνυμι zeigen, beweisen.
'Ἐπίδειξις, εως das Zeigen. πρὸς ἐπίδειξιν zur Schau.
'Ἐπιδίδωμι an jemand geben, übergeben.
'Ἐπιεικὴς leutselig, gefällig.
'Ἐπιζητέω, εῖν suchen, verlangen, fordern.
'Ἐπιθυμέω ich begehre.
'Ἐπικαίω anzünden.
'Ἐπικαλέω, εῖν ich rufe. Im M. ἐπικαλοῦμαι anrufen, zu Hülfe rufen.
'Ἐπίκλησις, der Zuname.
'Ἐπικύπτω F. ψω sich bükken, 2) vorwärts hinblikken.
'Ἐπιλαμβάνω ich ergreife.
'Ἐπιλανθάνομαι ich vergesse.
'Ἐπιλέγω F. ξω ich erwäle. vornehmlich im Med.
'Ἐπιμέλεια f. die Sorge, Vorsorge.
'Ἐπιμελέομαι für etwas sorgen.
'Ἐπιμελὴς wofür gesorgt wird. οἷς ἐστιν ἐπιμελὲς die dafür zu sorgen haben.
'Ἐπιμελῶς sorgfältig.
'Ἐπιμένω ich bleibe.
'Ἐπιμήθευς Epimetheus, des Prometheus Bruder.
'Ἐπιμνάομαι oder ἐπιμιμνήσκομαι ich erinnere mich, ich gedenke, erwähne.
'Ἐπινεύω zuwinken, mit Kopfnikken versprechen, 2) sich herabsenken.
'Ἐπίνοια, ας f. die List.
'Ἐπίπαν überall.
'Ἐπιπολὺ sehr.
'Ἐπιπορεύομαι ich gehe heran.
'Ἐπισημειόω ich applaudire.
'Ἐπίσημος E. bezeichnet. d. 2) zierlich.
'Ἐπισκέπτομαι ich besuche.
'Ἐπίσκεψις, εως f. der Besuch.
'Ἐπισκήπτω anbefehlen.
'Ἐπισκοπέω, εῖν ich betrachte. 2) besuche.

'Επίσκοπος zum Ziel treffend. 139.

'Επισκότησις f. die Verfinsterung.

'Επισκώπτω ich verspotte.

'Επισαθεὶς hinzutretend, dastehend. P. a. 1. ionisch von ἐφίςημι.

'Επίςαμαι ich weiß.

'Επιςολὴ, ῆς f. der Brief.

'Επιςρέφω umdrehen. Im M. sich umkehren, zurükkehren.

'Επιταγὴ, ῆς f. der Auftrag, Befehl.

'Επιταράττω und σσω ich störe, verwirre.

'Επιτάσσω und ττω F. ξω auftragen, befehlen.

'Επιτελέω, ausführen, verrichten.

'Επιτεχνάομαι ich ersinne.

'Επιτήδειος geschikt, bequem. 2) als ein Subst. ein Freund. 3) τὰ ἐπιτήδεια was zum Lebensunterhalt nöthig.

'Επιτήδευσις f. die Bemühung.

'Επιτηδεύω sich bemühen.

'Επιτηρέω F. ήσω ich gebe Acht.

'Επιτίθημι, έναι auflegen, aufsetzen. ἐπιθεὶς, έντος P. a. 2. A. Im M. ἐπιτίθεμαι sich gegen jemand auflehnen, rebelliren.

'Επιτιμάω ich schelte.

'Επιτίμιον die Strafe.

'Επιτρέπω anvertrauen, übergeben. 2) erlauben.

'Επιτρέχω herzulaufen über etwas weglaufen. ἐπέδραμεν a. 2.

'Επιτυγχάνω auf etwas stoſsen, jemanden in den Wurf kommen. ὁ ἐπιτυχὼν der erste beste.

'Επιφαίνω ich zeige. Im M. ἐπιφαίνομαι ich zeige mich d. i. ich erscheine. ἐπιφανεὶς P. a. 2. P.

'Επιφανὴς angesehen.

'Επιφέρω ich trage, bringe.

'Επιφοιτάω zu jemanden kommen.

'Επιχειρέω Hand anlegen.

'Επίχριςος aufgesalbt, aufgestrichen.

'Επιχώριος zu einem Lande oder Volke gehörig. νόμος ἐπιχώριος Nationalsitte. 2) ein Einwohner des Landes.

Ἕπομαι ich folge.

'Εποπτομαι zusehn, Acht geben.

Ἔπος, εος n. das Wort.

Ἑπτὰ sieben.

Ἑπτακαίδεκα siebzehn.

Ἔπω ich sage. Ist im Präs. nicht gebräuchlich. εἶπε a. 2. er sagte. εἰπὼν P. a. 2.

'Επώνυμος der seinen Namen von etwas hat.

Ἔραμαι lieben, liebgewinnen.

'Εραστ-

Ἐράσμιος lieblich.
Ἐραςὴς, ȣ der Liebhaber.
Ἐρατὼ Erato, eine von den neun Musen.
Ἐράω ich liebe.
Ἐργάζομαι ich arbeite.
Ἔργον, ȣ n. die Arbeit, Handlung, That.
Ἐρεβώδης finster.
Ἐρεȣ̃ς, ῆ, ȣ̃ν von Wolle.
Ἐρημία, ας f. die Wüste.
Ἔρημος wüste, unbewohnt.
Ἐρίζω ich streite, hadere.
Ἔριον, ȣ n. die Wolle.
Ἔρις, ιδος der Streit.
Ἐριφύλη Eriphyle, Gemalin des Propheten Amphiaraus.
Ἑρμῆς, ȣ̃ Merkur, der Götterbote.
Ἔρομαι ich frage.
Ἐῤῥωμένος stark E. das Part. perf. p. von ῥώννυμι ich stärke.
Ἔρχομαι ich komme, gehe, ἦλθον a. 2.
Ἔρως, ωτος die Liebe, 2) der Gott Amor.
Ἐρωτάω, ῶ ich frage. ἠρώτα 3 P. Imp. A.
Ἐς ion. u. attisch statt εἰς.
Ἐσδύνω hineinschleichen.
Ἐσθὴς, ῆτος f. das Kleid.
Ἐσθίω ich esse, fresse.
Ἔσοπτρον (statt εἴσοπτρον) der Spiegel.
Ἐσορῶ statt εἰσοράω ich erblikke.
Ἑσπέρα, ας f. der Abend.
Ἔστε bis.
Ἐςὶ er ist, von εἰμί.
Ἑςία die Göttin Vesta.
Ἑςιὰς die vestalische Jungfrau, Priesterin der Vesta.
Ἑςίασις, εως ein Schmaus.
Ἑςιάω eine Gasterey anstellen. εἰςία i. Im M. schmausen.
Ἐσχάρα, ας der Feuerheerd.
Ἔσχατος der letzte.
Ἑταῖρος, ȣ m. der Freund, Gefährte. 2) jemandes Schüler.
Ἐτεοκλῆς Eteokles, Sohn des Oedipus, und Bruder des Polynikes.
Ἕτερος, ρα, ρον der andre.
Ἐτήσιος jährlich.
Ἔτι noch 2) überdies.
Ἔτος, εος n. das Jahr. κατὰ ἔτος jährlich.
Εὖ wohl.— In der Zusammensetzung mit andern Wörtern bedeutet es eine gute Beschaffenheit, oder auch die Leichtigkeit einer gewissen Handlung. εὖ πράττειν sich nach Wunsch befinden, glüklich seyn. Dis ward als eine Anfangsformel bei Briefen gebraucht. εὖ μάλα gar sehr.
Εὐγένεια, ας f. der Adel.
Εὐγενὴς edel.
Εὐγνώμων billig.
Εὐδαιμονία, ας fem. die Glükseligkeit.

Εὐδαιμονίζω glüklich preisen.
Εὐδαίμων glüklich.
Εὐδία, ας f. heiteres Wetter.
Εὐδοκιμέω, εῖν Beifall finden.
Εὕδω ich schlafe.
Εὐεξία, ας die gute Leibesbeschaffenheit.
Εὐεργεσία, ας f. die Wohlthat.
Εὐεργετέω wohlthun.
Εὐεργέτης, ου m. der Wohlthäter.
Εὐήθεια, ας f. die Einfalt.
Εὐήθης einfältig.
Εὐήλιος sonnicht, der Sonne ausgesetzt.
Εὐθαρσὴς beherzt.
Εὐθαρσῶς unerschrokken.
Εὐθετέω anordnen, in Ordnung bringen.
Εὐθέως sogleich, bald.
Εὐθυμέω gutes Muths seyn.
Εὐθὺς sogleich.
Εὐκλεὴς rühmlich.
Εὐκολία, ας Gefälligkeit, Herablassung.
Εὐκόλως leichtlich.
Εὐλαὶ die Maden.
Εὐμεγέθης c. sehr groß.
Εὐμενίδες die Furien, oder die Göttinnen der Strafgerechtigkeit.
Εὐνὴ, ῆς f. die Lagerstätte (besonders von Thieren.)
Εὐνοέω, εῖν wolwollen.
Εὔνοια, ας f. das Wolwollen, Liebe.
Εὐνομία, ας f. die gute Gesetzgebung. 2) Name einer von den 3 Horen.
Εὔνοος zsgz. εὔνους wolwollend, geneigt. Superl. εὐνούστατος.
Εὔοσμος wohlriechend.
Εὐπάρυφος prächtig gekleidet
Εὐπρεπὴς c. schön, hübsch, wolanständig.
Εὐπρόσιτος c. zugänglich. d. 2) leicht.
Εὑρετὴς, οῦ der Erfinder.
Εὑρίσκω ich finde, F. εὑρήσω. εὗρον a. 2.
Εὐρυδίκη Eurydice, Orpheus Gemalin.
Εὐρυνόμη Eurynome, die Mutter der Grazien.
Εὐρυσθεὺς Eurystheus, König von Mykenä in Griechenland.
Εὐρώστως Adv. standhaft.
Εὐσέβεια, ας Frömmigkeit, Rechtschaffenheit.
Εὐσεβὴς fromm, rechtschaffen.
Εὔτεκνος fruchtbar an Kindern.
Εὐτελὴς armselig.
Εὐτέρπη Euterpe, eine von den neun Musen.
Εὔτολμος c. kühn.
Εὐτύχημα, τος n. das Glük.
Εὐφροσύνη, ης die Freude. 2) Euphrosyne, eine von den drei Grazien.

Εὐφυΐα, ας f. gute natürliche Anlage und Fähigkeiten.
Εὔχομαι ich flehe.
Εὐωδία, ας f. Wolgeruch.
Εὐωχία der Schmaus.
Εὐωχῦμαι ich schmause.
Ἔφεσος Ephesus, eine berühmte griech. Stadt in Kleinasien.
Ἑφθὸς gekocht.
Ἐφίημι nachgeben, nachlassen.
Ἔφιππος zu Pferd (von ἵππος das Pferd).
Ἐφίπταμαι herzufliegen.
Ἐφίςημι über etwas setzen. 2 nachdenken.
Ἐφόδιον, ȣ n. Lebensmittel auf dem Marsch.
Ἔφοδος, ȣ f. der Anmarsch.
Ἐχθὲς gestern.
Ἐχθρὸς, ȣ̃ m. der Feind.
Ἔχω F. ἕξω ich habe, besitze. εἶχε i. er hatte. 2) bei einem Inf. ich kann οὐκ εἶχε od. ἔσχε (a. 2.) er konnte nicht. 3) sich in irgend einem Zustande befinden. πῶς ἔχει; wie befindet er sich? 4) sich womit beschäftigen.
Ἔχομαι sich woran hängen, festhalten.
Ἕψω kochen.
Ἕωθεν früh Morgens.
Ἕως bis.

Z.

Ζάω, ζῆν ich lebe. ζῇ er lebt.
Ζευγνύω, F. ζεύξω anspannen.
Ζεὺς Gen. Διὸς Zeus, bei den Lateinern Jupiter, der oberste Gott der Griechen und Römer.
Ζέφυρος, ȣ m. der Westwind.
Ζηλωτὸς, ή, όν beneidenswerth.
Ζημία, ας f. die Strafe.
Ζημιόω in Schaden bringen. μεγα ἐζημιώθην a. 1. P. ich habe großen Schaden erlitten. 2) bestrafen.
Ζήνων Zeno, ein berühmter griech. Philosoph, Stifter der stoischen Sekte.
Ζητέω suchen. 2) sich wornach erkundigen.
Ζήτησις, εως f. das Suchen, die Untersuchung.
Ζωγράφος, ȣ m. der Maler.
Ζώνη, ης f. ein Gürtel.
Ζῶον, ȣ n. das Thier.
Ζώπυρος Zopyrus, ein Satrap oder Statthalter des persischen Königs Darius Hystaspis.

H.

Ἡ die, der Artikel des Feminin. — ἣ welche
Ἤ entweder, oder. 2) als nach einem Comparativ. 3) Fragweise etwa ἢ διότι etwa weil.
Ἥβη Hebe, die Göttin der Jugend.
Ἡγεμὼν, όνος m. der Anführer, General.
Ἡγέομαι F. ἡγήσομαι, anführen, 2) dafür halten.
Ἡγησίλαος Hegesilaus, Vater des spartischen Feldherrn Pausanias.
Ἥδε diese, Fem. von ὅδε.
Ἤδη schon.
Ἥδιον lieber. Der Compar. von ἡδὺς süß, angenehm.
Ἥδομαι sich freuen.
Ἡδονὴ, ῆς f. das Vergnügen, die Freude. ὑφ' ἡδονῆς vor Freuden.
Ἀὴρ c. die Luft.
Ἦθος, εος n. ein Charakterzug.
Ἥκιστα am wenigsten, sehr wenig.
Ἥκω ich komme.
Ἤλεκτρον n. der Bernstein.
Ἡλικία, ας f. das Alter überhaupt, das Zeitalter.
Ἡλίκος wie groß. ἡλίκος θόρυβος was für ein Lärm!
Ἧλιξ, κος einer der gleiches Alters mit mir ist.
Ἥλιος, ȣ m. die Sonne.
Ἦλις, ιδος Elis, eine griech. Landschaft im Peloponnes.
Ἡμεῖς wir Gen. ἡμῶν. D. ἡμῖν, A. ἡμᾶς uns.
Ἡμέρα, ας f. der Tag. μεθ' ἡμέραν bei Tage. ἡ καθ' ἡμέραν δίαιτα die tägliche Nahrung.
Ἡμεροδρομέω ich bin ein Laufer.
Ἥμερος c. 1) zahm, 2) leutselig.
Ἡμερόω F. zahm machen. d. 2) urbar machen. 31.
Ἡμίονος, ȣ der Maulesel.
Ἥμισυς, εια, υ halb
Ἡμίφλεκτος halb verbrannt
Ἤν wenn. statt ἐὰν.
Ἡνία, ας der Zügel.
Ἡνίκα wenn.
Ἡνιοχέω, εῖν kutschieren.
Ἡνίοχος, ȣ m. der Kutscher, Wagenlenker.
Ἧπαρ, ατος die Leber.
Ἤπειρος f. das feste Land.
Ἥρα Juno, die oberste Göttin, Jupiters Gemalin.
Ἡρακλῆς Herkules, der berühmteste griechische fabelhafte Held.
Ἠρεμέω ich ruhe mich aus.
Ἠριδανὸς ein Fluß in Italien, heut zu Tage der Po.
Ἥρως, ωος m. der Held.
Ἡσυχῇ still, leise.

Ἡσυ-

Ἡσυχία, ας f. E. die Ruhe. ἡσυχίαν ἄγειν sich ruhig verhalten. ἡσυχίαν παρέχειν τινὶ jemanden in Ruhe lassen.

Ἥσυχος ruhig.

Ἥτις welche f. von ὅστις.

Ἧττα, ης f. die Niederlage.

Ἡττάομαι besieget werden.

Ἥττων, auch ἥσσων kleiner geringer. ἧττον und Plur. ἥττονα weniger. οὐχ ἧττον nicht weniger, das ist eben soviel.

Ἥφαιστος, ου Vulkan, der Gott der Schmiedekunst.

Ἠχέω ich töne.

Θ.

Θάλασσα und θάλαττα, ης f. das Meer.

Θαλάσσιος, α, ον im Meer wohnend.

Θάλεια Thalia 1) eine von den drei Grazien. 2) eine von den neun Musen.

Θαλῆς Thales, aus der Stadt Milet, einer von den sieben Weisen.

Θάμβος, εος n. das Schrekken.

Θάνατος, ου m. der Tod.

Θάπτω, F. θάψω a. 2. ἔταφον ich begrabe.

Θαῤῥέω gutes Muths seyn.

Θαρσέω gutes Muths seyn.

Θατέρῳ dem einen von beiden, (statt τῷ ἑτέρῳ).

Θαυμάζω, F. σω bewundern, sich wundern.

Θαυμάσιος, α, ον sonderbar.

Θαυμαστὸς, ἡ, ον bewundernswerth. 2) wunderlich.

Θέα, ας f. das Schauspiel.

Θεάομαι ich sehe. θεασάμενος P. a. 1. M.

Θεατὴς, οῦ m. ein Zuschauer.

Θεία Thia, eine von den Titanimnen oder Töchtern des Himmels und der Erde.

Θεῖος, ου m. der Oheim, Onkel.

Θεῖος göttlich. τὸ θεῖον die Gottheit.

Θέλω ich will.

Θεμέλιον, ου n. das Fundament, der Fußboden, das Steinpflaster.

Θέμις Themis, die Göttin der Gerechtigkeit. 2) Adverb. erlaubt.

Θεμιστοκλῆς Themistokles, ein berühmter athenischer Feldherr.

Θεὸς, οῦ Gott. ἡ θεὸς die Göttin.

Θεόφραστος Theophrast, ein

griechischer Philosoph und Schriftsteller.

Θεράπαινα und Θεραπαινὶς, ίδος f. die Magd.

Θεραπεία, f. ας der Dienst, die Verehrung.

Θεραπεύω heilen, daher 2) einbalsamiren.

Θεράπων, οντος m. der Diener.

Θερμὸς, ή, ὸν warm.

Θερμώδων, οντος Thermodon, ein Fluß in Asien.

Θέρος, εος n. der Sommer.

Θεσπίζω, P. σω ich weißage, thue einen Orakelausspruch.

Θεσπιωδέω, εῖν weißagen.

Θέτις, ιδος Thetis, eine Meergöttin, Mutter des Achilles.

Θέω ich laufe, eile.

Θεωρέω, εῖν ich sehe.

Θῆβαι Theben, eine der berühmtesten Städte in Griechenland. 2) Eine ebenfalls berühmte Stadt gleiches Namens in Aegypten.

Θηβαῖος ein Theber, aus Theben.

Θήγω, ξω ich wetze.

Θήκη, ης f. das Behältnis. νεκρῶν θῆκαι die Gräber.

Θήλεια, ας f. ein Kind weiblichen Geschlechts, ein Mädchen.

Θῆλυς, εια, υ weiblich.

Θήρα, ας f. E. die Jagd; daher 2) das Wildpret, der Fang.

Θηρατικὸς zur Jagd gehörig. λίνα θηρατικὰ Jägergarn.

Θηράω 1) jagen. 2) auflauren, um jemanden aufzufangen.

Θήρευμα, τος n. das Wildpret.

Θηρεύω auf die Jagd gehn.

Θηρίον, ȣ n. das Thier.

Θησαυρὸς, ȣ͂ m. der Schatz.

Θησεὺς Theseus, ein berühmter Held des Alterthums und König von Athen.

Θητεύω F. σω für Lohn dienen.

Θλίβω ich drükke.

Θνήσκω ich sterbe. τεθνηκέναι Infin. p. τεθνάναι eben das.

Θνητὸς, ή, ὸν sterblich. 2) τὸ θνητὸν das Thier 139.

Θοίνη, ης E. der Schmaus, das Gastmal.

Θορυβέω bestürzt machen.

Θόρυβος, ȣ m. der Lärm.

Θρᾴξ, ακὸς ein Thracier, aus Thracien, itzt Romanien.

Θράσυλλος Thrasyllus, ein durch seinen besondern Wahnsinn bekannter athenischer Bürger.

Θρηνέω ich wehklage, bejammere.

Θρῆνος, ου m. das Wehklagen.

Θρυλλέω überall erzählen, verbreiten.

Θυγάτηρ, τέρος f. die Tochter.

Θυγάτριον, n. Dimin. das Töchterchen.

Θυμιατήριον, ου n. das Weihrauchfaß.

Θυμιάω ich räuchere.

Θυμὸς, ου m. der Muth, 2) der Grimm.

Θυμόω erzürnen. Im Med. zornig werden.

Θύρα, ας f. die Thür.

Θυρεὸς, ου m. der Schild.

Θυρὶς, ίδος f. E. eine kleine Thür; daher 2) das Fenster.

Θυσία, ας f. E. das Opfer.

Θύω F. σω ich opfere.

Θώραξ, ακος der Panzer.

I.

Ἰάομαι F. σομαι ich heile.

Ἰαπετὸς Japetus einer von den Titanen, Prometheus Vater.

Ἰάσων Jason, Anführer der Argonauten.

Ἰατρὸς, ου m. der Arzt.

Ἴβηρες Iberier, der alte Name der Spanier.

Ἶβις der Ibis, ein Aegyptischer Vogel, der mit dem Storch Aehnlichkeit hat.

Ἴδη Ida, Namen einer Nymphe.

Ἰδία besonders, für sich.

Ἴδιος, ία, ιον sein eigen, eigenthümlich. τὰ ἴδια seine Angelegenheiten.

Ἰδιώτης, ου m. ein Privatmann, ein gemeiner Mensch.

Ἰδοὺ siehe.

Ἱδρύω aufrichten, aufbauen.

Ἱέραξ, ακος m. der Habicht.

Ἱέρεια, ας f. die Priesterin.

Ἱερεῖον Opfer, Opferfleisch.

Ἱερεὺς, έως m. der Priester.

Ἱερὸν, ου n. der Tempel.

Ἱερὸς, ὰ, ὸν heilig.

Ἱέρων Hiero, ein König von Syrakus.

Ἰθακήσιος der aus der Insel Ithaka her ist.

Ἱκανὸς hinlänglich, groß genug.

Ἱκεσία, ας f. die flehentliche Bitte.

Ἱκετηρία, ας das Zeichen des Flehenden. Es bestand in einem mit Wolle umwundnen Oelzweig.

Ἱκέτης, ου m. der Flehende, der Schutzsuchende.

Ἱκνέομαι ich komme. τῷ ἱκνεμένῳ χρόνῳ in der kommenden Zeit, d. i. nachmals.

Ἰλιγγιάζω schwindelicht werden.

Ἴλιον ein Name der Stadt Troja, vom König Ilus.

Ἰλλύριοι ein Volk, welches am Hadriatischen Meere wohnte.

Ἱμάτιον, ȣ das Gewand.

Ἵνα daß, damit, auf daß.

Ἰνδικὸς indisch. ἡ Ἰνδικὴ sc. γῆ Indien.

Ἰνδὸς ein Indier.

Ἰνὼ Ino, Gemalin des Athamas.

Ἰοκάςη Jokaste, Oedipus Mutter und Gemalin.

Ἰόλαος Iolaus, Herkules Begleiter.

Ἰοφῶν ein Sohn des Tragödiendichters Sophokles.

Ἱππάζομαι ich reite.

Ἱππάριον, ȣ n. ein kleines Pferd.

Ἵππειος 1) was vom Pferde kömmt. ἵππειον γάλα Pferdemilch. 2) ein Beiname des Neptun, weil er das Pferd zuerst hervorgebracht haben sollte.

Ἱπποθυτέω, ein Pferde opfern.

Ἱππομέδων Hippomedon, einer von den sieben Feldherren, die mit dem Polynikes gegen Theben zu Felde zogen.

Ἵππος, ȣ m. das Pferd.

Ἱππότης, ȣ m. der Reuter.

Ἱερὸς, ὰ, ὸν heilig.

Ἴσημι ich weiß. ἴσθι (Imp. pr. zsgz. statt ἴσαθι) wisse.

Ἰσθμὸς der Isthmus d. i. jeder schmale Erdstrich zwischen zwei Meeren. Besonders 2) die Landenge bei Korinth, die den Peloponnes an das übrige Griechenland kettet.

Ἰσμήνη Ismene, Tochter des Oedipus.

Ἰσμηνίας, ȣ Ismenias, ein Gesandter der Theber. S. 42 kömmt ein andrer Ismenias, ein Virtuos auf der Flöte, vor.

Ἰσμήνιος, der Ismenische, ein Beiname des Apollo zu Theben, vom Fluß Ismenus.

Ἴσος gleich, gleichviel.

Ἰσότιμος gleich vornehm, von gleichem Range, (von τιμὴ die Ehre).

Ἵςημι stellen, aufrichten, stehen lassen; im a. 2. stehen. ςᾶσα P. a. 2. ςῆναι Inf. a. 2. Im M. ἵςαμαι sich stellen oder stehen.

Ἑςίη (ion. statt ἑςία) der Heerd 141.

Ἱςορέω, ειν ich erzäle, berichte.

Ἴςρος die Donau.

Ἰσχυρὸς, ὰ, ὸν stark, mächtig.

Ἰσχύω F. σω ich vermag, bin im Stande.

Ἰταλία Italien.

Ἰφικράτης Iphikrates, ein atheniſcher Feldherr.

Ἶφις Iphis, ein griechiſcher Prinz.

Ἰχθυοφαγέω, εῖν ich eſſe Fiſche, lebe von Fiſchen.

Ἰχθυοφάγοι die Ichthyophagen, eine äthiopiſche Völkerſchaft in Afrika.

Ἰχθὺς, ύος m. der Fiſch.

Ἰχνεύμων, ονος der Ichneumon, ein in Aegypten zu Hauſe gehöriges vierfüßiges Thier, Feind des Krokodil.

Ἴχνος, εος n. die Spur, Fußſtapfe.

Ἰχὼρ Götterblut, oder ein weißer Saft, der nach der Fabel die Stelle des Bluts bei den Göttern vertreten ſollte.

Ἰωλκὸς, ȣ̃ Jolkos, eine Stadt in Theſſalien.

K.

Κάδμος Kadmus, Sohn des Agenor, eines Phöniziſchen Königs, und Bruder der Europa.

Καδμεῖοι die Kadmeer d. i. Theber, vom Kadmus, Thebens Erbauer.

Καθὰ ſowie. zſgz. aus κατὰ ἃ.

Καθαιρέω ich zerſtöre, demolire.

Καθαίρω ich reinige.

Καθάπερ ſo wie.

Κάθεδρα, ας f. der Sitz.

Καθέζομαι ich ſitze, ſetze mich, laſſe mich nieder.

Καθείργω ich ſchließe ein, ſperre ein.

Καθεύδω ich ſchlafe.

Καθήκω erforderlich ſeyn, ſchiklich ſeyn.

Καθηλόω ich nagele an.

Κάθημαι ich ſitze.

Καθιερόω ich heilige, widme.

Καθίζω, F. σω ſetzen. Auch (ἑαυτὸν hinzugedacht) ſich ſetzen.

Καθίημι ich werfe hinab, verſenke.

Καθικνέομαι, F. ίξομαι ich berühre, ſchlage.

Καθίπτημι ich fliege herab.

Καθίςημι ſtellen, hinſtellen. κατέςησε a. 1. anſtellen, beſtellen. Im p. u. a. 2. ſtehen,

hen, seyn. καθειςήκεσαν pl. sie waren.

Καθοπλίζω, F. σω ich bewafne.

Καθορμίζω ich lande an, laufe in den Hafen ein.

Καθυλακτέω, εῖν anbellen.

Καὶ und 2) auch 3) sogar.

Καὶ μὴν jedoch.

Καινὸς, ὴ, ὸν neu.

Καίπερ obgleich. (wird auch getrennt als zwey Wörter geschrieben).

Καίριος tödtlich, gefährlich. (von einer Wunde).

Καιρὸς, ȣ m. übh. die Zeit. 2) die rechte Zeit, die Gelegenheit.

Καῖσαρ Cäsar, der größte römische Feldherr, 2) auch sein adoptirter Sohn, der Kaiser August.

Καίτοι und doch, gleichwol, wiewol.

Καίω ich brenne, verbrenne.

Κἀκεῖ und daselbst. zsgz. aus καὶ ἐκεῖ.

Κἀκεῖνος und er, und jener, oder: auch er. (zsgz. aus καὶ und ἐκεῖνος.)

Κἀκεῖσε und daselbst (zsgz. aus καὶ und ἐκεῖσε.)

Κάκιςος der schlimmste, ungeschikteste. Superl. von κακὸς.

Κακοδαιμονία, ας das Unglük.

Κακοδαιμονίζω für unglüklich halten.

Κακὸς, ὴ, ὸν böse, schlecht. τὰ κακὰ die Uebel. 2) verachtet, gering. 3) schlechtgesinnt.

Κακῶς übel, schlimm. κακῶς ἐρεῖν τινὰ jemand lästern. κακῶς ποιεῖν τινὰ jemand Schaden zufügen.

Κάλαμος, ȣ E. das Rohr. daher 2) die Angelruthe. 3) das Stekkenpferd.

Καλέω rufen. daher 2) nennen. κληθεὶς P. a. 1. P. genannt. 3) einladen. — Im M.

Καλȣμαι ich heiße.

Καλλίνικος der Siegberühmte, Beiname eines syrischen Königs Seleukus.

Καλλιόπη Kalliope, eine Muse.

Κάλλιςος der schönste, beste. Superl. von καλὸς.

Κάλλος, (εος zsgz. ȣς) n. die Schönheit.

Καλὸς, ὴ, ὸν schön, recht. τὸ καλὸν der Vorzug.

Καλυδὼν Kalydon, eine griech. Stadt, die Hauptstadt in Aetolien.

Καλύπτω, F. ψω ich bedekke. 2) verberge, verheele. 3) begrabe.

Καλ-

Κάλχας, αντος Kalchas, ein berühmter griechischer Wahrsager.

Καλῶς schön, gut. 2) mit Recht. — καλῶς ἔχει es gebührt sich, es ist schiklich.

Κάματος, ȣ die Mühe, Arbeit.

Καμβύσης Kambyses, ein Sohn des Kyrus, Königs der Perser.

Κἀμέ und mich. zsgz. aus καὶ ἐμέ.

Κάμιλλος, ȣ Kamillus, ein berühmter röm. Feldherr.

Κάμιλος, ȣ ein dikker Strik, ein Tau.

Κάμνω ich arbeite. καμȣ̃σα f. P. a. 2. dah. 2) ich werde müde.

Καμπὴ die Beugung.

Κανωβίτης aus Kanopus, einer Stadt in Aegypten.

Καπανεὺς Kapaneus, einer von den sieben gegen Theben vereinigten Fürsten.

Κἄπειτα und darauf. zsgz. aus καὶ ἔπειτα.

Κάπρος, ȣ das wilde Schwein. der Eber.

Κάρα der Kopf.

Καραδοκέω voll ungeduldiger Erwartung seyn.

Κάρδαμον Kresse.

Καρδία das Herz.

Κάρη das Haupt.

Κάρηνον, ȣ n. das Haupt.

Καρκῖνος, ȣ m. der Krebs.

Καρπὸς, ȣ̃ m. die Frucht.

Κάρτα sehr, vorzüglich.

Καρτερία f. Standhaftigkeit.

Καρτερὸς, ὰ, ὸν stark, heftig.

Κάρυον, ȣ n. die Nuß.

Καρχηδόνιοι die Karthager, Einwohner der Stadt Karthago in Afrika.

Κάσπιοι die Kaspier, ein asiatisches Volk am kaspischen Meer.

Κασσιόπεια Kassiopeja, des Aethiop. Königs Kepheus Gemalin.

Κατὰ Präposit. (vor einem aspirirten Vokal καθ') mit mancherlei Bedeutungen. 1) mit einem Genitiv vornehmlich: gegen. κατ' αὐτῶν παρώξυνεν sie reizte sie gegen sie. Ferner eine Bewegung hinab. κατὰ βυθȣ̃ hinunter in die Tiefe. 2) mit einem Akkusat. vornehmlich: in Beziehung auf, in Ansehung, welches doch auch häufig durch den bloßen Akkus. mit Auslassung des κατὰ ausgedrükt wird. Ferner in; κατὰ Αἴγυπτον in Aegypten. an, καθ' ἑκάστην ἡμέραν an jedem Tage. Oft steht es mit sei-

 nem

nem Substantiv statt eines Adverbs. Z. E. καθ' ὑπερβολὴν übermäßig. κατ' ἔτος jährlich. κατ' ὄναρ im Traum. In der Zusammensetzung mit andern Wörtern drükt es häufig eine hinuntergehende Bewegung, auch eine Entgegensetzung, öfters bloß eine Verstärkung aus.

Καταβαίνω ich steige hinunter. καταβὰς P. a. 2.

Καταβάλλω umwerfen, hinabstürzen, hinwerfen.

Καταβιβρώσκω ich verzehre, fresse auf.

Καταβρέχω ich begieße.

Καταβρώσκω ich verzehre, fresse auf. κατεβρώθη a. 1. P.

Καταγγέλλω verkündigen.

Καταγελάω verlachen, auslachen.

Καταγινώσκω ich verurtheile, tadele.

Καταγνύω ich zertrümmere. κατέαγε p. M.

Κατάγω F. ξω hinbringen, zurükbringen, ziehen.

Καταγωνίζομαι ich bekämpfe, besiege.

Καταδικάζω, F. σω ich verurtheile.

Καταδολεσχέω jemand durch Plaudern ermüden.

Κατάδυμι hinuntersteigen in die Tiefe.

Καταζευγνύω ich spanne an.

Κατάζευξις, εως f. die Anspannung.

Καταθαῤῥέω Muth gegen jemand haben, ohne Furcht gegen jemand seyn.

Καταθραύω ich zerbreche.

Καταίρω einlaufen, in den Hafen, landen.

Κατακαίνω ich tödte.

Κατακαίω, F. αύσω ich verbrenne.

Κατακαλύπτω ich bedekke, ich hülle ein.

Κατάκειμαι hingestrekt liegen.

Κατακλίνω hinlehnen, hinlegen, hinstrekken. κατακλινθεὶς P. a. 1. P.

Κατακλύζω überschwemmen, mit Wasser überschütten.

Κατακοιμάω einschläfern. daher κατακοιμάομαι einschlafen.

Κατακοιμίζω einschläfern.

Κατακόπτω, ich zerhakke. κατακοπῶσι Conj. a. 2. P. 2) ich schlachte.

Κατακρύπτω F. ψω ich verberge.

Κατακτείνω ich tödte.

Καταλαμβάνω ich überfalle, ergreife. ὡς δ' ἑσπέρα κατέλαβεν (a. 2.) als der Abend einbrach. καταληφθεὶς P. a. 1. P. 2) besetzen. 3) fig. begreifen,

fen, erfahren. 4) antreffen, finden.

Καταλείπω übrig lassen, hinterlassen

Καταλιπαρέω dringend bitten.

Καταλύω, F. σω auflösen. καταλῦσαι (I. a. 1. A.) τὸν βίον sterben. 2) zerstören. 3) bei jemanden einkehren.

Καταντης abschüssig, niederwärts.

Καταπίνω E. hinuntertrinken; daher 2) verschlingen.

Καταπίπτω herabfallen.

Καταπλήσσω ich schlage.

Καταπράσσω, F. ξω zu Stande bringen.

Καταπρήθω F. σω in Brand stekken.

Κατάρατος verflucht.

Καταῤῥηγνύω zerreißen.

Κατασκάπτω umgraben.

Κατασκευάζω ich bereite, verfertige.

Κατάσκοπος, ὁ der Kundschafter.

Κατασοφίζομαι ich überliste.

Κατασπάω herabzerren.

Καταςέφω ich bekränze.

Καταςρέφω, F. ψω umdrehen.

Κατασύρω herunterziehen, versenken.

Κατασχίζω zerreißen.

Καταταρταρόω zum Tartarus oder zur Hölle hinunterstürzen.

Κατατίθημι ablegen, niederlegen, niedersetzen.

Κατατιτρώσκω ich verwunde.

Κατατοξεύω mit Pfeilen erschießen.

Καταφάγω essen, auffressen, verschlingen.

Καταφέρω E. heruntertragen. λύχνος ἤδη καταφερόμενος ein schon heruntergebranntes Licht. κατηνέχθη a. 1. P.

Καταφθείρω E. verderben; d. 2) umbringen.

Καταφιλέω, εῖν küssen.

Καταφλέγω, F. ξω ich verbrenne.

Καταφρονέω ich verachte.

Καταψηφίζομαι ich verurtheile.

Κατερείπω zu Boden stürzen.

Κατέρχομαι herabgehen.

Κατεσθίω auffressen, verzehren.

Κατεύχομαι, F. ξομαι ich flehe.

Κατέχω ich habe. 2) ich ergreife, überfalle. 3) ich vehalte. ὁ κατέχεν (ἑαυτὸν) er konnte sich nicht halten.

Κατηγορέω anklagen, beschuldigen.

Κατηγορία die Anklage.

Κατοικέω ich bewohne.

Κατοίχομαι herunterfahren, reisen; daher 2) sterben.

Κατόνομαι ich verachte.

Κατόπιν hinterwärts.

Κατορθόω glüklich ausführen.

Κατορύσσω, F. ξω ich vergrabe.

Κάτω unten. τὰ κάτω was unten ist.

Κάτων Kato, ein berühmter Römer.

Κατωρύω ich heule.

Καύκασος Kaukasus, ein großes Gebirge in Asien.

Καῦμα, τος n. die Hitze.

Καχάζω laut lachen.

Κεδρία, ας Cedernöl.

Κεῖμαι liegen. 2) aufgestellt seyn.

Κείρω scheren, barbieren.

Κελεύω ich befehle, verlange.

Κελτοὶ die Celten. So hießen vornehmlich die Einwohner von Gallien.

Κενόδοξος eitel, hoffärtig.

Κεραμέος irden, tönern.

Κεραμεὺς der Töpfer.

Κέρας, ατος n. das Horn. 2) der Bogen.

Κεραυνὸς, ȣ m. der Bliz.

Κεραυνόω niederdonnern.

Κέρδος, εος n. der Gewinnst, der Vortheil.

Κερδῷος der Gewinnstverleiher, ein Beiname Merkurs, sofern er der Gott der Kaufmannschaft war.

Κεφάλαιον ȣ, n. der Hauptinhalt.

Κεφαλὴ, ῆς der Kopf.

Κηδεύω beerdigen.

Κήδομαι für jemand sorgen.

Κἂν für καὶ ἐὰν wenn auch.

Κῆπος, ȣ der Garten.

Κηρὸς, ȣ Wachs.

Κήρυξ, κος der Herold, Ausrufer.

Κηρύσσω ausrufen, ausrufen lassen.

Κῆτος, εος n. übh. ein Seeungeheuer, vornehmlich ein Wallfisch.

Κηφεὺς Kepheus, König in Aethiopien.

Κιθαιρὼν Kitháron, ein Berg bey Theben.

Κιθάρα, ας die Cither.

Κιθαρίζω die Cither spielen.

Κιθάρισμα, τος n. ein Citherconzert.

Κιθαρωδία f. das Citherspielen.

Κικέρων Cicero, der bekannte größte römische Redner.

Κίλιξ aus Cilicien, einer Provinz von Kleinasien.

Κινδυνεύω in Gefahr kommen.

Κίνδυνος, ȣ die Gefahr.

Κινέω, εῖν bewegen, schütteln.

Κινυ-

Κινυράδαι Abkömmlinge des Cinyras, Königs von Cypern.

Κλάδος, ȣ der Zweig.

Κλαζομένιος aus Klazomenä, einer klein asiatischen Stadt in Ionien.

Κλαίω ich weine.

Κλεάνθης ein griechischer Philosoph und Schüler des Zeno.

Κλείω ich verschließe.

Κλειὼ Klio, eine Muse.

Κλέοβις Kleobis, ein argivischer Jüngling.

Κλεομένης Kleomenes, ein lakedämonischer König.

Κλεοπάτρα Kleopatra, Königin von Aegypten.

Κλέπτης, ȣ der Dieb.

Κλέπτω F. ψω stehlen, heimlich wegbringen, κεκλοφέναι p. M.

Κληρονομία die Erbschaft.

Κλίμαξ, ακος die Leiter.

Κλίνη das Bette.

Κλυμένη Klymene, des Phaethon Mutter.

Κλώδιος Klodius, ein angesehener Römer.

Κλωθὼ eine von den drei Parzen.

Κνύζημα n. Kindergeschrei, Geplerr.

Κόδρος Kodrus, der lezte König in Athen.

Κοῖλος hohl.

Κοιμάομαι ich schlafe.

Κοινῇ gemeinschaftlich.

Κοινὸς gemeinschaftlich, allgemein. ἐν κοινῷ öffentlich. 2) alltäglich.

Κοινότης, τητος Gemeinschaft.

Κοινωνέω mit jemand zugleich Theil an einer Sache haben, theilhaftig seyn.

Κοινωνία, ας f. Gemeinschaft, Gesellschaft.

Κοῖος Köus einer von den Hunderthändigen. 2) einer von den Titanen.

Κολάζω strafen.

Κολακεύω ich schmeichle, liebkose.

Κόλαξ, ακος der Schmeichler

Κολεὸς, ȣ die Scheide.

Κολοιὸς, ȣ̃ die Dohle.

Κόλπος, ȣ der Busen.

Κολυμβάω ich schwimme.

Κολχικὴ γῆ Kolchis, ein asiatisches Land am schwarzen Meer.

Κόλχοι Kolchis.

Κολωνὸς ein Flekken in Attika.

Κόμη das Haar.

Κομίζω, F. σω ich trage, bringe. Im Med. erlange.

Κόνις f. der Staub.

Κονίω ich bestäube. κεκονιμένος P. p. P.

Κόπος, ȣ die Arbeit. d. 2) die Ermüdung.

Κοπρία, ας der Misthaufen.
Κόπτω, F. ψω ich schlage. haue. 2) fig. ich betäube.
Κόραξ, ακος der Rabe.
Κόρη das Mädchen. 2) Proserpina, die Königin des Schattenreichs.
Κορίνθιος Korinthisch, aus Korinth.
Κόρινθος Korinth, eine der ansehnlichsten Städte Griechenlands, auf dem Isthmus.
Κοριολανὸς Koriolan, ein berühmter Römer.
Κόρος, ꙋ der Knabe, Jüngling.
Κορυνήφορος ein Keulenträger, ein Trabant.
Κορώνη f. die Krähe.
Κοσμέω, εῖν schmükken, auszieren.
Κόσμος die Welt.
Κȣρεὺς, έως der Barbier.
Κȣ́ρητες die Kureten, Priester der Rhea.
Κȣρικὸς zum Barbier gehörig. κȣρικὴ μάχαιρα das Barbiermesser.
Κȣ́ριος Kurius, ein römischer Feldherr.
Κραδαίνω ich schwenke.
Κράζω ich schreie.
Κράνειον das Kraneum, ein Gymnasium zu Korinth.
Κρανίον, ꙋ n. der Hirnschädel.
Κράνος, εος n. der Helm.
Κρατέω, F. ήσω sich bemächtigen, ergreifen. 2) siegen, besiegen. 3) beherrschen.
Κράτιςος der stärkste, der beste.
Κράτος, εος n. Macht, Gewalt. κατὰ κράτος gewaltsam.
Κρέας, ατος n. das Fleisch.
Κρείσσων besser, 2) schöner. 3) der Sieger.
Κρέμαμαι hangen.
Κρεμάω, ῶν aufhängen.
Κρέων Kreon, König von Theben.
Κρημνώδης steil, jäh. πρός τι κρημνῶδες zu einer gewissen Anhöhe.
Κρήτη Kreta, die größte griechische Insel.
Κριθὴ, ῆς Gersten.
Κρίθινος was von Gersten gemacht ist.
Κρίκος, ꙋ ein Ring.
Κρίνον eine Lilie.
Κρίνω urtheilen, beurtheilen. 2) vor Gericht ziehen, 120. richten.
Κριὸς, ꙋ̃ der Widder.
Κρίσις, f. das Gericht, die Entscheidung.
Κριτὴς, ꙋ̃ der Beurtheiler, der Richter.
Κροῖσος Krösus, König von Lydien, der vom Kyrus besiegt wurde.
Κροκόδειλος der Krokodil.
Κρόνος Saturn, Jupiters Vater.

Κρότος, ȣ das Händeklatschen.

Κροτωνιάτης aus Krotona, einer griechischen Stadt in Unteritalien.

Κρȣ̃μα, τος n. der Akkord in der Musik, die Melodie.

Κρȣ́ω schlagen. In der Musik: eine Saite anschlagen.

Κρύος n. die Kälte, der Frost.

Κρύπτω, F. ψω ich verberge; daher 2) ich begrabe.

Κρύφα heimlich. κρύφα τȣ̃ πατρὸς ohne daß es ihr Vater wußte.

Κτάομαι ich erwerbe.

Κτείνω ich tödte.

Κτῆνος, ȣς n. das Lastvieh.

Κυβερνήτης, ȣ der Steuermann.

Κυβεύω mit Würfeln spielen.

Κύκλωψ, ωπος ein Cyklop. Die Cyklopen waren die Gehülfen Vulkans in der Götterschmiede.

Κύλιξ, ικος f. der Becher.

Κυλίω ich wälze.

Κύμη Kumä, eine Italische Stadt in der Provinz Kampanien.

Κυνέη der Helm.

Κυνηγέσιον, ȣ n. die Jagd.

Κυνηγετέω jagen, auf der Jagd seyn.

Κυνηγὸς, ȣ̃ m. der Jäger.

Κυνίδιον n. das Hündchen.

Κυριεύω Herr über etwas seyn.

Κύριος, ȣ der Herr.

Κῦρος Kyrus, König der Perser.

Κύων G. κυνὸς c. der Hund.

Κω 137. ionisch statt πω. ὄκω statt ὄπω noch nicht.

Κῶλον n. übh. das Glied. Besonders von Füßen.

Κωλύω ich hindere, verbiete. κεκωλυμένον (P. p. P.) verboten.

Κωμικὸς ein Komödienschreiber.

Κώμη, ης f. der Flekken, das Dorf.

Κώνειον n. der Schierlingstrank, eine gewöhnliche Todesstrafe zu Athen.

Κῶος ein Einwohner der Insel Kos.

Κώπη, ης f. das Ruder.

Λ.

Λαβύρινθος das Labyrinth, der Irrgarten.

Λαγχάνω durch das Loos bekommen.

Λαγωὸς der Haase.

Λαγὼς der Haase.

Λαέρτης Laertes, der Vater des Ulysses.

Λάθρα heimlich. λάθρα Διὸς ohne daß Jupiter es wußte.

Λαιμὸς, ȣ̃ der Schlund, die Kehle.

Λάϊος Lajus, König von Theben, Vater des Oedipus.

Λαιὸς, ὰ, ὸν, was linker Hand ist.

Λακεδαιμόνιος ein Lakedämonier.

Λάκωνες die Lakedämonier.

Λαλέω ich rede, spreche.

Λαλίςερος geschwätziger. Comp. vom Posit. λάλος geschwätzig, plauderhaft.

Λαμβάνω nehmen, bekommen. ἔλαβον a. 2. 2) einnehmen, erobern.

Λαμπρὸς E. glänzend, d. 2) herrlich

Λαμπρῶς glänzend, ehrenvoll.

Λανθάνω verborgen seyn, entgehen.

Λάρναξ, κος der Kasten.

Λάχεσις Lachesis eine von den drei Parzen.

Λέαινα, ης f. die Löwin.

Λέγω ich sage, rede. λέγεται man sagt. 2) ich singe.

Λεηλατέω ich plündere.

Λεία, ας f. die Beute.

Λείπω ich hinterlasse.

Λειτȣργία das Geschäft, vornehmlich zum Besten des Staats.

Λείψανον n. das Ueberbleibsel.

Λεοντῖνος aus Leontium, einer Stadt in Sicilien.

Λεοντῆ eine Löwenhaut.

Λεπιδωτὸς, ὴ, ὸν schuppicht.

Λεπτὸς dünn, mager.

Λερναῖος im Sumpf Lerna sich aufhaltend.

Λέρνη Lerna, ein Sumpf im Peloponnes.

Λευκὸς weiß.

Λευχειμονέω sich weiß kleiden.

Λέων, οντος der Löwe.

Λεωνίδας Leonidas, König von Sparta.

Λήδα Leda, die Mutter des Kastor und Pollux.

Ληςεία, ας f. Räuberei.

Ληςεύω Räuberei treiben.

Ληςὴς, ȣ̃ der Räuber.

Λητὼ, τȣ̃ς Latona, die Mutter des Apollo und der Diana.

Λίαν gar sehr.

Λίβυς ein Libyer, Afrikaner.

Λίθινος, η, ον was von Stein gemacht ist.

Λίθος, ȣ c. der Stein.

Λιθόω versteinern.

Λιμὴν, ένος m. der Hafen.

Λιμναῖος, ȣ der in Seen lebt.

Λίμνη der See.

Λιμοκτονέω, F. ήσω durch Hunger tödten.

Λιμὸς, ȣ̃ m. der Hunger.

Λιμώττω hungern.

Λίνον, ȣ n. das Garn, Netz. λίνα θηρατικὰ Jägernetze.

Λινȣ͂ς, ῆ, ȣ͂ν leinen.

Λιπαρὴς c. anhaltend, ausdaurend.

Λιτὸς schlecht, ungeschmückt.

Λοβὸς der äußerste Theil der Leber.

Λόγιον n. der Orakelspruch.

Λόγος, ȣ die Rede, Unterredung. 2) der Betracht, die Achtung. νομίσας πολὺν αὐτȣ͂ εἶναι τὸν λόγον da er glaubte, daß er in großer Achtung stehe. 3) das Verhältnis. 4) Rechenschaft.

Λόγχη f. die Lanze.

Λοιδορέω ich schmähe, schimpfe.

Λοιπὸς, ὴ, ὸν übrig. τȣ͂ λοιπȣ͂ die übrige Zeit durch. λοιπὸν künftig.

Λȣτρὸν, ȣ͂ das Bad.

Λȣ́ω waschen, baden. Im Med. sich baden.

Λόφος, ȣ m. der Hügel.

Λυαῖος Lyäus, ein Beiname des Bakchus.

Λυδία Lydien, eine Provinz in klein Asien.

Λύκιοι die Einwohner von Lycien, einer Provinz in klein Asien.

Λύκος, ȣ der Wolf.

Λυπέω, εῖν betrüben. Im M. sich betrüben, betrübt seyn.

Λύπη, ης die Betrübnis, der Verdruß.

Λυπρὸς armselig.

Λύρα f. (ionisch λύρη) die Leyer.

Λύσις, εως f. die Auslösung.

Λύσσα, ης f. die Tollheit, vorzüglich der Hunde.

Λύτρον, ȣ n. das Lösegeld.

Λύχνος, ȣ das Licht.

Λύω F. λύσω auflösen, befreien.

Λωβάομαι ich verunstalte, verderbe.

Λῷστος der beste. ὦ λῷστε mein Bester.

M.

Μὰ eine gewöhnlich verneinende Betheurungsformel. Μὰ Δία nein beim Zeus. 63

Μάγοι die Magier, die Gelehrten und Priester der Perser.

Μάζα Brei; Teig.

Μάθημα, τος n. der Unterricht, die Lehrstunde.

Μαθητὴς, ȣ͂ m. der Schüler.

Μαιν

Μαῖα Maja, des Atlas Tochter, und Mutter Merkurs.

Μαινάδες die Mänaden, Priesterinnen des Bakchus.

Μαίνομαι rasen.

Μαίων Mäon (ein Theber).

Μάκαρ selig.

Μακαρίζω glüklich preisen.

Μακάριος glükselig.

Μακεδὼν, όνος ein Makedonier, aus Makedonien, einer großen Provinz in Griechenland.

Μακρὰν von ferne.

Μακρόβιος, der lange lebt.

Μακροκέφαλος langköpfig.

Μακροκομέω langes Haar haben.

Μακρὸς lang.

Μάλα sehr.

Μάλιστα am meisten, vornehmlich. Superl. von μάλα.

Μᾶλλον mehr, lieber.

Μάνης Manes, Diogenes Sklave.

Μανθάνω lernen. 2) erfahren, einsehen. ἔμαθον a. 2.

Μανία f. die Raserei.

Μάνιος Manius, ein römischer Vorname.

Μαντεῖον das Orakel.

Μαντεύομαι 1) das Orakel fragen. 2) weißagen.

Μαντικὴ sc. τέχνη die Kunst zu weißagen.

Μαντίνεια Mantinea, eine Stadt in Arkadien.

Μάντις, εως m. der Prophet.

Μαραθὼν Marathon, ein Flekken in Attika.

Μαρσύας Marsyas, ein Satyr.

Μαρτύρομαι ich bezeuge.

Μασσαγέται die Massageten, ein barbarisches Volk in Asien.

Μαστεύω aufsuchen.

Μαστίζω ich geißle.

Μασχαλιστὴρ das Wagengeschirr.

Μάτην umsonst.

Μάχαιρα f. das Messer. b. 2) das Schwerdt.

Μάχη der Streit, das Gefecht.

Μάχιμος streitbar.

Μάχομαι streiten, kämpfen.

Μὲ mich. Akkus. von ἐγὼ ich.

Μέγα gar sehr.

Μεγαβύζης Megabyzes, ein vornehmer Perser.

Μεγακλῆς Megakles, ein vornehmer Athener.

Μεγαλοπράγμων unternehmend.

Μεγαλοπρεπὴς c. prächtig.

Μεγαλοπρεπῶς Adv. prächtig.

Μεγαλόφρων stolz, hochherzig.

Μεγαλοφωνία eine laute Stimme.

Μεγά-

Μεγάλως sehr.

Μεγάραδε nach Megara, eine griech. Stadt, nicht weit von Athen.

Μεγαρικὸς aus der Stadt Megara.

Μέγας, μεγάλη, μέγα groß.

Μέγεθος n. die Größe. 2) Freimüthigkeit, Edelmuth.

Μέγιστος der größte, sehr groß. Superl. von μέγας. τὰ μέγιστα die wichtigsten Angelegenheiten.

Μεθίημι loslassen, freilassen. μεθεῖναι I. a. 2.

Μεθίστημι bei Seite stellen. Im a. 2. bei Seite treten.

Μέθοδος f. Methode, List.

Μεθύσκω F. ύσω betrunken machen.

Μεθύω sich besaufen.

Μειδιάω ich lächle.

Μείζων größer.

Μειράκιον n. ein junger Mensch.

Μελαγχολάω wahnsinnig, rasend seyn.

Μελανειμονέω, εῖν sich schwarz kleiden.

Μέλας αινα, αν schwarz.

Μελετάω auf etwas studiren.

Μέλει, es ist daran gelegen. μέλει μοι ich bekümmere mich um etwas.

Μέλι, τος n. Honig.

Μελίζω, σω zerstükken.

Μελισσεὺς ein alter König von Kreta.

Μέλλω zukünftig seyn. Wenn es bei einem Infinitiv steht, drükt es mit diesem zusammen das Futurum aus. μέλλων βασιλεύειν der künftig König seyn soll. d. 2) im Begrif seyn etwas zu thun, oder zu leiden 3) zaudern.

Μέλος, εος n. das Glied. 2) die Melodie.

Μελπομένη Melpomene, eine Muse.

Μέμνων Memnon, ein persischer General.

Μέμφις Memphis, alte Hauptstadt von Egypten.

Μέμφομαι F. ψομαι ich zürne, schelte.

Μὲν zwar.

Μενοικεὺς Menöceus, Sohn des Thebischen Königs Kreon.

Μέντοι jedoch.

Μένω ich bleibe. ἔμεινα I. a. 1.

Μερίζω ich theile, zertheile. μεμερισμένος P. p. P. der an mehrern Orten geschäftig seyn muß, sich gleichsam theilen muß. 123.

Μέριμνα f. die Sorge.

Μερὶς, ίδος f. der Theil.

Μέροπες die Menschen.

Μέρος n. der Theil.

Μεσο-

Μεσολαβέω auffangen.
Μεσονύκτιος mitternächtlich.
Μέσος, η, ον mitten. ἐις τὸ μέσον in die Mitte.
Μεσόω. ἐν in der Mitte seyn.
Μεςὸς voll.
Μετὰ (vor einem aspirirten Vokal μεθ᾽) 1) mit dem Genit. vornehmlich mit. μετ᾽ ἄλλων mit andern. 2) mit dem Akkusat. nach. μετὰ ταῦτα nach diesem μετ᾽ ὀλίγον nach kurzer Zeit. — Zuweilen steht es mit seinem Casus nur statt eines Adverbiums μεθ᾽ ἡμέραν bei Tage.
Μεταβάλλω ich verändere, verwandele.
Μεταβολὴ Veränderung.
Μεταδίδωμι mittheilen.
Μεταλαγχάνω theilhaftig werden. μεταλαγχάνειν λόγε zur Audienz zugelassen werden.
Μεταλαμβάνω theilhaftig werden. μετειληφας 2. p. A.
Μεταξὺ in der Mitte, zwischen, zwischen inne. μεταξὺ τυφλέμενος 124. während er geblendet wurde.
Μεταπέμπομαι, F. ψομαι kommen lassen.
Μεταςρέφω umdrehen. Im M. sich umdrehen.
Μετέρχομαι aufsuchen, holen.
Μετέχω Theil haben.
Μέτριος bescheiden.
Μέτρον, ε das Maaß.
Μέτωπον, ε n. die Stirn.
Μεῦ jonisch statt μȣ̃ meiner. (Gen. von ἐγὼ).
Μέχρι so lange als. 2) bis. μέχρι τῶν τειχῶν bis an die Mauren. μέχρι νῦν bis itzt. μέχρι πολλȣ̃ eine lange Zeit.
Μέχρις eben das, nur vor einem Vokal.
Μὴ nicht 2) daß nicht 3) fragend: ob, ob nicht? 45.
Μηδαμῶς keinesweges.
Μηδὲ nicht einmal.
Μηδεὶς. (μηδενὸς) μηδεμία, μηδὲν keiner, niemand.
Μηδὲν nichts.
Μηδέποτε niemals.
Μῆδος ein Medier, aus dem Lande Medien in Asien.
Μηκέτι nicht mehr.
Μηλῖς melische Erde, eine aschgraue Malerfarbe.
Μῆλον, ε n. ein Apfel.
Μὴν, μηνὸς m. der Monat.
Μὴν jedoch. ȣ̓ μὴν jedoch nicht.
Μῆνις der Zorn.
Μηνίω, σω ich zürne.
Μηνύω F. σω ich zeige an.
Μήπω noch nicht.

Μήτε weder — noch.

Μήτηρ, έρος oder ρὸς die Mutter. 2) Matrone.

Μήτοι nicht etwa.

Μητρόθεν von, nach der Mutter. καλȣ̃νται μητρόθεν sie werden nach der Mutter benannt.

Μητρυιὰ, ᾶς die Stiefmutter.

Μία das Femin. von εἷς einer.

Μιαίνω besudeln.

Μιαρὸς, ȣ̃ (ein Schimpfwort.) E. ein schmutziger Mensch. 2) ein Bösewicht, Schurke.

Μικρὸς, ὰ, ὸν klein. μικρὸν **ein wenig.** παρὰ μικρὸν **beinahe.** μικρȣ̃ beinahe. κατὰ μικρὸν allmälig.

Μικρὰ eine kleine Weile.

Μιλήσιος ein Einwohner der Stadt Milet.

Μίλητος, Milet, eine griech. Stadt in klein Asien.

Μιλτιάδης, ȣ Miltiades, ein berühmter Athenischer Feldherr.

Μίλων Milo, ein berühmter Klopffechter.

Μιμέομαι, εῖσθαι nachahmen.

Μίνως Minos, König von der Insel Kreta.

Μινώταυρος der Minotaur, ein Ungeheuer in Kreta, halb Mensch, halb Ochse.

Μισέω ich hasse.

Μισθὸς, ȣ̃ der Lohn.

Μισθοφόρος ein Miethssoldat.

Μισθόω **für Lohn verdingen, vermiethen.** μεμισθωκέναι l. p. A. Im M. μισθόομαι miethen. ὁ μεμισθωμένος (P. p. P.) der Miether.

Μνᾶ eine Mine d. i. 1) ein griech. Pfund. 2) eine griech. (eingebildete) Münze, 100 Drachmen werth, nach unserm Gelde ohngefähr 16 Rthlr. 16 Gr.

Μνάομαι sich erinnern. ἐμέμνητο pl.

Μνημεῖον n. das Denkmal, Grabmal.

Μνήμη f. das Gedächtnis, Andenken.

Μνημονεύω sich erinnern.

Μνημοσύνη Mnemosyne, die Mutter der Musen.

Μνησικακέω, ήσω im Bösen gedenken, einer Beleidigung gedenken, rachsüchtig seyn.

Μνηστεύομαι um eine freien, um ein Mädchen anhalten.

Μοὶ **mir.** Dat. von ἐγὼ.

Μοῖρα, ας f. das Schiksal. 2) der Tod.

Μοῖραι die Parzen, oder Schiksalsgöttinnen.

Μοῖρις 139 ein See dieses Namens in Aegypten.

Μολέω

Μολέω kommen. μολὼν P. a. 2.
Μολίβδινος bleiern.
Μόλις kaum.
Μονομαχέω einen Zweykampf halten.
Μονομάχος ein Gladiator, ein Fechter.
Μόνον Adv. allein, nur.
Μόνος, η, ον allein, einzig.
Μονοσάνδαλος ein Mensch mit einem Schuh.
Μορφὴ die Gestalt.
Μόσχος, ȣ das Kalb, der junge Stier.
Mȣ mein. G. von ἐγώ.
Μȣ̃νος allein (statt μόνος).
Μȣ̃σα die Muse. Die Musen waren die Göttinnen der schönen Künste, vornehmlich der Dichtkunst.
Μȣσικὴ scil. τέχνη die Musik.
Μȣσικῶς musikalisch, harmonisch.
Μοχθηρὸς schlecht, unredlich.
Μόχθος, ȣ m. Arbeit, Mühseligkeit.
Μοχλὸς, ȣ̃ m. Hebebaum. Stange.
Μυελὸς, ȣ̃ das Mark.
Μῦθος, ȣ̃ die Fabel.
Μυκηθμὸς das Gebrüll.
Μυκῆναι Mykenä, eine griech. Stadt im Peloponnes.
Μύνδιος aus der Stadt Myndus.
Μύνδος Myndus, eine Stadt in klein Asien.
Μυριὰς, άδος eine Myriade, d. i. eine Zahl von zehntausend.
Μύρμηξ, ηκος m. die Ameise.
Μύρον, ȣ n. Salbe, Balsam.
Μῦς, υὸς m. die Maus.
Μυσαρὸς, verabscheuungswerth.
Μυςήριον, ȣ ein Geheimnis, ein geheimer Gottesdienst.

N.

Ναὶ ja.
Ναὸς, ȣ der Tempel.
Νάρθηξ, ηκος die Ruthe.
Νάρκισσος, des Kephisus Sohn, ein schöner Jüngling, der in die Blume gleiches Namens verwandelt wurde.
Ναῦς G. νεὸς u. νεὼς f. das Schif.
Νεανίας, ȣ m. der Jüngling, der Knabe.
Νεανίσκος, ȣ ein Jüngling.
Νέηλυς c. der so eben erst ankommt.

Νεῖλος, ου der Nilfluß in Aegypten.

Νειλόπολις, die Nilstadt in Aegypten.

Νεκρικὸν pl. τὰ νεκρικὰ die Geschäfte für die Todten.

Νεκροπομπὸς, οῦ der Todtenbegleiter, ein Beiname des Merkur.

Νεκρὸς der Todte, der Leichnam.

Νέκταρ, αρος n. der Göttertrank.

Νέκυς, υος der Leichnam.

Νεμέα ein Ort im Peloponnes.

Νεμεαῖος aus Nemea.

Νέμω zutheilen, widmen. 2) weiden, hüten. M. νέμομαι weiden (als ein Neutr.), sich weiden lassen.

Νεογνὸς, im Neutr. νεογνὸν eben erst geboren.

Νέος jung. οἱ νέοι die jungen Leute.

Νεοσσὸς m. das Junge.

Νεότης, ητος f. die Jugend.

Νευρὰ f. (Jon. νευρὴ) die Sehne.

Νεῦρον, ου n. die Sehne.

Νεύω ich winke.

Νεφέλη, Nephele, die Mutter des Phryxus und der Helle.

Νεωλκέω, das Schiff auf das Ufer ziehen.

Νεώνητος, ου der so eben gekauft ist, der Neue (von einem Sklaven).

Νεὼς, ὼ der Tempel. attisch statt ναὸς.

Νεώτατος der jüngste.

Νεώτερος der jüngere.

Νὴ ein Betheurungswort. νὴ Δία beim Zeus.

Νηκτὸς, ὴ, ὸν schwimmend. τὸ νηκτὸν das Schwimmen, das Vermögen zu schwimmen. 140.

Νήπιος, α, ον noch ganz klein, zart. νήπιος παῖς noch ein zartes Kind.

Νηρηΐδες die Nereiden, oder Töchter des Meergottes Nereus.

Νῆσος, ου f. die Insel.

Νῆψις, εως die Nüchternheit.

Νικάω F. ήσω ich siege, besiege.

Νίκη f. der Sieg.

Νιόβη Niobe, des Königs Amphion Gemalin.

Νίπτω waschen. Im M. sich waschen.

Νίτρον, ου Salpeter.

Νοήμων, ονος c. der bei Verstande ist.

Νομαδικῶς nach Art der Nomaden d. i. Hirtenvölker.

Νομεὺς, έως m. der Hirt.

Νομὴ, ῆς die Weide, das Weiden.

No-

Νομήτωρ Numitor, Romulus Großvater.

Νομίζω, F. σω meynen, wofür halten.

Νόμιμος gebräuchlich.

Νομοθέτης m. der Gesezgeber.

Νόμος, ϰ m. das Gesez. 2) der Gebrauch, die Sitte. τὰ ἐκ τȣ̃ νόμȣ was dem hergebrachten Gebrauch gemäß ist.

Νοσέω, εῖν ich bin krank.

Νόσος, ϰ f. die Krankheit.

Νȣ̃ς das Gemüth. προςέχειν τὸν νȣ̃ν Acht geben.

Νȣ̃σος jon. statt νόσος die Krankheit.

Νύκτωρ Adv. bei Nacht.

Νύμφη eine Nymphe.

Νυμφίος, ϰ der Bräutigam.

Νῦν nun, izt. τὰ νῦν gegenwärtig.

Νὺξ f. die Nacht. G. νυκτὸς bei Nacht.

Νῶτος, ϰ m. der Rükken. Pl. νῶτα.

Ξ.

Ξαίνω, F. ανῶ hecheln, spinnen.

Ξεῖνος ionisch statt des gewöhnlichern ξένος ein Fremdling.

Ξεναγέω, εῖν einen Fremden herumführen.

Ξένη die Gastfreundin.

Ξενιάδης Xeniades, des Philosophen Diogenes Herr.

Ξενοκράτης Xenokrates, ein griech. Philosoph.

Ξένος ein Fremdling, 2) ein Gastfreund.

Ξενοφῶν ein berühmter Athenischer Feldherr und Philosoph.

Ξέρξης Xerxes, der bekannte Perserkönig.

Ξηρὸς, ὰ, ὸν trokken d. 2) verblühet (von Blumen).

Ξίφος, εος n. das Schwerdt.

Ξυλεύομαι ich fälle Holz.

Ξύλινος hölzern.

Ξύλον, ϰ n. das Holz. d. 2) der Prügel.

Ξὺν attisch statt σὺν mit.

Ξυνȣσία, ας die Gesellschaft.

Ξυνταράσσω ich verwirre.

Ξυντρίβω attisch statt συντρίβω ich zermalme, zertrete.

Ξυράω die Haare abscheren.

O.

Ὁ, ἡ, τὸ Artikel, der, die, das.

Ὀβολὸς ein Obol, eine kleine griech. Münze nach unserm Gelde ohngefähr acht Pfennige. Sechs Obolen machten eine Drachme.

Ὅδε dieser, jener.

Ὀγδοήκοντα achtzig.

Ὁδεύω eine Reise machen, marschieren.

Ὁδὸς, ȣ f. der Weg, der Marsch.

Ὀδὼς, όντος der Zahn.

Ὀδύρομαι wehklagen.

Ὀδυσσεὺς Ulysses, einer der berühmtesten griechischen Helden im trojanischen Kriege.

Ὄζω ich rieche.

Ὅθεν woher. 2) daher.

Οἷ sich, ihm, Dat. von ȣ̃.

Οἴαγρος Oeager, ein thrazischer König, Orpheus Vater.

Οἴκαδε nach Hause.

Οἰκεῖος eigen, eigenthümlich.

Οἰκέτης, ȣ der Sklave.

Οἰκέω ich wohne.

Οἴκημα, τος die Wohnung, das Zimmer.

Οἰκία f. das Haus. 2) die Familie.

Οἰκοδομέω ich baue.

Οἴκοι zu Hause.

Οἰκόπεδον eine Baustelle. 54.

Οἶκος, ȣ das Haus.

Οἰκτείρω Mitleiden haben.

Οἴκτιστος, η, ον sehr mitleidenswürdig.

Οἶμαι ich meine, glaube, st. οἴομαι.

Οἴμοι wehe mir, ach!

Οἰμωγὴ das Geheul.

Οἰμώζω heulen, wehklagen.

Οἰνεὺς Oeneus, Vater des Tydeus, König von Aetolien.

Οἶνος, ȣ der Wein.

Οἰνοχόος, ȣ der Mundschenke.

Οἴομαι ich meine.

Οἷον wie; zum Exempel.

Οἷος 1) wie beschaffen, von welcher Art, was für ein, dergleichen. 2) der im Stande oder vermögend ist etwas zu thun, vornehmlich mit Hinzusetzung der Partikel τε. 3) geneigt.

Ὄϊς, ὄϊος f. das Schaf.

Ὀϊστευμα, τος das Geschoß, der Pfeil.

Ὀϊστὸς, ȣ̃ der Pfeil.

Οἶστρος, ȣ m. die Bremse.

Οἴτη f. Oeta, ein Berg in Thessalien.

Οἴχομαι davon gehen, sich entfernen.

Οἰωνόβρωτος den Vögeln zum Fraß.

Οἰωνὸς E. der Vogel, d. 2) die Vorbedeutung.

Οἰωνοσκόπος der Augur, der Vogelflugdeuter.

Ὀκνέω sich vor etwas scheuen, nicht Lust wozu haben.

Ὀκτὼ acht.

Ὀλέθριος verderblich.

Ὀλίγος wenig. κατ' ὀλίγον allmälig.

Ὀλιγοχρόνιος was nur kurze Zeit dauert.

Ὀλισθαίνω herabfallen.

Ὁλοκλήρως ganz und gar.

Ὅλος ganz.

Ὀλυμπία, ας der Ort Olympia im Peloponnes, wo die Olymp. Spiele gefeiert wurden.

Ὀλύμπια, ων die Olympischen Spiele.

Ὀλυμπιὰς, άδος eben das.

Ὅλως ganz und gar, überhaupt.

Ὄμβρος der Regen.

Ὅμηρος Homer, der berühmteste griech. Dichter.

Ὄμνυμι, auch ὀμνύω, ich schwöre.

Ὅμοιος ähnlich, gleich.

Ὁμοίως auf gleiche Weise.

Ὁμολογέω ich bekenne. 2) ich verspreche.

Ὁμοῦ zugleich.

Ὄμφαξ, ακος eine saure Traube, Heerling.

Ὅμως dennoch.

Ὄναρ der Traum.

Ὀνειδίζω ich schimpfe.

Ὄνειρος, ου m. der Traum.

Ὀνηλάτης, ου der Eseltreiber.

Ὄνημι F. ὀνήσω, nützen, οὐ σε ὀνήσει es wird dir nichts helfen.

Ὄνθος, ου der Mist.

Ὄνομα, τος der Name.

Ὀνομάζω ich nenne.

Ὄνος, ου der Esel.

Ὄνυξ, υχος m. der Nagel am Finger, Klaue, Kralle.

Ὀξυδερκὴς scharfsichtig.

Ὀξυδορκία ein scharfes Gesicht.

Ὀξύχολος, der schnell zornig wird, jachzornig.

Ὄπισθεν hinten.

Ὀπίσω rükwärts.

Ὁπλὴ f. der Huf.

Ὁπλίζω ich bewafne.

Ὅπλον, ου n. Waffe, Gewehr.

Ὁπλοποιέω Waffen verfertigen.

Ὁποῖος was für ein, welcherlei.

Ὁπόσος, η, ον wie groß.

Ὁπότε wenn.

Ὅπου wo.

Ὄπτομαι, F. ψομαι sehen.

Ὀπτὸς gebraten.

Ὀπώρα das Obst.

Ὅπως wie. 2) daß.

Ὁράω ich sehe.

Ὄργανον das Werkzeug.

Ὀρ-

Ὀργὴ, ῆς f. der Zorn.
Ὀργίζω ich erzürne. M. ὀργίζομαι ich erzürne mich.
Ὀρέγομαι ich strebe nach etwas.
Ὀρέγω F. ξω darreichen.
Ὀρεινὸς bergicht. ὀρεινὴ sc. γῆ das Gebirge.
Ὄρειος der Gebirgbewohner.
Ὄρεξις die Begierde.
Ὀρθὸς, ὴ, ὸν grade, recht.
Ὄρθρος die Morgendämmerung.
Ὁρίζω F. begränzen, d. 2) erklären.
Ὅριον, ȣ die Gränze.
Ὅρκος, ȣ der Eid.
Ὁρμάω F. antreiben, dann (mit Hinzudenkung des Pronom. ἑαυτὸν) sich antreiben. d. 1) daherstürzen, eilen 2) nach etwas trachten, beginnen, sich entschliessen.
Ὁρμὴ f. die Begierde.
Ὁρμιὰ die Angelschnur.
Ὅρμος, ȣ das Halsband.
Ὄρνεον der Vogel.
Ὄρνις, ιθος 1) überh. der Vogel, 2) die Henne.
Ὄρος, εος der Berg.
Ὅρος, ȣ die Gränze.
Ὀρύσσω, F. ξω ich grabe.
Ὀρχέομαι ich tanze.
Ὄρχησις das Tanzen.
Ὅς, ἥ, ὅ welcher, wer.
Ὅσιος heilig, der Religion gemäß.
Ὁσιότης Religiosität.
Ὅσον wieviel, so sehr auch. τοσȣ̃τον — ὅσον so sehr — als.
Ὅσος wieviel, soviel, so groß.
Ὅσπερ welcher.
Ὁσπερȣ̃ν welcher nehmlich.
Ὀςέον der Knochen.
Ὅςις, ἥτις, ὅ, τι wer, was.
Ὄςρακον eine Scherbe.
Ὅταν wann.
Ὅτε wann, als.
Ὅτι weil. 2) daß. 3) steht es vor den Wörtern eines redend eingeführten.
Ὅ, τι was. n. von ὅςις.
Οὐ nicht (vor einem Konson.) 2) nein.
Οὗ wo.
Οὐδαμȣ̃ nirgends.
Οὐδαμῶς keinesweges.
Οὐδὲ nicht, nicht einmal. 2) weder — noch.
Οὐδεὶς, ȣ̓δεμία, ȣ̓δὲν keiner.
Οὐδὲν n. nichts.
Οὐδέποτε niemals.
Οὐετȣρία Veturia.
Οὐκ nicht. (vor einem nicht aspirirten Vokal).
Οὐκέτι nicht mehr.
Οὐκȣ̃ν daher, folglich, nun aber. 2) ein negatives Fragwort.
Οὖν daher, nun, also.

Οὔπω noch nicht.
Οὐρὰ, ᾶς der Schwanz.
Οὐρανὸς, ȣ̃ der Himmel. 2) als nomen propr. Cölus, der älteste Gott, Vater des Saturn.
Οὐρέω pissen.
Οὖς, ὠτὸς das Ohr.
Οὐσία, ας das Vermögen, Haab und Gut.
Οὔτε weder — noch.
Οὔτις E. Niemand. Ein Name, den sich Ulysses beim Kyklop Polyphem gab.
Οὗτος, αὕτη, τȣ̃το dieser, diese, dis.
Οὕτω und ȣ̃τως also, so sehr.
Οὐχ nicht. (vor einem aspirirten Vokal.)
Οὐχὶ nicht.
Ὄφελος, εος der Nutzen. τί δ' ὄφελος was hilfts?
Ὀφθαλμὸς, ȣ̃ das Auge.
Ὄφις, εως die Schlange.
Ὀχέω tragen. Im Pass. unter andern: **fahren.**
Ὀχεὺς, έως jon. ῆος m. der Riegel.
Ὄχημα, τος das Fuhrwerk.
Ὄχθη das Ufer.
Ὄχλος der Schwarm, der Pöbel.
Ὀχυρὸς befestigt.
Ὄψις der Anblik. 2) das Gesicht. 3) die Gestalt.

Π.

Πάγκαλος sehr schön.
Πάγος, ȣ der Hügel.
Πάθος, ȣς n. die Krankheit. 2) die Leidenschaft, Neigung. 3) Unglük.
Παιδαγωγὸς der Hofmeister.
Παιδάριον ein Junge.
Παιδεία 1) der Unterricht. 2) die Gelehrsamkeit überhaupt.
Παιδεύω ich unterrichte.
Παιδίον ein kleiner Knabe. 2) übh. ein Kind.
Παίζω spielen, schäkern.
Παιήων, ονος, ein Beiname Apolls, als des Beschüzers der Aerzte.
Παῖς, παιδὸς der Knabe, ein junger Mensch. 2) der Sohn. Im pl. παῖδες übh. **die Kinder.**
Παίω ich schlage, stoße.
Παιωνίζω ich frohlokke.
Παλαιὸς alt.
Παλαίςρα, ας, der Kampfplaz.
Παλάμη, ης f. die flache Hand.
Πάλιν wiederum.
Πάλτον eine Lanze, ein Spieß.

Παμ-

Παμμεγέθης sehr groß.
Πὰν, ανὸς Pan, der Hirtengott.
Πανάθλιος sehr unglüklich.
Πανδώρα Pandora, das erste Weib nach der Mythologie.
Πανέλληνες alle Griechen insgesamt.
Πανοπλία, ας die Rüstung.
Πανοῦργος der alles wagt. 2) ein Schelm.
Παντάπασι durchaus.
Πανταχοῦ überall.
Παντελῶς durchaus, völlig.
Πάντη überall.
Πάντως allerdings, durchaus.
Πάνυ gar sehr.
Παπαὶ eine Interjection, **Ei! Ha!**
Παρὰ Präposit. 1) mit dem Genit. **von**. 2) mit dem Dativ. **bei, neben**. 3) mit dem Accusat. **zu, an, neben, über**.
Παραβαίνω übertreten.
Παραβάλλω vorwerfen, hinwerfen, hinhalten.
Παραγγέλλω befehlen, jemanden eine Regel geben.
Παράγγελμα, τος n. der Befehl.
Παραγίνομαι ankommen, hinkommen, zu Hause kommen.
Παραδέχομαι aufnehmen.
Παραδίδωμι ich übergebe, überlasse.
Παράδοξος sonderbar, auffallend.
Παραδόξως auf eine wunderbare, abentheuerliche Art.
Παραζευγνύω E. nebenanspannen. dah. 2). **zu Hülfe geben**.
Παραινέω ermahnen, zureden.
Παραιτέω (vornehmlich im Med.) ich verbitte.
Παραίτησις die Fürbitte, Entschuldigung.
Παρακαθίζω neben jemand sitzen.
Παρακαλέω ich bitte, ermahne.
Παρακαλύπτω ich verhülle.
Παρακατατίθημι überliefern.
Παράκειμαι da liegen.
Παρακελεύω ich befehle.
Παραλαμβάνω in Besitz nehmen, zu sich nehmen.
Παραμένω bei jemand bleiben.
Παραμυθέομαι ich tröste.
Παραμύθιον n. der Trost.
Παράνοια, ας der Wahnsinn.
Παρανομέω das Gesez übertreten, etwas versehen.
Παρανομία die Ungerechtigkeit.
Παράνομος gesetzwidrig, verboten.

Παράπαν durchaus, überhaupt.

Παραπλέω, F. εύσω vorbeischiffen.

Παραπλήσιος nahekommend, ähnlich.

Παράσημον ein Kennzeichen.

Παρασκευάζω bereiten, bewirken, anrichten, anstiften.

Παρατάσσω, F. ξω in Schlachtordnung stellen; im M. eine Schlacht liefern.

Παρατίθημι hinsetzen.

Παράφορος schwärmerisch, enthusiastisch.

Παραφρονέω unsinnig seyn.

Παραφυλάσσω auf etwas lauren.

Παραχρῆμα plötzlich, auf der Stelle.

Παραχωρέω abtreten.

Πάρδαλις ein Panther.

Πάρειμι, εἶναι zugegen seyn, da seyn, erscheinen. τὰ παρόντα das was da ist.

Παρεπιδημέω als Reisender oder Fremdling wohin kommen, oder sich aufhalten.

Παρέρχομαι zu jemand kommen, hinein oder hinangehen.

Παρέχω, F. ξω darreichen, geben, verschaffen.

Παρημελημένως vernachlässigt, in Verachtung.

Παρθενεύομαι Jungfrau seyn, unverheurathet leben.

Παρθένος, ȣ die Jungfrau.

Παρίημι vorbei lassen.

Παρίστημι daneben stellen. — Im Medium

Παρίσαμαι zur Uebergabe bringen.

Παριὼν ein Vorübergehender, Durchreisender, von πάρειμι.

Παρμενίων Parmenio, ein Makedonischer Feldherr.

Παρνασσὸς der Berg Parnassus in der griechischen Landschaft Phokis.

Πάροδος f. das Vorbeimarschiren.

Παρόντα (τὰ) das was schon da ist.

Παροξύνω reizen, aufhetzen.

Παροράω übersehen, vernachlässigen.

Παροχετεύω durch einen Kanal ableiten.

Πᾶς, πᾶσα, πᾶν, G. παντὸς, πάσης, παντὸς ganz, alle. διὰ παντὸς (sc. χρόνȣ) jedesmal. πάντα (sc. κατὰ) in allen Dingen.

Πάσχω leiden. 2) gerührt werden.

Πατάσσω, F. ξω stoßen.

Πατὴρ, G. πατρὸς der Vater.

Πατρὶς, ίδος das Vaterland.

Πατροκτόνος ein Vatermörder.

Πατρῷος väterlich, vom Vater her.

Παῦλα, ης das Aufhören, das Ende.

Παύομαι, F. σομαι aufhören, von etwas befreit werden.

Παύω aufhören machen d. i. endigen.

Πάφος Paphus, Hauptstadt der Insel Kypern.

Πέδιλον der Schuh.

Πεδινὸς der Einwohner des platten Landes.

Πεδίον das Feld.

Πεζὸς ein Fußgänger, Fußsoldat.

Πείθω, F. σω **überreden.** Im Med. 1) sich überreden lassen. d. 2) vertrauen. ἐπεποίθειν pl. M. 3) glauben, und 4) gehorchen.

Πειράζω ich versuche.

Πειραιεὺς der Pireäische Hafen bei Athen.

Πειρατὴς der Seeräuber.

Πειράω ich versuche.

Πείσων Piso, ein Römer.

Πέλαγος, εος n. das Meer.

Πέλας nahe. οἱ πέλας andre Menschen.

Πελάτης der Klient.

Πέλεια f. die Taube.

Πέλεκυς, εως das Beil.

Πελοποννησιακὸς Peloponnesisch, zum Peloponnes, der berühmten Halbinsel Griechenlands, gehörig.

Πελοποννήσιος ein Einwohner des Peloponnes.

Πέμπω, F. ψω ich schikke.

Πένης, ητος arm.

Πένθος, εος n. das Trauren.

Πενιχρὸς arm.

Πεντακόσιοι fünfhundert.

Πέντε fünf.

Πένταθλον der Fünfkampf, ein aus fünf besondern Kämpfen (Wettrennen, Springen, Ringen, Faustkampf, Diskuswurf) zusammengesetzter Kampf.

Πεντήκοντα funfzig.

Πεντηκόντορος (ναῦς) (ein Schif) mit 50 Rudern.

Πέπειρος, c. reif.

Πεπρωμένον das Schiksal.

Πὲρ eine an andre Partikeln sich anhängende Partikel, die sich nicht immer genau übersetzen läßt, und etwas unbestimmtes a u s d r ü k t. οἷός περ **d e r g l e i c h e n doch.** καί περ obgleich. ἄν (statt ἃ ἄν) περ was auch nur.

Περάω übersetzen (über einen Fluß.)

Περδίκκας Perdikkas, ein General des Alexander.

Περὶ Präposit. 1) mit dem Genit. **wegen, von** (de) **über.** ἠρώτα περὶ τῆς ὑγιείας er fragte ihn nach seinem Befinden. 2) mit dem Dativ. **um.** 3) mit

dem Akkus. **um, in Ansehung, anlangend, gegen, bei.**

Περιάγω herumbeugen.

Περιαιρέω von allen Seiten wegnehmen, abnehmen.

Περιβάλλω E. herumwerfen, **umhängen.** 2) (ἑαυτὸν hinzugedacht) **umarmen**

Περιγίνομαι Herr über etwas werden, besiegen.

Περίειμι, περιεῖναι herumgehn.

Περίειμι Inf. περιεῖναι übrig seyn.

Περιέπω behandeln. ἅτε πολεμίους περιέπουσι, sie behandeln sie (die Krokodile) als Feinde. S. 139.

Περιέρχομαι herumkommen, beschleichen, vorbeimarschiren.

Περικαθάπτω anhängen.

Περικαίω ringsherum absengen.

Περικατάληπτος ergriffen.

Περίκειμαι E. umliegen. d. 2) womit **bekleidet** seyn.

Περικλῆς Perikles, ein berühmter A t h e n i s c h e r Staatsmann.

Περιλαμβάνω umfassen.

Περιξ herum. οἱ πέριξ die um jemand sind.

Περίοδος f. Umkreis, Abris.

Περιοσφραίνομαι ringsum beriechen.

Περιπαθέω in großer Betrübnis seyn.

Περιπείρω anheften, anhängen.

Περιπίπτω hineinfallen, hineingerathen. περιπεσεῖν a. 2. — π. θανάτω in Todesstrafe verfallen.

Περιπλάσσω ü b e r z i e h e n, rundum bestreichen.

Περιπλέκω E. herumflechten. Im M. sich herumflechten, d. i. **umfassen.**

Περισπάω abziehn, abreissen.

Περιστέλλω beerdigen.

Περισωζῶ retten.

Περιτίθημι umhängen, herumwerfen.

Περιτρώγω ringsum benagen.

Περιφέρω herumtragen.

Περίφοβος in großer Furcht.

Περιχαρὴς sehr froh.

Περόνη eine Nadel.

Περσεὺς Perseus, ein berühmter fabelhafter Held.

Πέρσης der Perser.

Περσίζω P e r s i s c h e Sitten haben.

Περσικὸς Persisch.

Πέταμαι ich fliege.

Πετρα der Fels.

Πετρος ein Stein, Fels.

Πηγὴ die Quelle.

Πήγνυμι oder πηγνύω befestigen. Im M. sich befestigen d. i. stekken bleiben. ἐπεπήγει pl. M.

Πη-

Πηνειὸς Peneus, ein Fluß in Thessalien.

Πήρα, ας ein Felleisen, Ränzel, Tornister.

Πήρωσις, f. die Verstümmelung, Verletzung.

Πῆχυς, εως ein griech. Längenmaaß, vom Ellenbogen angerechnet bis zur Spitze des Mittelfingers. (ohngefähr anderthalb Fuß.)

Πιέζω bedrängen, bedrükken.

Πιερία Pieria, eine Landschaft in Makedonien.

Πίθηκος der Affe.

Πικρῶς bitterlich.

Πιμελὴς fett.

Πινάκιον eine Tafel.

Πίναξ, ακος das Gemälde.

Πίνω ich trinke.

Πιπράσκω ich verkaufe.

Πίπτω fallen. πεσὼν P. a. 2. d. 2) umkommen.

Πιςεύω ich glaube, traue. 2) ich vertraue an.

Πίςις die Treue, das Versprechen.

Πιςὸς treu.

Πιττακὸς Pittakus, einer von den sieben Weisen.

Πίτυς, υος die Tanne.

Πλακῦς, ῦντος der Kuchen.

Πλάνη das Herumschweifen.

Πλανῶμαι umherirren.

Πλάσσω, F. άσω ich bilde, formire.

Πλάτων Plato, ein berühmter griech. Philosoph.

Πλειότερος C. voller (von πλέος) d. 2) mehr.

Πλέος der größte. οἱ πλεῖςοι die meisten.

Πλείων (Kompar. von πολὺς) mehr, größer. πλείονες mehrere.

Πλέον mehr.

Πλεονεκτέω habsüchtig seyn.

Πλεονεξία, ας die Habsucht.

Πλεόνως etwas zu sehr. 136.

Πλευρὰ die Seite.

Πλέω, F. πλεύσω ich schiffe.

Πληγὴ, ῆς, f. Hieb, Schlag.

Πλῆθος, εος n. die Menge. dah. 2) das Volk.

Πλήθω, F. σω füllen. d. 2) sättigen.

Πλημμύρα die Ueberschwemmung.

Πλὴν jedoch. 2) außer, ausgenommen.

Πληρόω ich erfülle.

Πλησίον nahe.

Πλήσσω, F. ξω ich schlage, daher 2) **ich verwunde.** πληγεὶς P. a. 2. P.

Πλίνθος der Ziegel.

Πλοῖον, ȣ n. das Schif.

Πλόος m. zsgz. πλȣ̃ς die Seereise.

Πλȣ́σιος reich.

Πλȣ̃τος, ȣ der Reichthum.

Πλȣ́των Pluto, der Gott des Unterreichs.

Πνεῦμα, τος n. der Athem.

Πνέω. F. εύσω wehen, hauchen.

Πνίγω ich erstikke.

Ποδανιπτὴρ, ῆρος m. das Fußbekken.
Ποδήρης bis auf die Füße reichend.
Ποδώκης schnell auf den Füßen
Ποδωκία f. Schnellfüßigkeit, Schnelligkeit.
Πόθεν woher. 2) wie?
Πόθος, ȣ Begierde, Liebe.
Ποῖ irgendwohin.
Ποιέω ich mache, thue.
Ποίημα, τος n. ein Gedicht.
Ποιητὴς, ȣ m. der Dichter.
Ποικιλία Mannigfaltigkeit.
Ποικίλλω bunt machen 75.
Ποιμαίνω weiden, Vieh hüten
Ποιμὴν, ένος der Schäfer.
Ποίμνη die Heerde.
Ποίμνιον die Heerde Schafe.
Ποῖος welcher, was für ein.
Πολεμέω Krieg führen.
Πολεμικὸς kriegerisch, tapfer.
Πολέμιος feindlich. 2) zum Kriegswesen gehörig. 3) als ein Substant. der Feind.
Πόλεμος der Krieg.
Πολιορκέω belagern.
Πολιὸς grau.
Πόλις die Stadt.
Πολιτεία das Bürgerrecht.
Πολίτης der Bürger.
Πολιτικὸς politisch, staatsklug. 2) um die Staatsgeschäfte sich bekümmernd. πολιτικὸς ἀνὴρ ein Staatsmann.
Πολίχνιον ein Städtchen.
Πολλάκις öfters.
Πολλαπλάσιος vielfältig.
Πολυμνία Polyhymnia, eine von den neun Musen.
Πολυνείκης Polynices, Oedips Sohn.
Πολύπλοκος verwikkelt, durcheinander geschlungen.
Πολὺς, πολλὴ, πολὺ viel. πολλῷ um vieles. κατὰ πολὺ bei weitem. πολλὰ (sc. κατὰ) oft. οἱ πολλοὶ der große Haufe, der gemeine Mann. τῶν πολλῶν τις Μακεδόνων ein gemeiner Makedonier.
Πολυτεκνία die Menge der Kinder.
Πολυχρόνιος dauerhaft. d. 2) alt.
Πομπήϊος Pompejus.
Πονέω arbeiten. 2) leiden, Schmerz empfinden.
Πονηρὸς böse, lasterhaft.
Πόνος, ȣ m. die Arbeit.
Ποντικὸς aus der Landschaft Pontus in Asien.
Ποπλικόλας Valerius Publicola.
Πορεύομαι gehn, weggehn, reisen.
Πορθέω ich verwüste.
Πορθμεῖον, ȣ n. die Fähre.
Πορθμία, τὰ pl. das Fährgeld.
Πόρος, ȣ E. der Gang, Weg.

d. 2) die Art und Weise, etwas zu erhalten.

Πορρωτέρω weiter hin. Comp. von πόῤῥω fern.

Πορσίνας Porsenna, König von Hetrurien.

Πορφύρα und πορφυρὶς, ίδος der Purpurrok.

Ποσειδῶν Neptun.

Πόσος wie groß, wieviel. πόσε um wieviel.

Ποταμὸς, ε̃ der Fluß.

Ποτὲ einmal, einst.

Πότερον ob.

Πότερος, α, ον welcher von beiden.

Ποτήριον ein Becher.

Ποτὸν, ε̃ das Getränk.

Πε̃ wo?

Πε̃ς, ποδὸς der Fuß.

Πρᾶγμα, τος n. ein Geschäft. 2) ein Vorfall. 3) die Sache.

Πραγματεία f. das Geschäft.

Πρᾶξις die That.

Πρασιὰ ein Gartenbeet.

Πράσσω und πράττω thun, machen. 2) sich bemühen. εὖ πράττειν glüklich seyn.

Πρέπει es gebürt sich, schikt sich.

Πρεσβεύω Gesandter seyn 24.

Πρέσβυς der Gesandte.

Πρεσβύτερος der ältere 2) der Greis. 3) Senator.

Πρεσβύτης, ε m. ein Greis.

Πρεσβῦτις, ιδος f. eine alte Frau.

Πρῆγμα, τος n. jon. statt πρᾶγμα.

Πρηξάσπης Prexaspes, ein Freund, und Kammerherr des Perserkönigs Kambyses.

Πρήσσω ion. statt πράσσω.

Πρίαμαι ich kaufe.

Πριήνη Priene, eine Stadt in Jonien.

Πρὶν bevor, bis.

Πρὸ Präposit. mit dem Genit. vor und für.

Προαγορεύω das Wort führen.

Προάγω hervorführen.

Προαιρέομαι ich beschließe.

Προαίρεσις der Entschluß, Vorsatz.

Προαλίσκω ich fange vorher.

Προάστειον die Vorstadt.

Προβάτειον was von Schafen herrührt. προβάτειον κρέας Hammelfleisch.

Πρόβατον das Schaf.

Προδίδωμι verrathen, hülflos lassen.

Προδοσία die Verrätherei.

Προδότης, ε der Verräther.

Πρόδρομος der Vorläufer.

Προειδέω vorherwissen.

Πρόειμι hervorgehn.

Προείρω (im Präs. nicht gebräuchl.) vorhersagen.

Προέπω (im Präs. nicht gebräuchlich) vorhersagen. προειπεῖν a. 2.

Προ-

Προερέω ich werde oder soll vorher sagen. F. ion. für προερῶ von προείρω.

Προέρχομαι E. hervorgehn. 2) sich zeigen, sich äussern.

Προέχω zuvorkommen.

Προθέω voranlaufen.

Προθυμῦμαι Lust haben, sich bemühen.

Πρόθυρον, pl. πρόθυρα der Platz vor dem Hause.

Προῖκα umsonst.

Προΐχω vor sich halten.

Προκαλέω besonders im M. προκαλῦμαι auffordern, herausfordern.

Προκατακλίνομαι bei Tische den höhern Plaz haben.

Πρόκειμαι vorliegen, vorragen.

Προμανθάνω vorhererfahren.

Προμηθέομαι ich sorge für etwas.

Προμηθεὺς Prometheus, der fabelhafte Menschenschöpfer.

Προοράω vorhersehen.

Προπέμπω überh. das Geleit geben, besonders in Procession begleiten. 2) hinschikken.

Προπέτεια Unbesonnenheit.

Προπίνω zutrinken.

Προπίπτω vorragen. προπεπτωκὼς P. p. A.

Πρὸς Präposit. 1) mit dem Genit. vornehmlich **von.** 2) mit dem Dativ. vornehmlich **zu u. bei.** 3) mit dem Akkusat. eine Bewegung, zu, **gegen, an.**

Προσαγορεύω nennen, begrüßen.

Προσάγω heranführen, nahe bringen. προσάγειν ἑαυτὸν hinreisen, daher: kommen. 2) anwenden. 3) geneigt machen.

Προσαπόλλυμι oben ein oder noch dazu verlieren.

Προσβάλλω angreifen.

Προσβλέπω ansehn.

Πρόσγειος der Erde nahe.

Προσγίνομαι hinzukommen.

Προσδέχομαι aufnehmen.

Προσδέω anbinden.

Προσδίδωμι zugeben.

Προσδοκάω erwarten. Im P. sich erwarten lassen.

Προσδοκία die Erwartung.

Πρόσειμι herankommen, herangehen.

Προσέλκω **heranziehen.** Im M. zu sich heranziehen.

Προσέπω (im Präs. nicht gebr.) **anreden.**

Προσέρχομαι herangehen, zu jemand kommen.

Προσερωτάω weiter fragen.

Προσέχω E. heranhalten. d. προσέχειν τὸν νῦν sein Gemüth oder Aufmerksamkeit auf etwas richten. 2) heißt auch προσέχω allein; **auf etwas achten.**

Προ-

Πρόσηβος erwachsen, im Jünglingsalter.

Προσηγορία der Zuname.

Προσήκω zugehören. οἱ προσήκοντες die Angehörigen, Verwandten.

Προσηλόω E. annageln, d. 2) kreuzigen.

Προσθήκη die Zugabe.

Προσίημι E. heranschikken. Im M. vor sich lassen.

Προσίσχω anlanden.

Προσκαλέω heranrufen.

Πρόσκειμαι E. bei etwas liegen. d. 2) sich ergeben. z.B. dem Trinken sich ergeben. S. 136.

Προσκτάομαι hinzu erwerben.

Προσκυνέω vor jemanden ehrfurchtsvoll niederfallen.

Προσκύνησις die Anbetung, das ehrfurchtsvolle Niederfallen.

Προσλαμβάνω mit hinzunehmen.

Προσνήχομαι heranschwimmen.

Πρόσοδος f. die Einkünfte.

Προσορμίζω anlanden.

Προσπελάζω sich nahen.

Προσπέμπω an jemand schikken.

Προσπίπτω auf jemanden stoßen, antreffen.

Προσποιέομαι sich stellen.

Πρόσταγμα n. der Befehl.

Προστασία die Aufsicht.

Προστάσσω att. προστάττω F. ξω befehlen.

Προστίθημι hinzufügen, zulegen. 2) zuschreiben.

Προστρέχω herzulaufen.

Προσφέρω heranhalten, bringen. Im M. zu sich heranbewegen d. i. geniessen. προσενηνέχθαι Inf. p. P. genossen haben. προσενεγκάμενος P. a. 1. M.

Προσφιλὴς lieb, geliebt.

Προσωπεῖον die Maske.

Πρόσωπον das Gesicht.

Προτείνω darreichen, vorlegen

Πρότερος eher, vorig. τὸ πρότερον das vorige mal, vorher.

Προτίθημι vorsetzen.

Προτιμάω vorziehen, mehr ehren, den Preis geben.

Προτομὴ die Abbildung (eines Thiers.)

Προτρέπω ich ermuntere, bitte.

Προϋπάρχω F. ξω vorher seyn. τῷ προϋπάρξαντι dem vorigen.

Προφυλάττω ich bewache.

Προχειρίζω ich erwähle.

Πρώην neulich.

Πρωτεῖον die erste Stelle, die höchste Gewalt.

Πρωτεύω der erste seyn, vorzüglich geehrt werden.

Πρῶτον zuerst, zuvor. τὰ πρῶτα anfänglich.

Πρῶτος der erste.

Πτε-

Πτερὸν, ȣ n. der Flügel.
Πτέρυξ, γος der Flügel.
Πτῆσις, εως f. der Flug.
Πτήσσω F. ξω in Angst gerathen.
Πτολεμαῖος Ptolemäus, König von Aegypten.
Πτωχὸς arm.
Πυθαγόρειος ein Pythagoreer, der philosoph. Sekte des Pythagoras zugethan.
Πυθία die Pythia, oder Orakelpriesterin zu Delphi.
Πύθων nom. propr. einer Schlange zu Delphi, die vom Apoll erlegt ward.
Πύλη das Thor.
Πυνθάνομαι sich nach etwas erkundigen, erfragen. πυθόμενος P. a. 2. 2) erfahren.
Πῦρ n. das Feuer.
Πυρὸς, ȣ der **Weizen**, auch überh. **Korn**.
Πυρόω glühend machen.
Πύῤῥα Pyrrha, Gemalin des Deukalion.
Πυῤῥιχίζω ich tanze.
Πυῤῥιχιςὴς der Tänzer.
Πύῤῥος Pyrrhus, König von Epirus in Griechenland.
Πυρώδης feurig, glühend.
Πωλέω ich verkaufe, biete feil.
Πῶμα, ατος n. der Dekkel, der Spund.
Πῶρος Porus, ein Indischer König, von Alexander besiegt.
Πῶς wie? 2) warum?

Ρ.

Ῥαδίως leicht.
Ῥαθυμέω faullenzen.
Ῥάκος, εος n. der Lumpen, Lappen.
Ῥὰξ, αγὸς f. eine Weinbeere.
Ῥέα die Göttin Rhea, Gemalin des Saturn.
Ῥεῖθρον der Fluß.
Ῥεῦμα, τος n. der Fluß.
Ῥέω, εῖν fließen.
Ῥέω, (ungewöhnlich im Präs.) sagen. εἴρηκα p. A. τὸ ῥηθὲν (P. a. 1. P.) das gesagte. εἰρημένος P. p. P. ῥηθησόμενος P. F. 1. P.
Ῥήσσω oder ῥηγνύω reißen, zerreißen. ῥήξας (P. a. 1.) φωνὴν der laut an zu schreien fängt.
Ῥήτωρ der Redner.
Ῥιγόω ich friere.
Ῥιζοτομέω Wurzeln sammlen.
Ῥιζοτόμος, ȣ m. ein Wurzelsammler.
Ῥιζοφαγέω Wurzeln essen.

Ῥὶν, ινὸς f. die Nase.
Ῥίπτω, ψω f. werfen, herabstürzen. ἐῤῥιμμένος (P. p. P.) hingeworfen.
Ῥόδον, ȣ die Rose.
Ῥόπαλον, ȣ der Prügel, die Keule, der Knittel.
Ῥοπὴ E. der Ausschlag auf der Waage. ἡ ἐχάτη τȣ̃ χρόνȣ ῥοπὴ der letzte Augenblik.
Ῥοφέω, εῖν schlürfen, trinken.
Ῥύγχος, εος n. die Schnauze.
Ῥύμμα Reinigungsmittel.
Ῥυμὸς, ȣ̃ m. die Deichsel.
Ῥύσις der Fluß, das Fließen.
Ῥωμαῖος ein Römer.
Ῥώμη die Stärke. 2) nom. propr. die Stadt Rom.
Ῥωμύλος Romulus, der Erbauer Roms.
Ῥώννυμι stärken. ἐῤῥωμένος, η, ον P. p. P.

Σ.

Σάγαρις die Streitaxt.
Σαγήνη das Fischernetz.
Σαίρω, F. αρῶ ausfegen.
Σάνδαλον, ȣn. ein Pantoffel.
Σαπρόςομος der die Mundfäule hat, dem es aus dem Munde riecht.
Σάρδεις, Sardes, Hauptstadt in Lydien.
Σαρμάται die Sarmaten, ein barbarisches nördliches Volk, itzt ohngefähr Polen und Russen.
Σὰρξ, κὸς f. das Fleisch.
Σατράπης ein persischer Statthalter.
Σαύνιον ein Speer oder Spieß.
Σαυνῖται die Samniten, ein Volk in Italien.
Σαυρομάται die Sauromaten, einerlei mit den Sarmaten.
Σαυτȣ̃ deiner selbst.
Σὲ dich. Akkusat. von σὺ du.
Σεαυτὸν dich selbst.
Σεαυτῷ dir selbst, für dich selbst.
Σεβασμὸς, ȣ̃ m. die Verehrung.
Σέβομαι ich verehre.
Σέλευκος Seleukus, ein griechischer König.
Σελήνη der Mond.
Σεμέλη Semele, Tochter des Kadmus, und Mutter des Bakchus.
Σεμίραμις Semiramis, eine assyrische Königin.
Σεῦ jon. statt σοῦ dein Gen. von σύ.
Σηκὸς, ȣ̃ Tempel, Kapelle.
Σημαίνω anzeigen.
Σημεῖον ein Zeichen, Merkmal.
Σήμερον heute. ἡ σήμερον scil.

(scil. ἡμέρα) der heutige Tag.

Σῆρες die Serer ein altes Volk im südöstlichen Asien (ohngefähr itzt China).

Σήσαμον Sesam = Oel von der morgenländischen Pflanze Sesam.

Σιβύλλειος sibillinisch. (Sibyllen hießen verschiedene Prophetinnen des Alterthums).

Σιγάω, ᾶν schweigen.

Σίγειον das Vorgebirge Sigeum in Asien am Hellespont.

Σιγῇ stillschweigend.

Σίγιννοι ein barbarisches Volk in Asien.

Σίδηρος, ȣ das Eisen. 2) das Schwerdt.

Σιδηροφορέω E. Eisen tragen. d. 2) einen Degen tragen.

Σικελία Sicilien.

Σιλȣία Rhea Silvia, Romulus Mutter.

Σινδονίσκη ein kleines leinenes Kleid.

Σινδὼν, όνος feine Leinewand.

Σίνομαι ich schade, verletze.

Σίπυλος Sipylus, eine Stadt in Phrygien, des Tantalus Residenz.

Σιτίον pl. τὰ σιτία Futter, Speise.

Σῖτος, ȣ das Korn, Getreide d. 2) übh. die Speise.

Σιωπάω ich schweige.

Σιωπὴ das Stillschweigen.

Σκέλος, εος n. der Schenkel.

Σκέπτομαι F. ψομαι ich sehe.

Σκευάζω zubereiten, machen.

Σκεῦος, εος n. ein Werkzeug.

Σκηνὴ das Zelt, die Hütte.

Σκηπίων Scipio, Name mehrerer berühmter römischer Feldherren.

Σκῆπτρον ein Stab.

Σκιὰ, ᾶς der Schatten.

Σκίλȣρος Skilurus, ein skythischer Fürst.

Σκληρὸς hart.

Σκοπεύω Acht geben, lauren.

Σκοπέω ich beobachte, betrachte.

Σκοπὸς, ȣ das Ziel.

Σκότος, εος n. die Finsterniß.

Σκυθὴς ein Skythe. So nannte man die nördlichsten Völker.

Σκυθικὸς skythisch.

Σκυθικῶς nach Skythenart.

Σκύμνος ein junger Löwe.

Σκύφος, εος n. ein Becher.

Σκώπτω ich spotte, verspotte.

Σμικρὸς klein. (attisch st. μικρὸς.)

Σοβαρὸς übermüthig, eitel, pralerisch.

Σο-

Σοβέω, εῖν treiben. 2) eilen.
Σοὶ dir Dat. von σὺ du.
Σόλων Solon, einer von den sieben Weisen und Gesetzgeber der Athener.
Σὸς, σὴ, σὸν dein.
Σȣ̃ (G. von σὺ) dein.
Σοφία die Weisheit.
Σοφοκλῆς Sophokles, ein griech. Tragödiendichter.
Σοφὸς weise, klug.
Σπαργανόω einwindeln, wikkeln.
Σπάρτη Sparta, die berühmteste griech. Stadt im Peloppones.
Σπαρτιάτης ein Spartaner.
Σπάω F. άσω ziehen, herausziehen.
Σπείρω ich säe.
Σπένδω, f. σπείσω spenden, ein Trankopfer bringen.
Σπεύδω, F. σω 1) eilen. dah. 2) sich bemühen.
Σπήλαιον die Höle.
Σπλάγχνον das Eingeweide.
Σπόριμος was zu besäen ist. τὰ σπόριμα Saaten.
Σπȣδάζω eilen: daher 2) sich bemühen.
Σπȣδὴ Eifer, Bemühung.
Στάδιον ein Stadium, ein Längenmaß von 625 Fuß. oder 125 Schritt. 2) die Laufbahn.
Σταθμάομαι E. abwägen. 2) aus Erwägung der Umstände schließen.
Στασιάζω in Uneinigkeit leben.
Στάσις 1) Aufenthaltsort, Wohnung, 2) Aufruhr, Streitigkeit.
Σταφυλὴ, ῆς die Weintraube
Στέγη, ης f. das Dach, 2) Hütte, Haus.
Στεναγμὸς, ȣ̃ das Seufzen, Stöhnen.
Στενὸς eng. τὸ ςενὸν die Meerenge.
Στερέω ich beraube.
Στέρνον n. die Brust.
Στεῤῥὸς stark. ςεῤῥότατος, η, ον sehr munter.
Στέφανος, ȣ der Kranz.
Στεφανόω ich bekränze.
Στῆθος, εος n. die Brust.
Στίζω brandmarken, tatuiren d. i. Figuren in den Körper einbrennen oder einschneiden.
Στολὴ das Kleid.
Στόμα, τος n. der Mund.
Στρατεία f. der Kriegsdienst.
Στράτευμα, τος n. die Armee.
Στρατεύω Krieg führen, zu Felde gehen. Im M. Kriegsdienste thun.
Στρατηγέω die Armee kommandiren.
Στρατήγημα, τος n. die Kriegslist.

Στρατηγία das Kommando.

Στρατηγὸς, ȣ der Feldherr.

Στρατιὰ, ᾶς f. die Armee.

Στρατιώτης, ȣ der Soldat.

Στρατόπεδον das Lager.

Στρατὸς, ȣ die Armee.

Στρεβλόω verdrehen, foltern.

Στρέφω ich drehe.

Στρȣθὸς, ȣ ein Sperling.

Σὺ du. G. σȣ. D. σοὶ. Akkusat. σὲ.

Συγγενὴς ein Verwandter.

Συγγίνομαι mit jemand zusammenkommen, bei einem Audienz haben.

Συγγνώμη die Verzeihung.

Συγκαλέω, zusammen rufen.

Συγκαλύπτω F. 1. ψω. ich bedekke.

Συγκαταθάπτω mitbegraben.

Συγκατακαίω mit verbrennen.

Συγκλάω, F. άσω ich zerbreche.

Συγκλείω E. zuschließen. d. 2) von der Zeit: **verlaufen**, sich zu Ende neigen.

Σύγκλητος E. zusammengerufen. 2) als ein Substantiv (βȣλὴ hinzugedacht): **der Senat.**

Συγκοινωνέω Theil nehmen.

Συγκρȣ́ω zusammenschlagen.

Συγχαίρω sich mit jemand freuen.

Συγχέω E. zusammengießen. d. 2) verwirren, in **Bestürzung sezen.**

Συγχωρέω E. mit jemand **Einen** Weg gehen. d. 2) sich etwas gefallen lassen. d. 3) **verzeihen.**

Συζευγνύω verbinden, **vermälen.**

Συζυγία die Verbindung, die **Ehe.**

Συκῆ der Feigenbaum.

Σῦκον, ȣ n. die Feige.

Συλλαμβάνω fangen, arretiren. Im M. συλλαμβάνομαι helfen.

Συλλέγω versammlen.

Συμβαίνω widerfahren, sich zutragen. τὰ συμβεβηκότα (P.p.) das vorgefallene.

Συμβάλλω fechten, streiten. 2) überdenken.

Συμβȣλεύω ich rathe.

Σύμμαχος der Mitstreiter, Bundesgenosse.

Συμπαίζω mit jemand spielen.

Σύμπας ganz.

Συμπήγνυμι, zusammensezen, ganz machen.

Συμπλέω mit jemand schiffen.

Σύμπλȣς einer der mitschift.

Συμπολεμέω mit in den Krieg ziehen.

Συμ-

Συμπόσιον, ου das Gastmal.

Συμφεύγω fliehen.

Συμφιλοσοφέω mit jemand philosophiren.

Συμφορὰ, ᾶς das Schiksal. 2) vornehmlich das Unglük.

Συμψεύδομαι E. mitlügen. dah. 2) jemandes Lüge oder Verheimlichung unterstützen.

Σὺν (Präpos. mit dem Dat.) mit.

Συνάγω zusammenbringen, sammlen.

Συναγωνίζομαι E. mitkämpfen. d. 2) sich mitbemühen.

Συναθροίζω versammeln, zusammensuchen.

Συναίρομαι ich helfe.

Συναναγκάζω mit nöthigen, mit zwingen.

Συναντάω, F. ήσω ich begegne.

Συναποθνήσκω mitsterben.

Συνάπτω E. zusammenknüpfen. συνάπτειν μάχην handgemein werden. 2) hinzufügen.

Συναρπάζω ergreifen, gefangen nehmen.

Συνδιαπράττω zugleich thun.

Συνδιώκω, F. ξω verfolgen.

Σύνεγγυς nahe.

Σύνεδρος der Beisitzer, vorzüglich im Rath.

Συνειλέω zusammenbinden.

Σύνειμι zusammenkommen.

Συνεπιβουλεύω mit nachstellen.

Συνέπομαι mitfolgen, begleiten.

Συνεργέω ich helfe.

Συνεργὸς c. der Gehülf und die Gehülfin.

Συνέρχομαι zusammen kommen.

Σύνεσις der Verstand.

Συνετὸς verständig.

Συνεφάπτομαι, F. ψομαι mit anfassen, helfen.

Συνέχω E. ich halte, drükke zusammen. d. 2) ich ängstige. συχεθεῖσα P. a. 1. P.

Συνεχῶς beständig, ohne Unterlaß.

Συνηγορία Vertheidigung.

Συνήδομαι sich mit jemand freuen, gratuliren.

Συνήθεια die Gewohnheit.

Συνήθης 1) vertraut. d. 2) ein Freund, Gesellschafter.

Σύνθημα, τος n. ein Zeichen, Signal.

Συνίημι einsehen, merken. συνεὶς P. a. 2.

Συνίστημι zusammenstellen. Im Perf. und a. 2. passive und neutraliter: zusamentreten, sich vereinigen. συστάντες P. a. 2.

Σύννους nachdenkend, tiefsinnig.

Συνοδοιπορέω mit jemand reisen.

Συνοικέω E. zusammenwohnen. d. 2) sich **verheirathen.** 3) behaftet seyn. συνοικῶν ἀῤῥωστήματι mit einer Krankheit behaftet.

Συνοικίζω verheirathen, ausstatten.

Συνοργίζομαι mitzürnen.

Συνουσία der Umgang.

Συνταράσσω, F. 1. ξω in Bestürzung setzen.

Συντάττω zusammensetzen. d. 2) **verfertigen.**

Συντελέω gemeinschaftlich, öffentlich feiern.

Συντίθημι zusammensetzen. Im M. συντίθεμαι sich zusammensetzen d. i. sich vereinigen, einen Vertrag machen.

Συντρέφω zugleich mit erziehen.

Συντρέχω zusammenlaufen.

Συντρίβω zerschmettern.

Σύντροφος mit ernährt, mit aufgewachsen.

Συντυγχάνω begegnen.

Συντυχία der glükliche Zufall.

Σύρος ein Syrer, aus dem Lande Syrien in Asien.

Συῤῥάπτω, F. ψω zusammennähen.

Σῦς, συὸς das Schwein.

Συστρατεύω mit jemand zu Felde ziehen.

Συστρατιώτης Mitstreiter.

Συχνὸς viel, häufig.

Σφάγιον, ου das Schlachtopfer.

Σφᾶς sich. Akkus. Pl. von οὗ.

Σφάττω, F. 1. ξω schlachten, lebendig opfern.

Σφενδονέω schleudern.

Σφέτερος ihr.

Σφίγξ, Gen. σφιγγὸς ein weiblich Ungeheuer, das bei Theben sich aufhielt s. S. 110.

Σφὶν ihnen (statt σφίσι) Dat. Plur. vom Pronom. der 3ten Person οὗ.

Σφόδρα sehr.

Σφοδρὸς, c. ὸν n. heftig, schnell.

Σφοδρῶς sehr.

Σφραγὶς, ίδος ein Siegelring.

Σφυρὸν der Knöchel, überh. der Fuß.

Σχῆμα, τος der Anzug, die Tracht.

Σχίζω, ich spalte.

Σχολάζω Zeit haben.

Σχολαστικὸς, οῦ, ὁ eigentl. ein **Schüler, Student, Litteratus**; sodann: ein **einfältiger Mensch.**

Σχολὴ die Schule, 2) die Muße. ἄγειν σχολὴν müßig seyn 41.

Σώζω retten, vor Gefahr sichern, am Leben lassen.

Σωκράτης Sokrates, der be-

berühmteste griechische Philosoph des Alterthums.

Σῶμα, τος n. der Leib.

Σωματοφύλαξ, ακος ein Trabant, einer von der Leibwache.

Σῶος unbeschädigt.

Σωρεύω häufen, aufhäufen.

Σῶς unbeschädigt.

Σωτὴρ, ῆρος der Retter.

Σωτηρία die Errettung.

Σωτήριος heilsam.

Σωφρονέω, J. εῖν, klug, verständig seyn.

Σωφρονισμὸς Klugheitsregel.

Σώφρων weise, rechtschaffen. Superl. σωφρονέςατος.

T.

Τάδε dieses n. pl. von ὅδε.

Ταλαιπορέω unglüklich machen. Im M. sich unglüklich finden.

Ταλαιπωρία f. Unglük, Beschwerlichkeit.

Ταλαίπωρος unglüklich.

Τάλαντον ein Talent, eine Geldsumme bei den Griechen von 60 Minen oder 6000 Drachmen, also nach unserm Gelde ohngefähr 1000 Thaler.

Τἄλλα im übrigen. zsgz. st. (κατὰ) τὰ ἄλλα.

Τάλως G. ω Talus, der Neffe des Dädalus.

Ταννῦν oder τὰ νῦν gegenwärtig, itzt.

Τανύω spannen.

Ταπεινὸς niedrig.

Ταπύριοι Tapyrier, ein barbarisches Volk in Asien.

Ταραχώδης, εος c. beunruhigend, berauschend. 124.

Ταριχεία die Einbalsamirung.

Ταριχεύω einbalsamiren.

Τάριχος, εος n. eingepökelte Fische.

Ταρκύνιος Tarquinius.

Τάρταρος der Tartarus, die Hölle in der Mythologie.

Ταρτήσσιος der aus Tartessus ist, einer alten Stadt in Spanien.

Τάσσω F. ξω anordnen, einen über etwas setzen, festsetzen. τεταγμένος P. p. P.

Ταῦροι die Taurer, Einwohner der taurischen Halbinsel, itzt die Krim.

Ταῦρος, ȣ der Stier, Ochse.

Ταῦτα diese n. pl. von ȣ̈τος. — καὶ ταῦτα und noch dazu.

Ταύτας diese. Akkus. f. pl. von ȣ̈τος.

Ταυτὸ ebendasselbe zgsz. statt τὸ αὐτὸ.

Τάφος, ȣ m. das Grab.

Τάφρος, ȣ f. der Graben.

Ταχέως Adv. schnell.

Τάχιστα aufs schnelliste, sehr bald. Superl. von ταχύς.

Ταχὺ schnell, in der Eil.

Τὲ und (wird wie das lateinische que hinten angehängt).

Τέθριππον (sc. ἅρμα) ein vierspänniger Wagen.

Τεῖχος, ȣς n. die Mauer.

Τεκμήριον, ȣ ein Zeichen.

Τέκνον, ȣ das Kind.

Τεκνόω erzeugen.

Τεκταίνω ich zimmere, verfertige.

Τελαμὼν, ῶνος der Riem.

Τέλειος C. vollkommen, d. 2) erwachsen.

Τελειόω vollkommen machen, vollführen. Im M. groß werden. τελειωθεὶς P. a. 1. P. erwachsen.

Τελευταῖος der letzte. τὸ τελευταῖον zuletzt.

Τελευτάω, ῶν endigen. 2) sterben, umkommen. τετελευτηκὼς P. p. A.

Τελευτὴ, ῆς f. der Tod.

Τελέω vollenden, zu Stande bringen, anstellen.

Τελέως vollkommen, völlig.

Τέλος, εος n. 1) das Ende. 2) der Endzweck. 3) adverbialiter κατὰ hinzugedacht, endlich.

Τέμενος, ȣς n. der Tempel, 2) der Hayn.

Τέμνω ich schneide, haue.

Τέρμα, τος n. das Ziel.

Τερπνὸς, ἡ, ὸν angenehm, lustig.

Τερτία Tertia (die dritte) ein weiblicher Vorname bei den Römern.

Τέσσαρες vier.

Τέταρτος der vierte.

Τετραετὴς vierjährig.

Τετράπȣς c. und n. τετράπȣν vierfüßig.

Τετταράκοντα vierzig.

Τέτταρες vier.

Τέττιξ, ιγος die Grille, Heuschrekke.

Τέχνασμα, τος n. die List.

Τέχνη f. die Kunst. ἐπὶ τέχνη kunstmäßig.

Τέως unterdessen.

Τηθὺς Tethys, Oceanus Gemalin.

Τηλικȣ̃τος so groß.

Τηνικαῦτα da, damals, alsdann.

Τηρέω, εῖν aufbewahren.

Τήρησις die Aufbewahrung.

Τὶ etwas n. von τὶς.

Τί was? n. von τίς.

Τίθημι setzen, festsetzen. Inf. τιθέναι. — τιθέασι st. τιθεῖσι sie setzen. ἔθετο a. 2. M. er setzte fest.

Τίκτω gebären. ὠὸν τίκτειν ein Ey legen. τέξεται F. 1. M. τεκεῖν a. 2. A.

Τίλλω rupfen. τίλας P. a. 1. a.

Τιμάω ich verehre.

Τιμὴ f. die Ehre. 2) der Preis.

Τιμὼν Timon, ein Menschenfeind zu Athen.

Τιμωρέω helfen. Im M. rächen.

Τιμωρία die Strafe.

Τιμωρὸς, ȣ der Rächer.

Τίνω büßen.

Τὶς, τινὸς c. u. n. τὶ jemand, ein gewisser oder eine gewiße; irgend ein.

Τίς, τίνος wer?

Τιτᾶνες die Titanen, des Cölus und der Tellus Söhne.

Τιτανίδες die Titaninnen, Töchter des Cölus.

Τίτθη, ης f. die Amme.

Τιτρώσκω, F. τρώσω ich verwunde.

Τοιγαρȣ̃ν nun, daher.

Τοίνυν nun, daher.

Τοῖος, α, ον ein solcher.

Τοιόσδε ein solcher.

Τοιȣ̃τος, τοιαύτη, τοιȣ̃το solcher, dergleichen.

Τολμάω ich wage.

Τόμοι Tomi, ein Ort am schwarzen Meer.

Τόξευμα, τος n. Geschoß.

Τοξεύω mit dem Bogen schießen, erschießen.

Τόξον, ȣ der Bogen.

Τοξότης, ȣ m. Bogenschütze.

Τοπαράπαν ganz und gar.

Τόπος, ȣ m. der Ort.

Τόσος soviel. τόσῳ um soviel.

Τοσȣ̃τος, τοσαύτη, τοσȣ̃το sogroß, soviel.

Τοσȣ̃τον um soviel, sosehr.

Τότε damals.

Τȣ̓ναντίον ἰσβ. aus τὸ ἐναντίον.

Τȣ̃νομα der Name. ἰσβ. st. τὸ ὄνομα.

Τȣ̓πίσω ἰσβ. st. τὸ ὀπίσω rükwärts.

Τȣτὶ attisch st. τȣ̃το dies.

Τραγωδοποιὸς ein Tragödiendichter.

Τραῦμα, τος n. die Wunde.

Τράχηλος, ȣ m. der Hals.

Τραχὺς rauh. Compar. τραχύτερος.

Τρεῖς c. u. τρία n. drei.

Τρέπω ich kehre, wende. τραπεὶς P. a. 2. P. d. 2. in die Flucht schlagen) ἐτρέψατο a. 1. M.

Τρέφω ich ernähre, futtre, erziehe. τρα:εὶς P. a. 2. P.

Τρέχω ich laufe.

Τρίαινα der Trident, Dreizak; Neptuns Abzeichen.

Τριάκοντα dreißig.

Τριακόσιοι drei hundert.

Τρίβω ich reibe.

Τριήρης, εος f. ein dreirudrig Schif.

Τρίοδος, ȣ f. der Scheideweg.

Τρίπȣς, οδος m. 1) als ein Adject. dreifüßig. 2) als ein Subst. der Dreifuß, ein Gefäß mit 3 Füßen.

Τρὶς dreimal.

Τρίτος der Dritte. ἐκ τρίτȣ zum drittenmal. τρίτον eben das.

Τρίχες die Haare. vom Nominat. θρὶξ.

Τροία Troja, eine von den Griechen im trojanischen Kriege zerstörte Stadt in Asien.

Τρόπαιον, ȣ n. Siegszeichen.

Τροπὴ die Wendung. d. 1) die Flucht

Τρόπος, ȣ die Art und Weise

Τροφεὺς, der Ernährer, der Erzieher.

Τροφὴ, ῆς, ἡ die Nahrung, das Futter.

Τροφὸς, ȣ̃ c. der Ernährer, und die Ernährerin, Erzieherin 128.

Τροχίλος m. der Name eines Vogels, Zaunkönig.

Τροχὸς, ȣ̃ m. das Rad.

Τρωὰς Troas, Landschaft in Asien am Hellespont.

Τρωγλοδύται die Troglodyten, ein barbarisches Volk in Afrika.

Τρώγω, ειν essen, fressen.

Τυγχάνω ich bin. 2) hat es den Begrif des ohngefähren, zufälligen Seyns. ἔτυχε (a. 2.) φορῶν er trug gerade. ὁ τυχὼν der erste beste. 3) (mit dem Genitiv.) ich erlange. 4) treffen z. B. mit dem Pfeil. S. 137.

Τύπτω ich schlage. 2) übh. ich verwunde.

Τυραννέω ich herrsche.

Τυραννικὸς tyrannisch.

Τυραννὶς, ίδος die Tyrannei, Herrschaft.

Τύραννος, ȣ der Usurpator, Regent, Tyrann.

Τυροποιέω Käse machen.

Τυρὸς, ȣ̃ Käse.

Τυῤῥήνη Hetrurien (in Italien, itzt Toskana).

Τυῤῥηνίζω den Hetruriern nachmachen.

Τυῤῥηνικὸς hetrurisch.

Τυῤῥηνὶς f. hetrurisch.

Τυῤῥηνοὶ die Hetrurier.

Τυφλὸς blind.

Τυφλόω, F. ώσω blenden, blind machen.

Τύφος, ȣ E. der Rauch. d. 2) der (gleich dem Rauch benebelnde) Stolz.

Τυφόω E. mit Rauch benebeln oder betäuben. d. 2) stolz, aufgeblasen machen. τετυφωμένος (P. p. P.) hochmüthig.

Τύχη der Zufall. κατὰ τύχην zufälliger Weise. 2) das Glük.

Υ.

Υάκινθος Hyacinthus, des Königs Amyklas Sohn, ein schöner Jüngling, der in die Blume gleichen Na-

Namens verwandelt wurde.
Ὑβρίζω ich verhöhne, vexire.
Ὑβριστὴς, ȣ ein Renomist, gewaltthätiger Mensch.
Ὑγιαίνω gesund seyn, oder bleiben.
Ὑγίεια, ας, ἡ die Gesundheit.
Ὑγρὸς, ὰ, ὸν feucht, triefend.
Ὑδάτιον, ȣ Regenwasser.
Ὕδρα, ας f. Wasserschlange.
Ὑδροποτέω Wasser trinken.
Ὕδωρ, ὕδατος n. das Wasser.
Ὑετὸς, ȣ der Regen.
Ὑιεὺς, έως der Sohn.
Ὑιὸς, ȣ m. der Sohn.
Ὕλη der Wald.
Ὑλώδης waldig.
Ὑμεῖς ihr. Dat. ὑμῖν euch. Akkus. ὑμᾶς euch.
Ὑμνέω ich preise.
Ὕμνος, ȣ m. der Lobgesang.
Ὑπάγω heranführen. 2) anspannen.
Ὕπαιθρον, ȣ ein Ort unter freiem Himmel.
Ὑπάρχω ich bin. ὑπάρχει μοι ich habe.
Ὑπατεύω f. σω der oberste seyn. daher 2) in Rom Consul (ὕπατος) seyn.
Ὑπεναντίως entgegengesezt.
Ὑπεξέρχομαι ich gehe heimlich hinaus.
Ὑπεξίσαμαι ich gehe weg.
Ὑπὲρ Präposit. 1) mit dem Genit. über, wegen, für. mit einem Infinitiv: so daß: 2) mit dem Akkusat. über.
Ὑπεραγανακτέω F. ήσω äußerst unwillig seyn.
Ὑπερασπάζομαι sehr liebgewinnen.
Ὑπερβαίνω übersteigen, über eine Gegend wegreisen.
Ὑπερβάλλω über sich wegwälzen. 2) übertreffen.
Ὑπερβολὴ das Uebermaaß. καθ' ὑπερβολὴν übermäßig.
Ὑπερεκτίνω für einen andern bezahlen. 130.
Ὑπερεπαινέω sehr loben.
Ὑπερέχω drüber halten.
Ὑπερήδομαι sich außerordentlich freuen. ὑπερησθεῖσα f. P. a. 1. P.
Ὑπερθαυμάζω sehr bewundern.
Ὑπερμεγέθης sehr groß.
Ὑπεροπτικῶς Adv. mit stolzer Miene.
Ὑπεροψία Stolz, Geringschäzung andrer.
Ὑπερτενὴς, έος (ȣς) hoch.
Ὑπερφέρω hinauf tragen, oder führen. ὑπερενεχθῆναι J. a. 1. P.
Ὑπερχαίρω sich außerordentlich freuen.
Ὑπηρεσία, ας das Geschäft.
Ὑπηρετέω, εῖν ich diene.
Ὑπηρέτης, ȣ der Bediente.

Ὑπισχνέομαι ich verspreche. ὑπέσχετο a. 2. M.

Ὕπνος, ὁ der Schlaf.

Ὑπνώδης ein Freund des Schlafs, schläfrig.

Ὑπὸ Proposit. 1) mit dem Genit. von. 2) mit dem Dativ. und Akkus. unter.

Ὑποβάλλω an die Hand geben, 2) unterschieben. Im M. ein fremdes Kind als sein eignes annehmen.

Ὑπόβλητος ein Bastard, ein untergeschobenes Kind.

Ὑποδέχομαι aufnehmen.

Ὑποδυμι untertreten.

Ὑποδύομαι unterkriechen.

Ὑπολαμβάνω aufnehmen, annehmen. 2) meinen.

Ὑπολισθαίνω ausglitschen, unvermerkt fallen.

Ὑπομένω übernehmen, aushalten, über's Herz bringen. ὑπέμεινε a. 1.

Ὑπομνάομαι oder ὑπομιμνήσκομαι sich erinnern.

Ὑπονήχομαι, F. νήξομαι unter dem Wasser herzuschwimmen.

Ὕποπτος verdächtig. 2) argwöhnisch.

Ὑποστρέφω zurükkehren.

Ὑποτίθημι, F. ὑποθήσω unterhalten, hinhalten. Im M. ὑποτίθεμαι an die Hand geben, rathen.

Ὑποφθάνω F. άσω von unten zuvorkommen.

Ὑποχείριος unterthan.

Ὑποψία der Verdacht.

Ὑρκανὸς aus Hyrkanien, einer Provinz des Persischen Reichs.

Ὗς, ὑὸς c. die Sau.

Ὑσσὸς ein Wurfspieß.

Ὑστάσπης, ὁ Hystaspes, Vater des Königs Darius von Persien.

Ὑστεραία (scil. ἡμέρα) der folgende Tag.

Ὑστερέω zögern, verfehlen, zu spät kommen.

Ὕστερον nachher, nachmals.

Ὑφίστημι im a. 2. bestehen, angreifen. ὑποστὰς P. a. 2.

Ὑψηλὸς hoch.

Φ.

Φαβρίκιος Fabricius, ein römischer Feldherr.

Φάγω (im Präs. nicht gebräuchl.) ich esse. φαγὼν P. a. 2.

Φαιδρὸς heiter.

Φαιδρύνω reinigen, weiß machen.

Φαίνω zeigen. Im M. Φαίνομαι sich zeigen, an den Tag kommen. 2) scheinen. φανήσομαι F. 2. P. φανεὶς P. a. 2. P.

Φαλε-

Φαλερίοι die Falisker, Einwohner der Stadt Falerii in Italien.

Φανερὸς augenscheinlich, kenntlich, sichtbar.

Φαρέτρα, ας f. der Köcher.

Φαρίτης Einwohner der kleinen Insel Pharus in Aegypten.

Φαρμακεὺς, έως der Quaksalber.

Φαρμακὶς, ίδος f. eine Zauberin.

Φάρμακον, ϰ n. ein Arzneimittel. 2) ein Zaubermittel. 3) Gift. 4) eine Farbe.

Φαρνάκης Pharnakes, König von Pontus in Asien.

Φάρσαλος Pharsalus, ein Ort in Thessalien, in dessen Gegend die entscheidende Schlacht zwischen dem Cäsar und Pompejus vorfiel.

Φάσκω ich sage.

Φάσις Phasis, ein Fluß in Kolchis.

Φάσμα, τος n. das Gespenst.

Φείδομαι ich schone.

Φεραὶ, Pherä, eine Stadt in Thessalien.

Φέρω **ich trage, bringe.** Dies Verbum entlehnt verschiedne Tempora, vornehmlich den a. 1. von dem alten Verbum ἐνέγκω. Im M. φέρομαι sich bewegen, auf welche Art es sey, daher: **reiten, fahren, fliegen.** u. s. w.

Φεύγω ich fliehe. ἔφυγον a. 2.

Φημὶ. F. φήσω **ich sage.** ἔφη (i) er sagte φάμενος P. a. 2. M. φασὶ sie sagen, **man sagt.** φάναι Infin. φὰς P. pr.

Φθάνω, F. άσω zuvorkommen. 2) etwas geschwind thun. φθάσας ἀνέβη er stieg eilends hinauf.

Φθέγγομαι F. γξομαι einen Laut von sich geben. d. 2) einen Ausspruch thun.

Φθείρω verderben, zerstören, 110.

Φθία Phthia, ein Distrikt in Thessalien.

Φθίνω untergehn, zu Ende gehn.

Φθονέω ich beneide.

Φθόνος, ϰ m. der Neid.

Φίκιον ὄρος der Phiceische Berg bei Theben.

Φιλάδελφος der seine Schwester liebt. (ein Beiname des Ptolemäus, eines Egyptischen Königs.)

Φιλάνθρωπος menschenfreundlich.

Φιλεργὸς c. arbeitsam.

Φιλέω, F. ήσω lieben. d. 2) küssen.

Φίλημα, τος n. der Kuß.

Φιλήμων Philemon, ein griech. Komödiendichter.

Φιλία die Freundschaft.

Φίλιππος Philippus, König von

von Makedonien, Alexanders des Großen Vater.

Φιλόζωος ein Freund des Lebens, der das Leben liebt.

Φιλόθηρος ein Freund der Jagd.

Φιλοικτίρμων mitleidig.

Φιλοινία, ας die Liebe zum Wein.

Φιλοποίμην Philopömen, ein berühmter griechischer Feldherr.

Φιλοπόνως emsig, eifrig.

Φίλος, ȣ m. der Freund.

Φιλοσοφία die Philosophie oder Weltweisheit.

Φιλόσοφος der Philosoph.

Φιλότεκνος Kinderfreund.

Φιλοτεχνέω künstlich verfertigen.

Φιλοτησία das Zutrinken, der zugetrunkne Trank.

Φιλοτιμία Ehrbegierde, Nacheiferung, Beeiferung.

Φιλοτιμȣ̃μαι in Eifer gerathen.

Φιλοφρονȣ̃μαι freundlich aufnehmen.

Φλέγω brennen.

Φλοιὸς, ȣ̃ die Rinde.

Φλυαρέω ich schwatze.

Φοβέομαι, εῖσθαι sich fürchten, erschrekken. ἐφοβήθη a. 1. P. φόβησαι Imp. a. 1. M.

Φοβερὸς furchtbar, fürchterlich.

Φόβος, ȣ die Furcht.

Φοιτάω gehn.

Φονεὺς, έως der Mörder.

Φονεύω todtschlagen, tödten.

Φόνος, ȣ der Mord. dah. 2) das durch einen Mord vergoßne Blut.

Φορὰ der Schwung, heftige Bewegung. d. 2) Eifer, Enthusiasmus.

Φορέω ich trage.

Φορτίον die Last.

Φόρτος, ȣ m. die Last.

Φράζω, ich sage.

Φρέαρ, ατος n. der Brunnen.

Φρενήρης seines Verstandes mächtig.

Φρὴν, G. φρενὸς Verstand.

Φρίξος Phrixus, Sohn des Athamas.

Φρονέω ich denke, urtheile, weiß. μέγα φρονεῖν hoch von sich denken, stolz seyn. 2) φρονέω allein hat auch die Bedeutung: **stolz seyn.**

Φρόνημα, ατος n. Klugheit, Verstand.

Φρόνιμος klug.

Φροντίζω ich sorge.

Φρȣρέω bewachen, bewachen lassen (vornehmlich im Gefängnis.)

Φρȣ́ριον eine Vestung.

Φρυγανισμὸς das Holzfällen.

Φρυγανιςὴρ ein Holzfäller.

Φρύγες, ῶν die Phryger, ein Volk in Asien.

Φρύγω ich röste, dörre πεφρυγμένος P. p. p.

Φρύξος einerlei mit Φρίξος.

Φυγα-

Φυγαδεύω ich verweise, verjage. Φυγαδευθεὶς P. a. 1. P.

Φυγὰς, ἄδος ein Flüchtling, ein Verbannter.

Φυγὴ die Flucht, d. 2) die Verbannung aus dem Vaterlande.

Φυλακὴ die Wache. d. 2) die Aufsicht.

Φύλαξ, ακος der Wächter, der Trabant. 2) übh. ein Aufseher.

Φυλάσσω n. φυλάττω, F. ξω ich beschütze, bewache, bewahre. Im M. φυλάσσομαι sich hüten, sich in Acht nehmen. φύλαξαι (Imp. a. 1. M. vorgesehn!)

Φυλὴ der Stamm, die Zunft.

Φῦλον, ου n. das Geschlecht, Volk.

Φῦμα n. ein Auswuchs, ein Gewächs am Körper.

Φῦμι geboren werden. φὺς G. φύντος ein Geborner.

Φύξιος ein Beiname des Jupiter, als Befreiers und Beschützers der **Flüchtigen.**

Φυσάω ich blase, schnaube.

Φύσις, εως f. die Natur.

Φυτουργέω pflanzen, überh. Gartenarbeit thun.

Φύω erzeugen. Im P. und a. 2) **werden, wachsen.** πέφυκε p. A.

Φωκίων Phokion, ein berühmter Athenischer Staatsmann.

Φώκη der Seehund.

Φωλεὸς die Grube oder das Loch, worinn sich ein Thier aufhält.

Φωνέω einen Ton von sich geben, rufen.

Φωνὴ f. die Stimme, sowol der Menschen als der Thiere.

Φωνήεις, G. εντος redend, mit Stimme begabt.

Φωράω ertappen, (vornehmlich auf einem Diebstal), entdekken.

Φῶς, φωτὸς n. das Licht.

X.

Χαβρίας Chabrias, ein Athenischer Feldherr.

Χαίνω, F. ανῶ den Rachen aufsperren, (vom Krokodil.)

Χαίτη f. das Haar.

Χαλεπαίνω ich zürne.

Χαίρω ich freue mich.

Χαῖρε lebe wol. Eigentlich freue dich.

Χαλδαῖοι die Chaldäer, ein altes Volk in Asien.

Χαλεπὸς grausam, hart, wild. 2) schwer.

Χαλινὸς m. der Zügel.

Χαλκηδόνιος aus Chalcedon,

don, einer Stadt in Bithynien.

Χαλκίπες, οδος mit ehernen Füßen begabt.

Χαλκὸς, ȣ das Erz.

Χαλκεργὸς, ȣ der Erzarbeiter, Kupferschmidt.

Χαλκȣ̃ς, ῆ, ȣ̃ν ehern.

Χάραξ der Wall.

Χαρίεις, εσσα, εν lustig, angenehm.

Χαριέντως witzig, artig.

Χαρίζομαι einen Gefallen thun.

Χάριν (mit dem Genitiv) wegen.

Χάρις, ιτος f. der Dank.

Χάριτες die Grazien, die Göttinnen des Reizes und Anstands, Begleiterinnen der Venus.

Χάσμα, τος n. die Kluft (dergleichen unter andern beim Delphischen Orakel war, woraus ein begeisternder Dampf aufstieg S. 97.) 2) der Schlund. χάσμ' ὀδόντων ein mit Zähnen bewafneter Rachen. 140.

Χαυλιόδȣς, όντος ein hervorragender Zahn. (vom Krokodil).

Χεῖλος, εος n. die Lippe.

Χειμάζομαι vom Sturm umhergetrieben werden.

Χειμαῤῥος, ȣ ein Waldstrom.

Χειμέριος winterlich, kalt.

χειμεριώτατοι μῆνες die kältesten Monate.

Χειμὼν, ῶνος der Winter.

Χεὶρ, ὸς f. die Hand.

Χείριςος der böseste, der schlimmste.

Χειροήθης zahm. von χεὶρ und ἦθος.

Χειροτονητὸς öffentlich erwählt.

Χείρων c. und χεῖρον n. schlimmer. (der irregulaire Comparativ von κακὸς).

Χείρων Chiron, der bekannteste Centaur.

Χεῤῥόνησος überh. jede Halbinsel, vornehmlich die Thrazische beim Hellespont.

Χερσαῖος, α, ον was auf dem Lande lebt.

Χέω gießen, herabschütten.

Χὴν, ηνὸς c. die Gans.

Χῆρος, α, ον verwittwet.

Χθὲς gestern. ἡ χθές (scil.) ἡμέρα) der gestrige Tag.

Χιλίαρχος der Oberste, ein Officier über tausend Mann (von χίλιοι tausend).

Χίλιοι, αι, α tausend.

Χιτὼν, ῶνος das Unterkleid, Hemde.

Χιὼν, όνος der Schnee.

Χλαμύδιον ein kleiner Rok.

Χλαμὺς, ύδος f. der Rok. (vornehmlich des Feldherrn).

Χοεὺς ein Maaß für flüßige Dinge, ohngefehr 3 Quart.
Χολὴ f. die Galle.
Χόνδρος ein Klümpchen.
Χορδὴ, ῆς die Saite (an einem musikalischen Instrument.)
Χορεύω ich tanze.
Χόω, auch χωννύω, F. χώσω überschütten, aufhäufen.
Χραίνω besudeln, entheiligen.
Χράομαι, F. χρήσομαι, gebrauchen, sich einer Sache bedienen. d. 2) genießen. 3) jemanden behandeln. πῶς σοι χρήσομαι wie soll ich dich behandeln?
Χράω, F. χρήσω einen Orakelausspruch thun, weissagen. κεχρησμένον (P. p. P.) vom Orakel geantwortet. Im M. χράομαι das Orakel fragen.
Χρεία das Bedürfnis. 2) das Geschäft. 3) die Sache, der Vorfall. 4) ein Sittenspruch.
Χρεμετίζω, F. ίσω wiehern.
Χρὴ (ein Impersonale) man muß, es gebürt sich.
Χρήζω ich bedarf.
Χρῆμα, τος n. die Sache. Im Plurali χρήματα Schätze, Geld.
Χρήσιμος nützlich.
Χρησμὸς, ȣ der Orakelspruch.
Χρησμῳδέω weißagen, Orakelaussprüche thun.
Χρηςὸς gut, brav.
Χρίω F. ίσω ich salbe. Im M. sich salben. χρισάμενος P. a. 1. M. χρισθεὶς a. 1. P.
Χροιὰ, ᾶς die Farbe.
Χρόνος, ȣ m. die Zeit.
Χρυσίον das Gold.
Χρυσόμαλλος goldfellig, von μαλλὸς das Fell.
Χρυσὸς, ȣ͂ m. das Gold.
Χρυσȣ͂ς, ῆ, ȣ͂ν golden.
Χρυσοχάλινοι (ἵπποι) Pferde mit goldnem Gebiß.
Χρυσόω ich vergolde. κεχρυσωμένος P. p. P. vergoldet.
Χρῶμα, τος n. die Farbe.
Χύτρα der Topf.
Χωλεύω lähmen.
Χώρα, ας f. die Gegend.
Χωρίον ein Feld.
Χωρὶς ohne, außer.

[library stamp]

Ψ.

Ψάλτης, ου der Sänger.

Ψαμμήτιχος Psammetich, ein Aegyptischer König.

Ψάμμος, ου f. der Sand.

Ψαύω, F. σω berühren, erreichen.

Ψεκάζω tröpfeln.

Ψεύδομαι ich lüge.

Ψεῦδος, ους n. die Lüge.

Ψεύστης, ου der Lügner.

Ψηφίζω und vornehmlich das Medium:

Ψηφίζομαι öffentlich durch Stimmensammlen beschliessen, verordnen.

Ψῆφος, ου f. das Steinchen. Weil aber dergleichen zur Stimmensammlung gebraucht wurden 2) die Stimme (bei Umstimmungen).

Ψήχω reiben, striegeln.

Ψιλὸς glatt, eben. 2) kahl.

Ψόφος, ου das Geräusch, der Klang.

Ψυχαγωγέω, εῖν die abgeschiednen Seelen begleiten. 123. Dies Amt hatte Merkur.

Ψυχή, ῆς f. die Seele.

Ψύχος, εος n. der Frost.

Ψύχω troknen, lüften.

Ω

Ὦ der Ausruf: O!

Ὧδε hieher. 2) also, so.

Ὠιδή der Gesang.

Ὠθέω ich stoße.

Ὠκεανὸς Ocean, der älteste Meergott.

Ὠμόλινον die Serviette.

Ὦμος, ου die Schulter.

Ὤν einer der da ist. P. von εἰμὶ ich bin.

Ὦν ion. statt οὖν.

Ὠνέομαι ich kaufe. ὠνήσατο a. 1. M. (ἐωνημένος attisch) P. p. P.

Ὠὸν das Ey.

Ὥρα, ας übh. die Zeit. 2) die Jahrszeit. 3) die Stunde.

Ὧραι die Horen, die Göttinnen der Jahrszeiten.

Ὡς wie. 2) daß. 3) so daß. 4) weil. 5) als, da. 6) gleich als. 7) solange, bis. 8) oft vertritt es die Stelle der Präposition πρὸς oder εἰς und heißt zu, scheint aber in dieser Bedeutung aus ἕως (bis hin) zusammengezogen zu seyn.

Ὥσπερ so wie.

Ὥστε (mit dem Infin.) so daß. 2) daher. 127.

Ὠτίον, ου das Ohrläpchen.

Ὠφελέω ich nütze, helfe.

Ὠφέλιμος nützlich.

Staatliche Bibliothek Bamberg

SBB013401621904

BSB Bayerische StaatsBibliothek

MDZ Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Griechisches Lesebuch für die ersten Anfänger

Berlin 1795

Bamberg, Staatsbibliothek -- AGB Ba 32
urn:nbn:de:bvb:12-bsb11417145-6
VD18 14661675-001